שנה 45 המחיר: 15 שקלים (כולל מ.ע.מ.)

80 עמודים

העולם הזה

מיספר 2299 כ"ד אלול תשמ"א, 23.9.1981

האם יושבים מאות אסירים בכלא מפני שהמישטרה העלימה ראיות מישפטיות?

הסלילים שהושלמו במישפט רצח הח"כ

חוקר ארמונד לוי

JORDACHE®

להשיג: **בתל אביב:** "סופר ג'ינס", יהודה המכבי 57 טל': 456351; חנויות "מצקין", "ג'ינס סנטר", דיזינגוף 66; "בוב 2" דיזינגוף 185; "מיי ג'ינס" בן-יהודה 14; "ווסט ג'ינס" בן-יהודה 1; "בוטיק 109" איבן גבירול 109. **יפו:** "מזן", שד' ירושלים 48. **בת-ים:** "זה מה שיש", רוטשילד 27. **רחובות:** "סופר ג'ינס", הרצל 181. **רמת גן:** "סופר ג'ינס", ד"ר כהן 2, (פינת ביאליק 66), **גבעתיים:** "טופ ג'ינס", ויצמן 23. **אשדוד:** "רוקי". **פתח תקווה:** "שאול" חיים עוזר 10. **רמת השרון:** "אפרלי" סוקולוב 52, "לי" סוקולוב 64. **הרצליה:** "לי" סוקולוב 47. **חולון:** "אפנת דבש", סוקולוב 66; "ארי לונדון", סוקולוב 19. **נתניה:** "בלו ג'ינס", דיזינגוף פינת הרצל "אדם וחווה", הרצל 29. **ירושלים:** "מצקין", "ספורט רחביה" קק"ל 29; "ספורט אולימפיה", כיכר הדוידקה; "מחסן הג'ינס", שץ 8; "סקופ" שמאי 8, "חסיד" יפו 65. **באר שבע:** "ג'ינס סנטר", החלוץ 81. **קרית מלאכי:** "רוקי". **חיפה:** "מצקין", "בית הג'ינס" הרצל 20; "אור הג'ינס", הרצל 7; "הג'ינס" שד' הנשיא 124. **קרית ביאליק:** "ג'ינס לי" **אילת:** "אתא".

ובחנויות נוספות בכל הארץ

היבואנים והמפיצים: אחים נקש

ג'ורדאש ג'ינס
הצלחה זוהרת
בארצות הברית

שער קדמי:

„הוא אמר לי לשבת על ברכיו"

קטעים שלמים מעדותה של הסמלת ממישטרת עכו, בטי עובד, לפני ועדת החקירה שמינה מפכ"ל המישטרה. כמי מספרת על ניסיונותיהם של קצינים בכירים לחכ־ ניסה למיטתם תמורת קידום בתפקיד, והתעללותם בה. מעשים אלה הביאו את הסמלת למעשה התאבדות.

75

שער אחורי:

האם הורשעו חפים מפשע?

מי מעלים ראיות מן הסניגורים ומדוע? האם זו שיטה אצל חוקרי המישטרה? במישפט הרצח הכפול ובמישפט רצח החי"כ אבו־רביע הועלמו ראיות על־ידי צוות החקירה המיוחד, אותו צוות שארמנד לוי עמד בראשו. כתבת העולם הזה לענייני מישפט מסבירה את הנקודות החוקיות בסוגיה זו.

76

שפייזר מוריד את הכפפות

התסיסה במיפלגת העבודה מגיעה לשיא חדש. שימעון פרס מנסה להציל את עורו ומציע להקים את הטרוייקה פרס—רבין—ברלב. „האיש החזק" אליהו שפייזר סבור שאין לו מה להפ־ סיד, ומנסה להמליך את רבין. רבין עצמו מה־ סס, ומושה גור אורב, מן הצד וצובר כוח.

6

„יוסף לפיד מזלזל בוועד המנהל!"

בראיון בוסה תוקף חבר הוועד־המנהל של רשות השידור, אהרון פאפו, את „עריצות כתבי הטלוויזיה", את יוסף לפיד, מוטי קירשנבוים, רפיק חלבי ויעקב אחימאיר וטוען: „יש הבדל בין סאטירה מרושעת ובין הומור טוב ועצוב".

36

הגליון הבא של

העולם הזה

יוקדם בשלושה ימים, לרגל החגים. הוא יופיע ברחבי הארץ ביום הראשון בבוקר, ויהיה מצוי אצל מוכרי־העיתונים בתל־ אביב כבר במוצאי־שבת.

על שער גליון־הענק יופיע דיוקנו של

איש השנה תשמ"א

המשמש מוקד לכתבה השנתית המרכזת של אורי אבנרי, שבה יגבש את תמונת תשמ"א על כל היבטיה, ינתח את האירועים שהעניקו לשנה זו את דמותה המיוחדת, יקבע מי לא זכה בתואר ומדוע, ויביא את הנימוקים לבחירת אנשי־תשמ"א בעולם, במרחב, במדיניות, ביחדות, בכנסת, בדת, במישפט, בכלכלה, בביטחון, בעיתונות, בטלוויזיה, ברפואה, בתיאטרון, בספרות, באמנות, בספורט, במוסיקה, וכן לבחירת האשה והצעיר של השנה.

זוהי הפעם ה־31

שבה בוחר „העולם הזה" באיש־השנה — בחירה שנתית הזוכה בתשומת־לב לא רק בארץ, אלא גם בעולם.

רכוש את הגליון בהקדם!

ילד טוב ירושלים

החורים המכובדים של הילדים הטובים מירושלים פתחו במאבק מישפטי כדי למנוע את העברת ילדיהם לבית־ספר הפועל במיטגרת הרפורמה. טדי קולק החליט להאבק למען רעיון האינטגרציה — מוכן להאבק נגדם.

20

פסול לשידור

יוסף לפיד אסר להראות קטעים מהתצוגת הלבן בטלוויזיה. שלושה מחזות על הווי צה"ל מועלים עכשיו. מדוע הוא חושב שאסור להר־ אות קטעים מהמחזות הללו?

74

מיכנסים קצרים במינכן

העיר הכוואריית מכתיבה את אופ־ נת החורף. המיכנסיים קצרים יותר, הנעליים קצוצות עקב, והכ־ נדים ישלבו פרוות, עור ובד. כיצד לקחת בגדים ישנים ולהתאי־ מם לאופנה החדשה?

65

רצח או התאבדות?

9 אבנים נמצאו בגרונה של האשה. האם היא נר־ צחה? האם היא התאבדה? התעלומה עדיין לא נפתרה.

43

האשה לא מדשה לו להגיע לשם

נשים וגברים מגיבים על מאמרה של האשה האוסטראלית. גבר שאפף תגובות של נשים רבות, טוען שהן מע־ דיפות בורים, שאינם יודעים כיצד להביאן ל־ אורגזמה. גבר אחר טוען ש־ אשתו אינה מ־ ניחה לו להגיע אל הדגדגן שלה. מה אומרים על האורגזמה קסא־ ווירה הולנדר מאסטרס וג'ונ־ סון.

מיסתורי האורגזמה הנשית

58

חמישה דיברות נעלמו

ברגע האחרון נשבר הלוח השלישי, ועליו חמישה דיברות, וכך קרה שמשה הכריז על עשרה דיברות בלבד. זהו קטע מסירטו ה־ חדש של מל ברוקס, שבו הוא מציג גירסה מטורפת משלו על ההיסטוריה של העולם.

46

סערה בנווה־שאנן

הילד ישראל נוקמן נרצח על־ידי סוטה־מין בשכונת נווה־שאנן בחי־ פה. האמהות אינן מניחות לילדיהן לצאת מן הבית. מה אומרים הילדים והמו־ רים? נווה־שאנן אי־ נה שקטה.

73

חלפים טובים, חלפים גרועים

מומחה לרכב מסביר לנהג הישראלי כיצד לשמור על מכוניתו, כיצד לבחור בחלפים המתאימים, וכיצד להיזהר מחיקויים גרועים, שהם לעיתים זולים יותר, אך מקצרים את חייה של המכונית.

56

קרע מאחורי הקלעים

האמנים שעובדים עם האמרגנים שלמה צח וחיים שקד טוענים: יש קרע. האמרגנים מכחישים. האמרגן הצעיר סביון צבר שעובד עימם טוען שהוא נמצא במצב עדין.

55

מדורים קבועים:

תשקיף	8
בכמירנה	9
אתה והשקל	10
מכתבים, תשבץ	13
הורוסקופ	18
חשבון עובר ושב — סיפורים מהמילואים	21
עולם קטן — ניזוזויק נגד יש־ ראל, לוב והאפיפיור כסופר־ סטאר	23
אנשים בעולם	25
אנשים	31
איש ממאדים	44
קולנוע	45
מה הם אומרים — אהוד מנור, שימעון כהן, ורד ציבעון, דבורה גנני, לו קידר ודיווה יריב	48
שידור	50
מדריך שידורים	53
כלבוטק — איך נהנה הבוקסר מהחיים, על גילוח כלבים וכיצד חזרה החתולה לילי הביתה	61
לא לגברים — התינוק כפוסק עליון, קמטים, סתימות ומדוזות	62
נמר של נייר — על רוברט וולטש, פיליפ רות ושבט ג'בליה	66
זה היה העולם הזה שהיה	68
רחל המרחלת	78

איש השנה תשי"א
העולה החדש האלמוני

איש השנה תשי"ב
מבקר־הסוכנות שמוראק

איש השנה תשי"ג
יועץ־מישפטי כהן

איש השנה תשי"ד
עסקן־שואה קסטנר

איש השנה תשי"ש
סופרת דיין

איש השנה תש"ך
רכז־שואה אייכמן

איש השנה תשכ"א
מודח לבון

קריא יקר.

על שער הגליון הבא יופיע איש־השנה תשמ"א — איש־השנה ה־31 של השבועון.

מבט אחד ב־30 אנשי־השנה שעד כה מגלה לך את תולדות המדינה כולן — החל בעולה החדש, שבא עם העלייה ההמונית של ראשית־המדינה, וכלה במחוקקת־חוק־ירושלים בשנה שעברה.

מבין 27 אנשי השנה ושלוש נשות־השנה, 17 עדיין חיים, 12 נפטרו (אחד הוצא להורג, אחד התאבד, אחד נהרג בקרב, אחד נרצח). עיקבותיו של אחד — הראשון דווקא — נעלמו.

למעשה היו רק 28 אנשי־שנה, כי שניים — דויד בן־גוריון ומשה דיין — נבחרו כל אחד פעמיים, בשנים שונות ובקשר למאורעות שונים: בן־גוריון עם התפטרותו וכאשר פילג את מפא"י, דיין כרמטכ"ל מילחמת־סיני וכשר־הביטחון של מילחמת ששת־הימים.

במהלך תשמ"א קרו דברים לאנשי־השנה הקודמים. איש־השנה חיים כהן (תשי"ג), היועץ המישפטי הרודני שהפך שופט ליברלי למופת, יצא השנה לגימלאות והשמיע דיעות מתקדמות ביותר. איש־השנה שמואל תמיר (תשט"ו) גורש על־ידי המימסד שבו השתלב ושאותו הוא שירת. איש־השנה משה דיין (תשי"ז, תשכ"ז) נכשל בבחירות כראש מיפלגה חדשה. אריאל שרון (תשל"ג) הפך שר־הביטחון, אחרי שמנחם בגין (תשל"ז) נחל ניצחון מדהים בבחירות.

לעומת זאת לא הפך חיים בר־לב (תשכ"ט) שר־הביטחון, כפי שקיווה, והנרי קיסינג'ר (תשל"ד) לא עלה שוב לגדולה בממשלה הרפובליקאית החדשה במולדתו. עזר וייצמן (תשל"ח) ישב בשקט, ואילו רוחאללה חומייני (תשל"ט) ומשה לוויגגר (תשל"ו) המשיכו במעלליהם.

מי יהיה איש־השנה תשמ"א? האם יהיה גבר או אשה, ישראלי או זר, אשכנזי או ספרדי, שלילי או חיובי?

הגליון הבא יביא את התשובה.

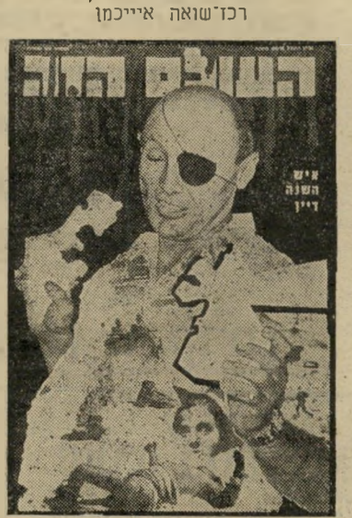

איש השנה תשכ"ז
שר־ביטחון דיין

איש השנה תשכ"ג
כלכלן ספיר

איש השנה תשכ"ח
לוחם־בפיידאיון רגב

איש השנה תשל"ד
מסדיר־בינים קיסינג'ר

איש השנה תשל"ג
מקים־ליכוד שרון

איש השנה תשל"ה
ראש־ממשלה רבין

איש השנה תשל"ז
מנהיג גוש אמונים לוינגר

איש השנה תשט"ז
פרקליט תמיר

איש השנה תשט"ז
נשיא־מצריים עבד־אל־נאצר

איש השנה תשי"ז
מצביא־סיני דיין

איש השנה תשי"ח
חתן־פנ"ך חכם

איש השנה תשכ"ב
קורבן סובלן

איש השנה תשכ"ג
מתפטר בן־גוריון

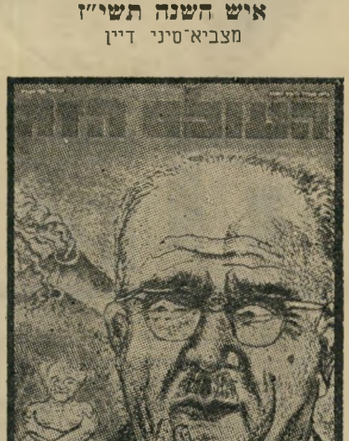

איש השנה תשכ"ד
יורש אשכול

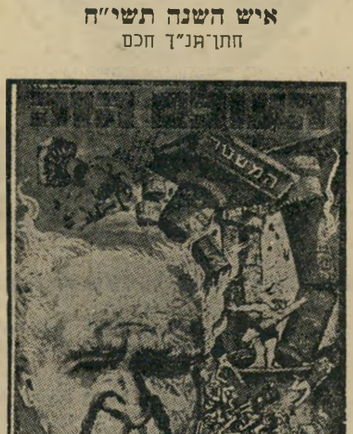

איש השנה תשכ"ה
מפלג־מפא"י בן־גוריון

אישהשנה תשכ"ט
מפקד מיבצע־ישראל בר־לב

איש השנה תש"ל
לוחם־שלום דיין

איש השנה תשל"א
מזכיר־ההסתדרות בן־אהרון

אשת השנה תשל"ב
גולדה המלכה

איש השנה תשל"ז

איש השנה תשל"ח

איש השנה תשל"ט

אשת השנה תש"ם

שפייזר הכריז מילחמה על פרס * פרס מציע לרבין שותפות * רבין מהסס בין פרס ושפייזר

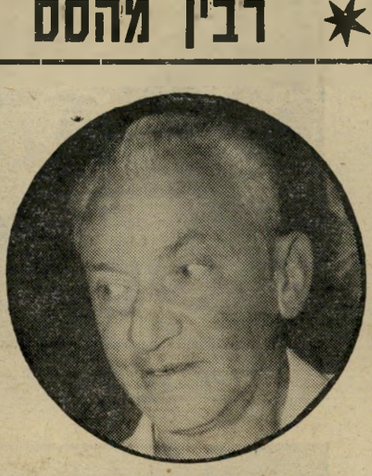

טרויקה - או שפייזר

שמעון פרס לא שוחח מאז הבחירות עם אליהו שפייזר או עם חיים ברלב על ההתמודדות הצפויה על תפקיד מזכ"ל מיפלגת העבודה. אך הוא דיבר גם דיבר על כך עם רבים אחרים. לאנשי ברלב, שמאושפז עדיין בבית־החולים שיבא בתל־השומר, הודיע פרס, תוך ידיעה ברורה שהדברים יגיעו לברלב, שהוא תומך בהמשך כהונתו של ברלב כמזכ"ל ה־מיפלגה.

באוזני אנשי שפייזר טען פרס שהוא אדם אמין, ולכן אינו נסוג מהבטחותיו, בעיקר אלה שבכתב. כוונתו היתה, כמובן, להתחייבות הכתובה שאותה נתן לשפייזר עוד לפני הבחירות, לפיה עליו לתמוך בו לתפקיד המזכ"ל.

אך במסע ליחשושים זה הצליח פרס לגרום, כפי שקרה לו פעמים רבות ב־קאריירה שלו, לתוצאה הפוכה מזו שבה רצה. גם ברלב וגם שפייזר אינם מאמינים לשליחים ולשדרים שפרס שלח אליהם. כל אחד מהם משוכנע שברגע האחרון יפנה להם פרס עורף. אולם בעוד שברלב, בגלל אופיו המתון יותר ואולי גם בגלל פציעתו, אינו נלחם בפרס, החליט שפייזר להסיר את הכפפות ולהשיב מלחמה שערה, שמסכנת עתה את שילטונו הרעוע בין כה של פרס במיפלגת העבודה.

מינויו של ברלב פג לפני חודשים אחדים. יש המפרשים, ביניהם ידידי־מינו של פרס, עורך־הדין ח"כ משה שחל, את החוקה כך, שעד שלא נערכו בחירות חדשות לתפקיד המזכ"ל, ממשיך לכהן ה־מזכ"ל הקודם. עורכי־דין אחרים מקרב עסקני המיפלגה אינם מאמינים שחוות־דעת זו תעמוד לפני ועדת־הביקורת של המיפלגה, או אפילו לפני בג"צ.

פרס מעוניין לדחות ככל האפשר את בחירת המזכ"ל, כדי שלא יצטרך להשיב לאחד משני המועמדים תשובה שלילית. בתימרונים מסובכים הצליח פרס להעביר השבוע החלטה לפיה תיערך בחירת ה־מזכ"ל רק אחרי שיבחרו יתר מוסדות המיפלגה. הבחירות הפנימיות בתוך מיפלגת העבודה תיערכנה רק בסוף החודש הבא, כך שפרס השיג לעצמו דחיה בת שישה שבועות לפחות.

אולם למרות ששפייזר אולץ להסכים לעוד דחיה אחת, הוא אינו מתכוון לדחות את הקרב. שפייזר הודיע בפומבי שהוא יתמודד על המזכ"לות, ולא ישנה לו כלל מי יתייצב נגדו. הוא הביע את ביטחונו בניצחון שלו גם אם יתמוך פרס בברלב.

האפשרות ששפייזר ייבחר כמזכ"ל מיפלגת העבודה קוממה קבוצות וחוגים בתוך המיפלגה. אישים אחדים איימו בפרישה. האיום הרציני ביותר הושמע על־ידי ה־תנועה הקיבוצית המאוחדת (תק"ם). ראשיה הודיעו כי יפרשו מהמיפלגה אם שפייזר יבחר כמזכ"ל.

אחרי ששפייזר הודיע על התמודדותו בכל מחיר, העלתה תק"ם רעיון משלה: להקים „טרויקה", שלישיה שתנהיג את המיפלגה ותתייצב כחטיבה אחת בראשות כל אחד ממוסדות המיפלגה: שימעון פרס, יצחק רבין וחיים ברלב. היתה זו סטירת לחי לפרס. ממעמד של שליט יחיד, שה־מזכ"ל ברלב משמש במיקרים רבים כעושה דברו, נדרש פרס לחלק את עוגת השילטון עם עוד שניים, שאחד מהשניים הוא יריבו יצחק רבין.

מוליך המלכים

אך פרס מיהר להסכים. הוא ידע שהצעה זו יכולה, אולי, להיות המחסום האחרון בפני השתלטותו של שפייזר על המיפלגה והפיכתו לאיש שיחליט מי יעמוד בראשה.

ברלב הסכים גם הוא לרעיון הטרויקה. אין לו מה להפסיד. מאז הבחירות הוא יכול היה לצפות רק לתפקיד של מזכ"ל המיפלגה, ואילו כאן מוצע לו להיות אחד מבין שלושה שווים.

התעוררה בעיה עם יצחק רבין. רבין ההסכן אינו יודע במה לבחור. הכרתם של פרס ושל המיפלגה כולה בכך שהוא אחד משלושת מנהיגיה הרשמיים, תעניק לו, בבוא היום, נקודת זינוק שווה לזו של פרס בהתמודדות הבאה שלהם. דחיית ההצעה ותמיכה בשאיפותיו של שפייזר יעזרו לו לחתור תחת סמכותו של פרס.

אליהו שפייזר לא הציע מעולם ליצחק רבין להיות המועמד שלו לתפקיד יושב־ראש המיפלגה.

שלא כפרס, אין שפייזר מפזר הבטחות, ובוודאי שלא הבטחות בכתב. אולם הוא ניהל עם רבין כמה שיחות חשאיות שזכו לפירסום, וערך שיחות רקע עם עיתונאים המקורבים לרבין. כך הצליח ליצור את הרושם כאילו בינו ובין ראש־הממשלה לשעבר קיימת ברית. לרבין יש סיבה להאמין שאם הוא יתמוך בשפייזר, ואם שפייזר ינצח בהתמודדות, יציע אותו שפייזר כמועמד לראשות המיפלגה.

יש להניח שבצירוף נסיבות מסויים יכול הדבר להתגשם. שפייזר אינו רוצה לעמוד בראש מיפלגת העבודה, לפחות לא באופן מוצהר. הוא רוצה להיות האיש החזק של מיפלגת העבודה, על־פי התקדים שיצרו שרגא נצר ופינחס ספיר, ולהפוך לממליך המלכים במיפלגה.

אין ספק ששימעון פרס פתוח היום לכל הצעה שיציע לו שפייזר, אולם לשפייזר לא נוח שפרס ימשיך לעמוד בראש המיפלגה. שפייזר אינו מסתיר את דעתו שבראשותו של פרס אין למיפלגת העבודה כל סיכוי להביס את הליכוד בבחירות, תיערכנה אלה כאשר תיערכנה. פרס הוא גם עצמאי מדי לטעמו של שפייזר, ולא בקלות יוכל שפייזר להפעיל אותו על פי רצונו. רבין לעומתו, כך חושב שפייזר, לא יעשה צעד מבלי להתייעץ עימו, אם יבחר בזכותו כראש־הממשלה.

מיפלגת העבודה היא היום לא רק מיפלגה מובסת, מתוסכלת ומאוכזבת, אלא גם מיפלגה שנמאס לה.

לעסקני המיפלגה ולחבריה נמאס מה־ססנותו של פרס ומאי־יכולתו לקבל החלטות קשות. ראשי המיפלגה אינם ששים להחליף את פרס ברבין. רובם מכירים את רבין ואינם רואים בו מנהיג שמסוגל להוביל את מיפלגתם לניצחון המייחל על הליכוד.

חברי מוסדות המיפלגה גם אינם מאורשרים מהכוכב החדש, אליהו שפייזר. חלק מהם מתנגד לו בגלוי, ומאיים בקרע ובפרישה, אם הוא ייב"ר, אחרים רואים בו תופעה מדאיגה וחוששים ממנו ומעליית כוחו.

מועמד ביניים

עוד תה מנטה גור את הצהרתו אחרת. לדבריו הוא יכול להיות ראש־ממשלה לא פחות טוב מאלה שהיו בעבר, ומאלה שכימעט היו. כוונתו ברורה: יצחק רבין ושימעון פרס.

גור הודיע כבר שבכוונתו להתמודד על תפקיד יושב־ראש מיפלגת העבודה בהתמודדות הבאה, ואין זה משנה לו כלל אם מולו יעמדו פרס או רבין, או שניהם.

גור היה צריך להיות מקורב יותר לפרס מאשר לרבין. בעת שרבין היה ראש־ממשלה ופרס שר־ביטחון, היה רב־אלוף גור תומך של פרס. אך עתה מבין גור שעליו לתמוך ברבין, משום שרבין הוא החלש יותר.

תיקוותו של גור היא להביא את פרס ורבין לשיווין כוחות, מצב שבו המיפלגה תתקשה לבחור ביניהם. אז הוא יהיה מועמד ביניים. על־פי תוכנית זו יגרום גור לכך שחסידי פרס יצביעו למענו רק מתוך דאגה שמא יגבר רבין, וחסידי רבין יתמכו בו כדי לבלום את פרס.

לצידו של גור מתייצבים יותר ויותר אנשים שמוכנים לשכוח לו שגיאות והתבטאויות אומללות בעבר. הם רואים בו את הרע במיעוטו. בישיבת המרכז האחרונה עלה גור על הבימה ארבע פעמים. איש מהנואמים לא זכה בהקשבה דרוכה כמוהו, וניכר היה שצירי המרכז מוקסמים מסיגנון דיבורו, מביטחונו העצמי ומהדברים שהוא משמיע בהחלטיות, שעומדת בניגוד משווע לחוסר האמינות של נאומי פרס ולהססנות של רבין. **יוסי יגאי**

במצב־רוח זה קל מאוד לאיש שלישי בזירת ההתמודדות. בסוף 1981 האיש השלישי הוא רב־אלוף (מיל.) מרדכי („מוטה") גור.

כשפשט גור את מדיו והודיע על כניסתו לחיים המיפלגתיים, הוא הכריז שהוא שואף להיות ראש־ממשלה. איש לא התייחס אל דבריו התרברבות אלה בזילזול הראוי להם. הכל זכרו שגור הצהיר שהוא יהיה רמטכ"ל עוד בתקופה שבה היה קצין זוטר.

האלטרנטיבה: מוטה גור במקום פרס ורבין גם יחד

כל גרגר... ספלנדיד!

קפה טהור, טעם טהור, 100%.

עלית לקחה את הטעם הטוב שבקפה ונצרה אותו בכל גרגר
ספלנדיד!
החדוש הטכנולוגי הנפלא
„קפה נמס המיוצר בשיטת האגלומרציה" הגיע לישראל.
ספלנדיד!
עתה בא אל שולחנך וטעמו על לשונך...
ספלנדיד!
קנו אותו, כל גרגר...
ספלנדיד!

חדש!
מחיר הכרות
22.50 שקל

טוב לי עם קפה עלית

דף תשקיף

בגין

לימין אריק

בוויכוח שבין שר־הביטחון, אריק שרון ובין שר־החקלאות, שימחה ארליך, תומך ראש־הממשלה, מנחם בגין, בשרון, המנסה למנוע את פינויים־בכוח של מתנחלי תלמי־יוסף.

בגין טוען שאין זה מתפקידו של צה"ל לפנות את המתנחלים. זו בעייה של מינהל מקרקעי־ישראל, הצריך לפנות לבית־המישפט, וזה יפעיל את המישטרה.

פינוי בדרך זו יגזול זמן רב — דבר התואם את גישתו של שרון.

סמואל לואיס

נזף בפרס

שגריר ארצות־הברית בישראל, סמואל לואיס, נזף במסיבה חברתית שנערכה בתל־אביב, בנוכחות עשרות אנשים, ביושב־ראש מיפלגת העבודה, שימי עון פרס.

לואיס אמר לפרס: „לפני שאתה מביע ביקורת, כמו שהבעת בעניין ה„אייוואקס" ושיתוף־הפעולה האיס־טרטגי, כדאי שתלמד את החומר." כשלא זכה בתשובה מפרס, המשיך לואיס: „יש הרבה מאוד דברים הראויים לביקורת, ואם היית חושב קצת, היית מוצא אותם, תחת להשמיע ביקורת על דברים חיוביים."

ריב ישראלי

בקובה

ריב קולני פרץ בין סגן־יושב־ראש הכנסת ואיש־חרות, מאיר כהן, ובין יושב־ראש סיעת־המערך בכנסת, משה שחל, כשהשניים השתתפו בכנס הבינפרלמנטרי שנערך בהוואנה, בירת קובה.

הריב נערך לפני צירים מכמה ארצות. מאז אותם חילופי־דברים אין חברי־כנסת אלה, שניהם אנשי חיפה, משוחחים ביניהם.

ידין ממשיך

לכהן

הפרופסור יגאל ידין, שיצא בתחילת השבוע למסע־הרצאות מטעם הבונדס בארצות־הברית, עזב את הארץ כשהוא משתמש בדרכון־שרות.

דרכון־השרות ניתן לידין כשהיה חבר־כנסת, והיה עליו להחזירו עם תום כהונתו.

י"אסר על טיסים

לרכוב על אופנוע

מפקד חיל־האוויר, האלוף דויד עיברי, עומד להוציא הוראה שתאסור על טייסי החיל לרכוב על אופנועים, גם כנהגי־האופנוע וגם כנוסעים במושב האחורי. הוראה זו תבוא בעיקבות תאונה, שאירעה בשבוע שעבר, ושבה נהרגו שני טיסים שרכבו על אופנוע שהתנגש במשאית.

הוראה כזו היתה קיימת במשך שנים רבות בצה"ל, אך בוטלה לפני כשלוש שנים.

בית־שמש –

לתעשייה האווירית

מניות מיפעל מנועי בית־שמש, שנרכש לאחרונה על־ידי הממשלה מהתעשיין יוסף שידלובסקי, יועברו מהממשלה לתעשיה האווירית.

הכוונה היא ליצור חברת־אם, שבה יהיו כמה מיפעלים של „התעשייה האווירית", שיעסקו בייצור מנועי־סילון.

שומרון

רוצה לחוי"ל

אלוף פיקוד־הדרום, האלוף דן שומרון, העומד לפרוש בקרוב מתפקידו, עומד לצאת לתקופת־לימודים וביקש שלימודיו יהיו בחוץ־לארץ.

שר־הביטחון, אריק שרון, מתנגד לכך. אחרי צאתו של האלוף אביגדור בן־גל לארצות־הברית לתקופת־לימודים, חודיע שרון שלהבא לא ייצאו קציני־צה"ל ללימודים בחו"ל.

חקירה נגד

קצין בכיר

צוות־חקירה־מיוחד, שדבר הקמתו נשמר בסוד, חוקר אם קצין בכיר ביותר במישטרה היה מעורב בהגנה על עבריין, תמורת שוחד גדול.

הצוות הוקם אחרי מעצרו של אלי איקן, החשוד כאחד מראשי חבורת־המכריחים ברשת הגדולה, שנלכדה בשבוע שעבר בתל־אביב. לחוקרי־הפרשה התגלה כי במשך שנים היה איקן מוגן בתוקף הוראתו של קצין בכיר ביותר, שאסר לעצור את איקן, גם כשהחשדות נגדו היו כבדים.

תחודש

חקירת גנדי

מפכ"ל המישטרה, רב־ניצב אריה איבצן, החליט לחדש את חקירת הקשר בין האלוף (מיל') רחבעם („גנדי") זאבי ובין מבצעי הרצח הכפול.

לאיבצן הגיעה פנייה בעניין זה מח"כ מרדכי וירשובסקי. איבצן אמנם לא נתן לווירשובסקי תשובה, אך לקציני מטהו הוא הודיע שהחליט לחדש את החקירה.

דיין רוצה

בעובדים ערביים

אנשי־ביטחון פנו אל ח"כ משה דיין וביקשו ממנו להפסיק להעסיק פו־עלים ערביים בשיפוצים שהוא עורך בביתו ובגן ביתו.

דיין לא נענה, וממשיך להעסיק פו־עלים ערביים.

אגדות חייבות

צנזורה

הצנזורה הצבאית הורתה למערכת מעריב להעביר לבדיקת צנזורה את האגדות שנוהג לפרסם הכתב הצבאי של העיתון, יעקוב ארז, תחת הכותרת אגדות לילדים, במדורו שולחן חול.

ארז היה נוהג לגלות פרשיות צבאיות במסווה של אגדות על שבט פראי באי בודד. שמות ראשי השבט היו עיוותים של שמות קציני צה"ל וראשי מערכת־הביטחון, שהיו הנמשל לאגדות של ארז.

העיתונאי דן מרגלית פירסם לפני שבועיים בעיתון הירושלמי כל־העיר את המפתח להבנת אגדות ארז, וציין ליד כל שם המופיע באגדות את השם האמיתי. מרגלית לא העביר את הכתבה שלו לצנזורה, וכתוצאה מכך הורתה הצנזורה למעריב להעביר לביקורתה את האגדות של ארז.

פירסום

ללא גיוס

המטה־הארצי של המישטרה פתח במיבצע־פירסום גדול לגיוס שוטרים. בין היתר הודפסו במחיר עשרות אלפי לירות מדבקות למכוניות האומרות: „המישטרה אתגר — הצטרף אלינו."

המיבצע נערך בתקופה שבה מפרב מישרד־האוצר לאשר למישטרה גיוס אדם אחד נוסף לשורותיה.

המתחזה ישוחרר

דורון ספר, שהורשע בעבירות של גניבת ציוד מצה"ל ובהתחזות כחוטף היליד אורון ירדן, ישוחרר, ככל הנראה, בקרוב מהכלא.

ספר נידון לשנתיים מאסר, שמהן ריצה כבר 14 חודש. נראה כי נשיא־המדינה ייעתר לבקשת החנינה שהוגשה על־ידי פרקליטו של ספר, עורך־הדין אהרון ברוכין, וספר ישוחרר עוד לפני החגים.

דקל נגד הקיבוצים

לחששות התנועה הקיבוצית מפני כוונות מישרד־החקלאות יש בסיס. אחד מיעדי המדיניות של המישרד, כפי שמגדיר אותה סגן־השר מיכאל דקל, הוא „להיפחם בחקלאים החזקים ולעזור לחלשים." אין הוא מסתיר את דעתו על זהות החזקים.

במיסגרת המאבק יבקש מישרד־החקלאות להקים מרכזי־תעשייה איזוריים של המושבים, כדוגמת המיפעלים האזוריים של התנועות הקיבוציות, ולשם יפנו רבים מבני המושבים, המתקשים עם שיחרורם מהצבא למצוא משק במושב שבו נמצאים הוריהם. מרכזים אלו יתחרו במיפעלי הקיבוצים, שעד עתה קלטו לבדם חלק נכבד מהתוצרת החקלאית שפנתה לתעשייה.

במדינה

העם

הקדוש מיכאל

עצמות רבות מאוד ויבשות מאוד מהדיכות אימים עד המדינה

„בן־אדם, התחיינה העצמות ה־אלה?" שאל אלוהים את יחזקאל הנביא.

במדינת־ישראל נמצאה התשובה לשאלה זו. שום דבר אינו חי כמו עצמות של מתים. וככל שהן יב־שות יותר, כן הן חיות יותר.

כי במצב של טירוף־המערות, שבה הפך השיגעון לשיטה, המתים חשובים מן החיים, וגורמים לצרות רבות יותר.

גיבוי עצמות. מחול־השדים סביב בית־הקברות, שהיה או לא היה במקום המסומן באות הלוע־זית ג' בעיר־דויד בירושלים, נמ־שך במלוא עוזו.

במשך שבועיים ויותר ישבו אנ־שים רציניים, בעלי מישרות בכי־רות, ונתנו את דעתם על סוגיה מטורפת זו. נבדקו מיסמכים, חוב־רו חוות־דעת. בשעה שלפחות שני אסירי־עולם נמקים עדיין בבית־הסוהר, למרות שברור כי חומר־הראיות במשפטים שלהם זוייף או הועלם, ובשעה שכימעט מדי יום התגלתה שערוריה נוספת מסוג זה (ראה עמוד 76), עסקו טובי המוחות המישפטיים במדיגה בגילגול־עצמות.

שרים, רבנים ראשיים, פקידים בכירים, פרופסורים — הכל הש־תתפו בריקוד־המוות, שסיפק ל־עיתונות מדי יום כותרות שמנות, רבות־מתח.

פאנתיאון סינטתי. כאילו לא די בכך נחתו השבוע עצמות יבשות נוספות בחבטה גדולה על שולחנו של עם־ישראל.

הפעם היו אלה עצמותיו של אחד מיכאל הלפרין, שמת לפני 62 שנים בצפת. אותו הלפרין היה איש ספסוגיי, הרפתקן. הוא גם היה סוציאליסט מושבע ומאבות אירגון השומר השמאלי, שעליו היתה תיפארת „ארץ־ישראל העובדת" — ממש כמו על אדם אחר, מפורי־סם יותר, שנהרג אף הוא בגליל באותה תקופה: יוסף („טוב למות בעד ארצנו!") טרומפלדור.

טרומפלדור, הסוציאליסט ה־מושבע, הופקע אחרי מותו, בעל כורחו, על־ידי זאב ז'בוטינסקי, ה־מנהיג הימני חיבר שירים לכבודו וקרא על שמו את תנועת־הנוער שלו: ברית יוסף טרומפלדור, ש־ראשי־התיבות שלה הצטרפו, בתי־קון קל, לשם בית"ר.

השבוע קרה אותו הדבר להלפ־רין. ההרפתקן הסוציאליסטי צורף באיחור לפאנתיאון של הליכוד. התלבש על זיכרו הפרופסור יוסף נדבה, עסקן רוויזיוניסטי ותיק, אשר שטח התמחותו המדעית היא יצירת המיתולוגיה של תנועתו. אומנם, בנו של מיכאל, ירמיהו („ירמה") הלפרין, אף הוא דמות ספסוגנית, ימאי־חובב בעל ציור־קעקע של עוגן על זרועו, אכן היה רוויזיוניסט אך בכך לא היה כדי לשנות במאומה את דיעותיו של אביו המת.

מיכאל של מי? לאחרונה החליטה הממשלה, בהשפעת נד־בה, לערוך הצגה סביב זיכרו של הלפרין־האב. היחלט להעביר את „עצמותיו" להר־הרצל, כדי לתת למנחם בגין את האפשרות לנאום נאום ממלכתי. בישראל מקביל טקס העברת־העצמות להענקת תואר של קדוש מטעם האפיפיור.

אומנם, איש אינו יודע בביטחה היכן קבורות העצמות, ואם ביכ־לל יש עצמות מתחת למצבה ש־הוקמה בבית־הקברות של קיבוץ מחניים, בטבריה־עין, כ־40 שנים אחרי קבורתו. זה לא הטריד איש.

לעומת זאת הוטרדו אנשי מחנייים מן הרעיון שהקדוש המקומי ייילקח מהם לירושלים. הם זעקו חמס, איימו באלימות ושאלו, בצדק, אם גם עצמות טרומפלדור ייילקחו מ־הגליל ויובאו להר־הרצל.

מנחם בגין, שיש לו אינטואי־ציה כלפי מתים יותר מאשר כלפי החיים, פסק: העצמות לא יועברו לפי שעה, עד שתימצא הסכמה.

המדינה נאנחה אנחה של הקלה ונרגעה — עד להופעת העצמות הבאות.

ביטחון

גנרל אמריקאי

זהו דחף שאינו ניתן לכיבוש — הגנרל השתגע מוכרח לדבר

„לקח לנו שמונה דורות כדי לגדל גנרלים כמו אלה שהפסידו את המילחמה בוויאט־נאם," אמר לא־מכבר פרופסור אמריקאי, ש־ביקר בישראל. „איך אתם הצלח־תם לגדל כאלה תוך דור אחד?"

השבוע הוכיח הרמטכ"ל, רפאל („רפול") איתן, שההצלחה היתה מלאה.

במילחמת־ויאט־נאם הודיעו ה־גנרלים מדי חודש שהנה־הנה הם עומדים לנחול את הניצחון המכ־ריע. כאשר זה לא התממש, טענו כי הפוליטיקאים הפריעו להם. גם כאשר ברחו אחרוני הגנרלים על נפשם מסייגון, בהשאירם אחריהם את קורבנותיהם, הם המשיכו לט־עון שהם עמדו סוף־סוף להשיג את הניצחון המייוחל, ורק העסקנים בוושינגטון מנעו את ההישג המז־היר.

השבוע קבע רפול בטלוויזיה, כי מערכת „המחבלים" בלבנון התמר־טה, וכי צה"ל עמד להשיג את הניצחון המכריע עליהם — לולא הוכרזה ברגע האחרון שביתת־הנשק.

לשפוך דם יהודי. רפול לא הסתפק בכך. כל שמתקרב מועד סיום כהונתו, נתקף הרמטכ"ל ב־דחף שאינו־ניתן־לכיבוש להשמיע את דיעותיו. למרבה הצער, אין בהן ברק של חידוש ומקוריות.

קבע רפול השבוע, באותו ראיון: יש הבדל מהותי בין צה"ל ו„המחב־לים". הפלסטינים פוגעים רק ב־אזרחים, וכל כוונתם היא לשפוך דם יהודי. ואילו צה"ל מקפיד לפי־גוע רק בלוחמים.

הדבר כימעט ולא ייאמן, אך דברים אלה נאמרו, בביטחון מוח־לט, על־ידי האיש שניצח זה עתה על הפצצה במרכז ביירות, שבה נהרגו בין 300 ל־600 אזרחים — גברים, נשים וילדים — בטענה כי הם אשמים בכך בעצמם, מכיוון שגרו בקירבת מישרדים של אש"ף.

אותו רמטכ"ל גם עורר שע־רוריה לאומית כאשר המתיק את עונשו של דניאל פינטו, שהורשע ברצח אזרחים חפים־מפשע במיב־צע־ליטאני.

דיעות

ההפחתה של הכהן

המדינאי הוותיק ביותר של תנועת־העבודה דוגל בהקמת מדינה פלסטינית

מוטה גור, הנחשב כנץ במיפ־לגתו, הדהים לפני שבועיים את הארץ, כאשר הביע את דעתו שיש לנהל משא־ומתן עם אש"ף, כשזה יכיר בזכות־הקיום של ישראל.

השבוע הביע דיעה בוטה עוד יותר אחד הוותיקים הנערצים של מפא"י, דויד הכהן, האחרון בדורו שנשאר חי ופעיל במלוא אונו.

בשיחה עם יצחק ליבני ברדיו קבע הכהן, בקולו ההחלטי האופיי־ני, שהפיתרון לבעיית ישראל־ערב הוא הקמת מדינה פלסטינית לצד ישראל — לא מהיום למחר, אך כ־פיתרון סביר, שיש להגשימו ב־הדרגה. האלטרנטיבה, כך אמר, היא מדינה יהודית־ערבית, שבא יהיו „הנכדים של הנכדים שלי" מיעוט יהודי במדינה בעלת רוב ערבי.

מאוחר מדי. הכהן, מי שהיה ציר ישראלי בבורמה בימי־הרא־שית של המדינה,* הטיל באותו ראיון אור על פרשה עלומה.

בהיותו הדיפלומט הישראלי ה־בכיר באסיה, הוזמן הכהן בשעתו לביקור בסין הקומוניסטית. כבר אז נודע, כי הכהן המליץ על כי־נון יחסים דיפלומטיים בין ישראל וסין, סין היתה האז מעוניינת בכך ביגלל בידודה בעולם, אך ממש־לת ישראל דחתה את ההצעה ה־נועזת.

עד כה היה מקובל לחשוב כי ה־אחראי להחלטה הרת־האסון היה משה שרת, והדבר נזקף על חשבו־פחדנותו של שר החוץ דאז. אך הכהן, שהיה כל ימיו ידידו של שרת, גילה השבוע כי שרת צידד בהצעתו. היא חובלה על־ידי אבא אבן, שגריר ישראל בוושינגטון. לפי מיצוות ג'ון־פוסטר דאלס, שר־החוץ האמריקאי.

ההכרעה היתה בידי בן־גוריון — וזה לא הבין דבר בעניין, כ־דיברי הכהן. רק כעבור שנים החל בן־גוריון מדבר בעצמו על חשיבותה הגוברת של סין בעולם — אולי בהשפעת שארל דה־גול. הראשון שחזה כי סין תהיה בע־לת־ברית של המערב נגד ברית־המועצות.

אך כשישראל היתה מוכנה לק־שור קשרים, היא נדחתה על־ידי סין. זה היה מאוחר מדי.

* יריבו של הכהן התלוצצו אז כי „הציר מבורמה" אינו אלא „ה־בור מצירמה".

הווי

האמריקאים באו

הימאים האמריקאים ז' באו לתל־אביב במיסגרת שיתוף הפעולה האיסטרטגי החדש — אך זכו לשיתוף־פעולה טקטי מצד הישראליות

הם נראו בכל מקום בתל־אביב ברחובות, בבתי־הקפה, במלונות — גברים בלבן, וגם כמה נשים במכ־נסיים לבנים. היו אלה הימאים והימאיות של הצי השישי של חיל־הים האמריקאי.

„מה, הם כבר באו?" תמהו אז רחים רבים, שסברו בתומם כי זה הפרי הראשון של „שיתוף־הפעו־לה האיסטראטגי", שעליו הסכי־מו — כביכול — מנחם בגין ורו־נאלד רגן בעת פגישתם בוושינג־טון, כמה ימים לפני כן.

אך לא היה קשר בין שני הד־כרים. שיתוף־הפעולה האיסטראטג־היה תקוע עדיין בבוץ הפוליטי ה־סמיך של וושינגטון, ואנשי רג־איימו בגלוי שהעניין יתפוצץ כ־בועת־סבון אם לא יאשר הסנאט

(המשך בעמוד 73)

ימאים אמריקאיים בתל־אביב עם ישראלית (מימין) ופיליפינית
עוד מיסעדה, עוד בר

דיאטה

אתה והשקל

מאת מאיר תדמור

הבורסה

תחזית עצובה לאחר החגים: ירידות במניות, נחת לבונקים

הבורסה ממשיכה להיות עצבנית, עם סיכוי טוב שהשבוע תהיה הרבה פחות עצבנית. מצב הדברים היום, יום ראשון, בניתוח מלומד, הוא כזה: שני גורמים פועלים באורח חיובי על הבורסה — כמות הכסף הגדולה המצויה במערכת, וסוף חודש ספטמבר, שהוא גם סוף הריבעון השלישי, ובו חייבות קרנות הנאמנות להציג ביצועים טובים.

עד כאן בכיוון החיובי. לכיוון הנגדי, פועל גורם רב־עוצמה: רמת השערים הגבוהה. בסיכום: תקופת אי־הוודאות תתייצב השבוע, אך תחזור לאחר החגים ב־27. גם מימוש הזכויות של הנפקות פועלים ובל"ל מגיע השבוע!

המניות המסומנות של הקרנות

מהן המניות שיצברו נקודות נוספות השבוע, מפני שהן נחמדות ואהודות על הקרנות? הנה רשימה חלקית בלבד, עם ציונים ואחריות מוגבלת: „מיזרחי", טוב; „בנק הספנות", טוב מאוד; „הכשרת היישוב", טוב מאוד; „מירב", טוב; „סולל־בונה", טוב; „רסקו", טוב מאוד; „כלל תעשיות", טוב.

בהקשר זה סיפרו לי את הסיפור הבא: עיסקת־ענק מחוץ לבורסה נעשתה בין ה„בנק הבינלאומי" ובין בל"ל. חבילות כבדות של מניות החליפו ידיים. הועברו מניות של „יומאר" ו„הכשרת היישוב" (שבידי בל"ל) תמורת „סהר אחזקות" ו„מירב" (שבידי הבינלאומי). למה? כדי שיהיה טוב לשני הבנקים, ו־אולי גם אנחנו ניקח טרמפ, עוד השבוע.

לאן בורחים לאחר החגים?

נכון להיום — מניות בל"ל מובילות בהפרש של למעלה מ־20% לעומת מניות „הפועלים" ואי־די־בי מתחילת השנה. אל דאגה, לקראת סוף השנה האזרחית, ידאגו „בנק הפועלים" ובנק „דיסקונט" להריץ את המניות כדי להתיישר עם בל"ל. מתי זה בדיוק יקרה, קשה לדעת. אך המרוץ התחיל. מי שעיניו בראשו וידיו בכיסו, יכול לעשות משהו בנידון. נסיון העבר מוכיח ששלושת הבנקים הגדולים מתייצבים בקו המטרה בהפרשים קטנים. אז באמת כדאי לשים על הסוסים שמאחור, ואחר כך לחזור אל הראשון שיגיע ליעד. ועוד משהו: סטוק בל"ל לא ייעצר. אם ייעצר יתחילו לזרוק סחורה, וזה לא בדיוק מה שהבנק רוצה. תמיד טוב להחליף סוסים בדרך ולהגיע רעננים הביתה.

עכשיו משהו יותר עצוב ופחות משמח. כל המומחים לענייני בורסה טוענים, שלאחר החגים תבואנה ירידות בשערי המניות בבורסה. יש כאלה שמוכנים אפילו להצביע על שיעורי הירידה: 30—20 אחוז, וזה הרבה. לאן בורחים? כמובן אל מניות הבנקים הגדולים.

לגבי מניות הבנקים הבינוניים, קשה לומר דברים חותכים. נצטט יועץ בכיר לניירות־ערך: „הצרה עם הבנקים הבינוניים היא, שהמניות ריווחיות, אבל בלי היציבות של הבנקים הגדולים. אחת התופעות האופייניות, לא לכולם, היא קניה ומכירה מיידית, מה שאתה כינית בזמנו בשם „אינדיאנים". וזה לא בריא למניות אלה. גם ביניהן יש סולידיות ויש פחות, אני הייתי מעדיף את הראשונות."

אולם המסחר בבורסה בתל־אביב
מה יהיה בדצמבר, כשעכשיו רק בספטמבר?

מה יהיה בדצמבר כשאנחנו רק בספטמבר?

תשובות על שאלה כל־כך מסובכת יש בדרך כלל למישרדי היועצים, המפרסמים את התחזיות שלהם שהתאמתו, אך משום מה שוכחים לפרסם את התחזיות, הרבות יותר, שהתבדו. אבל אתם משלמים עמלה, בעיקר תמורת התחזיות המתאמתות. תמורת אלה שנכשלו אתם משלמים פעמיים: פעם בעמלה ופעם שניה בהפסדים והבעת־צער של היועץ.

אני לא נמנה עם „החכמים רטרואקטיבית" ולכן אני יכול להרשות לעצמי להגיד כמה דברים לגבי העתיד הקרוב. העצות שלי הן חינם.

ברור לכל, שקודם כל, תלוי מה יהיה במשק. אם תימשך ההזרמה בהיקף הקיים, אם רמת הסובסידיות תישאר בעינה, או אפילו תוקטן במקצת והמדד ימשיך לעלות בקצב שנתי של פחות מ־מאה אחוז, צפויה ירידה ברמת שערי המניות שתעלה שוב לקראת סוף השנה האזרחית. הצמודים יתנהגו כרגיל. לא נורא, אפשר יהיה לחיות, ולחיות טוב.

אך אם ההזרמה תיפסק, חלק גדול מ־הסובסידיות יבוטל או יקוצץ והמדד יעלה הרבה ומהר, תחזור הבורסה ל־תרדמת חורף, והכספים הרבים, שהסתובבו מסביב, יחפשו להם אפיקי השקעה חדשים. אפילו כך תהיינה בוודאי מניות שיעלו ויעלו. ומיד יש כאלה. אך ככלל, יקטנו המחזורים, הצמודים שוב יעשו חיל, שוק־המניות יהיה רדום.

שנה טובה ובורסה טובה!

המצאות

איך לטייל בחו"ל ולהגיע בדיוק למקום?

המצאה חדשה, שמבוססת על טכנולוגיה של תעופה, תוכנס לשימוש בקרוב לתועלתם של הנוהגים ברכב. חברה „הונדה" היפנית פיתחה מכשיר המותקן בלוח המחוונים של המכונית, שיאפשר לנהגים לעקוב אחרי נסיעתם מעל גבי מסך וידיאו.

המיתקן „אלקטרו־ג'ירו־קאטור", מבוסס על ג'ירוסקופ אינרציאלי, החש את כיוון הנסיעה של המכונית. למיתקן (אי־ג'י־סי) מערכת חיישנים (סנסורים) המודדים את מיספר הסיבובים של גלגלי המכונית, כדי למדוד את המרחק שאותו עברה המכונית. המידע מהג'ירוסקופ ומחיישני המרחק מעובד באמצעות מחשב זעיר ומוקרן על־גבי מסך טלוויזיה בגודל של 15 סנטימטר, המורכב על לוח המחוונים.

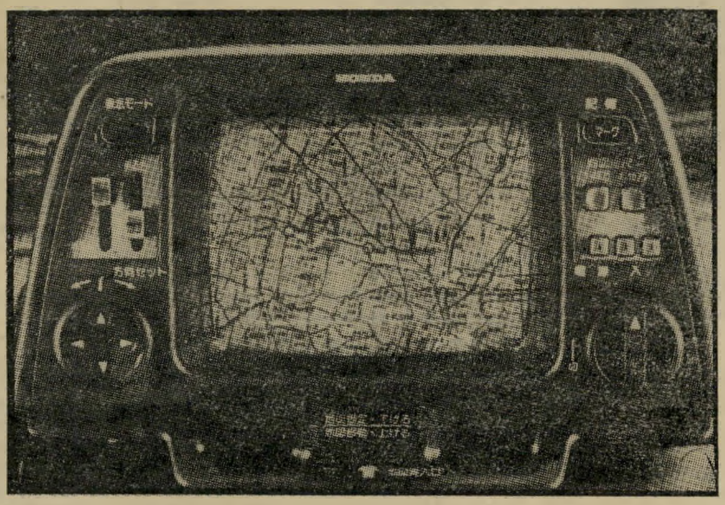

מיתקן ניווט טלוויזיוני למכוניות
לטייל בלי בעיות ולהגיע הביתה בזמן

על המסך מותקנות מפות דרכים המודפסות על חומר פלסטי שקוף (ראה צילום), שמאפשרות לנהג לראות בדיוק היכן הוא נמצא בכל רגע בעת הנסיעה.

חברת „הונדה", בעלות ההמצאה, תוציא אותה לשוק תוך כמה חודשים. נהגים יוכלו להכין את המפות בעצמם ולהעבירם לגיליונות פלסטיק שקוף לצורך הניווט. מפות מוכנות מוצעות במחיר של 90 דולאר לסידרה של חמש מפות. מחיר המיתקן יהיה בין 900 ל־1400 דולר.

למה משמין תקציב מישרד הביטחון?

הדיפלומטים הישראלים בלונדון, בדרגת שגריר, ציר, או מזכיר ראשון, וכמה מן הנספחים, עולים למשלם המיסים הישראלי 2000 ליש"ט בחודש במשכורת, ועוד 2000 ליש"ט הוצאות נילוות. הרבה? הרבה מאוד, בייחוד אם נתרגם סכומים אלה לשקלים וללירות. מיליון לירות ל־חודש עולה הדיפלומט. גם אם נשווה שכר זה למצוי בלונדון, זה הרבה מאוד. כפול ופי שלושה משכורו של פקיד בריטי בכיר מאוד.

תמורת משכורת כזו צריך לעבוד קשה, קשה מאוד. עובדה: מישרדי השגרירות בלונדון פתוחים חמישה ימים בשבוע, בין השעות 12—10. שעתיים ביום.

50 הדיפלומטים ועובדי השגרירות עולים לעם ישראל הון תועפות. אם היו מצמידים את שכרם לשעות העבודה ב־פועל ולרמת היחסים עם בריטניה, היה צורך לקצץ במשכורותיהם. אך זה לא ניתן מטעמים שונים, השמורים עם מישרד החוץ. מה שכן ניתן, בלי בעיות מיוחדות, זה לשלוח את מחצית הדיפלומטים בשגרירות הביתה, לישראל. למכור את הבניין עם הכביש הפרטי המוביל לשגרירות ולהתחיל להתנהג כיאות. למשל, כמו מדינה שיש לה רק ארבעה מיליון תושבים וחוב חיצוני של 20 מיליארד דולר; או, כמו למשל השגרירות של יוון או אפילו שוויץ!

תחבורה

הכי זול בעולם

כשאתה חוזר ארצה ונוסע שוב באוטובוס ומשלמים 1.7 שקלים תמורת נסיעה עירונית, אתה בהחלט מופתע. איך זה יכול להיות שהנסיעה בארץ כל־כך זולה, כשהאוטובוס והדלק כל־כך יקרים? ואיך זה ששם, בחו"ל, התחבורה הציבורית כל־כך יקרה, והממונים עליה טוענים שיש להעלות את התעריפים?

בעוד שבועיים יקוצצו מחירי הנסיעה בתחבורה הציבורית של לונדון ב־25%. זעקת הנוסעים היה לה על מה שתיסמוך. מתברר שבמשך 15 השנה האחרונות עלו מחירי הנסיעה בתחתית ובאוטובוסים של לונדון ב־60% (ריאלית, לאחר ניכוי האינפלאציה). כדי להמחיש את הענייין — נסיעה של 10 קילומטר בתחתית של לונדון עולה היום 17 שקלים, פי עשרה מאשר נסיעה עירונית בת"א.

החלטת מועצת עיריית לונדון לקצץ את תעריפי התחבורה הציבורית ב־25%, תעלה לעיר 120 מיליון ליש"ט לשנה. אך, טוענים חסידי הקיצוץ, הסובסידיה לתחבורה תהיה עדיין נמוכה מזו המקובלת ברוב ערי העולם, היא תגיע ל־20% בלבד.

רוב חברות התחבורה הציבורית בעולם נהנות מסובסידיה של 70%—40%. בבריסל, בירת בלגיה, הסובסידיה היא של 72%. בקיצור, בכל העולם מסבסדים את התחבורה הציבורית. אך בארץ הגיעה הסובסידיה לתחבורה הציבורית לשיא עולמי של 200%.

שיא זה עולה לאוצר שלושה מיליארד שקלים בשנה. המחיר הריאלי של כרטיס צריך להיות חמישה שקלים. מי שחושב שזה יימשך עוד זמן רב, טועה. הסובסידיות יקוצצו, מחיר כרטיס לנסיעה עירונית באוטובוס יעלה, ומהר.

גלידת תנובה – איך לא עשו אותה קודם?

גלידת שמנת חדשה ב–5 טעמים נפלאים:
וניל, שוקו, שוקו–וניל, מוקה–וניל, פונץ'–בננה.
גלידת שמנת אמיתית מתנובת ארץ–ישראל,
מיוצרת ללא מגע–יד, באריזות של 400 גרם.

גלידת תנובה – החלב הוא שקובע.

תנובה

אפטר שייב, מי קולון, דאודורנטים, קצף ומשחת גלוח, טוניק לשיער וסבון באריזת שי.

המוצר הנבחר 10 שנים ברציפות

1981

מכתבים

איש השנה תשמ"א

קוראים מציעים:

"הוי ראש לשועלים ולא זנב לאריות"! אומר התלמוד הירושלמי. איש השנה — הקולונל **מר עמר קד'אפי** — בר כוכבא של

ראש לשועלים אל־קד'אפי
בר־כוכבא

הזמן החדש, המוכן לצאת למילחמה נגד רומי, קרי ארה"ב וב־סיסיה הגרעיניים במזה"ת.
יצחק סובול, תל־אביב

...אריק שרון, שלא זכה להיות רמטכ"ל, אך טיפס גבוה יותר — למישרד הביטחון...
אביגדור מיזרחי, לוס־אנג'לס

...אליהו שפייזר. העסקן שמיעט להופיע בכנסת, ותחת זאת דאג להאדיר את כוחו מאחרי הקלעים.

השנה הוא עתיד להפתיע את כולנו — הוא ישאף לגבש קונסנזוס־לאומי לפי טעמם של הקיצוניים שבמצביעי הליכוד, ולגרור את מיפלגתו לממשלת־ליכוד־לאומי.

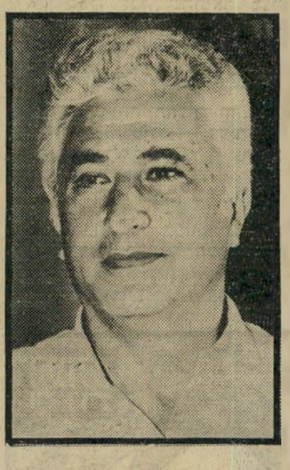

קונסנזוס־לאומי שפייזר
עתיד להפתיע

בממשלה כזו הוא בוודאי גם יזכה במישרה מכובדת.
אברהם מוטב, באר־שבע

...אלוף פיקוד הצפון לשעבר, **אביגדור בן־גל,** ששימש בשגה האחרונה שר־חוץ ושר־ביטחון לעת מצוא, וניהל למעשה את מדיניות ישראל בגבול הצפון...
יוסף סוויסה, חיפה

ספי ריבלין, שאימץ לעצמו סיגנון דיבור של ילדים שעל סף פיגור, הביא לניצחון המיפלגה שכרה את שירותיו. אין בכך כל פלא — הוולגריזציה של החיים הפוליטיים הסכה אותו, ואת עמי־

(המשך בעמוד 14)

משבצופן

2299

מאת **נדיב אביידן**

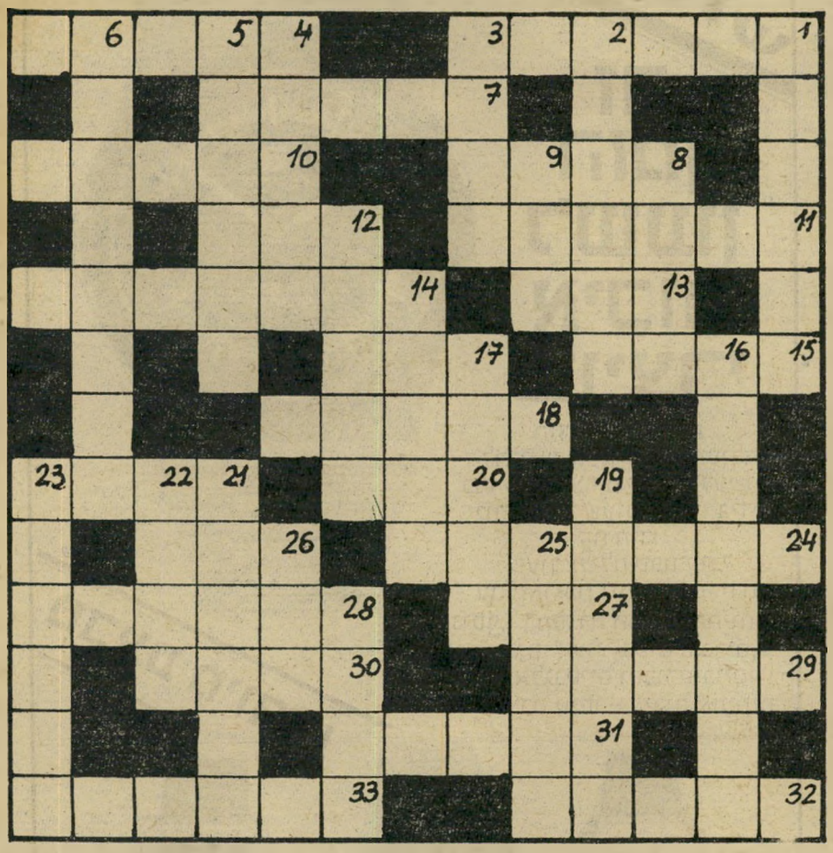

מאוזן:

1. הן צופות במתח באורות המרצדים (6).
4. הינתקות מאמא אדמה, למרות ההתנגדות (5).
7. ניטיב את מצבם, במסיבה לכבוד אלימלך (5).
8. אלוף בדימוס החליט כנראה, שהגיע הזמן ללכת לבית־ספר (4).
10. יום זה נערך לפעולה מתוכננת (5).
11. איפה הזמנים שאפשר היה לקבל גט, בזיל הזול? (6).
12. השפעתו על השפל, ניכרת גם במס־הרכוש (3).
13. בסריקה לא מצאו דבר (3).
14. עכשיו שקיבלתי מספיק מאפלטון (למשל), הגיע הזמן להפעיל את ראשי (מ) (7).
15. האופנה חזרה, שוב יושבים עליו (4).
17. זה ממש פשע כשזה חוזר מהפה (מ) (3).
18. יכולה לדקלם את תורתה אגב גמגום (5).
20. כרגע היא לא זקוקה לדיאטה (3).
21. עוד בראשית ימיה היתה מלאת שינאה (4).
24. בילוי? יפי? זה כל מה שמעניין אותו? (7).
26. הסתכסכו עם המורה שלו (3).
27. שמע ילד! חזור על־כך והפעם בדייקנות (3).
28. גם אני גבר, אמר אומן הניסות הכותב על הלוח (3, 3).
29. נטייתו להפרזה נובעת כנראה מהפרעות בעיכול (5).
30. שם נמצא לעיתים קרובות "הילד הרע" (מ) (4).
31. לעשות את זה בהרים, מצריך תכונות יוצאות דופן (מ) (5).
32. מה קיבל בחזרה בירושה מחברי־ממשלתם? (5).
33. הנייר עף לפני שמספיקים להגיד ג'ק רובינסון (3, 3).

מאונך:

1. הגיר לא משבש את הבריאות? זה פשוט עניין כרוני? (6).
2. ברם הוא לא כל־כך גברי, עובדה שבסיפורו המשעשע הוא פיעו המון התיכות (6).
3. מי נתן לטורפים הזדמנות להופיע מהכיוון הנגדי? (4).
4. הלא המה מימינך, בעוד שהזוריזה משמאלך (3, 2).
5. הוא אחראי על מחלקת־נוכרים, בניגוד לחוקי ההלכה (6).
6. תופעה ביולוגית מדהימה, או סתם גידוף ספרותי (3, 2, 3).
8. רוצים לתפוס שלווה? חפשו לכם דירה בהודו (4).
9. בבדיקה פדראלית התברר, שהנשיא אכן היה מעורב בפרשה (3).
12. במפלגתה הוחלט, שזה הזמן להשתמש בטון גבוה (5).
14. למרבה הפליאה, הבהמה הזו משמיעה צליל לא מזוייף (5).
16. בעצמו שופט ללא מורא, מה שהוא מייצר "בביח"ר ל־חרוזים" (2, 6).
17. השטן הופיע בשדה התעופה במטרה מוגדרת: לקחת כסף בכוח (5).
19. שמענו ששאלו את הדיקטטור אם גם דאג להיגיינה (6).
21. חתיכת סלע זרוקה בדרום־הארץ, יכולה להוות מכשול ליקה (3, 3).
22. זה שעמד על הראש — תרתי משמע — הוא לא משלנו (4).
23. האם אבי סבו של השר עדיין חי? אם כן, זה הדבר המשמח (6).
25. האם הישיש הזה לא מופיע אף פעם בלילות? (5).
26. הוא מאמין שרצוי להתפלל בערבית? קשה להאמין (3).
28. אם הדבר היחיד שגותר זו האפשרות להריח, אז באמת אין כל תקווה (4).

פתרון תשבצופן 2297

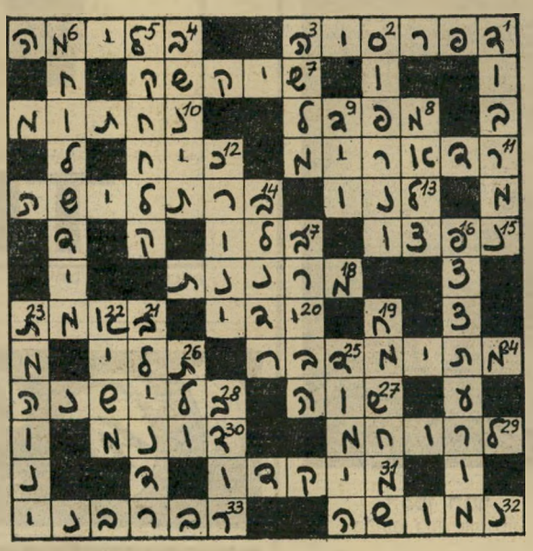

המכון הישראלי לספרות נשים קוסמטיקה ופדיקור

קורסים: ספרות נשים - קוסמטיקה - פדיקור מניקור
הוצאת שער בחשמל (אפילציה)
* סלון ומכון יופי

תסרוקות, תספורות, החלקות, סלסול, צביעה, פסים, טיפול פנים, איפור, הוצאת שיער בשעווה
* מכון נלות *
• מחירים עממיים • שדות מעולה •

תל-אביב יודפת 4 ליד דיזנגוף 190 226066 229388
רמת-גן הרצל 86 מול בנין אואזיס "סלון אוה"

מכתבים

(המשך מעמוד 13)

תו־תאומו, דודו טופז, לדמויות ציבוריות מהמעלה הראשונה...

ממציא השנה הוא המיועד להיות חתן פרס נובל לפיסיקה, **יעקוב מרידור**...

אסתר אוחנה, פתח־תיקווה

...תאומי סיאם של השנה הם **אלישע שפיגלמן** ו**יורם ארי־דור**. פשוט אי־אפשר להפריד בי־

כתב שפיגלמן

שר אירידור

תאומי־סיאם של השנה

ניהם. ושלא יגידו שהם לא נהנים להיות צמודים איש לרעהו.

כי, אחרי הכל, מי יתעניין ב־שפיגלמן בלי אירידור, ומיהו אירי־דור בלי שפיגלמן?!

מנחם רונן, ירושלים

הספן השנה — שר־החינוך, **זבולון המר**, שאינו יודע אם לפרוש מהממשלה או לא. שהגדיל

הספן המר

כימעט כמו שפינוזה

את מיספר שעות הלימוד במיק־צועות היהדות על־חשבון ההשכ־לה־הכללית של ילדי ישראל, וש־הסיכסוך שלו עם הרב גורן הביא אותו, כימעט, למצבו של ברוך (בנדיקטוס) שפינוזה.

חנה כהן, ערד

אי־אז בשנות ה־50, אם זיכרוני אינו מטעה אותי, הקדישה מערכת העולם הזה את גליון ראש־השנה לאיש אלמוני. היה זה עולה חדש מאחת מארצות האיסלאם.

לדעתי מגיע הפעם תואר איש־השנה לאחיו הצעיר, אולי לבנו, של אותו **אלמוני**.

בשנה האחרונה היינו עדים ל־הבשלתו של תהליך חברתי חשוב ביותר — עלייתם של בני עדות־המיזרח לבימה הציבורית. הציבור שלא ייבש את ביצות חדרה, שלא לקח חלק ב„כיבוש העבודה" וש־מקירבו לא יצאו לוחמי הפלמ"ח, מתקומם. נמאס עליו היחס המש־פיל שהוא זכה בו, ושהסך אותו לקבוצה סוג ב'.

עליית כוחו הפוליטי והדמוגרפי של ציבור זה, ויותר מכך — על־יית הדימוי העצמי שלו — תגרום במהרה לשינוי פניה של החברה הישראלית. האלימות שפרצה ב־מהלך מערכת הבחירות היתה

תגאי הכרחי לשינוי זה — הדרך לאמנציפציה, לשיפור מעמדם ה־חברתי ודימויים העצמי של מדן־כאים כרוכה תמיד בהתפרצות אלימה נגד המימסד המדכא.

הופעתם בכנסת של ח"כים חד־שים מעיירות־הפיתוח (דויד מגן מקריית־גת ומאיר שיטרית מיב־נה), וקידומו בדרגה של השר דויד לוי הם הבקיעים הראשונים בחו־מת המימסד שעוצב בידי יוצאי מיזרח אירופה.

אין ספק, לכן, שהתואר מגיע לאחד מילדי המעברות, שפילס את דרכו בחברה הישראלית בכו־חות עצמו, כשהוא נאבק בכוחות עויינים. אך אין דמות אחת ש־תגלם באישיותה תהליך זה, ולכן יש להעדיף אלמוני — צעיר יש־ראלי משכיל, יליד ארץ ערבית, תושב עיירת פיתוח.

מנחם זילברברג, חיפה

● זיכרונו של הקורא לא בגד בו. כשבחרה מערכת **העולם הזה** בפעם הראשונה את איש השנה, לפני 30 שנה בדיוק, (ראש השנה

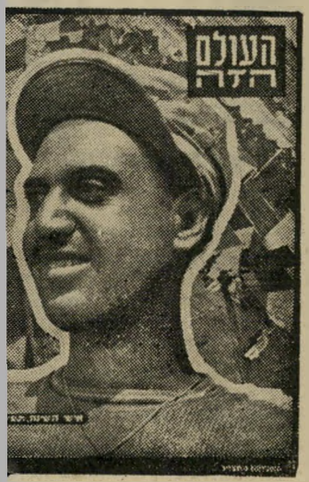

איש השנה תשי"א

ילד מעברות

תשי"א), היא הקדישה את הגליון לעולה החדש האלמוני (ראה תמו־נה).

...צעיר השנה הוא הנער **גדי**

(המשך בעמוד 16)

רק 1645 ש

זה הזמן לשעון איכות שויצרי

הזדמנות מיוחדת לרכישת שעון קוורץ מעולה כמו שהשויצרים יודעים לעשות. נותנים לך שעון שויצרי בידך? קח מידך! שעון צלילה ספורטיבי עם תאריכון וסקאלת מדידה. בנוסף, במסגרת המבצע המיוחד, גם שעוני נשים וגברים, אלגנטיים וספורטיביים. תוצרת טיסו – איכות אמיתית.

מבצע מיוחד!

TISSOT

ניתם מערכות תדמית

בלונדיו מלון Arosfa

מלון מודרני ונעים בבעלות יהודית. חדרים יפים, ארוחת בוקר עשירה. מיקום מצוין במרחק־הליכה מהמרכז התוסס של לונדון.

AROSFA HOTEL
83, GOWER ST. WC1
TEL. 636—2115

Grand 41

ברנדי ישראלי מעולה

"לא טוב היות האדם לבדו"

רעים

הכרויות למטרת נישואין
19 שנות מוניטין
העסק הנבחר לשנת 1981
תל אביב, רח' בן יהודה 58 טל: 03 282932

תן טרמפ לחייל

מתאים לי... BROADWAY 80

תמיד חשבתי
שיש רק
סיגריה אחת -
עד שגיליתי
את
BROADWAY 80

80 מ"מ,
תערובת אמריקאית.

מוקד

מכתבים

(המשך מעמוד 14)

אלגזי, התנגדותו האמיצה לכיבוש, והפחד שמא ילכו בעיקבותיו אחרים, עוררו את הרמטכ"ל לטפל בו אישית, ולגרשו מהצבא...

עלי מוחמד ג'ברין, נצרת

העובדות המצטיינות של השנה הן חברות צוות **תועלת המשק**, שלעסו, עיכלו והפרישו את שימלתה של כלת השנה, **הליידי דיאנה**.

שושנה ויינברג, כפר־סבא

היד החזקה, הנשר הגדול, הפאתולוג, איש־הרוח והמדעים, הפילוסוף ואיש־הקידמה של השנה, שיקפיץ אותנו קפיצה נחשונית אל המאה ה־21, הוא הרב הראשי

איש־רוח ומדעים גורן
היד החזקה, הנשר הגדול

האשכנזי, כבוד הרב **שלמה גורן**. הוא ולא אחר זכאי להיות איש השנה.

שימעון דדי, עפולה

איש הבריאות הוא שר־הבריאות **אליעזר שוסטק**, שנתן הכשר רישמי למדיטציה כמסייעת לבריאות האדם.

הגורו המושמץ ביותר: **גורו מהרג'י**, "הנער השמנמן", "בעל פני האבטיח", "האל השמן מהודו"!

שירית שנקרי, יפו העתיקה

השופט שפסיקותיו נשארו לעתים קרובות דעת מיעוט, אך דוקא אותן משננים הסטודנטים לפשפטים באוניברסיטות הארץ, הוא **חיים כהן**, שפרש השנה לגימלאות.

הוא זכאי לתואר איש השנה במישפט.

אוולין בן־דויד, ירושלים

● השופט חיים כהן זכה בתואר בשנת תש"ם.

איש השנה בפירסום: **אליעזר ז'רבין**.

הוא האיש שהעלה את הליכוד לשילטון ב־1977, בעזרתו של עזר וייצמן, וב־1981 עשה זאת שוב — הפעם בעזרתו של שימעון פרס.

יוכבד הלוי, ירושלים

● ● ●

החלטה שיפוטית

עוד בעניין בקשתו של סלומון אבו למישפט חוזר („חנינה מתחת לשטיח," „העולם הזה" 2295).

בכתבה הועלמה ולא הובאה החלטת נשיא בית־המישפט העליון באחת השאלות החשובות ביותר: האם יכול היה המיסמך של המומחה להיות בידיעת המבקש או סניגורו.

„אני מסכים לדעת היועץ המישפטי (א) (2) מטיל על פרקליטו של הנאשם חובת שקידה סבירה בגילוי חומר ראיות לטובת מרשו, כי זאת יש ללמוד מלשון הסעיף המדבר לא רק על עובדות או ראיות שהיו בידי הנידון, אלא גם על כאלה שהיו יכולות להיות ידועות לו. אבל בנסיבות הענייז אין אני יכול לקבל את עמדתו של היועץ המישפטי, שחובת שקידה זו מחייבת את הפרקליט במיקרה דנן לנחש ולחקור שמא ישנה ביומן־העבודה של

מי חשוב יותר מחבר־כנסת? שר בממשלה.
מי חשוב יותר משר בממשלה? ראש־הממשלה.
מי חשוב יותר מראש הממשלה? נשיא־המדינה.
מי חשוב יותר מכל הפוליטיקאים? בעלי העסקים שגידלו, טיפחו ודחפו אותם קדימה.
שני ממליכי־מלכים שכאלה הם המיליארדר היהודי־פולני יפאני, **שאול אייזנברג**, והמיליארדר היהודי־סודאני **שווייצי, ניסים גאון**.

רונית לנדאו, תל־אביב

המומחה קביעה הסותרת לכאורה את ההנחה שהיריות גורו מאותו אקדח. החובה היתה מוטלת על מי שנתגלתה לו עובדה זו, אם אכן היתה זאת עובדה, לכלול אותה בחוות־דעתו, כאמור לעיל..."

ולהלן בעמוד 5 להחלטה, מוסיף כב' הנשיא ואומר:

„אין בדעתי לומר בזה שבמיקרה דנן הועלמה הראיה במזיד בפני התובע, וכתוצאה מזה גם בפני פרקליט הנאשם. אבל מבחינה אובייקטיבית היא נעלמה מעיניהם, מבלי שניתן לייחס להם מחדל כלשהו בשל כך."

עו"ד צבי לידסקו, תל־אביב

הכתבה חוטאת לאמת משום שהיא משמיטה את החלטת כב' נשיא בית־המישפט העליון בנקודה זו, שהיא החלטה שיפורית.

סבורני, בכל הכבוד, כי חובתו של עיתונאי, שדוגל בגילוי האמת, לפרסם את העובדות במלואן, ולא רק את חלקן. יתר על כן, כאשר מתפרסם בכתבה טיעון של צד אחד, ולא החלטת בית־המישפט בעניין, יש בכך הטעיית הקוראים וסילוף הדברים.

בעמוד 2 להחלטתו קובע כב' הנשיא כי המיסמך של המומחה ברגמן (אשר נתגלה) היה בתיק שהכיל מיסמכים ואשר לא הועבר ע"י המישטרה לפרקליטות. בעמוד 4 אומר כב' הנשיא, בין היתר, כך:

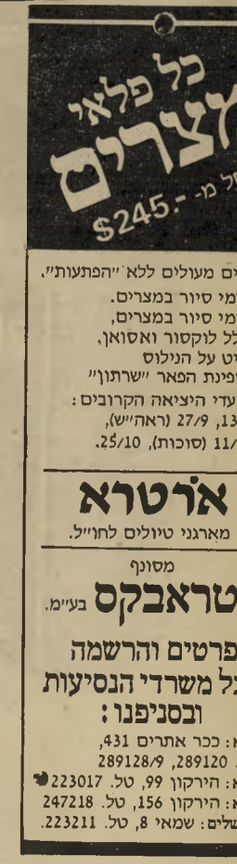

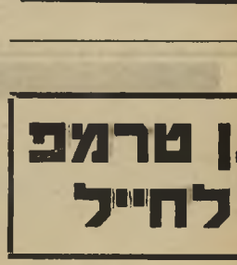

Pierre Cardin

להשיג ברשתות השווק הגדולות ובחנויות ההלבשה המובחרות.

מרים בנימיני

מזל החודש: מאזניים

כוכב שבתאי משפיע לרעה על בני המזל, שחשים עיכובים בכל תחום - בכסף, באהבה בעבודה ובנישואין

על בני מזל מאזנים עוברת תקופה לא קלה. רובם חשים מועקות וקשיים, ולא מצליחים לקדם את עניניהם במהירות הרצויה. לפעמים התחושה היא כמו „ריצה בחלום". אלה שסובלים מעיכובים אלה, מרגישים בהם דווקא בשטחים החשובים להם ביותר: כסף, אהבה, עבודה או נישואים.

הסבר לכך מבחינה אסטרולוגית: כוכב שבתאי, המסמל הגבלות, קשיים ועיכובים, נכנס למזל מאזנים באוקטובר 1980 וישהה שם עד סוף נובמבר 1982. השפעתו של כוכב זה תורגש בכל התקופה. אלה שנולדו בתחילת מזל מאזנים, כבר הרגישו בכך במשך השנה החולפת. יתכן שגם אחרים, שנולדו יותר מאוחר, כבר חשו בקשיים.

יש להזכיר שכוכב שבתאי אינו מסמל רק דברים שליליים. במיתולוגיה היוונית שבתאי הוא כרונוס — אל הזמן, ומשמעותו: הנסיון שלנו בעולם הזה מוגבל על־ידי מיסגרת הזמן. שבתאי מסמל בין השאר גבולות, תחומים ומיסגרות, מיגבלות הזמן, נסיונות וחוויות שעלינו לעבור על מנת להתחשל ולהתגבר. מעניין להזכיר שכוכב זה מוקף בטבעות רבות, והן כאילו באות לחזק את הסימליות המיוחסת לו.

בהורוסקופ, שבתאי מצביע על דברים שמגיע לנו לקבל, לטוב ולרע. לפעמים אדם זוכה בברכות גדולות, אך אלה משולבות בנשיאה באחריות ובקבלת עול. שבתאי מסמל את מידת הדין, את הקשר לעבר וליסודותיו של האדם. הוא מסמל מוסריות גדולה וחוקי מוסר נוקשים. הדרישה מן האדם כאן היא גדולה, לכן ברוב המיקרים הוא מכת ולא מזכה. השפעתו של כוכב שבתאי על בני מאזנים אינה קלה.

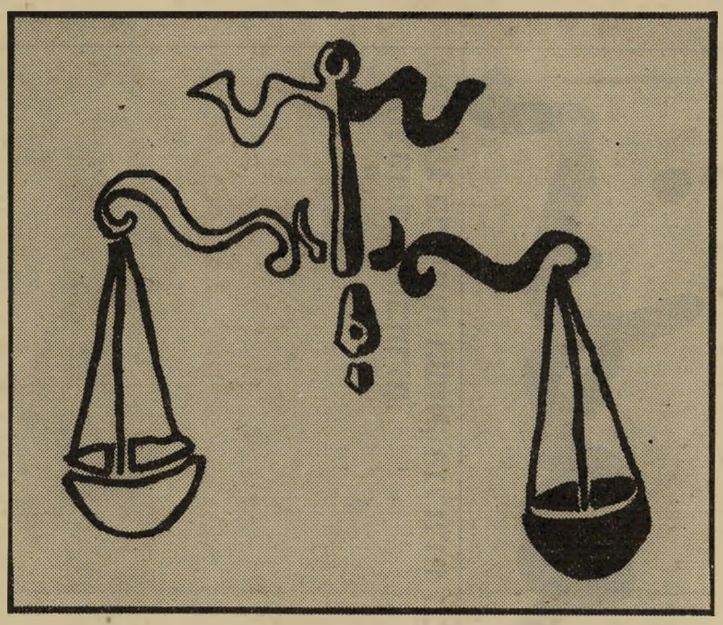

את כוכב שבתאי מלווה הכוכב יופיטר (צדק), כוכב שהוא שונה לחלוטין במהותו. אם שבתאי ממסגר את החיים, הרי שיופיטר נותן את תוכן החיים, את ההתעלות מעל למיסגרות הפורמליות. יופיטר נחשב לכוכב מיטיב, ולכן נוכחותו במזל מאזנים בתקופה שבה נמצא בו גם שבתאי, מקלה במעט על תקופה שאמורה לחיות קשה.

ההגבלות של שבתאי תלויות בשעת לידתו של כל אחד ואחד, ובמקום המצאו של שבתאי בגלגל המזלות. יש כאלה שכל הצרות נופלות עליהם בבת אחת. לעומת זאת יש כאלה, שקיבלו תפקידים מאוד אחראיים וניבנים מהעבר של שבתאי, אך יחד עם זאת התפקיד גורם

שבתאי מסמל את מידת־הדין, את הקשר למקורות - כוכב צדק ממתן מעט את השפעתו

להם לקשיים ולאחריות מכבידה. אלה שנישאו לא קל להם, בגלל האחריות שחיי הנישואים מטילים עליהם. לבן מזל אוויר, שאינו אוהב קביעות ויציבות על הקרקע, הנטל בהחלט כבד.

השבוע תוכלו לעשות רבות ולקדם עניינים שונים שהתעכבו עד כה. בני הזוג יבואו לעזרתכם, ויוסיפו תיקווה והרגשה אופטימית יותר. לטלאים שעדיין שרויים בגפם, יהיה זה שבוע מבטיח במיוחד. פגישות משמחות במקומות בידור ובילוי יתרחשו בצורה שונה מזו המוכרת לכם ב־חודשים האחרונים. הנטייה לביזבוז כספים תגבר, וכמוה דיבורים נמהרים. לכן שימרו על כספכם.

עלה

21 במרס – 20 באפריל

* * *

קשרים שנוצרו מוסיפים ביטחון, אך השבוע יהיה עליכם להוות משענת לבני הזוג. קרוב לוודאי שהם ייתקלו בבעיות שאינן קשורות בכם ישירות. במצוקתם הם יפנו אליכם, ויהיו מוכנים לשחוט ולקבל כל עצה נבונה שתתנו. מתיחות בבית עלולה לגרום למריבה בלתי־נעימה — עליכם לרסן התפרצויות רוגז, שכן אלה עלולות לגרום לכם נזק שלא יתוקן. בעניינים פורמאליים אל תקלו ראש.

שור

21 באפריל – 20 במאי

* * *

קשרים רציניים עם אנשים השוהים בחוץ־לארץ יגרמו לכם הפתעה. אפשר לצפות לידיעה, מיכתב, או שיחת טלפון, שיפתיעו וילהיבו אתכם. נסיעה קצרה בארץ תביא לפגישה עם ידידים ישנים או עם מכרים חדשים, אך בכל מיקרה — עשויים לעזור לכם לקדם שאיפות חשובות, הקשורות למקום העבודה. רוגז פיתאומי עשוי להרחיק אתכם מהחברה ליומיים בלבד.

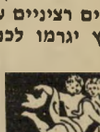

תאומים

21 במאי – 20 ביוני

סרטן

21 ביוני – 20 ביולי

עניינים כספיים שוב יעיקו עליכם השבוע. במקום העבודה צפויות בעיות בגלל אנשים שמקנאים בכם בסתר, ושמנסים לחתור תחתיכם. עצות מידידים וקרובים הקשורות לענייני כספים רצוי לדחות — אלה עלולות לגרום להפסד זמני, למרות שברגע הראשון יראו כנכונות והגיוניות. רצוי לדחות כל מעשה פזיז ופיתאומי, ולהמתין לזמן טוב יותר. אהבה חדשה מתפתחת ויוצרת קשיים בגלל עודף הרגישות שלכם.

* * *

את המדליה לבזבזן המצטיין יוכלו לחלק השבוע לבני מזל אריה. בטוח שאף אחד לא יצליח להגיע לישגים מרשימים כמוכם. גם כאן כבר מצידיעים לכם, ונותנים לכם את הכבוד ואת הילה המגיעים לכם. נסו רגע להיזכר שגם מחר יום חדש, ומהיכן ייצא לכם ממון לשאר הבילויים שאותם אתם מתכננים לשבוע זה? עם מעט שמירה תיווכחו שמשמיים יבואו לעזור. נסיעות מהנות, וכן אהבות.

אריה

23 ביולי – 23 באוגוסט

* * *

עייפות שתפקוד אתכם בתחילת השבוע תפנה מקומה לעודף מרץ ופעילות בלתי פוסקת. בני־הזוג שוב גורמים לכם הנאה ותוספת עבודה. ענייני כספים יגרמו לאי־שקט ולהרגשה של מחסור, אך כאן תיתכן הפתעה. למרות הקושי, אתם עשויים לקבל סכום כסף שיפתור בעיות דחופות. נסיעה קצרה שתאלצו לבצע תגרום לרוגז רב לפני כן, ולהנאה אחרי שתגמר. חידוש קשרים עם אדם, יפצה על הסבל.

נחושה

23 באוגוסט – 22 בספטמבר

מאזנים

23 בספטמבר – 22 באוקטובר

שיפור מה במצב הרוח מביא אתכם שוב לרקום ותכניות חדשות. אל תגזימו בהתלהבות ונסו להיות מציאותיים עד כמה שאפשר. למרות שהכל נראה ורוד, בקרוב שוב יעמדו בדרככם קשיים, לכן שימו לב לכל חיסרון קטן שנראה כרגע. קידום במקום העבודה צפוי לכם, ואל לכם להסס או לפחוד. אתם בהחלט מסוגלים, וזה הזמן הנכון להחליף תפקיד ולהוסיף לעצמכם קשיים.

* * *

השבוע יחושו העקרבים עומס ריגשי כבד. רצוי להתרחק מעט ממתח העבודה ומדרישות החברה ובני־המישפחה. טוב לכם להתבודד מעט ולעשות את חשבון־הנפש. ידידי עותי מחוץ־לארץ לא נראות מעודדות ברגע זה, אם כי תוך זמן קצר הכל ייראה אחרת. אנשים שאותם ראיתם כידידים עלולים לגרום אכזבה. רצוי לקשור קשרים עם אנשים נוספים, גם אם כעת אינם נראים כמתאימים, יוכיחו את עצמם.

עקרב

22 באוקטובר – 22 בנובמבר

* * *

שינויים שניכפו עליכם לאחרונה גורמים לדיכדוך ולרצון לשפר את מצבכם ויהי מה. תוכניות גדולות מדי עלולות לנחול מפלה, רצוי להתייעץ עם אנשי מיקצוע, ולשפוט כל מה שקורה בהגיון קר וללא מעורבות ריגשית. ידיעות מחוץ לארץ ייראו מעודדות — יש לחשוב ברצינות על ההצעה שאותה תקבלו. היא אמורה לקדם אתכם בשטחים רבים בחיים, ולא רק בשטח המסויים שעליו מדובר הרגע.

קשת

23 בנובמבר – 20 בדצמבר

במקום העבודה אתם צפויים להצלחות קטנות ומשמחות, שבחים לא מעטים ייאמרו באזניכם השבוע, ויסיפו לביטחון ולהרגשה הטובה. קשרים שהחלו לא מזמן מביאים אתכם להתלבטויות, קשה להחליט מהו יחסכם האמיתי לקשר שנוצר. ידיעות שיגיעו מחוץ־לארץ יבהירו היטב היכן אתם עומדים, ויביאו להרגשת הקלה. אהבה חדשה מתרקמת בסתר ומביאה להתרגשות ולציפיה — הפעם זה יהיה שונה.

גדי

21 בדצמבר – 19 בינואר

* * *

דליים שנעדרו מביתם ושהו בחוץ־לארץ, שבים חזרה לארץ וגורמים שימחה לאלה שמצפים להם בכליון נפש. אלה שחוזרים ואלה שנשארו כאן מעסיקים את מחשבותיהם בתוכניות הקשורות גם הן לחוץ־לארץ. התקדמות יפה צפויה לדליים המתכננים את עתידם במקום שונה מהמקום שהיו עד כה. רבים מתכננים התחלת לימודים גבוהים, וכדרכם של הדליים גם דבר זה נעשה במפתיע. צאו לחיק הטבע.

דלי

20 בינואר – 18 בפברואר

* * *

דגים מבולבלים ואינם מבינים כיצד נקלעו למצב המסוכן שבו הם מוצאים את עצמם. אי־נעימות כלפי אנשים שונים מלווה את התקופה. מעשים שנעשו באקראי וללא כוונה מיוחדת, גורמים נזק למעלה מן המשוער או המתוכנן. עניינים כספיים גורמים לדאגה, ויש לתת את הדעת במיוחד למצב הכספי של בן־הזוג או קרובים אחרים הדורשים השתתפות בהוצאותיהם. בני דגים יהנו איש מרעהו.

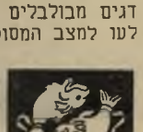

דגים

19 בפברואר – 20 במרס

Castrol GTX

שמן המנוע המעולה

(עונה למפרט API SF)

עכשו אפילו טוב יותר.

שמן המנוע *Castrol GTX* ברמת *SF*, השמן הידוע בעולם כולו, ועכשיו גם בארץ.
מומלץ ע"י יצרני המכוניות ומבוקש ע"י נהגי המכוניות בעולם כולו.
שומר על ערך רכבך במשך שנים רבות וכן על חיי מנוע מכוניתך למשך מאות אלפי קילומטרים.
מומלץ לתקופות סיכה ארוכות בהתאם להוראות היצרנים וסוג הרכב.
להשיג בכל תחנות התידלוק "פז" ו"עוז".

Castrol GTX - יותר חיים למנוע.

האבות המפורסמים של הילדים מטלביה בירושלים נכנסו למאבק מ'שפטי ומעש' כדי למנוע העברת ילדיהם למוסד פחות מכובד

אבא של יובל
בנבנישתי

אבא של עידו
בירמן

אבא של שאול
אייל

אבא של ירון
פאר

הודעות העיריה היו קצרות: „בנכם לא יוכל להמשיך וללמוד בבית־הספר בית־הילד. עליו לעבור וללמוד בבית־ספר שבמיסגרת הרפורמה.״

למעלה מ־150 הורים ירושלמיים של ילדים בכיתות ז׳ שקיבלו הודעות אלה התמרמרו: „אנחנו לא רוצים את הרפורמה. יש אצלנו כבר מיזוג גלויות ועדות. הרפורמה רק תפגע בילדים שלנו. אנחנו רוצים שהילדים ימשיכו ללמוד בבית־הילד״.

בית־הספר הירושלמי בית־הילד, השוכן בצידו של גן־הפעמון וליד מלון לרום החדש, הוא אחד מבתי־הספר הידועים והמפורסמים בבירה. במשך השנים הוא הפך למוסד של ממש. בבית־הילד למדו בעשרות השנים האחרונות כימעט כל בני האצולה הירושלמית. עתה לומדים בו בניהם של אותם בנים כשאל שמות כמו אלישר, רקנאטי, גבון ובנבנישתי מצטרפים שמות־מישפחה של סופרים, אנשי רדיו וטלוויזיה, פקידים בכירים ואנשי מימשל.

הורי הילדים לא הסכימו לקבל את הגזרה. הם ניסו להילחם, כמו שהאצילות מחייבת, בדרכים תרבותיות. פניות אל ח״כ תמר אשל, ראש אגף־החינוך בעיריית ירושלים, נתקלו בחומה בצורה של סירוב. גם פניות אל ראש־העיר טדי קולק, ידיד אישי של מרבית ההורים ומכר של אחרים, נתקלו בלאו מוחלט.

עיריית ירושלים היא מאמינה גדולה באינטגרציה וברפורמה בחינוך. לפני שנים אחדות יצאו הורים של בית־ספר אחר, בית־ספר בית הכרם, להפגנות רחוב סוערות, ואף השביתו את התנועה בשכונה. טדי קולק לא הסכים לוותר. היום מודים אלה שהם טעו וכי בניהם לא סבלו כלל מהרפורמה ומהעובדה שהם הועברו לבתי־הספר של חטיבת הביניים.

— כל אלה נשלחו על־ידי הוריהם לבית־הילד כאילו לא הגיעה כל הודעה, וכאילו לא הועברו כלל לבית־ספר אחר.

ההורים זכו לתמיכה ממקור שלא ציפו לו: מורי בית־הילד. אלה החליטו להמשיך וללמד את התלמידים למרות שהעיריה החליטה שהם אינם לומדים יותר בבית־הילד. המורים לא רצו בסגירת כיתות ז׳—ח׳ בבית־הילד. הם טענו שהעיריה מתכוונת לסגור את כל בית־הספר, וכי סגירת שתי כיתות אלה היא רק תחילת הקץ של בית־הספר.

ראשי מחלקת החינוך של העיריה החליטו להילחם בהורים ובמורים גם יחד. הם שיגרו עובדי עיריה לבית־הספר, ואלה נטלו עימם את הכסאות, השולחנות, לוחות הקיר וכל ציוד הלמידה של כיתות ז׳־ח׳. ההורים מצאו פיתרון גם לכך. הם השיגו לוח אחר, רכשו אביזרים וכל ילד הביא, במכונית של האבא שלו, כיסאות, שולחנות, שמיכות וכרים לבית־הספר — כדי שהמורים יוכלו להמשיך וללמד.

שוב הגיעו מכוניות העיריה והפעם הן לקחו את הכיסאות והשולחנות של ההורים. הילדים המשיכו לבוא וניסו ללמוד גם ללא הרהיטים שנלקחו, כשהם ישובים על הריצפה.

טדי קולק החליט לשים סוף למילחמה בין ההורים, שעימם הוא נפגש בנסיבות חברתיות בארועים שונים, ובין העיריה. היועץ המישפטי של עיריית ירושלים פנה לעזרת בית־המישפט המחוזי בבירה, וביקש את עזרת השופטים. במעמד צד אחד הוציא שופט בית־המישפט המחוזי אליעזר גולדנברג צו נדיר ביותר במערכות החינוך והמישפט בארץ. הוא הורה להורים, כשהוא מציין את שם כל אחד מהם בנפרד ואת שם בנם התלמיד, לשלוח את בניהם לבית־הספר בית־חינוך עירוני ג׳, ולאסור עליהם לשלוח את בניהם לבית הילד.

רהיטים מהבית

כשראו ההורים שהעיריה אינה מוכנה לוותר על העברת ילדיהם מבית־הספר, הם החליטו לקחת את חוק החינוך בידיהם. אורנה אופק, בתם של הצייר אברהם אופק ושל אשתו תלמה, עידו בירמן, בנם של כתב הטלוויזיה עוזי בירמן ושל אשתו עדנה, דוברת הרדיו; יובל בנבנישתי, בנם של מי שהיה סגנו ואיש־אמונו של טדי קולק, מירון בנבנישתי, ואשתו שושנה; אביגדור בר־יוסף, בנם של הסופר יוסף בר־יוסף ואשתו חמוטל; רות זוטא, בתם של מי שהיתה דוברת בנק־ישראל, רמה זוטא, ובעלה דויד.

ורשימת השמות ממשיכה: רונית מלכה, בתם של הצייר יעקוב מלכה ואשתו שרה; ירון פאר, בנם של איש־הטלוויזיה דני פאר ואשתו עליזה, נטעלי רדאי, בתם של מזכיר ועדת החוץ־והביטחון של הכנסת, אורי רדאי, ואשתו פרנסיס; צבי שיף, בנו של מנכ״ל רשת מלונות־שיף אשתו מישל; שאול אייל, בנם של העיתונאי והעסקן אלי אייל ואשתו מרים; עפרה דאוס, בתם של איש־הציבור הירושלמי הידוע גבי דאוס ואשתו עליזה; אסתר טוקטלי, בתם של עורך־הדין ובן־המישפחה המפורסמת, יהושע טוקטלי, ואשתו פנינה במכונית של האבא שלו, כיסאות, שולחנות, שמיכות וכרים לבית־הספר — כדי שהמורים יוכלו להמשיך וללמד.

שוב הגיעו מכוניות העיריה והפעם הן לקחו את הכיסאות והשולחנות של ההורים. הילדים המשיכו לבוא וניסו ללמוד גם ללא הרהיטים שנלקחו, כשהם ישובים על הריצפה.

טדי קולק החליט לשים סוף למילחמה בין ההורים, שעימם הוא נפגש בנסיבות חברתיות בארועים שונים, ובין העיריה. היועץ המישפטי של עיריית ירושלים פנה לעזרת בית־המישפט המחוזי בבירה, וביקש את עזרת השופטים. במעמד צד אחד הוציא שופט בית־המישפט המחוזי אליעזר גולדנברג צו נדיר ביותר במערכות החינוך והמישפט בארץ. הוא הורה להורים, כשהוא מציין את שם כל אחד מהם בנפרד ואת שם בנם התלמיד, לשלוח את בניהם לבית־הספר בית־חינוך עירוני ג׳, ולאסור עליהם לשלוח את בניהם לבית הילד.

קרב מישפטי

ההורים מיהרו להגיב. הם שכרו את שרותיו של עורך־הדין עלם דובר־נוסקי, אשר הגיש התנגדות לצו. ההורים טענו באסיפה סוערת שערכו, שמטרת העיריה היא כספית ולא חינוכית: „העיריה מעוניינת לשמור על רווחיו של מלון לרום הסמוך. העיריה לא רוצה שרעש בית־הספר יפריע למלון הקרוב, שהתקרב עוד יותר לבית־הספר, משום שהוא ניבנה תוך חריגות בנייה גדולות. טדי קולק מעוניין יותר בשלוותם של התיירים מאשר בחינוכם של ילדי העיר.״

רפי דברה, דובר עיריית ירושלים מכחיש טענות אלה בכל תוקף: „זו שטות ממדרגה ראשונה. מלון לרום שוכן בגן־הפעמון, שהוא אחד המקומות הרועשים ביותר בירושלים. מדי יום ביומו מתרכזים בגן הפעמון מאות ואלפי ילדים לפעילויות שונות אותן יוזמת העיריה, וזה עושה הרבה יותר רעש מאשר כמה שעות של בית הספר.״

רפי דברה טוען שהעיריה חנכה את גן הפעמון לפני כמה שנים בלבד, ומרחיבה מדי יום ביומו את הפעילות בו. „ההורים פשוט נלחמים באינטגרציה. מפריע לבני האצילים בירושלים שהם יצטרכו ללמוד עם כאלה שלא בדיוק מתגוררים בשכונת היוקרה טלביה. כבר היו דברים כאלה בירושלים, אנחנו נתגבר גם על אלה.״

נציגי ההורים לא טענו שהם אינם רוצים שבניהם ילמדו עם בני שכונות אחרות. הם ידעו שטענה כזו לא תתקבל מהבחינה המישפטית, ובוודאי שלא מהבחינה הציבורית. הם טענו שמכיוון שהרפורמה אינה מופעלת בכל רחבי העיר, יאבדו בניהם, אם ילכו ללמוד במיסגרת חטיבת הביניים, זכויות להתקבל לבתי־ספר תיכוניים כשיגיעו לכתה י׳. לבתי־הספר התיכוניים יתקבלו תלמידים שאינם הולכים לחטיבת הביניים, ומצטרפים לתיכון כבר בכתה ט׳.

ההורים ביקשו מהשופט גולדנברג לבטל את הצו. השופט שמע את טענות שני הצדדים וניסה להציע הצעת פשרה: ה־תלמידים יפסיקו לשבת על הריצפה, ויעזבו את בית־הילד. העיריה מצידה תחתייב שלא ייגרמו נזקים לתלמידים בהגיעם לתיכון, וכי הם יוכלו להתקבל לבתי־הספר התיכוניים בהם יחפצו ללמוד.

ההורים הבינו שהקרב המישפטי אבוד. הם הסכימו להצעת הפשרה של השופט.

טדי נגד האצולה

חשבון עובר ושב

מאת שלמה פרנקל

הוירוס

לפני כמה שבועות אכלתי ארוחת ערב יפה, שכללה מיני סלטים, מין פאסטה־פיטריות ומין גלידה. אחר־כך הלכתי לישון, בערך בחצות, ופתאום התעוררתי בשתיים וחצי בלילה עם מין עווית נוראה בבטן.

בהתחלה חשבתי שאני חולם. מה פיתאום עווית נוראה בבטן באמצע ה־

לילה? אבל לא. איך שהלכה העווית הראשונה, באה עוד אחת. הופלה, אמר־תי לעצמי, מה זה צריך להיות? ועוד אני שואל — באה עווית שלישית והת־קפלתי כמו כדור.

עכשיו כבר התחלתי להזיע. מה זה פה? בתל אביב, באמצע הלילה כאבי בטן? אולי הפיטריות היו מורעלות? אולי זה סרטן? אולי זה אולקוס? מה זה הזוועה הפיתאומית הזאת?

ככה שכבתי איזו שעה, מתפתל כל שלוש דקות מעווית חדשה, עד שיצא לי העסק מהאף והרמתי טלפון למגן דויד אדום, ובאמת, אחרי שעה נוספת של התפתלויות, בדיוק כשחשבתי שאני הולך למות, הגיע הרופא.

הוא היה צעיר וחביב, לחץ לי פה ולחץ לי שם, ובסוף נתן לי ארבע גלולות, ולקח 111 שקלים בדיוק ולפני שהלך אמר לי:

„אל תיבהל. לא יקרה לך כלום. יש עכשיו וירוס שמשתולל בתל־אביב, זה קורה להרבה אנשים.“

המישפט הזה הדליק אצלי אור אדום. מה זאת אומרת שיש וירוס שמשתולל בתל־אביב וזה קורה להרבה אנשים ואף אחד לא יודע מזה עד שזה לא קורה לו אישית? איך זה שמישרד־הבריאות או חשד יודע מי, לא מפרסם דבר כזה? הרי אנשים עם בעיות בלב או באיזורים רגישים אחרים יכולים גם להיבהל ולמות מווירוס כזה! ואם יש וירוס אחד — אולי יש עוד כמה כאלה, שעורכים בי־קורים אצל אנשים באישון לילה ואף אחד לא יודע מהם?

מה זה, סוד צבאי חווירוס הזה? חלק מאיזו מילחמה ביולוגית?

סיפורים מהחזית

● באנו למילואים

לא חשבנו: עושים חיים. לא חשבנו: משרתים את המולדת. חשבנו: איך לא היה לנו שכל לנסוע עכשיו לחו"ל, בדיוק בעונה הזאת? חשבנו: נאכל חרא.

זה בדיוק מה שאנחנו עושים, וזה לא טעים.

עברו רק שלושה חודשים מאז הפעם האחרונה, והגדוד, כמו שאומרים בדפים האלה שמחלקים, נפגש שוב. גם השנה נשחק אותה כנראה ב־45 יום. למה כנראה? כי השנה עדיין לא נגמרה, ועוד יכולה הרי להיות מילחמה.

● מסיפורי יעיש

יעיש, חייל ותיק מאוד, חובש אצלנו. הוא בן 46, ועדיין בגדוד. יעיש מסתובב עם חגורת בטן, שעליה יש הרבה בדיחות, חלקן גסות. ליעיש יש חבר טוב מאוד, ושמו דחבש. דחבש תימני. כשיעיש רוצה להכניס לדחבש, הוא תמיד מספר את הסיפור הבא, שטעמו כיין המשומר: כמה שמספרים יותר, הסיפור נשמע יותר טוב. זה הולך ככה:

יום אחד, כשהיינו שם בטסה, אחרי המלחמה, הגעתי לטרמפיאדה בביר־גפגפה. היה שם תור ארוך. מה זה ארוך! ואני צריך להגיע עד יוקנעם. הלכתי בתור, וראיתי שני ימנים בהתחלה. לא היה לי נעים לעמוד בראש התור, אז נעמדתי ביניהם, כאילו אני מכיר אותם, והתחלתי לדבר איתם. אתה לא זה שהיה שם? שאלתי את הראשון, ואתה לא ההוא שבא מפה? שאלתי את השני, וככה התחלנו לדבר. ובינתיים מצב הטרמפים — יבש לגמרי. בסוף, פיתאום, באה משאית. משאית גדולה היתה. פתח הימני הראשון את הדלת, ואמר לי: תפאדל, תיכנס, אני רוצה ליד החלון. לא חיכיתי הרבה, עליתי ונכנסתי. פיתאום אומר הנהג: זה הכל. רק אחד עולה, ונסענו. אני ליד החלון, ושניהם בראש התור.

דחבש לא צוחק הרבה מהסיפור הזה.

● שקט, אוכלים

בשבת הזאת נשארו דחבש ויעיש שומרים בבסיס. כמעט לבד היו, מכל הגדוד. אולי עוד עשרה נשארו. איך נשארו דווקא שני אלה, שתמיד הם יוצאים ראשונים? בדיוק ביגלל זה. ביום רביעי התגייסנו, ועוד באותו יום נכנס המפקד שלנו, ואמר: שניים יצטרכו להישאר בשבת, הם יכולים לצאת עכשיו. דחבש ויעיש קפצו על המציאה. אחר־כך התפרפרו כל האחרים חמישי־שישי־שבת והצמד אכל אותה, ולא סתם אכל אותה.

ביום ראשון ישבתי מול דחבש בארוחת־צהריים. היה עוף.

חייל ותיק יעיש

גם ביום שני היה עוף. גם ביום שלישי. אבל נדבר על העוף של יום ראשון. בצבא מחלקים את העוף לשמונה, כדי שייצא לכל חייל רבע עוף. דחבש אכל ארבעה רבעים כאלה, אחד אחרי השני. יחד זה נותן חצי עוף, בלי לדבר על האורז והקישואים, הלחם והסלטים. היה רעב. חשבתי, מיסכנים, לא אכלו בשבת. אחר־כך, בארוחת־ערב, היו קציצות־דג מטוג־נות. כל חייל קיבל אחת. דחבש אכל חמש.

ואחר־כך, בשק"ם, לפני השינה, סיפר יעיש איך היה בשבת:

איך שבאנו, ראיתי שדחבש לא שקט. שאלתי אותו: דחבש, מה העניינים? הוא אמר לי: בוא, בוא נלך לאכול. אמרתי לו: דחילק, דחבש, עוד מוקדם. אמר לי: בוא, בוא, כבר יש אוכל. אז הלכנו למיטבח. לכל הגדוד היו שבע קופסאות לוף. דחבש רצה לקחת ארבע. אמרתי לו: בחייך, תשאיר משהו לחברים. אז לקחנו שלוש, והלכנו לאוהל. לקחתי אני קופסה, ודחבש לקח קופסה, וכל אחד אכל את הקופסה שלו. כשדחבש גמר, ראיתי שהוא לא פותח את הקופסה השלישית. זה נראה לי חשוד. אחר־כך התברר לי שדחבש ידע טוב מאוד מה העניינים? הוא אמר לי: בוא, בוא נלך לאכול. אמרתי לו: דחילק, דחבש, עוד מוקדם. אמר לי: בוא, בוא, כבר יש אוכל. אז הלכנו למיטבח. לכל הגדוד היו שבע קופסאות לוף. דחבש רצה לקחת ארבע. אמרתי לו: בחייך, תשאיר משהו לחברים. אז לקחנו שלוש, והלכנו לאוהל. לקחתי אני קופסה, ודחבש לקח קופסה, וכל אחד אכל את הקופסה שלו. כשדחבש גמר, ראיתי שהוא לא פותח את הקופסה השלישית. זה נראה לי חשוד. אחר־כך התברר לי שדחבש ידע טוב מאוד

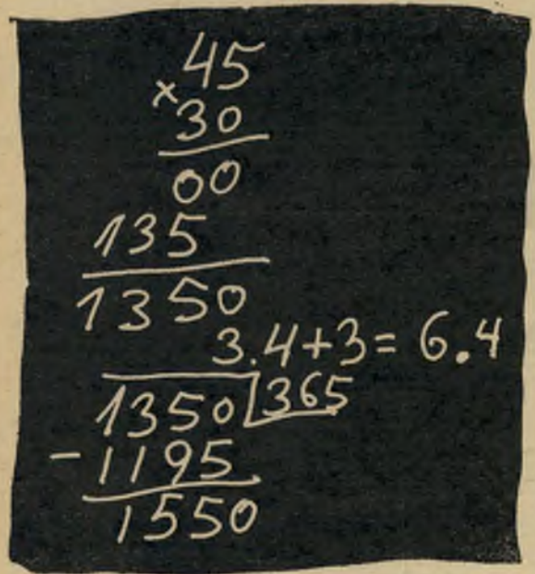

חשבון המילואים והסדיר

איפה הלוף כשהלכנו לחפש אותו, כי הוא עוד קודם היה במיטבח ואכל קופסת לוף לבדו, בלי לספר לי.

כשגמרנו את הלוף, הלכנו לאכול בחדר־האוכל. אחרי האוכל שוב היה דחבש לא־שקט. שאלתי אותו, דחבש, מה העניינים? ודחבש אמר: היום שבת, בטוח יש עוגות, בוא נלך לחפש. הלכנו למיטבח. היו שם ארבע עוגות שהטבחים החביאו, בשביל כל הגדוד. דחבש רצה לקחת שלוש. אמרתי לו: דחילק, דחבש, תשאיר משהו לחבר'ה. לקחנו שתי עוגות לאוהל.

החלטנו לשמור עוגה אחת למחר, ואחת שלמה לאכול עכשיו. דחבש אמר לי: תתחיל. פרסתי לי פרוסה, ועוד פרוסה ועוד פרוסה. דחבש היה שקט כל זמן שהייתי בחצי שלי, אבל אני הסתכלתי עליו ככה בעין מהצד, ובאמת, כשהיה נדמה לו שאני נכנס לחצי שלו, הוא קפץ.

למחרת קמנו, הלכנו להתקלח והלכנו לטלפן, וכבר בטלפון ראיתי שדחבש לא שקט. הלכנו למיטבח. לקחנו כמה חלות, ותבנית מלאה ביצים, ועשינו לנו דליקטאס, חלות מטוגנות. ראובן, הטבח, שנתנו לו לטעום, אמר שכבר ראה במיקצוע שלו הרבה אנשים רעבים, אבל כמונו לא ראה.

אבל מה שהרג אותי הכי הרבה עם התיאבון של דחבש, אתם יודעים מה זה?

???

הוא פתח קופסה גולש, ואכל אותה. קר.

עד כאן יעיש. ומי שלא מכיר את הגולש שנותנים לחיילים, לא יודע מה הרג את יעיש.

● חשבון פשוט

בכל שנה, מגיל 21 ועד גיל 50, עושים האנשים אצלנו בגדוד בממוצע 45 ימי־מילואים. למה בממוצע? כי לפעמים יש פחות, אבל בשנים שבהן יש מילחמות, יש הרבה יותר. אם מכפילים 30 שנים ב־45 יום, מקבלים 1350 יום. אם מחלקים 1350 ב־365, שהוא מיספר הימים הממוצע בשנה, מקבלים כימעט שלוש שנים וחצי, ואם מוסיפים לזה שלוש שנות שירות סדיר, מקבלים ביחד שש שנים וחצי של שירות סדיר, שזה כימעי 10% משנות חייו של איש.

מה זה אומר? שעשירית — עשירית שלמה מהחיים שלי! — אני מבלה במדים המזורגגים, אוכל אוכל צבאי מזורגג, שומע פקודות מזורגגות וממלא אחריהן, ואם לא — אני יושב בכלא צבאי מזורגג, משתעמם, מזיע, אוכל אבק, ואם יש — גם חול.

מי שאוהב את זה, בבקשה. אבל לי יש איכשהו הרגשה, שרוב אלה שאוהבים את זה לא נמצאים סביבי, בגדוד שלנו. לי יש הרגשה שרוב אלה שאוהבים את זה, שכותבים על זה ומהללים את זה, עושים איכשהו את השיריות שלהם הרבה יותר קרוב לתל־אביב.

ושלא יהיה שום מקום לטעות: אילו אני, למשל, הייתי יכול להיות איזה פקיד בקרייה בתל־אביב, או משהו דומה לזה, במיסגרת שירות־המילואים שלי, אין ספק שראשית, הייתי קופץ על המציאה, ושנית, הייתי מסתכל בעין הרבה יותר אוהדת על שירות־מילואים מהסוג שתואר כאן.

אלא מה? יש לי הרגשה שכל המקומות בקרייה בתל־אביב תפוסים מזמן על־ידי המפא"ניקים (שהתנחלו שם עד 1977), ועל־ידי הליכודניקים (שהתנחלו שם מאז 1977), ואילו אנוכי, גם בעניין המילואים, לא נמצא במיפלגה הנכונה.

אברהם גינדי

המדד עלה - אברהם גינדי עוצר את עלית
המחירים ל־10 דירות בלבד, ומעניק הנחה של

100,000 שקל

תל-אביב
תכנית ל'

בצפון העיר, ברחוב בורלא, 5 דירות־יוקרה מפוארות ומרווחות במחירי פרסום ובתנאי־רכישה נוחים

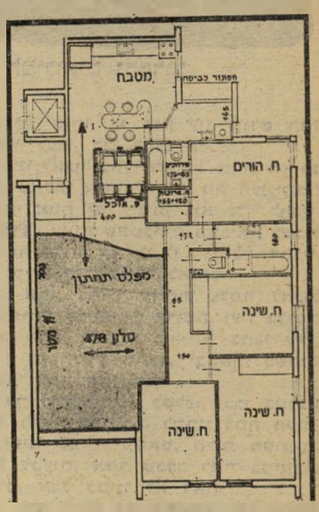

שפע של שיכלולים:
- בכל דירה אינטרקום עם טלויזיה לזיהוי האורחים.
- ריצוף כהה מיוחד בסלון, שטיחים מקיר לקיר בחדרי השינה.
- שני מיפלסים בכל דירה.
- שני חדרי־רחצה בכל דירה.
- קרמיקה בריצפת האמבטיה ובשירותים.
- חרסינה מאויירת וכלים סניטריים.
- חימום ניפרד לכל דירה.
- מיתקני משחקים ותאורה דקורטיבית.
- לובי מפואר בכניסה.

ראשון-לציון

- דירות־יוקרה במערב העיר, באזור היפה ביותר, בבנין בן 4 קומות, שבו 8 דירות בנות 4 ו־5 חדרים.
- מיבצע מיוחד למכירת 5 דירות בנות 4 חדרים במרכז השקט של ראשון לציון:

610,000 שקל במקום ~~710,000~~ שקל

פתח-תקוה

במקומות היפים ביותר בעיר, דירות־יוקרה בנות 4 ו־4½ חדרים, במחירים מיוחדים ובתנאי־תשלום נוחים במיוחד:

4 חדרים:
880,000 שקל במקום ~~980,000~~ שקל

4½ חדרים:
960,000 שקל במקום ~~1,060,000~~ שקל

בכל הדירות מיפרט טכני משוכלל ושפע של חידושים.

פנטהאוזים

מיבחר גדול של פנטהאוזים ודירות עם גג בתל-אביב, פתח-תיקווה וראשון-לציון, במחירים החל מ-

799,000 שקל

תנאי תשלום

10,000 שקל בהרשמה

***150,000** שקל עם חתימת החוזה

היתרה במשכנתא ובתשלומים חודשיים עד הכניסה.

*בתל-אביב — **450,000** שקל,
בפתח תקוה — **350,000** שקל.

המחירים אינם כוללים מ.ע.מ.

אברהם גינדי

1980/81 הנסק הנבחר

אות הפרסום

התכנית הטובה ביותר 1981

תל-אביב
ככר המדינה ה' באייר 10

פתח-תקוה
חיים עוזר 28

ראשון-לציון
הרצל 62

אברהם גינדי בונה דירות שאנשים אוהבים

ארצות־הברית: ניוזוויק נגד ישראל?

האם הפך השבועון האמריקאי בעל התפוצה הבינלאומית, ניוזוויק, לאנטי־ישראלי? נראה שמר מנחם בגין סבור כך. גם העיתונות הישראלית הציגה את ניוזוויק כעיתון כימעט אנטי־שמי, אחרי כתבת השער הבלתי אוהדת שלו על בגין. למעשה ביטא השבועון, במתינות כימעט קיצונית, את הקונסנזוס הבינלאומי על בגין.

במדינה האפריקאית ניז'ר, ונשלח לזיא מלוב, ובמטוסים לובים.

הון העתק, הדרוש להפקת הפצצות הוא, רובו ככולו, פטרו־דולארים לובים. עוזרו של נשיא פקיסתאן לשעבר, עלי בוטו, שמצא מיקלט מדיני בבריטניה, סיפר לאחרונה שקד'אפי שולח לפקיסתאן מיליוני דולארים בכסף מזומן כדי לממן את הפקת הפצצות. במיקרה

העיתונות המערבית מדווחת על מאבק אלים בין סוכני פקיסתאן ולוב מצד אחד, ואנשי המוסד הישראלי מהצד השני. מפיקי תוכנית הטלוויזיה של ה־בי־בי־סי,

שליט לוב קד'אפי
100 מיליון דולר במזומנים

אחד העביר שליח מיוחד של קד'אפי שטרות כסף בסך 100 מיליון דולר לארמון הנשיאות של זיא באיסלאמבאד, בירת פקיסתאן.

מסתבר, שרוב קוראי העיתון סבורים שגישת הניוזוויק כלפי ישראל היא אוהדת מדי, גובלת בחוסר איזון ובדיעה קדומה פרו־ישראלית. דיעה זו משתקפת במיכתבים לא מעטים למערכת (המדור הנקרא ביותר ברוב העיתונים).

כותב השבוע לניוזוויק הקורא תומאס לייארד מאוסאקה, יפאן:

„דיווח מגמתי של חדשות הפך לשיטה בניוזוויק. לאחרונה הגדרתם את הנסיון לרצוח את איש הגרילה הפלסטינית, מוחמד דאוד אודה, כ,טירור נגד טרוריסט', בשל מעורבותו של דאוד ברצח הספורטאים במינכן. בעת ובעונה אחת אתם מתארים את שר־הביטחון הישראלי, אריאל שרון, פשוט כ,בעל מזג סוער וגיבור מילחמה'.

„טרוריסט נשאר טרוריסט, יהיה יהודי או ערבי. ומכיוון שטרוריסטים זקנים אינם מתים — הם נעשים שרי־ביטחון ואפילו ראשי־ממשלה — הדיווח שלכם צריך לחתור לשמץ של אובייקטיביות, תחת המגמתיות הפרו־ישראלית השקופה שלכם".

לוב:
ההגיון שבטירוף

נסיונותיו הקדחתניים של שליט לוב, הקולונל מועמר אל־קד'אפי, להקים מערך פרו־סובייטי באיזור, הפכו אותו לאוייב בעיני מעצבי מדיניות החוץ האמריקאית. לא רק דוברי הנשיא רונאלד רגן, אלא אפילו שר־החוץ אלכסנדר הייג — אחד האנשים האינטליגנטיים במשלת הרפובליקנית — מדברים בגלוי על הצורך לחסל את קד'אפי. הוא הפך למטרה מובהקת לשיטה הדה־סטאביליזציה הידועה, המופעלת נגד מישטרים אנטי־אמריקאיים. עתה עומדים לרשות השיטה גם 700 אלף חיילי צה"ל, אותם ניידם השבוע בוושינגטון ראש־הממשלה, מנחם בגין.

אין ספק שקד'אפי הוא כיום הפטרון העיקרי של חזית הסירוב. הוא פועל נגד כל סיכוי של שלום והידברות באיזור, ולא רק נגד הסכמי קמפ־דייוויד כז"ל (כימעט זיכרונם לברכה). ידיעות מוסמכות ממערב־אירופה מדווחות שלוב מזרימה מיליוני דולארים לקבוצות ולבודדים באירופה, המגהלים תעמולה נגד כל משא־ומתן עם ישראל, כולל מגעים בין אש"ף ובין מחנה־השלום הישראלי. עם זאת, קד'אפי אינו עיקבי. מדיניותו הפרו־סובייטית רחוקה מלהיות חד־מימדית, ונראה שהוא מונע על־ידי אינסטינקטים פאן־איסלאמיים, הרחוקים מלהיות אידיאולוגיה סוציאליסטית ממשית.

על רקע זה ניתן להסביר את היחסים המיוחדים בין קד'אפי ובין פקיסתאן של הגנראל זיא אל־חאק.

פקיסתאן, שהיא כיום הסוכנת האמריקאית העיקרית בדרום־מערב אסיה, זוכה מארצות־הברית לסיוע צבאי של כימעט 4 מיליארד דולאר לשנה. עיסקת האוראניום של ארצות־הברית עם הודו הושעתה לאחרונה בלחץ פקיסתאני. אלפי מומחים אמריקאיים עובדים כיום בפקיסתאן, מאמנים את צבאה, ומטפחים את המישטרה הפוליטית שלה. פקיסתאן נמצאת, למעשה, בחזית אחת עם מצריים של אנוור אל־סאדאת, במאבק הבינגושי נגד הסובייטים.

עובדות אלה אינן שנויות במחלוקת. הן לא מפריעות לקד'אפי להיות הממכן העיקרי של הפצצות הגרעיניות, המופקות, ממש בימים אלה, בכור הגרעיני של פקיסתאן. כל האוראניום המועבר כיום לפקיסתאן נכרה

עולם קטן

פנוראמה, אף טענו בפומבי, שסוכנים ישראליים רצחו העשיינים ומתווכים במערב־אירופה, שסיפקו ציוד לפצצה הלובית־פקיסתאנית.

ישראל מנסה למנוע את ייצור הפצצות

יש להניח שפקיסתאן כבר מייצרת פצצות — לדברי מומחים יש בידה אוראניום מועשר לעשר פצצות גרעיניות — וקשה לומר, שרגן מנסה ברצינות למנוע זאת.

ממקורות פקיסתאניים נודע, שזיא הבטיח לקד'אפי גישה לפצצות, כתמורה להשקעות הלוביות העצומות בפרוייקט. שני השליטים מאוחדים בהכרה שנאמנותם הבסיסית היא לרעיון הפאן־איסלאמי, ולאו דווקא למעצמות־העל התומכות בהם עתה.

„מטורף", לא מטומטם. קשה להתייחס ברצינות לניתוחים ולחוות הדעת על „טירופו" של קד'אפי. ברור שהוא איש פנאטי, נחוש־החלטה, בעל כושר שרידות גבוה, הרפתקני ופעלתני ביותר. בצד קריאות התגר, המגוחכות לפעמים, נגד מעצמת־על כארצות־הברית — המזכירות את איומי בגין ואריק שרון לפעול נגד הסובייטים — הוא בונה עתה מחדש את יחסיו עם מערב־אירופה.

השגרירויות האירופיות בטריפולי, שצומצמו בעיקבות סידרת מעשי הרצח הלוביים באירופה בשנה שעברה, שוב הומות־אדם ומלאות פעילות. שר התיעוש הלובי עומד לסייר בחודש הבא באירופה, וחברות מיסחריות רבות, בעיקר בריטיות וצרפתיות, מצפות לחוזים שמנים. ממשלת לוב אפילו הודתה בשגיאות מסוימות שנעשו ביחסיה עם אירופה. קד'אפי מנסה לנצל את ניגודי האינטרסים בין ארצות־הברית ומערב אירופה בתחום המדיני והכלכלי, ומאמציו עולים יפה.

פאול־יוחנן סופרסטאר

שחקנית אמה ראלף
קאמפינג עם פאול־יוחנן

השחקנית הבריטית הצעירה, אמה ראלף, בת ה־22, סיימה לאחרונה את תפקידה כמאגדה, בסרט על חייו של האפיפיור פאול־יוחנן השני. הסרט שצולם ברומא, בקראקוב (פולין) ובאושוויץ, עוסק בחייו של ראש הכנסייה הקאתולית העולמית, על רקע פולין של מילחמת העולם השנייה והתקופה הסטאליניסטית.

הסרט מטפח את פולחן האפיפיור ככוכב־פופ אמיתי, מנהיג רוחני־פוליטי בעל אישיות מגנטית, אולי אפילו סקס־אפיל.

אמה מתארת את תפקידה בסרט כ„מעין גרופי של האפיפיור." חייה של מאגדה, מגיל 18 עד 40, מוקדשים לפאול־יוחנן, אז כומר צעיר ומבוקש בקראקאו. מאגדה, בחברת מעריצים אחרים, נסעה עם הכומר הצעיר לחופשות סקי, טיפוס על תרים ואפילו קאמפינג.

השחקנית הבריטית נהנתה מהערצה עצומה בפולין, בזכות נושא הסרט שלה. אחרי 36 שנות שילטון קומוניסטי פורחת בפולין לא רק תנועת סולידאריות, אלא גם הדת הקאתולית ופולחן האישיות הלאומני סביב האפיפיור הפולני. זה לא רק כישלון פוליטי, אלא גם מפלה אידיאולוגית כבדה, למיבנה הביורוקראטי המתיימר לדבר בשם הסוציאליזם.

ברכות לפתיחת בית אופנה HOMME ברח' אלנבי 31 תל-אביב

...ית האופנה לגברים HOMME עבר לרחוב אלנבי 31 בתל־אביב (לשעבר „איוניך")

...ר נחמן רוז'ה, בעליה של ...ת חנויות האופנה לגברים Homm... הגשים עתה את ...ם חייו, עם העברת בית ...פנה שלו לחנות הגדולה ...„איוניר" לשעבר, ברחוב ...בי. הוא מספר כי בנע־ ...ו, כאשר התייחם בגיל צ־ ...ר ונותר חסר כל אמצעים, ...ם על היום בו יכל לרכוש ...עמו חולצה של „איוניר", ...ה כעת — רכש את חנות ...וניר" כולה...

...ם העברתה של חנות Homm... מרחוב אלנבי 94 ...קומה החדש ברחוב אלנבי ...הרכפל שטחה. החנות ה־ חדשה עוצבה לפי המתכ־נת של חנויות הסופר־יוקרה באנ־ גליה, בסגנון Cecil Gee ו־ Lord John ברחוב אוקספורד שבלונדון (אגב באחת מחנו־ יות אלה, עבד מר רוז'ה לפני כ־10 שנים). עקב השכלולים שהוכנסו בחנות והמבחר המ־ עולה של מוצרי האופנה שלה — זהו כיום בית האופנה לגב־ רים המפואר ביותר בארץ.

בחנות החדשה נוספו מחל־ קות חדשות לבגדי ג'ינס וס־ פורט — מתוצרת החברות Jordache, Lacoste, Sasson ואחרות. כמו־כ נוספה מחלקה מיוחדת של פרפומריה לגברים. מוצרי האופנה לגבר Homme הם 75 אחוז מיבוא ו־25 אחוז מתוצרת הארץ. מבחר החלי־ פות כולל: חליפות לאנשי ע־ סקים ולחתנים — בכל המידות מחוצרת אנגליה, צרפת, הו־ לנד. כן, ייצור עצמי של Homme; מכנסיים מתוצרת הולנד, צרפת ואיטליה; בליי־ זרים מצרפת ואנגליה; חלי־ פות בלוזון מתוצרת חוץ; מעי־ לי חורף ומעילי גשם — מ־ מיטב תוצרת חוץ ותוצרת ה־ ארץ; חולצות מאנגליה, צר־ פת שווייץ וכן מייצור מקומי; סודרים מאנגליה וצרפת וכן לבנים, גרביים, עניבות וחגו־ רות.

צוות העובדים של Homme הוא אדיב ומקצועי — ומרבי־ תם הם בעלי ותק של 10 ש־ נים לפחות במקצוע זה. חיי־ טים מעולים מבצעים במקום כל תיקון הנדרש בעת הקניה.

מר נחמן רוז'ה, בן 35, הגיע לארץ לפני 22 שנה ובתחילה חי בדחקות, לאחר שהתייחם מאביו. לאחר זאת יצא ללונ־ דון, שם השלים את לימודי הבגרות וכן השתלם בעיצוב אופנה. לפני 10 שנים החל את עסקי האופנה עם שותף, וכיום הוא בעליה הבלעדי של רשת חנויות אופנה, ששלוש מהן הן לאופנת גברים: — בתל־אביב, ברחוב אלנבי 31 (החדשה), ברחוב דיזנגוף 119 וברעננה, רחוב אחוזה 137. כמו־כן, חנות אופנה לבגדי נ־ שים — בתל־אביב, רח' אל־ נבי 74. ההתחלה הצנועה היתה בחנות קטנה בת 15 מ"ר בבת ים.

מר רוז'ה מציין בסיפוק רב, כי התרחבות הגדולה של בתי האופנה שלו באה דווקא ב־ תקופה של שפל בענף, כאשר חנויות אופנה רבות נסגרות. הצלחתו הגדולה נובעת מה־ יידע הרב שלו ובטעם הט־ב שלו בבחירת המוצרים המצו־ לים ביותר. הוא עצמו מעצב דגמים אקסקלוסיביים של ח־ ליפות וסודרים יוקרתיים ו־ מזמין אותם אצל יצרנים מוב־ חרים בארץ ובחו"ל.

עם לקוחות Homme נמ־ נים שחקני במה, אישי ציבור, חברי כנסת, רוב החתנים, שו־ מרי מסורת והקהל הרחב. יש לציין כי על אף שהחנות נר־ אית מפוארת ויוקרתית, הרי שמחירי המוצרים הנמכרים בה מתאימים לכל כיס.

רוז'ה עם פתיחת בית האופנה HOMME ברחוב אלנבי 31 תל־אביב — שלוחות ברכותינו החמות להמשך התרחבות, שגשוג והרבה הרבה הצלחה

לונג ג'ון
יצרני אופנה
אקסקלוסיבית לגבר
תל־אביב, רח' לוינסקי 33
טלפונים:
03-822910 — 826908

אופנת אדמו בע"מ
יצרני ויבואני אופנה
תל־אביב, דרך יפו־ת"א 44
(בפסג') טל. 03-837414

רונלד סיימון
יצרני חולצות לפי ידע
אירופאי
בעיצוב
CHARLES EDERY
בהנהלת
EMILIO
תל־אביב, רח' מטלון 17

מצוות אנוה וארון
אנוה כרטיס הכניסה שלך
לאופנת העולם
בית אנוה: רח' דב פרידמן 8
רמת־גן
טלפון 03-730152

אופנת „ליז"
תל־אביב, רחוב השחר 8
(מאחורי כל־בו שלום)

וברכה
למי שהולך לו
בג'ינס של
„רונלד ששון"

VIP 80 FASHION
יבואני ויצרני חולצות גברים
תל־אביב, כפר גלעדי 3
השיווק ע"י
ג'ק קובה

אופנת ברוך
האופנה של גברים
תל־אביב, רח' השחר 4
טלפונים:
03-655010 — 653579

הני מיסטר
MISTER D
אור יהודה
אזור התעשיה החדש
העמל 6 טל. 712971

מיסטר לינו
יבואני ויצרני
אופנה עילית לגבר
תל־אביב, דרך יפו 44
טלפון 828605
שנה טובה ומבורכת

„במור אימפורט"
יבואני סוודרים רישרד
תל־אביב, רחוב הנגב 8
טלפון 03-337784

דני דוידוף
סוכנות לביטוח כללי
גבעתיים, רח' וייצמן 4
טלפון 03-736765

מאצ'ו בע"מ
יצרני ויבואני אופנה
לגבר
תל־אביב, רח' אחד
העם 15 טל. 03-653396

גלוב
יצרני חולצות גברים
המפעל: תל־אביב,
דרך יפו 44 ק.ג.
טלפון 03-838534

אויה
היופי שבאופנה
תל־אביב,
רחוב המשביר 2

הכוכב
יצרני חולצות
אקסקלוסיביות לגברים
ת"א, קרית המלאכה,
שביל המפעל 3
טל. 03-834414

קולקציית חורף מטריפה
ROBERTO
יצרני ויבואני חולצות
בסטייל איטלקי
המכירה לבעלי חנויות
בלבד
ת"א, רח' לוינסקי 24

סנדלר סטייל
ייצור ותכנון אופנה
אולם מכירות
זנגברג 35 טל. 615454
משרד: אלנבי 84
טלפון 612807

רוקי — עור
יצרני הלבשת עור
הלבשת נשים בקו
האופנה האלגנטי
בהנהלת מרקו
נתניה, רח' אחד העם 14
טלפון 053-92119

דן קסידי
יצרני אופנת נשים
ת"א, רח' דיזנגוף 168
טל. 03-225644

„מיף"
יצרני אופנת נשים
וגברים
רח' קלישר 13, ת"א
טלפון: 03-655473

דני מכוניות
דן גזית, דן קהנא
דרך חיפה 37, תל־אביב
טלפון: 03-251932

מיה
יצרני אופנה עילית
לנשים
ת"א, רח' המשביר 4
טלפון 03-825368

„לירון"
יצרני חגורות מובחרות
לנשים ולגברים
ת"א, שד' הר־ציון 106
טלפון: 03-820001

דגם אימפורט
יבואני
RADICI
מוריס וזיקו
רב קוק 15 תל־אביב
טלפון 03-650496

ZIKI
יצרני אופנה
רח' מוהליבר 37
טלפון 03-650989

חשמל בזק
ת"א, רח' רמב"ם 11
טלפון: 03-657749

רהיטי רביד
מערכות סלוניות
בחניות המובחרות
רח' בוגרשוב 40 ת"א

אופנת קרינה בע"מ
תל־אביב
רחוב השחר 6

„פוני" אופנה בע"מ
תל־אביב,
רח' צדוק הכהן 13
טלפון 03-654161

יורם ויוסי גולדבגס בע"מ
עיצוב וייצור שקיות
ניילון
ת"א, דרך חיפה 116
טלפון 03-456118

Sabi Londo
רח' פרישמן 45 ת"א
טלפון 03-237464

טלפון סנטר
רח' המלך ג'ורג' 47

אחים גרין
יצרני מערכות תצוגה
ת"א, שד' יהודית 10

אהרון בכר
משרד
להנהלת חשבונות

ג'רי ג'ינס
ג'ינס אלסטי
ליצרני בדים לחנויות
מחסן מכירות
ת"א, רח' נחלת בנימין

אל־רם
מוצרי אופנה בע"מ
יצרני עניבות אופנתיות

נושפחת איוניך

אנשים בעולם

רונאלד רגן: להיות נשיא זה תפקיד, להיות שחקן זה חוזה לחיים

ג'ורג' ברנארד שאו אהב לקלוע חיצים בשחקנים, ואחד מן המורעלים ביותר שיצאו מקשתו היה: מי אמר פעם ששחקן טוב צריך להיות גם חכם? היום, שבים מתנגדיו של רונאלד רגן ומזכירים לו שהיה שחקן, תוך שהם מעלים את הסברה ביחס לחוכמתו של שחקן המוטלת בספק, והניצים שביניהם טורחים גם להזכיר שהיה שחקן גרוע.

אבל הנשיא האמריקאי מצא דרך משלו להגיב על דברי לעג אלה: לא רק שהוא אינו מתרגש או נפגע, הוא עוד, לפחות כלפי חוץ, מדגיש את עובדת היותו שחקן, ומתלוצץ על חשבון עצמו — כשבאים הצלמים הוא אפילו „עושה פוזה" כמו זו שבתמונה.

לפחות שלא יגידו שעם הגיל נעלם גם הכישרון.

הנסיכה דפנה: חופשה באונטריו

אפשר היה להחליף את שמות האנשים בתמונה ולומר: אודרי הפבורן וגרגורי פק — חופשה ברומא. בסרט זה פוגשת נסיכה אדם פשוט, ונאלצת לוותר עליו בגלל התחייבויות הארמון.

אבל כך זה היה לפני יותר מעשרים שנה. היום זה אחרת. עובדה: האשה שבתמונה היא נסיכה אמיתית. שמה מארי־כריסטין מבלגיה, כינויה הוא „דפנה", והיא בתם של המלך ליאופולד השלישי והנסיכה ליליאן, אחות למחצה של מלך בלגיה הנוכחי. הגבר החובק אותה הוא פול דרייק, פסנתרן ובעל מועדון לילה בטורונטו שהפך לבעלה החוקי. אך למרות שאנו חיים בזמנים מודרניים, והרומן הסתיים בשעה־טובה בחתונה, לא היתה דרכם של בני־הזוג סוגה בשושנים. אולם קוצים היו בה. זורעי הקוצים, כמסתבר, היו פטרוניה מבית המלוכה בבלגיה.

מאז שנפגשו התחילה שורה ארוכה של תקריות מוזרות: נציגים דיפלומטיים נשלחו לבלוש אחרי דפנה כשהם טסים בבהילות לבריסל לדווח להוריה. באחד הימים נעצרה דפנה במכוניתה על־ידי שני סמלי משטרה קנדיים שהודו לפניה שהם עוקבים אחריה מזה זמן מה. פגישה בתחנת המשטרה עם דיפלומט בלגי שהפציר בה לחזור לבלגיה.

דפנה לא חזרה הביתה אלא מיהרה לפלורידה עם פול ושם נישאו השניים לפני שופט מחוזי.

הדוכסית של פאריס: כל הצאצאים באו

זוהי תמונה נדירה, מכמה סיבות. ראשית יש לומר שהיא צולמה בחזית כנסיית הנוטר־דאם בפאריס, ביום הולדתה ה־70 של הדוכסית של פאריס. במרכז עומדת הדוכסית, איזאבל ד'אורליאן־בראגאנס ומסביבה שלושים ושמונה נכדי המישפחה, מגדול ועד קטן. זהו צילום מישפחתי יוצא דופן, מאחר שמאז נפגשו כל ענפי המישפחה בחתונה של הנסיכה דיאנה עם הדוכס קארל מוורטנברג, ב־1960, לא היתה הזדמנות חשובה מספיק כדי לקבץ את כולם ביחד.

אילו היתה מלוכה בצרפת, היתה היום איזאבל המלכה האם, כשבנה הבכור אנרי ד'אורליאן יושב על כסא המלוכה. איזאבל, שנולדה לפני שיב־עים שנה לנסיך פייר ד'אורליאן ולנסיכה אליזבט דוברנסקי, קרנה מאושר נוכח הפגישה המישפחתית המרגשת.

הנריק מלך דנמרק: חיוך של באלתזאר

המלך הנריק והמלכה מארגרט מדנמרק חזרו משייט, שהיה הראשון בחייו של באלתזאר. ומיהו באלתזאר? זהו כלב הביגל החדש והצמוד לחזהו האוהב של הנריק, לזוג גם שני ילדים, לואיס־יואכים ופרדריק־אנדרה, אבל לא קשה לראות בתמונה מי היה אורח הכבוד האמיתי על היאכטה המלכותית.

איך מגיעים לספינת האהבה?
שותים פינה קולדה אמיתית...

מבצע שתיים ושלוש

בפעם הבאה שאתה שותה פינה קולדה COCKTAILS FOR TWO, חשוב על כך שאתה עשוי לזכות באחת החוויות היפות של חייך:

שבוע שייט לזוג בספינת האהבה של "אפירוטיקי ליינס"*

או באחד הפרסים האלה:
- 100 חולצות פינה קולדה.
- 100 קסטות מוקלטות עם מוסיקה מדליקה לריקודים, בהגשת אבי אתגר.
- 100 בקבוקי פינה קולדה.

מה צריך לעשות?

קודם כל — לשתות פינה קולדה אמיתית COCKTAILS FOR TWO, ליהנות מטעם הקוקוס הטבעי ולהרגיש איך הקצב של האיים הקאריביים זורם בעורקיך.

אחר כך — גזור משני בקבוקי פינה קולדה 750cc את סמל ציפוי "מגן קור" הבלעדי של COCKTAILS FOR TWO (ראה ציור), ציין את שמך וכתובתך, הכנס למעטפה ושלח לפינה קולדה, ת.ד. 6406 תל-אביב 61063.

COOL-SHIELD BOTTLE

ההגרלה תיערך ביום 28.10.81 ובינתיים, תוכל להמשיך וליהנות עם פינה קולדה COCKTAILS FOR TWO היחידה שיש בה מרכיבים טבעיים בלבד — וגם היחידה שיודעת את הדרך לספינת אהבה.

בהצלחה!

• ספינת האהבה של "אפירוטיקי ליינס" מפליגה לפיראוס דרך פורט סעיד וחופי יוון המקסימים. (יציאה מאשדוד כל יום ה')

נפתחה מרינה צ'יינים

במלון מרינה בת"ים

שד' בן-גוריון 136, טל: 03-596111

מסעדה נוספת בשרשרת המסעדות הסיניות הכשרות של

רשת מלונות ח. שיף

לרגל הפתיחה — הנחה של 15% על כל ארוחה
בחודשים ספטמבר — אוקטובר

תפריט סיני כשר. טעים ואותנטי.

מסעדות סיניות כשרות נוספות ברשת ח. שיף:

במלון מרינה, תל-אביב
כיכר אתרים
טל. 03-282244

מלון הנשיא, ירושלים
רח' אחד העם 3
טל. 02-631273

המסעדות פתוחות צהריים וערב
מלבד יום שישי וצהרי שבת

איתן עמיחי
הדברת מזיקים

מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים. בשמירה על בריאותך ורכושך.

רמת-גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272
טל. 03-790114-5-6 רש' מס' 21 עסק 481/75

קבלת מודעות לכל העיתונים במחירי המערכת

פרסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל-אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227117, 772118

מלכות המים מתלבשות באפנת ניבה

פנינה ניבה

אפנת הנשים היפות

תן טרמפ לחייל

Grand 41
ברנדי ישראלי מעולה

אנשים בעולם

דון מקלאוד: הקאריירה יצאה מן הקוף

הבחור החביב בן ה־32, הנראה בתמונה עם בן־דמותו הוא **דון מקלאוד**. לכנות גורילה, בן־דמותו של אדם, אינו עלבון — לא לאדם ולא לקוף. פשוט מאוד: דון מתפרנס מקאריירה יו־צאת דופן. הוא מגלם בטלוויזיה תפקידי גורילות, באבונים ואנשי־זאב.

„כשהתחלתי לעסוק בחיקויים לא ידעתי שאמ־צא את ייעודי בלבוש של גורילה," אומר דון. התחלת הקאריירה שלו היתה בסיסמת פירסומת לתיקי נסיעות, שחיפשה כפיל לשמש לה בתור גורילה. סירטון הפירסומת הצליח כל־כך שהגו־רילה, שבתוכה הסתתר דון, התחילה מקבלת מיכ־תבי הערצה.

החברה ראתה כי טוב, וחדלה לפרסם את העיבדה שבתוך הגורילה יושב שחקן. ולבסוף, אחרי שהמודעות היו פופולריות גם הן, החליטו להוציא את המרצע מן השק, ולגלות שחליפת הגורילה שלובש דון שוה 40 אלף דולר ומיש־קלה 40 קילוגרם, ולהיכנס לתוכה לוקח כחצי שעה. אבל המאמץ היה כדאי. הגורילה של דון כה משכנעת, שהוא מופיע היום בשתי סדרות טלוויזיה.

לארי הגמן: קטיפה שווה מיליון

מכירים אותו? כן זה האנטיפט השוה מיליון, **ג'יי אר**, הנבל של דאלאס.

נראה שלא תמיד כדאי לשחק את הבחור הטוב. להיפך, מי היה מכיר את **לארי הגמן** אילו היה ממשיך בקאריירה השיג־רתית שלו כשחקן קולנוע? מי, למשל, יודע שהגמן, שנולד ב־1930 לזמרת **מרי מרטין**, היה במשך שנים ארוכות קומיקאי מיקצועי? הסרטים שהוא עשה לא זכו להצלחה קופתית גדולה.

לשיא תעסוקתו בקולנוע הגיע בשנות השישים ולשיא של סדרות טלוויזיה הגיע בתחילת שנות השיבעים. הוא הופיע בסידרה אני חולם על ג'יני (65—68), החיים הטובים (71) והנה אנו חוזרים שוב (72). אבל להצלחתה של הסידרה דאלאס לא היה כל תקדים.

אשר ללארי הגמן, הוא הפך לפופולארי כל־כך, שחברת ייצור הוויסקי הקנדי קטיפה שחורה, החליטה לשלש לתוך כיסיו מיל־יונים רבים, כדי שיאוות להופיע במודעות הפירסום של החברה.

שון קונרי
וזוג'ר מור:
ג'יימס בונד
כפול שניים

המאזן של שני השחקנים האלה מראה אחד עשר ג'יימס בונדים. חמישה לטובת **שון קונרי** ושישה לטובת **רוג'ר מור**, כשרק פעם אחת הופקד התפקיד של סוכן 007 המור־שה להרוג בידי **ג'ורג' לאזנבי**.

שון קונרי, הרודף בסירטו החדש אחרי נבלים מן החלל החיצון, מצא לו זמן לרדוף אחרי רוג'ר מור, כדי לשתות איתו לחיים, על כוס יין שאבלי לבן, „למען עיניו בלבד".

מעניין להביט בתמונה ולר־אות כיצד שון קונרי, שהיה תמיד הסוכן המכופתר בחליפות המהודרות, מופיע בחולצה ללא מיקטורן, ואילו רוג'ר מור, המרבה ללבוש ביגדי ספורט, ומשווה לבונד גימה מבודחת וחופשית יותר, לובש כאן חליפה קייצית וחולצה זהה לזו של קונרי.

מדוע לא נמצא עדיין מפיק זריז כלשהו להביא את השניים ביחד אל הבד כשני סוכני חרש?

אנשים בעולם

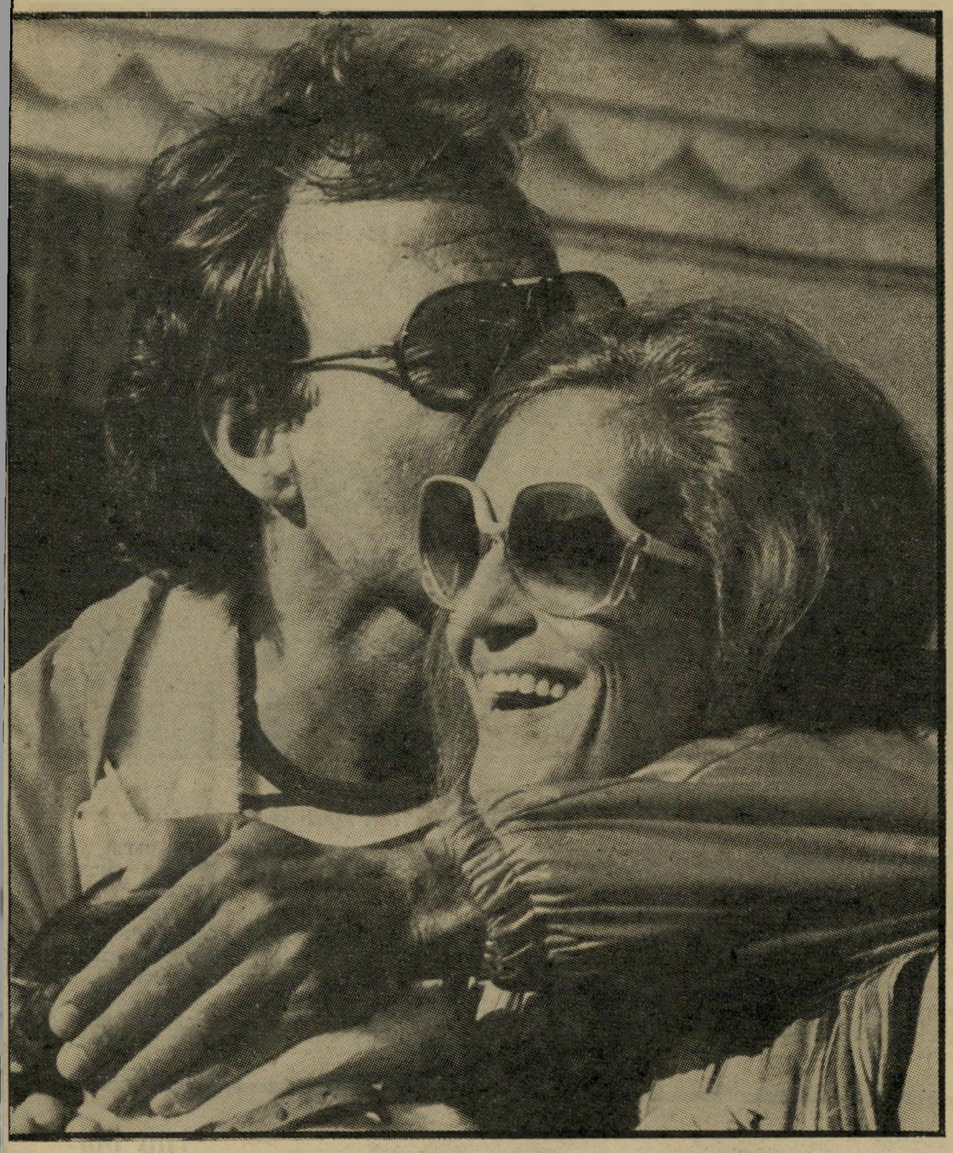

דאלידה וחולייו איגלסיאס: היום המשוגע ביותר

מי שחשב שרק הישראליות הים־תיכוניות יצאו מדעתן, טעה טעות מרה. **חוליו איגלסיאס** בא לכאן אחרי שכבר הותיר לבבות שבורים בצרפת ובעוד כמה ארצות. אלא שבצרפת בילה יום משגע בין ניצה לנאנט בחברתה של זמרת, ותיקה לא פחות ממנו ובעלת קאריירה מזהירה לא פחות משלו, **דאלידה**. הזמרת, שלפני יותר מעשרים שנה שרה השארתי את לבי בפורטופינו, חזרה לפני כשנה במישנה להם לצמרת.

לעומת ארבעת אלפים איש בבריכת השולטן, האזינו לו במונטה קארלו שמונת אלפים איש, כולל מישפחת המלוכה בהרכב מלא. ודאלידה התנדבה לשיר איתו את שירה של אדית פיאף החיים בוורוד.

אחרי ההופעה יצאו איגלסיאס ודאלידה לחסל כמה מגשי פרי־ים, והיו במצב־רוח מרומם כל־כך עד שהתחבקו ארוכות, ולא שמו לב שהם מועכים ביניהם גם את כלבה החביב של דאלידה. אבל הכלב לא התלונן. הוא הרגיש כי הוא חי את הימים הגדולים והשעות היפות.

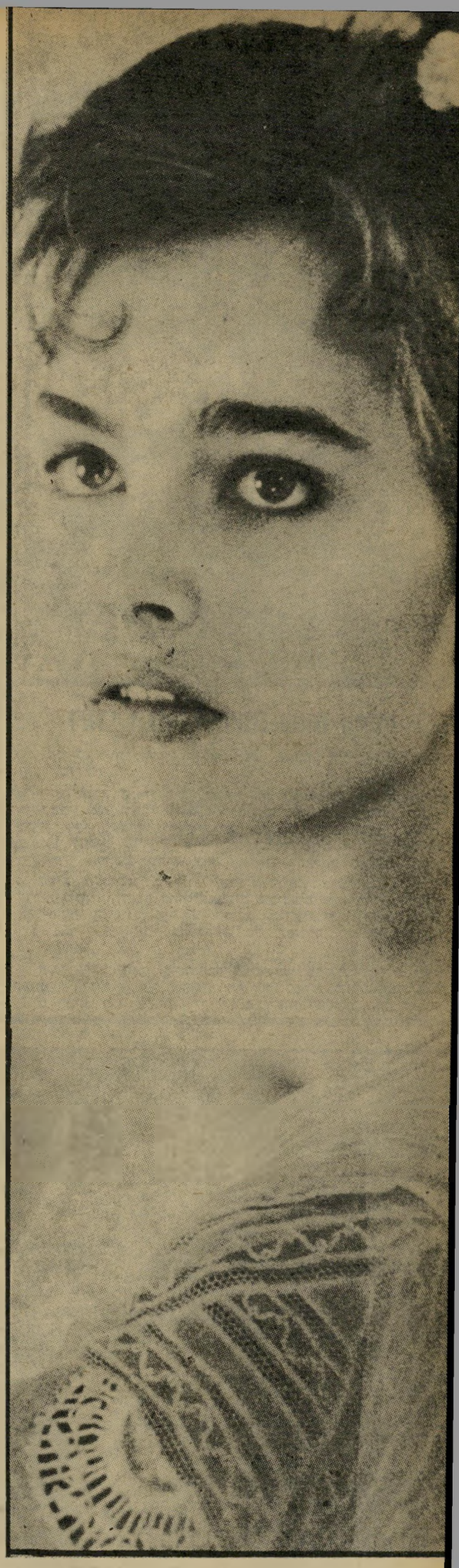

ברוק שילדס: תינוקת יפהפייה

הביטו בה, ביגללה פרצה השעורייה הגדולה לפני שלוש שנים, כששיחקה יצאנית קטינה בסירטו של **לואי מאל** תינוקת יפהפיה. היום **ברוק שילדס** היא רק בת שש־עשרה והשעורייה האחרונה שלה היא **ג'ון טראוולטה**.

לגברת הצעירה יש קאריירה מזהירה, והמראה הזה שייך להופעתה בסירטו של הבמאי **פראנקו זפירלי**, אהבה לא גמורה.

איזאבל אדג'אני: הגיע נעים בקאריירה מפרכת

מי יודע מה טוב יותר לקאריירה של שחקן קולנוע, תפקיד טוב או רומן טוב? את התשובה אפשר למצוא מעל דפי העיתונים, כשכל זוג קולנועי הופך לרומן מן השמיים. כך קרה **לאלן דלון** כשהסריט עם **דאליה די לאזרו**, וכך קורה היום לשחקן צעיר ומבטיח בשם **תיירי לרמיט**, המופיע לצידה של כוכבת השנה בצרפת, **איזאבל אדג'אני** בסרט חדש בשם בשנה הבאה יהיה הכל טוב.

איך להוציא חמוצים בלי להרטיב את האצבעות.

חמוצון – הכלי האידיאלי לחמוצים.

חדש

הסתכלי בתמונה וראי באיזו קלות, ובלי להרטיב את האצבעות, שולפים את החמוצים (מלפפונים, פלפלים, זיתים וכו') מתוך הכלי בדרך המקורית והיבשה של ליפסקי. אין גם צורך להעביר את החמוצים לכלי אחר. מוציאים את החמוצון מהמקרר ו... ישר לשולחן.

...וגר סכין עם לחם

חדש

אוגר־פירורים עם תא מיוחד לסכין. נוח לחיתוך לחם, ירקות, בשרים או גבינות. משאיר שולחן נקי, קל לניקוי ומרהיב לעין.

בית הלחם

חדש

הכל תחת גג אחד:
מיכל לאחסון וחיתוך לחם,
תא מיוחד לסכין ובתוך מגירה הנשלפת בקלות: אוגר־פירורים משוכלל.

מקלחת־מסג'

חדש

מקלח־יד בעל שני זרמים: זרם־רגיל וזרם־עיסוי. מיוצר מחומרים פלסטיים מעולים וניתן להרכיבו בקלות תוך שניות.
מקלחת־מסג' מעניקה לך מקלחת מענגת ומשחררת.

הראש של ליפסקי עובד בשבילך.

ליפסקי

שיווק בלעדי: פרופילון בע"מ, טל' 03-333479

רהיטים זה אנחנו-

בית מרס

החודש במרכז הריהוט הגדול בישראל
10,000 מ"ר של רהיטים
באפשרויות תשלום המותאמות גם לך.

קומות א',ב' מערכות סלון ופינות אוכל

מבצע אודאון נמשך!!!

עד 33% הנחה למערכות אודאון. יחידות מזנון מודולריות ושולחן כתיבה מפואר. עשויות פורניר פוליסנדר או פורניר אגוז. המערכות ניתנות להתאמה לכל חדר וסלון.

לדוגמה: פריט A-2.

מחיר רגיל: ~~5,220.~~ ש'

מחיר מבצע: 3,915. ש'

HUKLA

100 מערכות ריהוט סלוני מהמפעלים הגדולים ביותר באירופה. מערכות "ברץ" ("הוקלה," בסגנון מודולרי וכפרי, עשויים עץ אלון רוסטיקל.

BRETZ

המערכות ניתנות להתאמה בכל בית.

קומה ג' חדרי שינה

"מנהטן"

חדר שינה קומפלט, תוצרת ספרד, כולל: ארון 4 דלתות, שידה, 2 ארונות לילה, מיטה עם רדיו.

מחיר רגיל: ~~23,250.~~ ש'

מחיר הכרות ~~18,600.~~ ש'.

"מלגה"

פאר תוצרת צרפת, מיטה עם רדיו ושעון, ארון 4 דלתות, ראי קריסטל.

"פמלה"

המילה האחרונה בסגנון ספרדי.

מבצע ארונות קיר 6 דלתות, 250 × 165 ס"מ עשויים פורניר טיק.

מחיר רגיל: ~~7,100.~~ ש',

מחיר מבצע: ~~5,680.~~ ש'.

הספקה מיידית.

קומה ד' רהיטי נוער ומטבחים

חדרי נוער ישראלים

חדרי נוער מתוצרת "מרס" מודולריים וניתנים להתאמה לפי דרישות הקונה. אפשרויות רבות של צבעים.

חדר ילדים "ספניול"

מתוצרת איטליה, בגימור מושלם ונקי, לסידור בצורות שונות. אפשרויות לרכישת פריטים בודדים בהנחות עד 30%.

לדוגמה: ספריה צרה,

מחיר רגיל: ~~1,500.~~ ש',

מחיר מבצע: ~~1,050.~~ ש'.

שולחן כתיבה, מחיר רגיל: ~~1,700.~~ ש'

מחיר מבצע: ~~1,190.~~ ש'.

חדרי נוער ספרדיים

עשויים פורניר בגוונים: טבעי, מהגוני, בשילוב פירזול מיוחד וזרגלים (לייסטים).

מטבחי בית מרס

מבחר גדול של מטבחים עשויים מעץ סנדוויץ' ופנל עם פורמיקה. דלתות בסגנון רוסטיקה מאלון מסיבי.

(לרגל פתיחת המפעל החדש - עד 20% הנחה על תשלום במזומן).

בבית מרס תמצאו גם מחלקת "ריהוט משלים" הכוללת: ריהוט לסטריאו, שולחנות טלויזיה, שולחנות טלפון, שרפרפים, ארונות ושטיחים לאמבטיה, פירזולים וידיות שונות. אפשרות הזמנה לפי מידה ותכנון אינדיבידואליים.

בית־מרס: תל־אביב רח' הרצל 158 טל' 836281.
5 קומות, חניה בשפע, מדרגות נעות, קפיטריה, הספקה מיידית.
פתוח ברציפות משעה 08.00 בבוקר עד שעה 07.00 בערב.

ב.מ.

אנשים

עזר וייצמן הבטיח לבוא

למסיבת הסיום של בגין

■ במסיבת ההפתעה ב־סיגנון חיים שכאלה, שנערכה **למשה קצב**, תיאר סגן שר־הבינוי והשיכון ומי שממונה היום על פרוייקט שיקום ה־שכונות, את המקומות השו־נים שבהם עבד מגיל צעיר, כדי לממן את לימודיו.

■ קצב שימש כשוליה בסניף של בנק הפועלים ב־קריית־מלאכי, ואף עבד כעי־תונאי. מכיוון שלמד במכון חקלאי, נאלץ לכתוב בעיתון ידיעות מתחום החקלאית. כדי לממן את לימודיו באוניבר־סיטה, שימש קצב כפועל רי־צוף, וריצף את הכיכר המר־כזית של קריית־מלאכי. תו־שבי המקום זוכרים אותו, ולאו דווקא כעובד מצטיין. הוא היה מתקשה בנשיאת ה־מירצפות על גבו, ובהנחתן המדוייקת במקום הנדרש. איש לא התפלא שהריצוף בכיכר הוחלף כמה פעמים. בפעם ה־אחרונה הוחלף הריצוף כאשר ראש־המועצה המקומית היה משה קצב עצמו.

■ ח"כ קצב השמיע דיעה חריגה על הפער החברתי ב־ארץ והדרכים לצמצמו. הוא פגש במסיבה את חברו לספ־סל הלימודים, ד"ר **יוסף בן־דויד**, ונזכר שבין השניים היתה תמיד תחרות מי מהם יגיע להישגים גדולים יותר בבית־הספר. בן־דויד הוא כיום רופא למחלות לב ובעל רישיון לעריכת־דין. קצב הזכיר בהק־שר זה שכשמדברים על קיפוח בני עדות־המיזרח, הרי שהוא וחברו הם הראיה לכך, שכ־אשר יש לאדם מוטיבציה ל־לימודים ולהישגים הוא יכול להגיע רחוק.

■ למסיבה הגיע גם שר־האוצר לשעבר **יגאל הורו־ביץ**, מלווה בבנו **יוני**. ה־שניים הגיעו באיחור, אחר ש־חתמו על עיסקה שאת פרטיה סירבו לגלות. הורוביץ עלה באופן בלתי־צפוי על הבמה ואמר: „אני אומנם נקרא יגאל אין לי", אבל אני מקווה שמשה קצב ישא את הכינוי, משה יש לו."

■ משה קצב נזכר אחרי מותה של אם־הבנים **ריבקה גובר**, שבזכותה החל ללמוד בבית־ספר. לדבריו, כשהיה בן חמש, ילד קטן וכחוש, הוא נהג לשחק בחולות בין האו־הלים והצריפים של מעברת קסטינה. באחד הימים ניגשה אליו אישה נמוכה, כסופת שי־ער ואמרה לו: „ילד, במקום לשחק בחולות תלמד מה זה אלף־בית." היא אחזה בידו ולקחה אותו לבית־הספר ש־פתחה בקריית־מלאכי, וביום הראשון ללימודיו אף לימדה אותו סיפור.

■ כשהוזמן **עזר וייצמן** למסיבה של משה קצב הוא התנצל שהוא חולה. אולם הוא לא יכול היה להתאפק, והפ־ליט: „אני מבטיח לכם של־מסיבת־הסיום של בגין אני אגיע!"

■ „אם הייתי יודע קודם מה אתם עושים לי, לא הייתי בא," אמר מוכתר כפר האמ־נים עין־הוד **איצ'ה מכבוש** לאורחיו הרבים, כשגילה ש־הגיע להסרטת סרט על חייו, בסידרה חיים שכאלה. עורך ומנחה התוכנית, **עמוס א־טינגר**, שרצה לשמור על סו־דיות התוכנית, שלח לעין־הוד לפני חודש צוות טלוויזיה, שסיקר לכאורה את טקס הנחת אבן הפינה לבית **מרפל ינ־קו**. הצוות צילם, למעשה, חו־מר רקע לתוכנית על ממבוש.

■ ביום הסרטת התוכנית באולפני הרצליה, הזמינה מנ־הלת מחלקת הדרמה בטלוויז־יה, **רנה כוגן**, את ממבוש לצפות בסרט על מרסל ינקו, שבו הוא מצולם. ממבוש בא לאולפנים ברמת־אביב. ואז הודיעו לו שמכונת ההקרנה אינה תקינה, ושעליו לנסוע לאולפני הרצליה ושם יוכל לצפות בסרט על ינקו.

■ כשבא ממבוש לאול־פני הרצליה, הכניסו אותו ל־אולפן קטן שניבנה על הב־מה, ובעודו ממתין לתחילת הקרנת הסרט על חברו ה־צייר, נדלק האור באולם והוא גילה שהוא מוקף ב־250 מחב־ריו הטובים.

■ בשיח־עדות שנערך ב־כפר־המכביה בתל־אביב, הית־צה בשבת אחרי הצהריים ח"כ **שימעון פרס**. בשעות הבו־קר התקשר פרס בטלפון למ־קום, וביקש לדעת מי משתתף בכנס, כדי לברר אם יש סכנה שיפוצצו את הרצאתו. הוסבר לו שאין לו סיבה לחשוש. אך פרס הרגיז את הקהל ונאומו היה רצוף בהפרעות בלתי־פוסקות.

■ משתתף אחר בכנס, **שלמה צדוק**, גילה שמי שגרם לו לומר את דבריו החריפים בעיתון ידיעות אח־רונות, היה ח"כ **מוטה גור**, שלדברי צדוק, התבטא באסי־פת בחירות בירושלים כנגד בני עדות־המיזרח. „הוא ירה את היריה הראשונה, ואני ירי־תי את השנייה."

■ ח"כ **אברהם שפי־רא** מאגודת־ישראל אינו ה־ח"כ הראשון שמימדי גופו זוכים בהתעניינות כה רבה. ח"כ **שבח וייס** סיפר שב־שלוש הכנסות הראשונות היתה בכנסת ח"כית מלאה בשם **שושנה פרסיץ**, מהציונים הכלליים, שאף כיהנה כיו־שבת־ראש ועדת־החינוך של הכנסת.

■ חברת הכנסת מלאת־הגוף, נהגה להזמין שני מקו־מות ישיבה במושב האחורי של המונית לתל־אביב. באחד הפעמים היא באה לתחנה, ורגזה על הנהג שלא שמר עבורה שני מקומות. הנהג התפלא ואמר לה: „יש שני מקומות. אחד לידי ואחד מא־חור."

■ מינויו של האלוף (מיל') **מאיר** („זרו") **זורע** על־ידי שר־העל לענייני־כל־כלה, **יעקב מרידור**, לתפ־קיד מתאם־פעולות־הסיוע ב־קריית־שמונה, לא התקבל ב־שימחה, על־ידי ח"כ הליב־רלים, **בני שיטא**, ראש המועצה המקומית מנחמיה ב־גלייל. הוא כתב לראש־הממ־שלה מיכתב־מחאה שבו הת־לונן על הצנחת אדם שאינו איש המקום לתפקיד בגליל העליון. זורע ויתר על התפ־קיד בסופו של דבר.

בלונים

מאת **דניאלה שמי**

מנחם בגין עם רונאלד רגן

אנשים

■ בערב דיון על היוצר ואיש־הרוח בישראל אמר ה־אמן **יגאל תומרקין**, שכ־ום רק לאילם קוראים איש־רוח. לדעתו, במימסד הנוכחי לא מכירים שום ספר חוץ מה־תנ"ך, ואפילו את אורי צבי גרינברג אין מצטטים, משום שבוודאי חושבים שהוא כתב רק באידיש.

■ כשנשאל המרצה לספ־רות, **גבריאל מוקד**, אם ח"כ הוא איש־רוח, הוא נזכר בפיתגם שאין אדם נעשה ראש למעלה אלא אם כן נעשה רשע למטה. המשורר **יב"ץ** טען שאנשי השוליים הם אנשי־רוח. הנשיא **יצחק נבון** טען שחשב עד לאחרונה שאנשי־רוח הם אלה החותמים על עצומות כי שם תמיד כתוב: „אמנים, סופרים, משוררים ו־אנשי־רוח."

■ הח"כ לשעבר, **מאיר פעיל**, נשא בערב דיון בהש־תתפות הנשיא יצחק נבון נאום פוליטי. הנשיא עיוות את פניו, וכשראה זאת פעיל פנה אליו: „לשמוע ממך כבוד הנשיא, בטכס ועידת ההסתדרות, ש־אתה מציע את ביתך לפגישה בין ראש־הממשלה ומזכ"ל ה־הסתדרות כדי לשמור על מ־שלה מאוחדת והסתדרות של־מה..." נבון קטע אותו: „מאז שהיפסדתם בבחירות, ההומור שלך הלך."

■ פעיל סיפר שלאחד ה־ח"כים של המערך, שעורר סערה במיפלגתו, מייחסים את הקביעה הבאה: „אני שונא את היהודים הפולנים, כי הם דומים לעיראקים."

■ הפסל יגאל תומר־קין הזכיר לנשיא־המדינה, ש־עם הקמת מישכן הנשיא היו שניים שהתנגדו לתיכנון המ־נופח של המיבנה. אחד מהם היה תומרקין עצמו, ואילו השני היה **יצחק נבון**. „המיב־נה עדיין מכוער מבחינה אס־תטית הוא דומה להילטון, ו־הייתי מבקש מכבודו לתקן את הדבר," אמר האמן. „אם אני אבחר לנשיא, אכנס לבית הזה עם ארגז טי־אן־טי."

■ מיכתב־תודה מ**ארז נבון**, בנו של נשיא־המדינה, נשלח לפני ימים אחדים ל־**גבריאל ארכי**, המהנדס ה־אחראי על בניית תחנת־הכוח החדשה בחדרה. לפני כמה שבועות הגיעו **אופירה נבון** ובנה לתחנה וביקשו לראות כיצד פורקים את הפחם מ־אוניית הפחם הראשונה שהגי־עה לתחנה. ארבל לקח את השניים לסיור מודרך במקום, ואף נתן לארז חתיכת פחם למזכרת.

■ הופעת הנשיא יצחק נבון בתוכנית מוקד, לא תהיה בשידור ישיר. הסיבה לכך אי־נה פוליטית. ביום הרביעי נק־בעה לנשיא השתתפו בטקס עליה על הקרקע של הישוב החדש קדש־ברנע שבנגב. מ־לישכת הנשיא ניסו לשנות את מועד הטקס, אך הוסבר להם שזה בלתי־אפשרי.

מי הודיע על פצצה ב„צוותא" ומדוע ייכנס תומרקין למישכן הנשיא עם ארגז טי־אן־טי

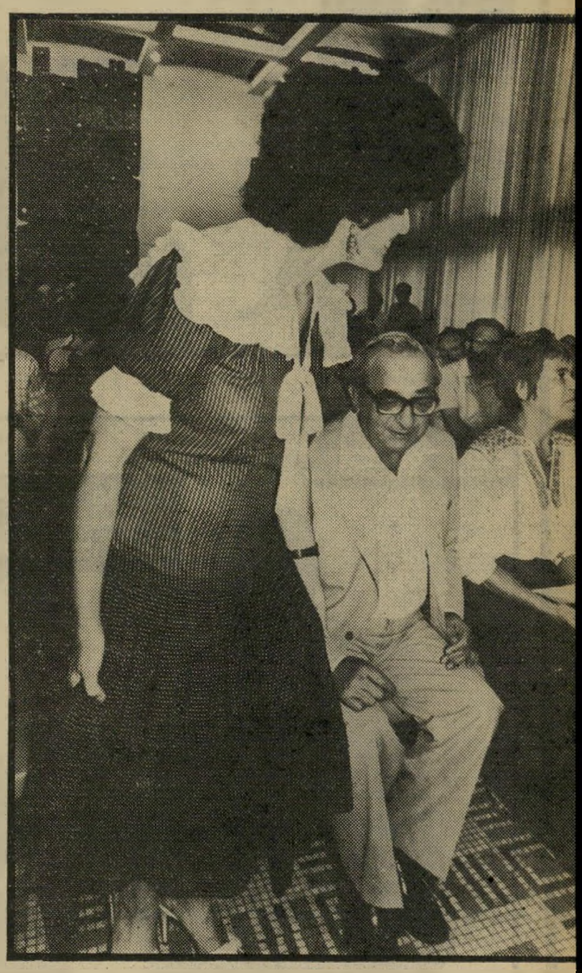

יצחק נבון

אינו משתחווה לכיוון הבמה. נשיא־המדינה נכנס עם רעייתו לאולם מישכן־הנשיא, שם התקיימה מסיבת התיאטרון לילדים ולנוער. הכל קמו על רגליהם וחיכו עד שבני־הזוג יגשו למקומותיהם. הנשיא ורעייתו נעמדו לרגע ליד מושביהם, הנשיא יצחק נבון התכופף והתיישב במקומו. אופירה נבון המתינה עד שישב, ואז התיישבה גם היא.

■ הנשיא, שלא רצה ל־החמיץ את הטקס בנגב, הס־כים שהופעתו במוקד, תוקלט בגן מישכן־הנשיא, יום לפני שידור התוכנית. בדרך־כלל מעדיף יצחק נבון להופיע ב־טלוויזיה בשידורים חיים.

■ הודעה מוזרה על הס־מנת־פצצה במועדון צוותא ב־תל־אביב התקבלה ביום החמי־שי האחרון, בעת דיון כלכלי שהתקיים במועדון על סיפרו החדש של הד"ר **יעקב אר־נון** משק בסיחרור. בשעה עשר ורבע בלילה התקשר אלמוני לאולם והציג עצמו לפני אחת ממארגני הערב, **אורלי זו־בין**, כנציג הליגה לשיחרור המיורחים, והודיע על הטמ־נת הפצצה. לדבריו, הוא הת־קשר כדי למנוע אסון. כש־שאלה אותו אורלי, מדוע אם כן הטמין את הפצצה, השיב שהוא התנגד להחלטת הקבו־צה ולכן החליט להתקשר.

■ חבלן מישטרה הוזעק למקום והורה לפנות את באי המיפגש. בעוד הוא סורק את האולם, התאספו הבאים סביב המרצים, הד"ר יעקב ארנון, הפרופסורים **חיים ברקאי, עזרא סדן ואסף רזין** ושר־האוצר לשעבר **יגאל הורו־ביץ**, והמשיכו את הדיון ב־כניסה לאולם.

■ שר־הפנים הד"ר **יו־סף בורג**, לא שב לארץ עם פמליית ראש הממשלה. במ־קום לנמל התעופה בן־גוריון הוא הגיע לציריך, דווקא. מסתבר שבורג נוהג להינפש באחד המלונות הקטנים בעיר במשך יום או יומיים בתחילת כל מסע לחו"ל או לפני שהוא חוזר לארץ.

■ הפרופסור **נתן רו־טנשטרייך**, ערך לקראת ראש־השנה חשבון־נפש מקיף. הוא טען שאת הירידה המוס־רית הגדולה של השנה מסמלת הידיעה שפורסמה בעיתונים, שסיפרה שאנשי הקיבוץ־ה־ארצי התחילו לשחק בבורסה. רוטנשטרייך הדגיש שהוא מזועזע מהתופעה, שהיא, לד־בריו, החמורה ביותר שהוא מסוגל לעלות על דעתו.

■ אחרי שעבר להלנה

אופירה נבון

המתינה עד שבעלה, הנשיא, התיישב במקומו ואז התיישבה גם היא, אך כעבור דקות הם התחילו ביניהם מקומות. הנשיא, שישב תחילה ליד אורנה פורת, עבר ליד שלישו הצבאי, ושתי הנשים ישבו קרוב.

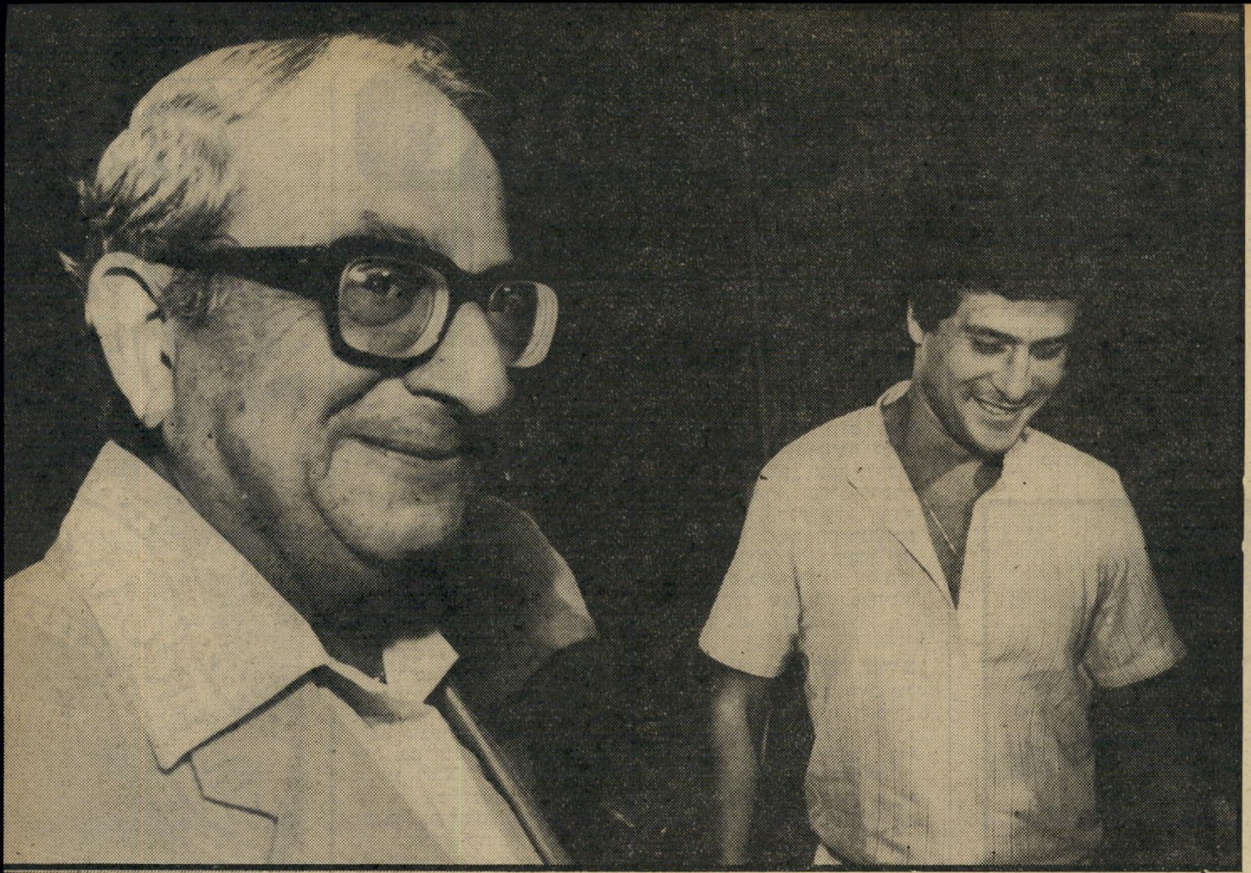

מישפחתית, הושעה קיבוץ שניר מחברותו בקיבוץ־הארצי. הגיב על־כך איש החידודים, **אבשלום קור**: „הקיבוץ־הארצי זה דבר נהדר. בחור יכול לישון עם כל בחורה, רק לא עם אמא שלו."

■ הפרופסור לפסיכיאטריה, **שלמה קרצ'ר**, ערך לידידיו הקרובים מסיבת יום־הולדת בהגיעו לגבורות. קול־צ'ר עובד עדיין באופן חלקי בבית־החולים תל־השומר, למרות גילו. הוא סיפר לידידיו שבימים אלה הוא משלים הכנת מחקר מקיף על אמינותם של גלאי־השקר. לדעתו, אין להגזים בחשיבותם של מימצאי המכונה.

■ הכתב הירושלמי של ידיעות אחרונות, **גד יאור**, טילפן בשבוע שעבר לביתו של השופט המחוזי **יעקב בזק**, והתנצל לפניו. בזק, הדן במישפטם של עורך־הדין **שאול מרקוס** ורב־פקד **יהודה אלבז**, ביקש מהעתונאים, שהיו נוכחים בעת הדיון, שלא לפרסם את הביטויים החריפים שהשמיע מרקוס על חיי־המין של אחד מקציני־המישטרה הבכירים. העיתונאי ליאור, שנכח בדיון ושמע את התפרצותו של מרקוס, יצא מהאולם לפני שהשופט השמיע את בקשתו ופירסם את הביטויים.

■ שמועות עקשניות טרם עונות שראש־הממשלה הציע לעיתונאי **אביעזר גולן**, כתב ידיעות אחרונות בניו־יורק, להיות עורכו של יומון הליכוד. אם אכן נכונה ידיעה זו, הרי שאת הצעתו של בנין לגולן אפשר לזקוף לזכותו של חברו לשעבר, למערכת העיתון, **אורי פורת**, הממלא כיום, את תפקיד יועץ ראש־הממשלה לענייני־תיקשורת. פורת, היה בין אלה שנמנעו מלהראות את הידיעה שטילגרף גולן לעיתונו מארצות־הברית, ובה נאמר שראש־הממשלה הורד מהמטוס במעלית מיטען בגלל כאבים עזים בבירכו (העולם הזה 2298).

■ הכתב־הצבאי של הטלוויזיה, **רון בן־ישי**, שחזר משהייה של שלוש וחצי שנים בחו"ל, ככתב ידיעות אחרונות בוושינגטון, סיפר על חוויה בלתי נעימה שעברה אישתו, **ליאורה**, שבועיים לפני חזרתם לארץ. בריכבה של ליאורה פגעה משאית ומעכה אותה. אישתו נתקעה במכונית ולא יכלה לצאת ממנה. איש לא ניגש לסייע לה. אמבולנס שעבר במקום ביקרה העבירה לבית־חולים.

■ סופרת־הילדים **דבורה עומר**, שיצאה במישלחת־סיפרותית לפולין, שבה לארץ לפני סיום מועד הביקור הרישמי, אחרי שכוייסה. דבורה סיפרה שכאשר עלתה לרכבת בפולין היה דוחק עצום, ורק כשירדה ממנה הרגישה שהתיק, שבו היו מיסמכיה וכל כספה, נעלם. היא דיווחה על־כך למישטרה המקומית ומיהרה לחזור לארץ ללא פרוטה. לדבריה, שורר בפולין מחסור חמור במזון, שהפריע לה מאוד.

■ המשוררת **אריאנה הרן**, אישתו של הרב שמואל אבידור הכהן, סיפרה כי בעבר העסיק קיבוצה, קבוצת שילר, פועלים שכירים שכונו במשך „עבודה ערבית". כיום מעסיק הקיבוץ מתנדבים מחו"ל ולכן יש בקיבוץ „עבודה שוודית."

■ דובר הפנתרים־השחורים, **מוני יקים**, שחזר לא מכבר משהות ממושכת בארצות־הברית, עומד להגיש תביעה על הוצאת דיבה נגד היזמן הארץ. מוני, שבעבר ניהל את תיאטרון המרתף בתל־אביב, רואיין לפני שבועיים במוסף העיתון, ובעיקבות דבריים שאמר לעיתונאי **אבי וולנטין**, פירסם העיתון מיכתב מקורא בו הושווה מוני **לאדולף היטלר** ולהינריך **הימלר**, שהתחילו ב„פתרון הסופי", שאותו הוא מתכוון, כביכול, לסיים. מוני טוען שדבריו סולפו, והוא מתכוון להגיש תביעה בסכום של עשרה מיליון דולר.

■ כשנשאל מה יעשה עם כל־כך הרבה כסף אם יזכה במישפט, אמר שיקים עיתון מתחרה להארץ, שיבטא את הדיעות של בני עדות המיזרח.

אודנה פורת מנהלת התיאטרון לילדים ולנוער, היתה מאוד נרגשת מהאירוע בביתה. היא נשאה נאום קצר בפתיחת המסיבה, בו סיפרה על חבלי הלידה הקשים של התיאטרון. פורת, שישבה ליד רעיית הנשיא, הודתה במילים חמות לנשיא ולרעייתו על הכנסת־האורחים לה זכתה. יצחק נבון, שנאם אחריה, אמר שגם ללא ציון העשור לתיאטרון היה שמח להשתתף במיפעל החינוכי החשוב הזה.

דודו טופז היה אחד המוזמנים למסיבת יום־ההולדת שנערכה במישכן הנשיא במלאת עשור לתיאטרון לילדים ולנוער. כשראה במקום צלמת, ניגש אליה וביקש שתבוא לצלם אותו לוחץ יד לנשיא, אחרי שהנשיא קרא לו אליו. השניים ניגשו ליצחק נבון, טופז הושיט את ידו לעבר הנשיא ואמר: „שלום אדוני, אני דודו טופז." הנשיא לחץ בחוסר רצון את ידו של טופז, ומייד הינפנה את מבטו לעבר האולם. דודו טופז המופתע חייך חיוך מבוייש, עמד נבוך כמה שניות ליד הנשיא וחזר למושבו.

מדי קולק ראש עיריית ירושלים, היה בין המוזמנים למסיבה שנערכה בבית הנשיא, והוא בא למישכן אחרי יום עבודה ארוך. כל האורחים התבוננו בו בדריכות ורצו לחיווכח אם הוא מסוגל להירדם גם בעמידה. קולק נשאר במקום עד אחרי סיום ההצגה ועזב מייד אחר־כך.

אנשים

האסטרולוג הרצל ליפשיץ חוזה מילחמת עולם שלישית אך טוביה אושרי וגומדי לא ייפגשו אפילו בחדר האוכל

הרב הראשי האשכנזי אינו מוכן להתראיין לכל עיתון. כשפנו אל הרב **שלמה גורן** ממערכת העיתון על ה־מישמר וביקשו את תגובתו לפסק־הדין של בית־המישפט העליון, שבו אמר נשיא בית־המישפט השופט **משה לנדוי** דברים חריפים ביותר נגד ה־רבנות, הודיע: „אין לי עסק עם על המשמר."

הרב **מרדכי** („פופיק") **ארנון**, התבקש על ידי אחת העיתונאיות להעניק לו ראיון לכבוד החגים. הרב, איש הבו־המה לשעבר, סירב והסביר שההוזרים בתשובה קיבלו הו־ראה מגבוה שלא להתראיין.

בערב־ראיונות שהת־קיים בשדה־עציון, חזר האס־טרולוג **הרצל ליפשיץ**, על תחזיתו שבחודשים אוקטובר־נובמבר צפוייה התחממות בג־בול הצפוני, שתוביל למילח־מה. לדעתו, הסתלקותו הקרו־דור של התוכנית. הם עמדו על כך שיקוץ מהכרט קטע שבו מתואר מישגל לפרטי פר־טיו.

שרון ערך ביום שישי האחרון הקרנה מוקדמת לסרט בקיבוץ ניצנים ואמר לחברי הקיבוץ שהוא יכול להקרין לפניהם את החלק שלא ישודר בטלוויזיה. בתום ההקרנה קם רכז התרבות של הקיבוץ וה־ציע בשם כולם לוותר על הק־רנת הקטע שצונזר בטלוויזיה ולעבור ישר לדיון.

המלחין **אלדד שרים** הכין עיבוד לאחד השירים של מופע פסטיבל הזמר החסידי, והניח את התווים מתחת לדלת דירתה של ידידה שלו כדי שתעתיק אותם. כשהתברר ל־אלדד שהידידה נמצאת בפא־ריס, הוא מיהר לגייס את מנצח הפסטיבל, **מנשה רב־רן** ושניהם ניסו להוציא את כלא, הם אכן האנשים החזקים בבית־המעצר.

לדעתו, מנהיגי הכלא הם אלה הקרובים למקורות הסמים. כדוגמה הביא ניצן את האסיר המפורסם ביותר בבית־המעצר, טוביה אושרי, מחלקת החדשות של רשות־השידור בעניין פסילת־כתבה על ידי מנכ"ל הרשות **יוסף לפיד**, באומרו שעיתונאי ה־מחלקה מתארגנים לסובייט של עובדי חדשות, ומנסים ל־עשות ברשות השידור מישטר של מהפכה תרבותית נוסח

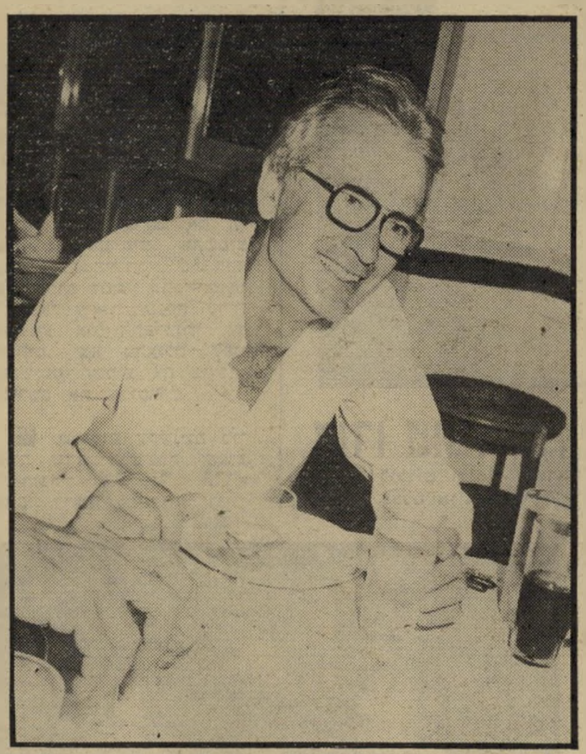

ג'ין קורמן

מפיק הסרט העלילתי על חיי גולדה מאיר, הוזמן עם משתתפי הסרט „גול־דה" לארוחה סינית שנערכה לכבודם במיסעדה בתל־יביב. קורמן בא למקום בחברת השחקן יוסי גרבר, שמגלם בסרט את משה דיין, ובחברת ג'ודי דיוויס, שתגלם את גולדה בצעירותה. אך כוכבת הסרט, אינגריד ברגמן המגלמת את גולדה המבוגרת לא הגיעה. למחרת המסיבה היא היתה אמורה לצאת בשעת בוקר מוקדמת ליום צילומים ולכן היא העדיפה לנוח בחדרה.

שימעון אבישר

הצייר, בעלה של הספרית ליזה, בא למסיבה שערך לכ־בודו המיסעדן רפי שאולי, לרגל יציאתו של אבישר לארצות־הברית עם מישפחתו. אבישר, שטען שהוא יוצא לחו"ל לתקופה ארוכה, רק כדי לצייר, קיבל את האורחים הרבים שבאו להי־פרד ממנו. בין האורחים היו שייקה ולידיה אופיר, דן בן־אמוץ, שנשא לכבוד אבישר נאום היתולי רצוף גסויות, רחבעם („גאנדי") זאבי, אורי דן, ריבקה מיכאלי, ואחרים.

בה של מנהיג ברית־המועצות, **יאזניד ברז'ניב**, מהמפה הפוליטית תהפוך את הרוסים לתוקפניים יותר ותיפתח את עידן מילחמת העולם השלי־שית.

אחרי חודשים ארוכים של משא־ומתן מייגע הסכימה הטלוויזיה להקרין את סירטו של הבימאי **יואל שרון**, ב־עיקבות סיני, ביום שני הש־בוע. אנשי הטלוויזיה דרשו שהסרט יקוצץ בעשר דקות, כדי שיתאים למישבצת השי־התווים מן הדירה בעזרת סר־גלים וסכיני מיטבח, אך ללא הצלחה. השניים פנו למפקד מישטת תל־אביב, ניצב **אב־רהם תורגמן**, אך הוא הסביר להם שהמישטרה אינה פורצת לדירה, אלא אם מדובר בפי־קוח־נפש. לאלדד לא נותרה ברירה, אלא להכין עיבוד חדש.

מנהל בית־המעצר של כלא רמלה, **רוני ניצן**, סיפר בערב־ראיונות שלא תמיד ה־פושעים הקשוחים שמחוץ ל־שאינו בולט במקום, ואפילו היה חשש שינסו לפגוע בו.

ניצן נשאל אם מ־תינים בבית־המעצר לבואו של אסיר מפורסם אחר, רחמים אהרוני, והוא גילה שישנה דריכות בתאים לקראת בו־או. אך שילטונות הכלא ימנעו בכל מחיר פגישה בין אושרי לאהרוני, אפילו בחדר האוכל.

מימי, אישתו של שח־קן החאן הירושלמי, **ששון גבאי**, הגיעה למסקנה שאי־אפשר לפרנס מישפחה עם שני ילדים ממשכורת של שחקן, והחליטה לערוך בואר שבועי, מדי שבת היא מוכרת בגדים בבית האמנים בירושלים, כדי לאזן את התקציב המישפחתי.

הזמר **שימי תבורי** היה אמור לבוא לאולפן ההק־לטות כדי להקליט את שירו לפסטיבל הזמר החסידי, אך לא הופיע. מעבדת השיר, **שרה שוחם** ניסתה לאתר אותו, ללא הצלחה. אחר־כך התברר ששימי היה עצור ב־תחנת־מישטרה, אחרי שבמכו־ניתו התגלו סמים. שם השיר, שאותו היה שימי אמור להק־ליט: אתה השם.

עורך־הדין **אהרון פאפו**, חבר הוועד המנהל של רשות־השידור הגיב על מסי־בת העיתונאים שערכו עובדי מחלקת החדשות של רשות־השידור בעניין פסילת־כתבה על ידי מנכ"ל הרשות **יוסף לפיד**, באומרו שעיתונאי ה־מחלקה מתארגנים לסובייט של עובדי חדשות, ומנסים ל־עשות ברשות השידור מישטר של מהפכה תרבותית נוסח מאו טסה טונג. „כוועד־מנהל לא נרשה שמישמרות אדומים ישתלטו על הרשות מלמטה." לעצם עניין פסילת הכתבה בעניני־תיאטרון, אמר פאפו: „הז'אנר המקובל על התיאטרון הישראלי בשנים האחרונות הוא של מלכת־האמבטיה ומור־של־יריחו, וז'אנר זה אינו מקו־בל עלי. את מידת המיקצו־עיות והחובבנות של תיאטרו־נים אלה ישפוט קהל מבקרי האמנויות."

פאפו נשאל מדוע הציע לשלוח את **אלישע שפיגל־מן**, לגלות לתורכיה. „לא ל־גלות, כי אם לשליחות לחו"ל, ומצידי זה יכול להיות במיאמי־ביץ'," הסביר עורך־הדין, אך סירב לפרט מדוע הזכיר את תורכיה כאפשרות ראשונה.

ח"כ **מרדכי וירשובסקי** אמר שבורג ממלא שלושה תפקידים, אך כשנזק־קים לו הוא נמצא תמיד ב־תפקיד הרביעי.

לדעת וירשובסקי הבעיה של ישראל, כיום היא שאת המדינה־שבדרך הקימו יהודי מיזרח־אירופה, המצטיינים ב־אילתור, ותחת שהיקים יש־מרו על המדינה, הזקוקה לסדר ואירגון, ממשיכים יהודי מיז־רח־אירופה לשלוט ולאלתר.

בקבוק מלא רעיונות...

יין אפריטיף אדום, על בסיס של יין בתוספת מיצוי של שורשים וצמחים שונים. מריר, מעורר תיאבון

טבעי – Natural
אמריקנו, מקורר היטב, עם פלח לימון.

על הקרח On The Rocks
אמריקנו מעל קוביות קרח בתוספת 1/2 כפית מיץ לימון, עם פלח לימון, לערבב היטב.

Long-Drink
חלק אחד של אמריקנו עם 2 חלקים מי סודה מעל קוביות קרח ועם פלח לימון להגיש בכוס גבוהה.

אמריקנו
אמרטו
רום
וודקה לימון

הרביעיה החדשה של "כרמל" משקה ראשון. אצלכם בבאר

כרמל מזרחי
מיקבי ראשון לציון וזכרון יעקב

סטודיו B

מזמין
לשעורי נסיון חינם!
פעילות גופנית אינטנסיבית בליווי מוזיקה
לשיפור הכושר הגופני (סבולת לב/ריאות)
הארכה, גמישות וחיזוק שרירים, קואורדינציה ומחול.

מחול אירובי
AEROBIC DANCE

★

אירו־כושר
בהדרכת: צוות נורים בכיר
AERO — FITNESS
הרשמה בסטודיו B, ארלוזורוב 80 ת"א,
טלפון 237026

ג'אז למתקדמים
בשעות הבוקר ובימי ו' בהדרכת
שרון גולן (ג'אז וסטפס), שלמה רוזמרין, טוביה טישלר

אופנת נשים
מטריקו מעולה

צפוף לנו, לכן אנו עורכים
מכירה מיוחדת של
עודפי סוף העונה

60% הנחה

שמלות, ג'יקרס, מכנסיים
וחולצות במחסן המיפעל
דרך הניצחון 150 תל־אביב,
כל יום מ־16.00 עד 20.00
אוטובוסים: 11, 33

חצי מליון ליי

פרס 50.000 שקל

יוגרל בין הזוגות המתחתנים באולמי אמבר בחודשי נובמבר-דצמבר-ינואר 1981-2.

ההגרלה תתבצע בנוכחות הזוגות שנרשמו לנישואין, נציג ההנהלה, משרד הפרסום ונציג רואה חשבון.

כל הזוגות זוכים במתנות חינם של רשת אמבר:

- ★ שמלת כלה.
- ★ טיפול יופי לכלה ולחתן.
- ★ 2 שמלות לשושבינות.
- ★ טיפול ל־2 מלוות.
- ★ ליל כלולות לחתן ולכלה במלון מפואר.

הזדרזו והבטיחו מקום בהקדם!

דגש

אולמי אמבר

אולמי אמבר, חולון, ז'בוטינסקי 6, טל.855680.
סלוני אמבר, ת"א, בן־יהודה 64, טל. 277394, 226692.

מה הלך.
-מה הולך...

...מה הלך השנה....
למכבי ת"א הלך? הלך שגעון.
בבחירות הלך? הלך לא רע..
תיסלם הלך? הלך חזק!!!!
הכור העירקי הלך?

הלך,ואיך..

...מה הולך השנה...
הולך לעלות המדד?
הולך הולך,מה לעשות...
הולך לך בעסק? הולך שגעון...
הולך לקנות מתנות לחג? רץ...
לחשוב על עצמך הולך? הולך ואיך
ג'וני ווקר-הולך? **פעמיים**
הולך. **1 בשבילך,1 למתנה.**
ש נ ה - ט ו ב ה

ג'וני ווקר הולך חזק...מאז 1820.
יבואנים בלעדיים: החברה הסקוטית למסחר בע"מ
רח' גרוזנברג 26 ת"א, יבואני משקאות חריפים.

חבר הוועד־המנהל של רשות־השידור, אהרון פאפו, מדבר על „עריצות כתבי הטלוויזיה" וקורא להם „צפרדעים מתנפחים" - דעתו על קירשנבוים, אחימאיר, חלבי וטומי לפיד - על „חד־צדדיות מחלקת החדשות"

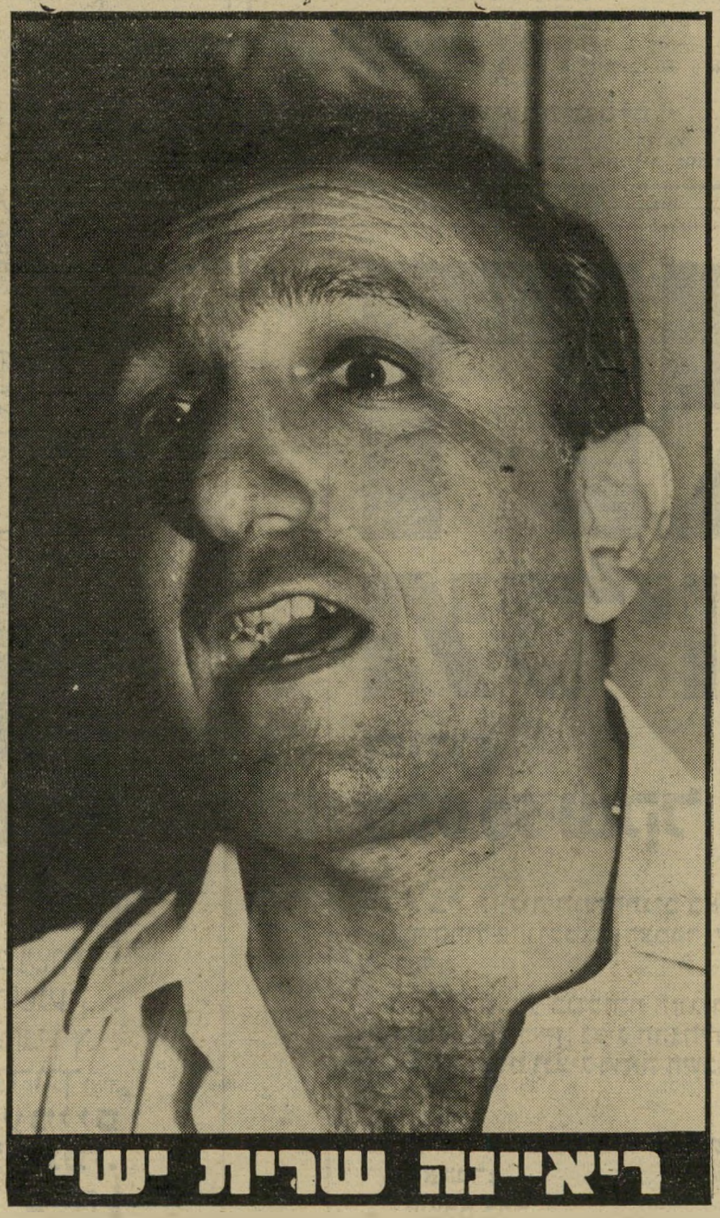

ריאיינה שרית ישי

יש הבדל בין סאטירה מרושעת להומור טוב. הומור טוב אפשר למצוא אצל קישון ודוש

אל־שע שפיגלמן הוא מאש־מו של שר־האוצר. הוא משחק את חלפון נגד קסיוס קליי

מאיפה יש לכרמית גיא תוצפה ועוז לעשות סקאנדל לאומי ולג'יס את כל העיתונאים נגד מיכה לימור?

טומי לפיד פחות חשוב מרפיק חלבי, ורפיק חלבי יכול להשמיץ את הוועד המנהל, ויש לו כוח יותר מאשר ליושב־ראש

יעל חן העבירה את דעותיה הפוליטיות במיסגרת יומן השבוע, כאילו הטלוויזיה היא נחלתה הפיאודלית

טומי לפיד מכיר מאוד בערך עצמו. אפשר לומר שהוא מאוד אוהב את עצמו

„הטלוויזיה היא קן־צרעות פלסטיני!"

עורך־דין אהרון פאפו יליד בולגריה, 1937. עלה ארצה מסופיה בסוף 1948. אביו, ניסים פאפו, היה עסקן ועורך עיתון ציוני בבולגריה. הוא בוגר הפקולטה ל־מישפטים באוניברסיטה העברית בירו־שלים, נשוי לאביבה לבית מיזרחי ואביהם של איריס (17), אייל (13) ובועז (7). הוא גר בצפון תל־אביב.

במיבטא בולגרי וקול צווחני מעט הוא מדבר איתי במישרדו שברחוב יהודה הלוי בתל־אביב. הוא אשף הניסוחים ומלך המיסמכים. לכל מה שהוא אומר יש סימוכין בכתובים. יש לו זיכרון פנומאנלי כימעט, והוא מצטט כתבות שלי, שאני שכחתי כימעט על קיומן. הוא זוכר תאריכים, עמודים, שעות, ומר־צה בשטף. כימעט בלתי־אפשרי להפסיק את שטף דיבורו.

כדרכי, איני קוטעת אותו. אני מניחה לו לדבר ולדבר עד שמסתבר לי, ולצלמת ענת, היושבת מרותקת למראה התופעה, שאם לא נחתוך אותו אפילו במעט חוצ־פה, לא נצליח לעולם להגיע לפגישה שקבענו שלוש שעות מאוחר יותר.

מר פאפו הוא קפדן, אינו סומך על עיתונאים. יש לו, כך הוא מספר, נסיון רע מאוד איתם. הוא מזכיר לי ראיון שערך איתו בעל טור ידוע, שנתן לו לדבר ולדבר, לא קטע אותו ופילו פעם אחת והתייחס אליו בנימוס. לבסוף, הכניס לו שאלות באמצע המונולוגים הארוכים, והפך אותו, כדבריו, לאדיוט.

אז כדי שגם אני לא יעשה לו את אותו „תרגיל", מבקש פאפו להבטיח את עצמו. הוא דורש ממני במפגיע להביא טייפ קסטות ולהקלט את הראיון, לחת־חייב לפניו לחשאיר אצלו את הקסטה.

רק כשאני מגיעה למישרדו, הוא אומר: „מה, חבאת רק טייפ אחד? תרי גם את זקוקה לקסטה!" אני מבטיחה

לו שאיני זקוקה, משום שאני נוהגת לרשום את הראיונות שלי בכתב־יד.

הוא לא מוכן לסמוך על כתב־יד שלי, הוא גם לא מוכן להקשיב כשאני מסבירה לו שיש לי נסיון, שיטה וזיכרון. מר פאפו מתעקש לוודא שהראיון יופיע מילה במילה, כפי שנערך איתו, והוא מחפש אותי יומיים רצופים בעקשנות, כדי להעביר אלי את הקסטה, בתנאי, כמובן, שאחזירה אליו עוד לפני פירסום הראיון. אחרי שאנחנו קובעים את כל התנאים, אני מתחילה בראיון.

עוד לפני שאני מסיימת את השאלה, יורה מר פאפו את התשובה.

● מר פאפו, אתה עורך־דין במיקצועך. מה הקשר שלך לרדיו ולטלוויזיה מה אתה מבין בזה?

הקשר שלי הוא העניין שלי בכלי התיקשורת. אני חושב שאני מבין ברדיו ובטלוויזיה לא פחות מעיתונאי. איני רואה בעיתונות מיקצוע, כי אם עיסוק. ולכן כל אדם אינטלגנטי, הער לנעשה סביבו, יכול להבין בתחום זה.

את שואלת אותי איך בכלל הגעתי ל־פעילות ברשות־השידור? אספר לך, כי הגעתי לכך בדרך הישרה ביותר. התחלתי לעסוק בזה מתוך עניין — כעסתי על מיספר תוכניות בטלוויזיה, כמו ניקוי ראש. ראיתי כי זו תוכנית פוליטית חד־צדדית. ובהיותי בעל הכשרה מישפטית שאלתי את עצמי: איך יכול להיות שתוכנית פוליטית חד־צדדית כזאת — אפילו שמבחינה אמנותית היא היתה טובה בהחלט — תוצג ברשת הטלוויזיה הממלכתית על חשבון משלם המיסים שברובו אינו מסכים עם הדיעות המוצגות בה.

בהיותי עורך־דין, בדקתי את חוק־רשות־השידור. עשיתי מחקר השוואתי עם החוק הבריטי, הצרפתי והשוויצי, וגיליתי שבחוקים של אותן מדינות דמוקרטיות קיימות חובות עיתונאיות, הכתובות בגופו של החוק, ואילו אצלנו החוק הוא רדוד מאוד ושיטחי.

כתבתי אז מיספר מאמרים בעיתונות היומית, וכך החל הקשר שלי. התחלתי להרצות, העליתי בפני סיעת הליכוד בכנסת הצעת חוק לשינוי חוק־רשות־השידור. חברי הסכימו להצעת החוק שלי, אך היא לא התקבלה בכנסת. לצערי, הסיעה לא נתפנתה לטפל בכך, עם עלייתה לשילטון, אבל שמי יצא כמי שכבר עוסק בנושא.

● האינך סבור שהצעת החוק שהגשת, שהכילה מיגבלות על עובדי הרשות, היתה בלתי־דמוקרטית?

לא, היא היתה דמוקרטית לחלוטין. היא באה פשוט להכניס סדר.

■ ■ ■

● ככה זה מתחיל תמיד.

לא. אני סבור שדווקא אי־הסדר גורם לעריצות. סדר ודמוקרטיה אינם שני דברים הסותרים זה את זה. המצב של היום ברשות השידור הוא שגובל בדיקטאטורה. נכון, לא דיקטאטורה של השילטון, אבל עריצות של מספר עיתונאים.

● על מי אתה מדבר?

אני מתכוון לאנשים שהפעילו את המדיום מתוך רצון אישי להתבלט ולהתנשא, והתופסים את המדיום כאילו הציבור נתן להם את הכלי באופן פרטי לטפות השקפות שלהם.

● מי? תגיד לי שמות.

תאמיני לי, האנשים האלה יודעים בדיוק במי מדובר.

● זה לא הוגן כשאתה אומר עיתונאים. אתה מפגיע את כולם.

אני מודה לך שאת מפעילה כלפי חכמיסים להשגת מידע. הרשי לי לשמור על שמות לעצמי.

● מי מפעיל היום בטלוויזיה את המדיום כדי להרצות את דיעותיו הפוליטיות?

אני לא מדבר על היום אלא על אתמול. אני יושב שם היום כדי שהאתמול לא ישוב לטלוויזיה! אם מדובר על אתמול אני בהחלט יכול לציין שמות של אנשים, שניצלו את המדיום והפעילו אותו בצורה עריצה כלפי הציבור, בכך שבכל הזדמנות הטיפו לדיעות פוליטיות מסויימות.

כך, למשל, מר מוטי קירשנבוים עם תוכנית ניקוי־ראש, שנכתבה בידי ארבעה אנשים שהיו מזוהים פוליטית עם מחנה השמאל ועם הפלסטיניזם. הוא הפעיל בעזרת התוכנית מכשיר לשטיפת הציבור.

רשות השידור היא לא מיקצועית. עיתונאיה אינם מיקצועיים, זהם חסרי אחיקה מיקצועית ומסתתרים מאחרי הגנת ועד־העובדים

● הציבור אהב את התוכנית. עובדה, היא היתה פופולרית.

אינני בטוח. אני יודע על מהומה שקמה בחוגים מסויימים בעקבות אחת התוכניות. זו התוכנית שהציגה את הרב לוינגר כלקוח מהשטיירמר הנאצי, ושהיו בה פזמונים נגד יהוד הגלגל, ושבה ראש־הממשלה רבין פורק לגורמיו.

■ ■ ■

● הוא לא התלונן, אז אתה מתלונן בשמו?

יכול להיות שהוא לא ידע על מה להתלונן. אחד הדברים המדהימים במישטר הוא מערך וגם במישטר הליכוד, הוא חוסר ההבנה של אנשי־ציבור ביחס למה מותר ומה אסור במדינה מתוקנת.

אנשי הציבור שלנו סובלים מבורות. ניתן לעבוד עליהם בעיניים. רבים מהשרים לשעבר, כאשר שמעו את הסיסמות „חופש הדיבור" ו„עצמאות רשות השידור" התכופפו מיד, קדו והשתחוו לפני כל עיתונאי, ויהיה זה בן 20 בילבד וללא כל נסיון.

רבים מהשרים השומעים את המילים „חופש העיתונות" קדים בפני כל עיתונאי בכל הזדמנות לדיעותיו הפוליטיות

מה שקרה לרבין, זה גם מה שקרה לידלין, כאשר החליט למנות ועדה שתיתן פרס ישראל ל„ניקוי ראש". הם פעלו מתוך בורות. הם נכנעו, למעשה, והתפרקו מכל נישקם, כאשר שמעו את הקריאה: חופש הדיבור.

אדם יכול למכור להם דבר שהוא מנוגד בדיוק לחופש הדיבור. אבל אם אתה קורא לזה חופש הדיבור או עצמאות רשות השידור, הם מקבלים את זה. ולכן אם רבין לא התלונן פירוש הדבר שהוא ראה את עצמו נחות ליד העיתונאים.

לי אין רגש נחיתות כזה. אני מספיק אינטלגנטי ומספיק משכיל כדי לדעת שיש דברים המיותרים בחברה דמוקראטית ויש דברים האסורים. למשל: השמצה, רכילות ולשון־הרע אסורים גם בחברה דמוקראטית. אם נמתח עד קצה הגבול את סיסמת חופש הדיבור, נהיה חייבים לבטל את כל חוקי הדיבה ואת כל חוקי השמצה.

אני רוצה לציין שלא כל דבר המותר על בימה פרטית, מותר בטלוויזיה ממלכתית. העולם הזה יכול לבטא את דיעותיו ללא כל צנזורה ואני בעד זה שהוא יבטא אותם. אולם איני מסכים שדיעות העולם הזה, המשקפות זרם קטן ושולי בציבור, תהיינה הכביש הראשי, המסלול העיקרי של הטלוויזיה הישראלית, הממומנת מימון חובה על ידי כל ציבור האזרחים.

■ ■ ■

● אתה סבור כי הטלוויזיה הממלכתית חייבת להציג הכל בי־אור חיובי, רק בגלל שהיא ממומנת על־ידי הציבור? אתה סבור כי על הטלוויזיה להסתיר דברים ולא לומר לציבור את האמת, רק בגלל שהציבור משלם אגרה?

הטלוויזיה הממלכתית הישראלית רשאית להתייחס לכל נושא אקטואלי. עיתונאיה רשאים לבקר, אולם לא להפוך את המכשיר לכלי לביקורת שלהם עצמם. הטלוויזיה הממלכתית נדרשת שלא לשדר מאמרי־מערכת, בהבדל מהעיתונות.

כשעיתונאי מביע את דעתו האישית, הופכת דעתו לדעת הטלוויזיה. העיתונאים רשאים לבקר רק בצורה אחת — על־ידי השמעתם של אישים ציבוריים מהאופוזיציה. פה לא תופסים שיש הבדל עצום בין עיתון פרטי לבין טלוויזיה ממלכתית.

● לא ענית לי אם, לדעתך, הטלוויזיה הממלכתית חייבת לייפות דברים?

היא לא חייבת לייפות, אבל היא לא חייבת להפוך לאוייב של זרם זה או אחר בחיים הפוליטיים. היא כלי של הציבור, אין לה כל מעמד עצמאי.

● אתה מנסה לחסום ביקורת.

אלה הצוענים נגדי שאני מנסה לחסום ביקורת בטלוויזיה אינם ערים להבדל בין בימה פרטית וטלוויזיה ממלכתית. זה קיים באירופה, זה קיים בבריטניה. הרי לא תאשימי את הבי־בי־סי שאינו דמוקראטי.

● אנב בריטניה. הרי הרעיון ל־תוכנית „ניקוי ראש" נלקח מתוכנית הטלוויזיה הבריטית „מונטי פייטון פליינג סירקוס". זו היתה תוכנית סאטירית חריפה. הבריטים הרשו לעצמם לצחוק בתוכנית זו על קודש הקודשים — על בית המלוכה. למה לא? למה לא לבקר, למה לא לצחוק?

כאשר הצחוק הוא חד־צדדי במשך ארבעים תוכניות, זוהי כבר שטיפת־מוח. זה לא צחוק. אפשר היה לצחוק אם בניקוי ראש היו צוחקים על שלום־עכשיו, שולמית אלוני, זרמים לאומניים ערבים או על מיכתב הקצינים. כל הדברים האלה היו מחוסנים בפני ביקורת. הביקורת הושמעה רק נגד מחנה אחד.

יש הבדל בין סאטירה מרושעת לבין הומור טוב ועצוב. הומור טוב אפשר למצוא אצל קישון ודוש, וסאטירה מרושעת אפשר למצוא בידיעות אחרונות בעמוד שהעיתונאים עצמם קוראים לו עמוד הפח"ת. מה שמותר לידיעות אחרונות אסור לטלוויזיה הממלכתית.

■ ■ ■

● מה, בעצם, אתה רוצה? איזה סוג של טלוויזיה אתה רוצה לראות? טלוויזיה „נקייה" כמו בברית־המועצות?

הטלוויזיה בברית־המועצות אינה נקייה, אלא עריצה, ומבטאת רק זרם אחד. איני מוכן שהטלוויזיה תנוהל ללא כללים, על־ידי זרם אנארכיסטי של כמה עיתונאים, שצועקים נגד סתימת פיות כדי להתבלט אישית, ובעצם מבצעים בעצמם סתימת־פיות על־ידי סינון ומיון האישים שייכנסו לטלוויזיה. עד היום לא קיימים כללים לגבי מרואיינים, וכל עורך או כתב בוחר לעצמו את המרואיינים.

כתבי רשות־השידור הם שחצנים, המתנשאים מעל הציבור והופכים לגדולים בעיני עצמם

● זה לגיטימי. כתב או עורך העוסק בתחום מסויים יודע מי הוא האיש הנוגע לעניין.

כאשר מדובר על דברים לגיטימיים ברשות ממלכתית יש הבדלים בין עיתונות פרטית לממלכתית. בבי־בי־סי קיים חוק הקובע כי רק מנהל המדיום קובע מי יתראיין, ואילו אצלנו, כאשר לפיד שלח צוות לראיין את הרב הראשי של רומניה, הרב רוזן, קמה צעקה גדולה, והעיתונאים במחלקת החדשות קבעו שזה לא אתי שלפיד יגיד להם את מי לראיין! איפה הם מצאו כללים כאלה?

יש בטלוויזיה מראיינים שמתייחסים בצורה אלגנטית מאוד לאנשים הקרובים אליהם בדיעותיהם. אותם הם מראיינים בנחת ומציגים שאלות מדריכות. אך הם מתנפלים בשצף־קצף על מי שאינם אוהבים ותוקפים אותו בצורה גסה.

● למי אתה מתכוון?

שפיגלמן נהג בשר־האוצר בגסות. הוא הציג את שאלותיו בצורה מבישה ומבזה.

כאשר אני נכנס לפרשה, אני מוכרח

פאפו בראיון

אני יושב בטלוויזיה היום כדי שהאתמול לא יחזור!

„הטלוויזיה היא קן־צרעות פלסטיני!"

(המשך מעמוד 37)

לציין את הביוגרפיה של אלישע שפיגלמן שהתפרסמה בהעולם הזה. שם הוא מעיד על עצמו שהיה תלמיד גרוע בכלכלה, ולקח לו ללמוד 6 שנים לתואר־ראשון.

● **מה הקשר?**

זה קשור למחלות של רשות השידור. הוא עצמו מספר כי הפך לכתב של ה־מדיום הכי חזק בישראל, כשמר חיים יבין ביקש אותו לבוא תחת מר אברהם קוש־ניר, שעבר ללונדון. כאן את רואה ב־מיקרוקוסמוס את מחלותיה של רשות־השידור. היא לא מיקצועית ויעיתונאיה לא מיקצועיים. לחלקם חסרה אתיקה מיקצו־עית והם מסתתרים מאחרי ועד־העובדים. המיקרה של שפיגלמן מראה לך את ה־

מי זאת כרמית גיא? היא קריינית, שבסך־הכל צריכה לקרוא חדשות!

מחלה — תחת שיהיה מיכרז חיצוני, כדי שכלכלן מעולה יתקבל כעיתונאי, נעשה העסק בצורה פרטיזנית. חיים יבין מזמין אותו, ואת מי הוא מזמין? דווקא את התלמיד הגרוע ביותר בכיתה.

● **שפיגלמן לא בא לטלוויזיה מבית־הספר התיכון לפני שעבד בטלוויזיה הוא היה כתב כלכלי וראש מחלקת החדשות של הי־רדיו.**

אז מה אם הוא היה כתב כלכלי ב־רדיו? הוא לא כתב בביוגרפיה שלו איך נכנס לדסק הכלכלי של הרדיו.

היום הוא הופך למאשימו של שר־האוצר, לקטיגור שלו, חלפון נגד קסיוס קליי. הוא כבר האוראקל מדלפי של ה־כלכלה הישראלית. הוא לא מסתפק ב־הגשת מידע, אלא יוצר כלכלה ומתנבא בצעקות, וירון לונדון נשא שלטים וחיים יבין ויעקב אחימאיר שמרו על ניטראל־יות.

יעקב אחימאיר היה מצוייד במשקפי שמש וצילם אותי במצלמתו, כנראה בש־ביל האלבום הפרטי שלו. רפיק חלבי עשה תנועה עם יד ימין כלפי הלב שלו ואמר: מר פאפו לב שלי בשבילך אני אתך!

נו, אדם שהוא איתי לא יכול להיות לי שום דבר אישי נגדו. אני מאוד אוהב אותו. אם הוא יעבור, למשל, לעבוד באחד העיתונים הפרטיים, הייתי רוצה שאת ההשקפות והדיעות הפוליטיות שלו הוא יעביר לקהל כשהמשכורת השמנה של רשות־השידור והגנת ועד־העובדים לא

פאפו ומישפחתו במסיבה

„זה אנארכיסטי של כמה עיתונאים..."

עומי לפיד מזלזל בועד־המנהל. הוא מזמין קסטות וסקאנדלים

העובדים על שביתה בטלוויזיה — זו גבו־רה קטנה מאוד.

דרך אגב, שיהיה ברור — אני לא מפחד משביתה! מי שמפחד משביתה הוא המנכ"ל לפיד ולכן עולים לו על הראש. מר רפיק יכול לחשוב מה שהוא רוצה, אבל מר רפיק לא יכול לעבוד בשביל ציבור שדיעותיו שונות משלו, ולפרסם ספר בגרמניה.

● **הוא קיבל אישור לפני ש־פירסם את הספר.**

לא קיבל. פרופסור ירון הודיע, כי קרא את הספר לאחר שהופץ בירושלים, וכתב מכתב ללפיד שבו ציין כי הדיעות שהביע רפיק בספר אינן מתיישבות עם המשך תפקידו ככתב. לפיד הודיע לו כי נתן לרפיק אור־קיי עקרוני, והתנה זאת בכך שרפיק יביא לו את הטקסט לקריאה.

אחרי שנודע לי שהספר הוצג בגרמניה יהיו לציידו. אז אני אעריך אותו בתור גיבור אמיתי.

אבל להתחכם נגד הוועד־המנהל, ללעוג לירושב־הראש כאשר שום סנקציה אינה יכולה להיות מופעלת נגדו, כי אם נעמיד אותו לבית־דין משמעתי מייד יכריז ועד־

עומי לפיד מזלזל בועד־המנהל. הוא מזמין קסטות וסקאנדלים

בית־חרושת לסבון, עם ועד־עובדים ו־קביעות. איפה נשמע דבר כזה?

בטלוויזיה הישראלית יש עורכים וכת־בים שכבר 13 שנים לא זזו מהמסך. השי־טה הזו, שבנה גלילי, היא מסואבת ובלתי מיקצועית. הכתבים הופכים לשחצנים ה־מתנשאים מעל הציבור, והופכים לגדו־לים בעיני עצמם. אנו ערים כאן לתופעה של התנפחות צפרדעים.

קחי למשל את הסקאנדל עם כרמית גיא. זהו סקנדל מגוחך. מי זו כרמית גיא? תראי מה שהמדיום עושה לאנשים! היא אינה אשת־רוח ואינה סופרת. היא אפילו לא סימון דה־בובואר, היא בסך־הכל בחורה שתפקידה לקרוא חדשות. כל הקישורים שלה צריכים להסתכם בדיקציה ובהיגוי ברור. מאיפה יש לה חוצפה ועוז לעשות סקאנדל לאומי, ולגייס את כל העיתונאים והכתבים נגד העורך שלה?

מה היה קורה אם אורי אבנרי היה מחליט להעביר אותך מתפקידך?

היית מצליחה לגייס את כל העיתונ־אים והמדינאים? הסקאנדל הלאומי ש־עשתה כרמית גיא הוא מגוחך. בסך־הכל היא קריינית — תפקיד קטן מאוד ולא חשוב.

● **כרמית לא גייסה, למיטב ידיעתי, אף עיתונאי. כשנודע לעי־תונאים התירוץ של הופעתה החי־צונית, הם פנו אליה או כתבו את דעתם עד דעת עצמם.**

העובדה שנתנה לך ראיון, ושיצאה נגד הבוס הישיר שלה מבלי שתהיה צפויה לסנקציה, מראה לך מה קורה ברשות־שידור.

הסקאנדל של כרמית גיא מצביע על תופעה חמורה מאוד — טומי לפיד פחות חשוב מרפיק חלבי, ורפיק חלבי יכול ל־השמיץ את הוועד־המנהל! ככה מתנהלת רשות־השידור.

● **מה יש לך, בעצם, נגד רפיק חלבי? למה אתה נטפל אליו?**

אני לא נטפל אליו. רפיק חלבי נטפל לעם ישראל.

● **אתה מכיר אותו אישית?**

היכרות שיטחית. בזמן ההפגנה נגד הועד־המנהל, כשסירבנו לחדש את הקדנ־ציה של ארנון צוקרמן, הגענו לבנין חוט־ירושלים. מוטי קירשנבוים התנפל עלי

פאפו (בדית) מוד שביתת־מחאה של עובדי־הטלוויזיה

„העובדים מתקבלים על סמך פרוטקציוניזם..."

אני לא מפחד משביתה בטלוויזיה. כל מה שיש לעיתונאי רשות־השידור להפסיד זה השעות הנוספות

התקשרתי לפרופסור ירון, והוחלט לערוך חקירה אם רפיק לא עבר על ההוראות. עד היום לא הוגשו מסקנות.

● **קראת את הספר?**

ודאי שלא!

● **אז לפי מה אתה קובע ש־הספר הוא אנטי־ישראלי, ושאינו מתיישב עם תפקידו של רפיק חלבי ברשות־השידור?**

אי־אפשר גם לא למסור לי את הספר לקריאה וגם להגיד לי: לא קראת. פרופ־סור ירון קרא, עם כל הכבוד אני נותן אמון מלא בדבריו.

כאשר ביקשתי לקרוא את הטקסט אמר לי לפיד שרפיק לא מרשה לו למסור את הטקסט לאיש. הספר תורגם מעברית ל־גרמנית ורפיק נתן ללפיד את הגירסה הגרמנית. אני לא חייב לקרוא גרמנית. אני חייב לומר עוד משהו — אני מוכן ללחוץ את ידו של רפיק חלבי, אם יגמור מהר את תפקידו בטלוויזיה.

תגידי לי, איך יתכן שרפיק חלבי יסקר כבר חמש שנים את יהודה ושומרון?

● **זו פשוט המזמחיות שלו.**

כשהוא נכנס הוא קיבל חוזה מיוחד ליהודה ושומרון?

בראיון שקראתי הוא סיפר כיצד במיקרה הוא פגש בבית־הדואר בירושלים את נחמן שי, שהציע לו לבוא לעבוד בטלוויזיה. גם הוא נכנס לעבודתו ללא מיכרז. ובעניין המומחיות שלו, הוא רכש את מומחיותו, אם בכלל, תוך כדי עבודתו בטלוויזיה.

● **אתה חושב שהוא עיתונאי גרוע?**

לא, איני חושב שהוא עיתונאי גרוע, כי אם בעל משוא־פנים פוליטי. הוא היה האיש שהביא בלי סוף אנשי אש"ף אל המסך. הוא האיש המתעקש לקרוא ליהודה ושומרון „גדה", למרות שהמינוח בוטל.

● **איך צריך, לדעתך, רפיק חלבי לסקר את הנעשה ביהודה ושומרון?**

הוא צריך לתת רק עובדות. בלי תעמולה פוליטית של אל־שאוה, שיגיד לנו כל פעם שהוא שונא אותנו. אנחנו לא חייבים לשמוע כל פעם את כרים ח'לף או את בסאם אל־שקעה, שהם חברי אש"ף.

● **האנשים האלה הם אישי צי־בור המייצגים את תושבי הגדה המערבית.**

לא הגדה המערבית. צאי מהמינוח הזה. אימרי יהודה ושומרון.

● **אני חוזרת על שאלתי: האנשים האלה, שדעתך אפור להביא את דבריהם בטלוויזיה, הם מנהיגי הגדה.**

מצטער. במדיום ממלכתי לא חייבים לתת מקום לתעמולת אש"ף מפי אנשי אש"ף. יש תחנות טלוויזיה ערביות למכביר. אנחנו התחנה היהודית היחידה בעולם.

● **איך, אם כך, צריך לכסות את האירועים בגדה, סליחה, בי־יהודה ושומרון?**

צריך לדווח על אירועים חשובים.

● **חשובים למי?**

לא אתן דוגמות. אך אם מחר יוחלט לבצע אוטונומיה ויהיה צורך לארגן מינהל, צריך יהיה לסקר את הנושא.

● **ואם עד שתקום האוטונומ־יה יהיו מהומות, ילדים יבעירו צמיגים, תלמידות ישבתו ויהיו התנגשויות עם חיילי צה"ל — האם לדעתך צריך יהיה להתעלם מאירועים אלה?**

לא, בוודאי שלא. אבל לא כל דבר צריך לצלם, אפשר רק לספר. אנשים רואים טלוויזיה, המהומה נעשית גדולה יותר. הטלוויזיה היא לא רק מדיום מדווח, אלא גם מדיום היוצר חדשות.

(המשך בעמוד 76)

1978
הזמנה
הנך מוזמן
להצטרף למועדון
אֲנִיֵּי הַיַּיִן
Club
MONFORT

אף אחד לא מצפה כמובן, שכך ייראה שולחן ארוחת הבקר שלך, אבל סעודה חגיגית או ארוחה במסעדה הם דבר אחר לגמרי. כאשר אנשים הם אניני תרבות ואניני טעם צפוי שהם יהיו גם אניני יין.

"אנין יין" הוא מושג חדש שנכנס לארץ יחד עם יינות מונפורט. היום כבר אפשר לשפוט טיבה של מסעדה ורמתה ע"י השאלה הפשוטה: "יש לכם יינות מונפורט?"

הבה נראה מה קורה בשולחן המפואר. הכל עומדים במנה העיקרית, נתחיל מימין לשמאל: המנה היא "ז'יגו דה–מוטון" (ירך

היין המלווה אותה הוא **קברנה**
. לגבר הוזמן "בְּלַנְקֶט דֶה–וו" (בשר
רוטב לבן) והיין המתאים לו הוא
בלאן. לגברת היפה הוזמן "סול
ן שהוא דג סול מבושל ברוטב לבן
ר" בצרפתית – אשת הטוחן) והיין
עם זה טוב הוא **פרנץ' קולומבאר**.

בראש השולחן מוגש "פוּלֶה או–רִי" (חזה
עוף מבושל באורז) והיין המלווה אותו הוא
שנין–בלאן, הגברת הנאה שמשמאל הזמינה
שניצל (נו, טוב, היא רק אורחת) ולזה יתאים
בדיוק **גרנאש רחה** מקורר היטב. הגבר
משמאל הזמין דג שמך ברוטב וִימֶר (רוטב
העשוי מיין לבן פרנץ' קולומבאר של
מונפורט עם מיונז, חרדל וצלפים.) ויין זה
גם מוגש למנה.

יותר פרטים על היינות הזנים
של מונפורט, בעמוד הבא.

MONFOR

ה המעודן של החברות

French Colombard

פרנץ' קולומבר של מונפורט הוא יין שולחני לבן מעולה, חצי יבש (דמי-סק). יש לו טעם מובהק של דכות וארומה נקיה. הוא עשוי מענבים מובחרים של נפן ה"קולומבר" הצרפתית ומצויין כ"אפריטיף". מגישים אותו עם דגים, מאכלי-ים ועוף.

פרנץ' קולומבר של מונפורט צריך לשהות במקרר לפחות חצי יום לפני ההגשה ואפשר לחלוץ את הפקק בעת הארוחה. הטמפרטורה האידיאלית של ההגשה היא 7-12 מעלות צלסיוס. לגבינות המלוחות טוב מאוד להגיש פרנץ' קולומבר של מונפורט. הפרנץ' קולומבר הולך טוב עם מוסיקה של דביוסי ורוול, עם ג'ז קלאסי (ביו אוריאנס), עם פיסול ועם ספרי הרפתקאות (שוגון).

Cabernet Sauvignon

קברנה סובניון של מונפורט הוא יין אדום יבש העשוי מענבים מובחרים של גפן מזן "קברנה סובניון" ומאוחסן במרתפים הקרירים של מונפורט. יין זה מאופיין בצבע אדום עשיר ובארומה עדינה. לקברנה סובניון של מונפורט יש לטפל בעדינות.

להניחו במקום קריר ומוגן מפני אור שמש. שעה לפני ההגשה יש לחלוץ את הפקק (אחרי שהבקבוק שהה כשעה במקרר במדף התחתון). בקברנה סובניון של מונפורט מכינים "תרנגול ביין" ואותו יין גם מגישים עם המנה לשולחן. קברנה סובניון של מונפורט הולך טוב מאוד עם מוסיקה קלסית קלה, מחזות אנגליים בטלויזיה ופתיחה חגיגית של תערוכת ציורי שמן.

Chenin Blanc

שנין בלאן של מונפורט עשוי מענבי הגפן "שנין בלאן" שנבחרו בקפדנות ושהו בחביות הגדולות במרתפים הקרירים של מונפורט. שנין בלאן של מונפורט הוא יין שולחני לבן יבש ובאופן מיוחד טעים לשתיה עם מאכלי ים, חזה עוף לבן ובשר עגל. יש להגישו מקורר היטב (7 מעלות צלסיוס),

והגבינות שאוהבות אותו הן גבינות עיזים (שבר) מלוחות (וגם מחמצים בצד לא יזיקו). יש להגישו בתוך כוס גבוהה בעלת רגל (כדי שאצבעות היד לא יחממוהו). שנין בלאן של מונפורט הולך טוב עם סירטאקי, שירים של תאודורקיס, בוריס ויאן, פרקי שירה של רימבו, היינה וטשרניחובסקי, עם קטעים נבחרים מתוך אופרות של וגנר ומנוטי ועם קיית ג'ראט (פסנתר סולו) ובערבי פתיחה של סרטי איכות ישראלים באביב.

Sauvignon Blanc

סובניון בלאן של מונפורט נחשב ליין לבן מצויין, עדין ומיוחד. לא מנומס לצקצק בלשון אחרי ששותים אותו, למרות שיש חשק לעשות כן. הוא מיוצר מענבי "סובניון בלאן" מאזורים נבחרים, ומוגש ישר מהמקרר (לאחר ששהה שם כ-7 שעות). חולצים את הפקק בעת ההגשה ומגישים בכוס בעלת

רגל גבוהה מאוד. בארוחה מגישים אותו עם מטעמי הים, עם דגים העשויים ברוטב לבן, ובמנות מיוחדות מבשר עגל או עוף, וגם כ"אפריטיף" משובח. סובניון בלאן של מונפורט מוגש עם גבינות ביתיות פיקנטיות (לא מתוקות). סובניון בלאן של מונפורט הולך טוב מאוד עם הפרליודים והפוגות לפסנתר המושווה של בך, עם ויואלדי, עם מוסיקה מודרנית של סאטי, ועם ספרים של אסכולת "הרומן החדש".

Grenache Rosé

גרנאש רוזה של מונפורט עשוי מענבי "אליקנט גרנאש" המפורסמים. צבעו ורוד צלול וטעמו עדין וארומטי. יש להגישו לשולחן כשהוא מקורר היטב. רוזה גרנאש של מונפורט הולך יפה עם מיני בשר שונים, דגים ומנות מעורבות, ואפשר לשתותו בכל הזדמנות. הוא פופולרי במיוחד ויש המגישים אותו

כ"אפריטיף" לפני האוכל. הוא הולך טוב עם גבינות כמו "בל-פאזה" ו"קפריס דה-דייה". ברוזה גרנאש של מונפורט לא ממלאים הכוס עד שוליה, מספיק כדי שלושת רבעי מגובהה. אין משאירים אותו במקרר יותר משבוע. מחסלים אותו לבד או עם ידידים. גרנאש רוזה של מונפורט הולך טוב מאוד עם ג'ז בעיקר ג'ז מודרני ושיחת ריעים (בסלון של יום שישי), עם בלט קלאסי ועם מנדלסון.

המיקרה המוזר ברח' הירקון: רצח או התאבדות?

9 אבנים בגרון

"רצח או התאבדות?" שאלו חוקרי המישטרה את ד"ר בצלאל בלוך, הפאתולוג הממשלתי. הרופא עתיר הנסיון והידע לא ידע לענות. הוא פישפש בזכרונו המיקצועי הכולל יותר משלושים שנות נסיון בניתוחי גוויות ופיע־נוח מקרי מוות מיסתוריים, ולא מצא תקדים. אפשר לשער כי באותו רגע קינא קצת בעמיתו הטלוויזיוני, ד"ר קווינסי, שמוצא תמיד את הפיתרון לפני סיום הסרט.

גופת האשה הקשישה נמצאה בתנוחת ישיבה, ליד קיר בית שתמך בגבה, ראשה שעון על חזה, וידיה פשוטות לפניה. על גופה היה מונח מיתקן נושן של תנור־בישול, מזוהם בשמן ובפיח.

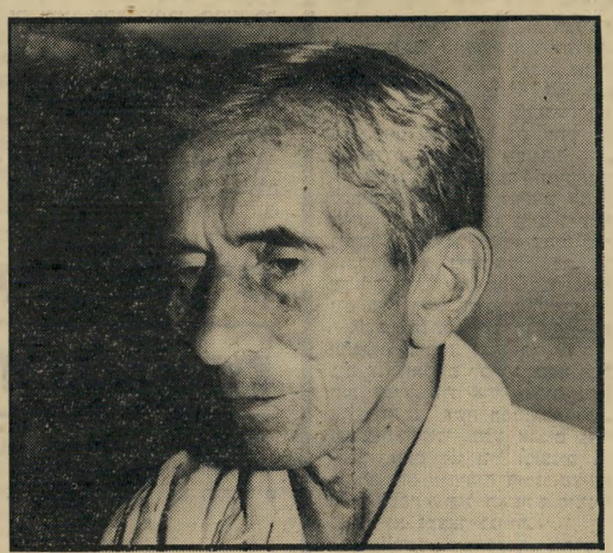

פאתולוג בצילאל בלוך
מיקרה להדגמה

מי שמצא אותה בבוקר ה־19 ביוני 1978, ראה כי היא מתה, והזעיק את המישטרה.

האשה הוגדרה כאלמונית. איש לא ידע מאומה עליה ועל עברה. כאשר הגיע למקום ד"ר בלוך, לפי בקשת המישטרה, הוא בדק את הגופה, ומצא עליה סימני חבלה ואלימות.

על מצחה היתה חבורה נפוחה, כתוצאה משטף דם פנימי. גם על חזה היתה חבורה דומה, שצבעה כבר הפך סגול. על אמות ידיה ועל צווארה נמצאו חבורות נוס־פות. הרופא קבע שהסימנים נגרמו כתוצאה מפגיעת מכשיר קהה.

מיכתב התאבדות

מיכד החבורות, היו על צווארה, מיצחה וזרועותיה סימנים קטנים של פיצעי חיתוך שיטחיים. סימנים אלה אינם אופ־ייניים, בדרך־כלל, לתוקף אלים, והם נקראים בפי המומחים "פיצעי היסוס" — פצעים שיטחיים, ש־אדם מטיל בעצמו לפני שיאזור אומץ לפגוע בעצמו את הפגיעה הסופית. פיצעיהם של מתאבדים בחיתוך עורקים או חיתוך צוואר מתחילים בדרך כלל במיספר רב של פצעי היסוס כאלה, בעוד שמיקרי רצח מאופיינים בחתך הח־דות קצר בעברית. בעלה מסר למישטרה כי האשה סבלה בחר־דשים האחרונים מקצרת ובחילות, והיתה שרוייה בדיכאון.

לכאורה, היה עתה תפקידו של המנתח קל ביותר. מהנסיבות ידע כי מדובר במיקרה התאבדות. המישטרה אימתה את כתב־היד שעל מיכתב ההתאבדות ומצאה אותו מקורי. אפשר היה אפילו להסתפק במימצאים החיצוניים, ו־לקבוע כי החבורה האדמדמה ש־הקיפה את צוואר האשה, ולידה שפשופים ונפיחות, הצביעו על מוות בחנק. במצח ובעפעפי ה־עיניים מצא הפתולוג שפכי דם קטנטנים, המעידים גם הם על מוות מחנק.

אך עדיין נותרו כמה שאלות פתוחות — במה גרמה האשה לעצמה את החבורה מסביב ל־צווארה? ליד הגופה לא נמצא כל חבל או צעיף שיכול היה לעזור למנוחה לאבד עצמה לדעת בחנק. ליד הגופה לא נמצא גם כל מכשיר חד, שיכול היה לגרום לפצעים הרבים שנמצאו בחזה, בצוואר ובזרועות. אך כתמי־המוות העידו כי האשה מתה במקום בו נמצאה, ולא הועברה לשם ממקום אחר.

את החבורות שמצא הפתולוג אפשר היה להסביר כתוצאה של הטחת ראש בקיר, דבר שיכול לגרום לסימנים דומים. את מתקן התגור הכבד, שהיה מונח על הגופה ואשר הזקנה לא יכלה להזיזו בעצמה, אפשר היה להס־ביר בכך שהיא עצמה זחלה תח־תיו, ושם מצאה את מותה.

כדי להבהיר את המצב החליט הפאתולוג לנתח את הגופה. בעת ניתוח הקודקוד מצא כי החבורות שנראו על המצח נמשכו והקיפו את כל הקודקוד, "כם כיסוהו "ממש כמו כובע". האם הטיחה האשה את ראשה כל כך הרבה פעמים בקיר ובאופן שפגע בכל חלקי הגולגולת? שאל את עצמו הרופא, והמשיך לנתח.

האף והפה היו נקיים מחור־מרים זרים, והדם היה נקי לטי ועמוק הגורם למוות מייד.

גפיה של האשה ושימלתה היו מלוכלכים בחומר שמנוני שחור שדבק בה ממיתקן התנור. היא לבשה שימלת קיץ מהוהה ומחת־תיה בגד־ים ישן.

אנשי המישטרה והמעבדה ה־ניידת סיימו את צילומיהם ובדי־קותיהם, והגופה נשלחה למכון הפאתולוגי לניתוח שיקבע את סיבת המוות.

למחרת, כאשר החל ד"ר בלוך לנתח את הגופה, כבר היה לפניו חומר־רקע נוסף. הוא ידע כי שמה של האשה הוא רבקה ויסל, שגילה הוא 67, ושהיא יצאה מביתה ביום המוות בשעה 6.30 בבוקר. כאשר חזר בעלה לביתם בשעה 10 לפני הצהריים, הוא מצא מיכתב התאב־

גופתה של רבקה ויסל בתצלום המישטרתי
דיכאון, בחילות, הקאות

תשע האבנים שנמצאו בניתיחה שלאחר־המוות, בתצלום המישטרתי
חלקי מירצפת, אסבסט, זכוכית

מרעלים. אבל כאשר הגיע המנתח ללוע לא האמין למראה עיניו. עוד כאשר העביר ידיו על צווארה של הגופה שמע רשרוש מוזר העולה בעיקבות לחיצה על גרון הנפטרת. הוא ייחס זאת לעצמות גרון שנשברו בלחץ החניקה. אך כאשר הגיע בניתוח ללוע בצבצה מתוכו אבן מרצפת בגודל של 2×2 ס"מ. האבן היתה חלק מ־מירצפת בית בעלת דפנות בלתי ישרות. היא סתמה לגמרי את הלוע. מתחתיה "בנויות כמו לב־נים בקיר", כדברי הרופא. היו חבויות עוד שש כמוה, בגודל שנע בין ס"מ מרובע אחד לשלושה ס"מ. מתחתן היתה חתיכת אזבסט גדולה וזכוכית של בקבוק בגודל 3×2.5 ס"מ ובעובי של 0.4 ס"מ.

שלוש האבנים שהיו בחלק ה־עליון של הוושט יצרו קרעים ברירית וחדרו לשכבה השרירית של הלוע.

אנשי המישטרה שערכו חיפוש ליד הגוויה לא הבחינו במקום באבני מרצפת דומות. אולם הם העלו את האפשרות כי החתכים השטחיים שנמצאו בגופה של ה־מנוחה נעשו אולי בשבר הזכו־כית, לפני שבלעה אותו.

אולם שום דבר לא הצליח ל־הסביר, כיצד הצליחה המנוחה בקור־רוח ובתפקוד איברים מוש־

(המשך בעמוד 44)

יעקב שרת / איש ממאדים

צו השעה!

היות שהפער העדתי הוא עובדה. היות שכל אדם מישראל יודע היטב מניין בא ומניין באו הוריו, או הורי הוריו עד דור יוצאי הגולה. היות שכל יהודי בישראל שייך לרב אשכנזי או לרב ספרדי. היות שבתוך כל קבוצת־אם הוא שייך לקבוצות־מישנה של „לאנדסמאנשאפט" ארצי או עירוני או עיירתי. היות שהחש־תייכויות השורשיות חללו מקשרות את החברה הישראלית לכל ארץ בעולם כימעט —

הנני, בתוקף תפקידי כמצביא עליון של צבא התקפה לישראל, המונה, כפי שדיווחתי נאמנה לאבירי „המילחמה הקרה" באר־צות־הברית ובמערב הנדרס כולו על־ידי ברית־המועצות — המת־פשטת יותר ויותר לעינינו, וכבר את מיכסיה הפשילה — 700,000 חיילים מסורים, נכונים להקריב את עצמם בכל מקום, בכל שעה ובכל דרך, במילחמה בצורר הקומוניסטי —

מודיע בזאת לכל יוצא צבא בישראל כי החל מהיום יאורגן צבא התקפה לישראל לפי יחידות מוצא עדתיות, ארץ־מוצאיות ושיבטיות אחרות. כל יחידה תעמוד הכן להטסה למילחמה בארץ המוצא במיקרה של חדירה סובייטית או מהפיכה קומוניסטית. השם יהיה בעזרה תמיד —

מצווה, כי היחידה האפגניסתאנית, היחידה העיראקית והיחי־דה הפולנית ייכנסו מרגע התפרסם צו זה למצב כוננות עליון.

תל חורבות!

(—) רב־מצביא מנחם בגין, אמו"ק
(אביר מילחמות וגם קרות)

העיתון החום

קשה להאמין, אבל זו עובדה: המטרה האמיתית של מסע מנחם בגין לארצות־הברית לא היתה מכירת נכסים איסטרטגיים ישראליים על גג של יצירת היסטריה מחודשת של „מילחמה קרה" בקרב אמריקאים נדהמים, אלא גיוס כספי גבירים יהודים לייסוד יומון „הליכוד".

לפי חישוב מדוקדק, שנעשה על־ידי השר יעקב פרפטו־מרידור, היומון החדש יכניס לתנועת החרות הון עתק, וגם המשקיעים יזכרו לטוב. ומה הפלא? שולחן ממשלתי, ש„הליכוד" לא יימצא פרוש עליו מדי בוקר בבוקר — ישאר ללא עובד ממשלתי מאחריו משבשים את מהלך החיים התקין של מצריים? זו הבעיה שלנו? זו הבעיה של סאדאת.

לא נותר אלא לבדוק אם במיסגרת הסכמי הנורמאליזציה השגרת היחסים עם מצריים יש גם סעיף המתיר ביקורי קרובים בבתי־סוהר מצריים במצריים העליונה. ביקור נעים!

גס קלגס

הרגישות של יוסף לפיד לקלגסים נאציים נוגעת ללבי. כיליד הארץ לא התנסיתי אלא בקלגסים בריטיים. הוא, יוסף לפיד, ראה במו עיניו קלגסים נאציים, ומה יש פה להשוות. שילטון המנדט הבריטי, חרף כל מצוקותיו, אינו מעביר צמרמורת בגוו.

לכן, אם יוסף לפיד מבקש לגונן על כך וכך אזרחים ישראליים שהתנסו בחוויה הנאצית, לבל תוחרד שנתם אחרי מישדר טלוי־זיה, שבו הם עשויים לדמות חיילים ישראליים לקלגסים נאצים, אני סבור שהוא עושה מעשה יאה וראוי לכל שבח — ממש אותו שבח הראוי לגנות המגונת על פעוטותיה מפני סיפורי זוועה כגון אלה של האחים גרים על אמהות חורגות מירשעות, מכשפות נוראיות ושאר דמויות אפלות, שכידוע לא היו ולא נבראו.

יוסף לפיד הוא גננת אמינה מאוד.

אבל אם יוסף לפיד מפעיל בטלוויזיה צנזורה פוליטית, מפני ששידור הצגות ישראליות מסויימות עשוי לשרת את הטלוויזיה הירדנית, המעתיקה את שידורי ישראל ועושה מהם מטעמים לצורכי הערבים אויבי ישראל — זה עניין אחר לגמרי. קודם כל, יש לשאול מניין הקישור הזה בין מה שמוצג על במה ישראלית ובין הדימוי הנאצי? האם זה תסביך של ניצול שואה? האם זה עניין מדיד, שאפשר להוכיחו במעבדה או בבית־מישפט?

ואולי יש בהתנהגות חיילי ישראל בשיטחי כיבוש משהו מהקלגסיות (וקלגסיות היא אחת ובלתי־חליקה; סוף־סוף, אם איני טועה, לא מראים שם, בהצגות הללו, טביחות והחנקה בגזים)? אולי גם לא יתכן בכלל כיבוש ללא קלגסיות? אם כך, חרי שיוסף לפיד, באיסור שאסר על שידור קיטעי ההצגות, מודה יותר מכל הצגה דמיונית, כי המציאות היא אכן קלגסית מאוד.

שלא לדבר על כך, שאם חיילי צה"ל נוהגים כקלגסים, חווים כבר למחרת, ואם כל פקיד ממשלתי ירכוש מרצון את העיתון, יהיה יסוד סביר לדרוש שיתוף־פעולה מלא מצד נותני מודעות, שיתכן כי לא יזדקקו אפילו להוכחות משכנעות ממין זה, על־מנת להתייצב בתור לרכישת אינציס.

כוח אדם מיומן לאיוש המערכת החדשה יימצא אף הוא בשפע, וכפי שנמסר ממזכירות הממשלה הוא בוודאי יהיה נאור מאוד.

נותרת איפוא רק שאלה פעוטה והיא מה יהיה מדד־הקריאה של העיתון. על זו יש בפי יוזמי העיתון החדש תשובה ניצחת: אם הוא לא ייקרא, הוא לפחות יהיה שמיש. להדפסת העיתון כבר הוזמן נייר גלילי, דקיק וספוגני, ומה גם בצבע ירקרק. זה הולך טוב עם חום.

עיתון מנייר שימושי ✶ מצביא עליון אמו"ק

✶ צנזורים וגננות נגד האחים גרים

הניחו אותם לסאדאת!

יש לי עצה פשוטה וטובה לשימחה ארליך, שר־החקלאות, אשר אחרי עשרות שנות מגע אינטנסיבי עם ירקות העונה ופירותיה, שטורחת אשתו הנאמנה להעלות לו על צלחתו מדי ארוחה בארוחה, גילה אגב שני ביקורים חטופים — האחד בתחנת הנסיונות החקלאית בבית־דגון והשני בתערוכה החקלאית ב„גני התערוכה" — כי אכן יש חקלאות אינטנסיבית בארץ הזאת.

העצה היא בעניין פינוי „מתגוששי־אמונים־מגוש־חומיינים" מן המושב הפלוש תלמי־יוסף שבפיתחת רפיח, אזור, שכידוע, יימסר לידי השילטונות המצריים באפריל 1982, לפי הסכם קמפ־דייוויד השריר וקיים.

אני מציע לו להתעלם מן הפולשים ומכל שהם עושים. כאשר אוצר המדינה ריק מתוכן, המישטרה עסוקה בניקוי אורוויתית, צה"ל מתאמן בהפעלת האוטונומיה עד כדי ביטול חגיגת־צדקה ברמאללה על שום עוגה שסמל פלסטין עוצב על פניה, וביתרת הזמן, כפי שהדעת נותנת, מתאמן לקראת הבאות הטקטיות והאסטרטגיות — אין שום טעם לבזבז משאבים אנושיים וכספיים על מילחמות ביהודי השטחים.

סאדאת ובחוריו יעשו זאת טוב יותר.

לא כל־כך מזמן הפגין אותו סאדאת שרירים בהטילו לאי־אלה בתי־כלא הפזורים ברחבי ארצו הענקית אנשים, שלפי דעתו הפר־טית משבשים את מהלך החיים התקין של מצרים. צ'יק־צ'ק — והם שם, בפנים, וכבר פולים כינים, ככל הנראה.

שימחה ארליך הזאחן, בעל הלשון אשר לא תיבוך לעולם, יכול לעסוק בשקט בפיתוח החקלאות. כאשר באפריל 1982 תוחזר הפיתחה לשילטונות מצריים, לפי הסכם חתום ומאושרר, מה אינכפת לו אם סאדאת יאלץ להקדיש משאבים אנושיים וכספיים משלו לטיפול בכמה תושבים סוררים, שלפי דעתו הפרטית זאת וסוברים זאת לא צנזורים וגננות בישראל, אלא תושבי השטחים הכבושים, אשר אחד מהם, כך יש לשער, יכריז יום אחד בבואו להצדיק צעד מינהלי מסויים: „זה מזכיר לי את הקלגסים הישראליים."

או שמא אין לתחזית זאת שום יסוד?

בארץ הרחמנים

אי־אז, כשליד שולחן המיטבח נדונה בביתנו התאבדות אחותו של אחד מידידי, ואני התרסתי כי התאבדות היא מעשה פחדנות ובריחה מהתמודדות בחיים ובבעיותיהם, ענה ואמר אבי בשקט: „יש התאבדויות שבאומץ לב", ולא הוסיף פירושים. שמעתי ושמרתי את הדברים בלבי.

אם התאבדותה של ריבקה גובר היתה התאבדות שבאומץ־לב או לא, איני מתיימר לדעת או אפילו לנחש. מכיוון שאשה זו יהירה ומתריסה, לא היתה סנילית — אם כי ערב לפני כן טרחה לבוא לוועידת־ההסתדרות (והתרשמה בוודאי מאוד ממה שצופן העתיד הישראלי לתנועת הפועלים העברית) — קשה להניח שהיא לא ידעה את שהיא עושה, ואם אף שהיתה בעלת־עט לא ראתה להניח אחריה מיכתב כלשהו, אפשר שאי־כתיבה זו היתה חלק ממעשה ההתרסה שלה. אבל כפי שאמרתי, אין טעם לנחש, כשם שאין טעם להתווכח אתה — לאחר מעשה — על עצם המותר והאסור שבאיבוד לדעת (כפי שעשה משה שמיר באחד ממאמריו האחרונים, אשר בו, אגב, כבר לא היה נאה לו להגיד „אלוהים". „אלוקים" — זה מה שהוא מסוגל להגיד עכשיו, כה יעזור לו יהוה).

אני נדרש למעשה שעשתה ריבקה גובר רק מתוך תחושה עמוקה של השפלה אנושית, שהנה, אדם מחליט החלטה כה נחרצת להיפרד מארץ החיים, החלטה ששום אדם ושום נימוק לא יניאוהו מביצועה, ובמצב מסויים מאוד זה הוא נאלץ — ביגלל כל האנשים הסובבים אותו, שמשם כופים זאת עליו בחוקיהם הנואלים — לנפץ אל גולגלתו אל האספלט או אל הבטון או אל האדמה — על־ידי נפילה חופשית מגובה של כך וכך קומות.

אגב, לא ברור לי כיצד העז הרב הראשי שלמה גורן להשתתף בהלווייתה של מתאבדת ואף להספידה — ולא מעבר לגדר או בצידה דווקא. אולי הוא הסתייע בפסק־הלכה מפולפל על עמיתו הראשון־לציון, שפסק בימים אלה כי מתאבד ראוי למחילה כיוון שיכול להיות, שברגע האחרון (כאשר כבר היה מאוחר מדי) — הוא התחרט! אם כך, ראוי למתאבדים משלנו לקפוץ מגגות גבוהים ככל האפשר, שכן הדת היהודית תמיד תאפשר להם, ברוב חמלתה, להתחרט בדרך.

אבנים בגרון

(המשך מעמוד 43)

לם לדחוף את האבנים ושבר ה־זכוכית ללועה. כל מי שסבל אי־פעם מעצם של דג שנתקעה ב־גרונו, מכיר את ההרגשה של מחנק, חוסר אונים וקוצר נשימה המתלווים לכך. קשה בשעה כזו לתפקד באופן מושלם ומדויק.

הרופא שיער כי המנוחה נפטרה אחרי שלוש או ארבע אבנים אשר סתמו את לועה לחלוטין והפריעו את זרימת החמצן למוח. כיצד הוכנסו יתר האבנים למקומן? האם נרצחה הזקנה, ומישהו אחר הוא שדחף את האבנים לגרונה?

על שתי השאלות לא היתה לרופא תשובה מושלמת. ההתאב־דות נראתה דחוקה, כיוון שקשה להאמין כי אדם יבחר להתאבד בצורה מוזרה ומכאיבה כזו. האם הטיחה האשה את ראשה במכות עזות בקיר הבית, שגרמו לחבורות הגדולות, וכאשר ראתה כי לא תצליח להתאבד כך, ניסתה לח־תוך את צווארה ופניה בשבר הזכוכית שמצאה על הריצפה? האם כאשר התייאשה גם מכך ניסתה לחנוק את עצמה בחפץ כלשהו עד שהותירה את הסימן העמוק בצווארה, וכאשר כלו כל הקיצין ומותה לא בא, נקטה את השיטה המופלאה של בליעת שיברי אבן ודחיסתם לתוך לועה עד שהתמלא כולו? רבות השאלות הנשארות סתומות בהסבר זה.

לא קל מזה להסביר את תאוריית הרצח. מדוע יבחר רוצח אלמוני בשיטה המוזרה של דחיסת אבנים? הרי האשה היתה זקנה וחלשה, ולא היה כל קושי להרוג אותה בדרך שגרתית יותר. אם היה בכלל רוצח, כיצד להסביר את המיקריות המוזרה של פתק ה־התאבדות שהותירה האשה?

כיצד הצליח הרוצח המיסתורי לסחוב את הזקנה מהרחוב לחצר האחורית של בית בו גרים דיירים רבים, ברחוב תל־אביבי שהיה כבר סואן בשעת בוקר זו? מה גם שבאותו יום קיץ היה כבר אור־יום בשעות שבהן מתה האשה.

מדוע הסתכן הרוצח בגרימת החבלות הרבות, ואחר־כך גם הכ־ניס את האבנים לפיה? האם יכול היה, בכלל, אדם אחד לפתוח בכוח את פיה של אשה המתנגדת לכך, ולהכניס לתוכו תשע אבנים גדו־לות? האם לא היו האבנים ב־מיקרה כזה מותירות סימני פציעה בפיה ושפתיה של האשה? סימנים כאלה לא נמצאו בגוויה.

הפאתולוג והמישטרה התלבטו זמן רב עד שהוחלט לסגור את התיק. האפשרות שנראתה למיש־טרה מבין השתיים היתה התאב־דות, וכך גם נכתב על התיק הסגור — סיבת המוות: התאב־דות, אין חשד לעבירה.

אך ד"ר בלוך לא שכח את המיקרה ולא עבר עליו לסדר ה־יום. כאשר נסע לפני כשנה ל־בריג שבבלגיה, לקונגרס של פא־תולוגים, העלה בפני עמיתיו לכנס את סיפור המעשה. הם למדו מפיו את המיקרה, ראו בשיקופיות את מצב הגופה ואת האבנים שנמצאו בלוע. אך גם הם, מנוסים ורבי־ידע, לא מצאו פיתרון לבעיה.

בחקירת המישטרה התברר כי הקשישה, תושבת רחובות, היתה בדיכאון קשה כמה חודשים לפני המוות בעיקבות מות אחותה. היא הסתגרה בביתה וסירבה לראות אנשים. בעלה וילדיה דאגו לה והשתדלו לא להשאירה לבד. היא ניסתה להתאבד כמה וכמה פעמים בעבר. ביום המיקרה יצאה מביתה לפני השעה עשר בבוקר והשאירה מיכתב קצר: „אני נוסעת לתל־אביב, אל תצטערו ואל תבכו." בעלה, שמצא את המיכתב כאשר חזר מעבודתו, מיהר לתחנת ה־מישטרה.

רק אחרי שעות אחדות קישרו אנשי המישטרה את גופת הקשישה האלמונית, שנראתה כמו קבצנית, אשר נמצאה מוטלת בחצר ברחוב הירקון בתל־אביב, לנעדרת מ־רחובות. **אילנה אלון**

קולנוע

פסטיבלים

האם ויטל בוערת?

מיפגש הקולנוע הים־תיכוני, המתקיים זו השנה השנייה בעיירת הקייט הצרפתית ויטל (27 בספטמבר — 4 באוקטובר), עשוי להיות הפעם תוסס למדי. מועדון הים־התיכון, המארגן את האירוע, טוען, שמדובר במיפגש קולנועי גרידא, והכורגה היא לעזור לתעשיות דלות אמצעים ומקופחות לחדור אל השוק העולמי, על־ידי חשיפה נכונה של סירטיהם.

אבל, כאילו במיקרה, תעשיות מקופחות אלה שייכות לארצות שלא תמיד מדברות

פירה קנטר ב„לנה"
מיפגש ים־תיכוני

ביניהן. תורכיה ויוון הן אולי הדוגמה הפושרת יותר. מה ששוי להדליק את ויטל, היא דווקא ישראל ושכנותיה. בדרך־כלל, היחסים בין אנשי הקולנוע הערביים והישראליים הם קורקטיים, ובמיקרים מסויימים אפילו יותר מזה. כלומר, כל עוד נפגש אדם עם אדם, ואף אחד לא חש כי על כתפיו מונחת האחריות לייצוג ממשלתו, הם דווקא מסתדרים. מה גם שבאירועים גדולים מאוד, כמו בפסטיבל קאן, למשל, ישראלים וערבים גם יחד נבלעים בתוך ההמון הסוער.

בוויטל, אין אפשרות לברוח, וקשה להניח ששכנינו לא ירצו לשוחח עימנו על בעיות השעה, גם אם כולם יחזרו ויאמרו שזהו מיפגש קולנועי ולא פוליטי. חוץ מזה, מי יודע להפריד ולקבוע היכן נגמר הקולנוע ומתחילים החיים?

ועוד דבר אחד. כדי לתת גוון שונה מן הרגיל לאירוע כולו, העדיף מועדון הים־התיכון למנות בכל מדינה נציג משלו, אשר יבחר את הסרטים ואת האנשים שיבואו למיפגש. כלומר, לא המימסד יקבע, אלא מועדון הים־התיכון. לפי המיפגש שנערך בקאן, בין נציגי המועדון, ברור היה, שמדובר ברוב המקרים ביוצרים של שכבות האינטליגנציה שאינן מזדהות עם הממשלות, שהם כולם בעלי דיעות פוליטיות הנוטות בצורה ברורה מאוד שמאלה, ושיחסם לישראל קרוב יותר לחזית הסירוב מאשר לנשיא סאדאת.

נסים דיין (מותו של מילטון לוי) ואיתן גרין (לנה), שסרטיהם יוצגו בוויטל, יצטרכו לעשות שיעורי בית ולהתכונן היטב. אחרת יעמדו בפני מטר של שאלות, ולאו־דווקא אוהדות, ואם לא יידעו מה להשיב, ירשמו אמצעי התיקשורת נקודה שחורה נוספת לחובתנו.

חגיגה בירושלים

אחרי שנים כדייר־מישנה, בבית־אגרון, עומד סינמטק ירושלים לעבור, בחודש הבא, למישכן פרטי משלו. ואיזה מישכן. ממוקם באחד המקומות היקרים והמיוחסים ביותר בירושלים, על עמק גיא בן־הינום — גני וולפסון ליד מישכנות שאגנים, משקיף על חומות העיר העתיקה.

המיבנה שתוקן, שופץ וניבנה כימעט מחדש על ידי קרן ירושלים במחיר של יותר, ובו 50 מקומות, ומקום מרווח לאיחסון הארכיון הישראלי לסרטים, ששכן עד לאחרונה בחיפה.

ערב הפתיחה, שיתקיים ב־14 באוקטובר, יהיה ברוח קרן ירושלים, הדוגלת באירועים בינלאומיים בעלי תהודה רחבה ככל האפשר. המארגנים מתכננים את השבוע הראשון להפעלתו של הסינמטק החדש, כשבוע של אירועים מייוחדים. אילו אירועים, ומי יהיה נוכח בהם, עוד לא נקבע סופית. מי שכבר שובצה בעניין היא אינגריד ברגמן, שנמצאת ממילא בישראל, ושביקשה לברך בטכס הפתיחה, זאן מורו שתבוא במייוחד, וכמה מן האורחים הנכבדים של המגבית היהודית המאוחדת, שהם קברניטי תעשיית הקולנוע בהוליווד: לו ואסרמן, העומד בראש חברת הסרטים יוניברסל, חברת טלוויזיה ענקית, וחברות הוצאה־לאור ואמרגנות), שרי לאנסינג, מנהלת ההפקות של חברת פוקס, ואחרים.

מה יקרה אחר־כך? ובכן, לסינמטק יש תוכנית נרחבת, הכוללת הנחלת תרבות הקולנוע לתלמידי בתי־ספר, שיבואו לסינמטק במאורגן (וכאן היתרון של מישכן פרטי שיכול לפעול בכל שעות היום), לקשישים ולחסידי הסרטים המייוחדים. ואם, במיקרה, לא יהיה מה לעשות במקום, אפשר יהיה לתפוס שולחן בקפטריה, בצד הנוף, ולהשקיף על העיר העתיקה. זה שווה את כל הכסף.

בניין הסינמטק החדש של ירושלים בגיא בן־הינום
מישכן לקולנוע

אין מעוניינים לנקוב בו („אנחנו משתמשים בכספי תרומות של אנשים המעדיפים להישאר בעילום שם"), מכיל בתוכו אולם ובו 300 מקומות, אולם שני, קטן

בעייתי

נשים עליך, פליני!

עיר הנשים (גורדון, תל־אביב, איטליה) — אילו היה פליני במאי אלמוני שהיה שולף לפתע יצירה כמו זו, יש להניח שהכל היו פוערים פה בהתלהבות ובהתפעלות אין־קץ. אבל מאחר שפליני עושה גירסות שונות של אותו עניין מזה שלושים שנה, והשינוי היחיד כאן הוא החיקף, קשה להשתלב ולמחוא כפיים כמו בעבר.

מארצ'לו מאסטרויאני חוזר לתפקיד הראשי, כמעין התגלמות של הבמאי עצמו. תוך כדי נסיעה ברכבת, הוא נופל שבי בקסמיה של אשה בשלה, מלאה, ויפה, דגם מושלם של האידיאל הנשי האיטלקי. כאשר הרכבת נעצרת ללא סיבה באמצע השדה, והאשה יורדת, מדלג סנאפוראז (מאסטרויאני) בעקבותיה, וכך מתחיל המסע המופלא שלו. כמו עליסה בארץ הפלאות, חודר סנאפוראז תחילה לתוך שמורת טבע ממיניסטית, אחר־כך לתוך מיבצר גברי שובי־ניסטי, מגיע לזירת התגוששות שבה הוא צריך להתמודד עם „האשה", כדי שיסיים את מסעו על אותו מושב ברכבת שממנו יצא.

כמו ב„קאזאנובה", מבטא כאן פליני את האימה ש־מטילות הנשים עליו ועל גיבוריו, שחשים שחלה עליהם חובה חברתית ביחסיהם עם נשים, והם אינם מסוגלים למלא אותה. המום ונפחד מן האגרסיביות הפמיניסטית שהוא פוגש בחלקו הראשון של המסע, חנוק ומסונוור מן האורגיה המרתיעה במישכנו של קאצונה (קאצו, באי־

מאסטרויאני: האינטלקטואל לא השתחרר

טלקית, הוא כניוי לאבר מין גברי), המום מן הקולות שמגיעים לאוזניו מזירת ההתגוששות, סנאפוראז הוא התגלמות האינטלקטואל המבוגר, שלא השתחרר מהערכים עליהם גדל, והוא ניצב עתה מבולבל וחסר ישע בתוך עולם שערכיו השתנו בצורה קיצונית. שהוא אינו יודע מה טוב ומה רע, מה מותר להרגיש ומה אסור להרגיש, והיכן צריך לחוש אשמה.

מתח

הנוסחה לא עובדת

פורמולה (לימור, תל־אביב, ארצות־הברית — למרות נוכחותם של ג'ורג' סי. סקוט ומארלון בראנדו יצא מן המאמץ המשותף של הבמאי ג'ון אבילדסן („רוקי"), והמפיק־תסריטאי סטיב שאגאן („מסע האורורים") מותחן מבולבל למדי. נדמה כאילו ניסו לגעת בכל הנושאים האופנתיים בפוליטיקה העולמית, בלי לעסוק ברצינות באף אחד מהם.

העלילה מתחילה ברצח של מפקח משטרה בדימוס, ובהטלת החקירה על ידידו לשעבר. החקירה מובילה מן החוף המערבי לאירופה, ובחזרה לחוף המערבי, כשבמהלכה מסתבר שלבד מסמים, כרוך הרצח במישחקי כוח שבין גושים כלכליים ענקיים. במרכז הפרשה נמצאת נוסחה, שלפיה אפשר להפוך פחם לדלק נוזלי, בהוצאות נמוכות יחסית. מובן שנוסחה כזאת עשויה לסכן את המעמד של חברות הנפט הגדולות, ושל יצרניות הנפט בכלל, וכל אמצעי מותר ומומלץ, כדי להעלים אותה.

מדוע צריך היה להמתין זמן רב כל־כך כדי להשתלט על נוסחה שהעולם כולו ידע על קיומה עוד בסוף מילחמת העולם השנייה (הגרמנים יצרו בזמן המילחמה דלק נוזלי מפחם) — זה לא כל־כך ברור. מה עניין קבוצות הטירור הגרמניות בתוך כל הפרשה הזאת — גם זה לא

ג'ורג' סי. סקוט: הרבה סימני שאלה

כל־כך ברור. ומדוע מאפשרים למפקח החוקר בפרשה להרחיק לכת כל־כך — גם זה לא מובן, אלא אם כן יש לעניין סיבה פשוטה מאוד: חייבים לחגיע בסוף הסט לעימות אישי בין המפקח (סקוט) ובין נציג הממון (בראנדו).

מל ברוקס צוחק על משה רבנו, ישוע הנוצרי, לואי ה־16 והאינקוויזיציה

טוב להיות מלך! הבמאי המצחיקן מל ברוקס בתפקיד משה רבנו (בתמונה מימין), מציג את חמש־עשרה הדיב־רות. הוא מחליף דמות ומופיע כלואי ה־16 (למעלה) מתעלס ומכריז: טוב להיות מלך!

ההיסטוריה השתגעה

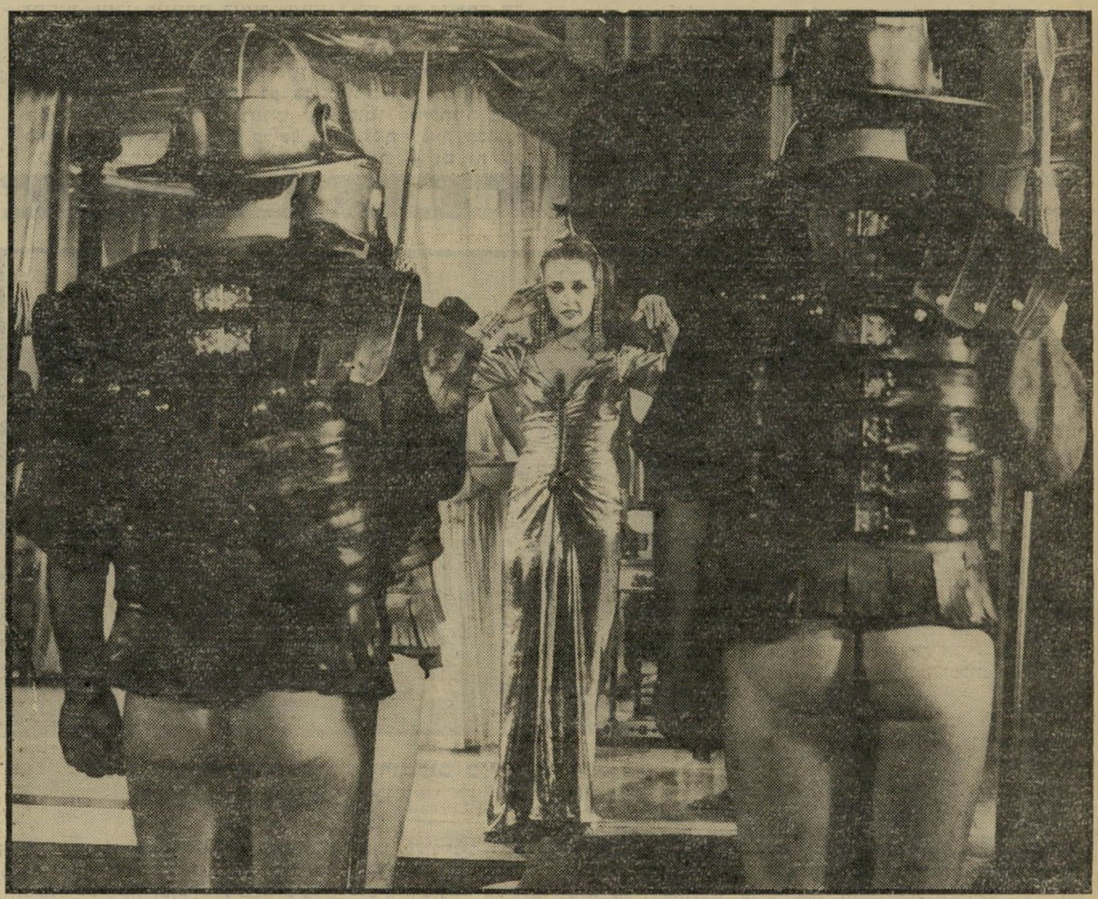

הקיסרית נימפו השחקנית מאדלין קאן מגל־מת את דמותה של פופיאה, הלגיונרים האמיצים החשופים מן החגורה ומטה ובוחרת על־פי סגולותיהם הנראות לעין את ברי המזל שיחלקו עימה את

הקיסר נירון השחקן דום דה־לואיס, שמגלם בסרט את הקיסר נירון מת־נהג כחזיר ורוקד עם חזיר.

קיסר רומי מגחק, משחק ומשחרר גאזים מעל כס מלכותו. טורקווימאדה שר ומזמר על הנסים ותענוגות האוטו־דא־פה ונפלאות האינקוויזיציה. לואי ה־16 מצווה על פרשים, בישופים וסתם חיי־לים לנתר על רעייתו החסודה, הלא היא המלכה.

כך נכתבת ההיסטוריה מחדש בידיו של אחד בשם מלווין קאמינסקי, המוכר יותר בשם מל ברוקס. הרבה ממה שקרה בעבר לא נלמד בסירטו החדש, ההיסטוריה ה־מטורפת של העולם, חלק א', **אבל מל ברוקס מעולם לא התכוון להיות מלמד בחדר**, גם לא בימיו כדרדק קטן, בקהי־לה היהודית של ברוקלין. מה שהתכוון, ומה שהצליח לעשות, הוא לקחת דברים רציניים ולנפץ את בלון החשיבות שבו היו עטופים.

כמו כל יהודי טוב בגולה, למד שיש רק דרך אחת להתקיים בעולם של גויים

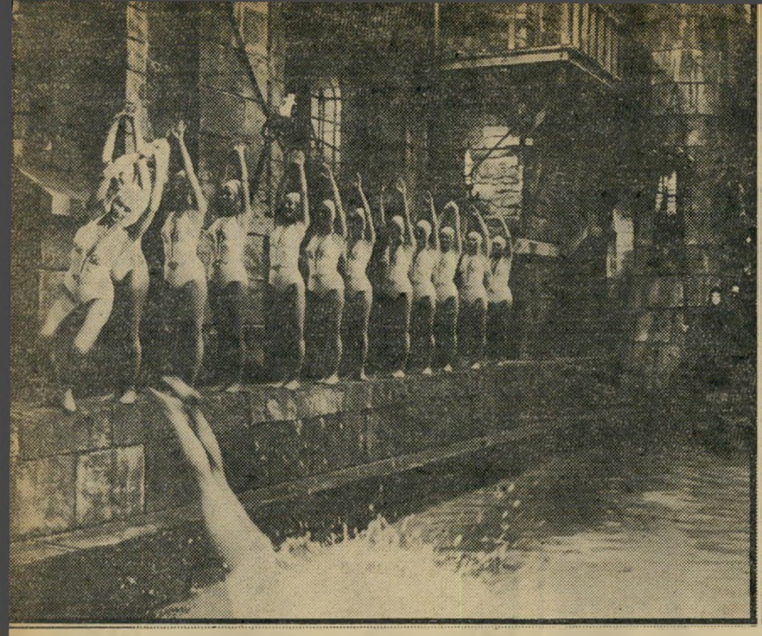

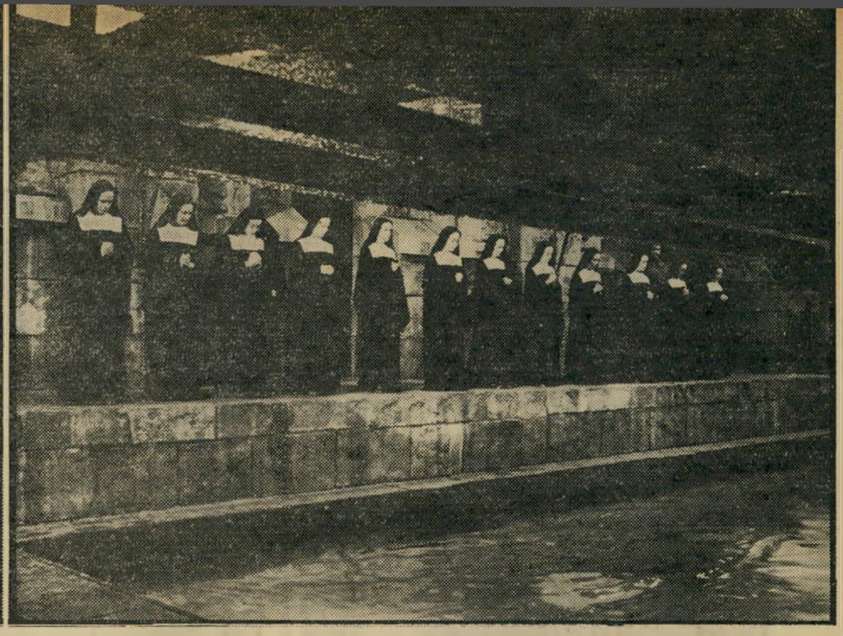

הנזירות לפני

בפרק המוקדש לאינקוויזיציה ועשוי כולו בסיגנון סירטי באסבי ברקליי: סירטי הראווה המפוארים והמיומים של אסתר ויליאמס, מתייצבת שורה של נזירות יפהפיות. על שפת בריכה ונושאת תפילה.

הנזירות אחרי

מייד לאחר התפילה מסירות הנזירות את הגלימות וחושפות את רגליהם החטובות. כשהן לובשות ביגדי ים הדומים בדיוק לאלה שלבשה אסתר ויליאמס, ובדיוק כמוה מזנקות אל המים.

עדיני החיך לא אהבו מעולם את ברוקס. האיש היה גס־רוח והמוני מדי לטעמם. מהם כל הרמזים הללו, שהוא מפזר ב־סרטיו, על שעועית ומערכת העיכול? איזה מין חוש הומור הוא לתאר עינויים של יהודים במושגים של „מישחק כדור באשכים"? ובכלל, כל ההומור הזה, ה־

המהפיכה

קלורים ליצ'מן ב־תפקיד זקנה מוז־נחת ומכוערת שצריכה לשמש תחליף לדמות המטורתית של המהפיכה הצרפתית.

מבוסס על פעולות הגוף, החל בזיעה וכלה בהשתנה, הוא באמת הומור של חדרי־נוחיות (עדיני החיך לא יאמרו: בית־שי־מוש), המיועד רק לפושטאקים מחוסר־סים וחסרי חינוך, שאינם מבינים מהם תיחכום ואצילות.

אולי זה כך. אבל משום־מה, כאשר כבים האורות באולם, גם עדיני הנפש מתגנבים פנימה, לא, חס וחלילה, כדי ליהנות, כי אין ממה ליהנות, אלא כדי לאמוד את מידת הנזק הנפשי שנגרם לנפש הרכה, תחת מטר ההפצצות של ני־חוחות התועבה. והם, עדיני הנפש, בורחים החוצה לפני שמדליקים את האור, כדי למ־נוע רכילות ולזות שפתיים ואי־הבנות בק־שר לסיבות נוכחותם במקום.

אבל, בעולם הבידור קובע רק חוק אחד: אוהב, לא אוהב, העיקר שיקנו כרטיסים. ומל ברוקס, עם ביקורות טובות, ועם בי־קורות פחות טובות, מוכר בינתיים כר־טיסים. לכן הוא יכול היה להרשות לעצמו להקדיש כמה שנים להפקתו החדשה, (הכתיבה בילבד נמשכה שנתיים), שלא לדבר על אותם 12 מיליוני דולארים, ש־הושקעו בשיחזור רומי העתיקה, פאריס של המהפיכה הצרפתית, בסצינת מחול רבת־מישתתפים, ובתיפאורות.

שום דבר אינו קדוש בעיניו של ברוקס פרט לקודש־הקודשים: הצורך להצחיק. חוץ מפורנוגראפיה לשמה („אני אב ל־ארבעה ילדים"). אין הוא בוחל בשום אמצעי. עשרת הדיברות? הן היו למע־שה 15, אבל משה רבנו הפיל לוח אחד

המנורה בבריכה

לאחר שהנזירות קפצו אל המים והן מבצעות באלט תת־מימי עם נזירים, הן עולות מן המים כשהן עומדות על שבעת קניה של המנורה, הסמל היהודי, כשלראשן כובעים מפוארים בסיגנון הוליוד של שנות הארבעים. יחד עם האינקוויזיטור הראשי, ועם חבורת הנזירים שלו, הנועלת נעלי לכה בצבע

במורד הר סיני, וכבדרן ממולח שמצליח להעלים מן הצופים את ה„פאשלות" ש־מחרי הקלעים, הוא מייד מכריז שלא היו אלא עשר (מל ברוקס עצמו משחק את משה רבנו). הסעודה האחרונה של ישוע הנוצרי? מסיבת רעים שבה ליאונרדו דה־וינצ'י מסדר את המסובים לשולחן, והמלצר (מל ברוקס, כמובן), מתעניין לדעת אם מתחשק להם לשתות מרק ואם צריך להגיש חשבונות נפרדים או חשבון כולל.

וודי אלן יכול להתענות ככל שירצה בתסביכיו, על שהקומדיה היא אמנות מדרגה שנייה ורק היצירות הרציניות יישארו לעד. „אני מוכן ללכת איתו לער־כאות ואני בטוח שאזכה," אמר פעם ברוקס, המעריץ את אי־סובלנות של גרי־פית, אבל מעדיף את הנוזוז של באסטר קיטון. שלא לדבר על להיות או לא לה־יות של לוביטש, אותו הוא מתכונן לביים מחדש, כשהוא עצמו מופיע בתפקיד של ג'ק בני, ורעייתו, אן באנקרופט, בתפ־קידה של קארול לומבארד.

דבורה גנני:

„ל"ד ביתי תחנה לשיקום נרקומנים, וזה לא מפריע!"

פרשת חלוקת הסמים לנרקומנים במיזבלת חירייה היא חרפה לאומית. דומה כי לבד מקומץ עיתונאים שפירסמו מאמרים מזעזעים על כך, לאיש לא איכפת. למרות המאמרים, הנרקומנים עדיין מקבלים את הסמים במיזבלה.

פניתי אל דוברת משרד־הבריאות, דבורה דגני, ושאלתי אותה:

● **מה מתכוון משרד־הבריאות לעשות בעניין מיזבלת חירייה? האם תעבירו את התחנה למימכר סמים לנרקומנים למקום אחר?**

יש משא־ומתן אין־סופי עם להט וראשי עיריות אחרות. איש לא מוכן לעזור בעניין. אין כאן בעייה ביורוק־רטית או חוסר טיפול. מגיסטר טורנאן מטפל בעניין כבר שלושים שנה, דוקטור מיקי רייטר הוא חלוץ בשטח שיקום הנקומנים, אבל החברה אינה מוכנה לתת יד לשיקום.

● **מדוע מחלקים להם סמים דווקא במיזבלה?**

אין לי תשובה לכך. זהו המקום שהמישטרה קבעה. זוהי בושה וחרפה! זה לא על דעתנו ולא ברשותנו.

● **מדוע אינכם מעבירים את התחנה למקום אחר?**

יש משא־ומתן על בניין בתל־אביב.

● **באיזור מגורים?**

כן, אך מה זה משנה. היתה בעייה דומה בירושלים. הסמים חולקו לנרקומנים באיזור מגורים, ברחוב עמק רפאים. התושבים הקימו קול צעקה וחתמו על עצומה, והעבירו את התחנה למקום אחר — ממש שני מטרים ליד הבית שלי.

● **וזה מפריע לך?**

בכלל לא! להיפך, הכל מתנהל בשקט ובסדר מופתי. זה הפך למרכז חיובי ומצליח. הלוואי ונצליח בתל־אביב כמו שהצלחנו בירושלים.

לי יש ילדים, ואני גרה באיזור מאוד שקט. אני חוזרת ואומרת: החברה צריכה לעזור לשקם נרקומנים, אחרת זה לא ילך!

זיוה יריב:

„החיפוש אחר גזענות בכל דבר, הפך לטירוף!"

העיתונאית שנונת העט פירסמה רשימה ב„ידיעות אחרונות", שבה טענה כי הליכוד קיצץ בתקציב החינוך. נוך משום שהוא מכין את הקרקע לבחירות הבאות, ובוחרים משכילים אינם בוחרים בליכוד.

היה מי שחשב כי רשימתה של זיווה יריב היא גזענית. ארבעה אנשים טילפנו אלי למערכת וביקשו ממני לדרוש במפגיע התנצלות מחכותבת. עיינתי ברשימה, ואני מוכרחה לחודות כי גם בי עוררה הרשימה אסוציאציה שהאנאלפבתים, חם בני עדות המיזרח. פניתי אל זיווה ושאלתי אותה:

● **האינך סבורה שיש ברשימתך נימה גזענית?**

הרשימה שלי כוונה נגד הליכוד והקיצוץ בתקציב החינוך. טענתי בליגלוג שהליכוד קיצץ בכוונה בתקציב משום שזה יוסיף לו מצביעים בבחירות הבאות.

התלוצצתי ואמרתי שאנשי הליכוד חוששים כי מי שיש לו השכלה לא יצביע עבורם. ובקיצור, טענתי שהליכוד רוצה להנציח את הנחשלות והבערות.

אין ברשימה אפילו רמז קל שבקלים לאיזושהי עדה או עדות. התכוונתי לבורות בכל העדות. החיפוש אחרי נימה של גזענות בכל דבר הפך בזמן האחרון לטירוף.

לו קידר:

„שהסרט על גולדה לא יהיה קיטש הוליוודי!"

לו קידר חיתה מזכירתה הנאמנה של ראש־הממשלה המנוחה, גולדה מאיר, שנהגה להציג אותה כ„הבוס שלי". בסרט הטלוויזיה האמריקאי על חייה של גולדה תגלם את דמותה של לו קידר השחקנית האמריקאית הנודעת אן ג'קסון, רעייתו של השחקן אלי ואלאך.

שאלתי את לו קידר, שיצאה כבר לגימלאות ומתגוררת בירושלים:

● **איך את מרגישה כלפי הסרט על חייה של גולדה?**

איני יודעת. עדיין לא ראיתי את הסרט. אבל אני חושבת שזה נחמד מאוד שמישהו החליט לעשות סרט על גולדה.

● **מה דעתך, האם אינגריד ברגמן מתאימה לגלם את דמותה של גולדה?**

פגשתי אותה, ולפי מה שראיתי היא בסדר גמור.

● **ומה דעתך על אן ג'קסון, השחקנית שתגלם את דמותך?**

לא ראיתי אותה. היא עדיין לא הגיעה לארץ.

● **האם מפיקי הסרט התייעצו בך כשכתבו את התסריט?**

לא, כימעט שלא דיברו איתי על הסרט. אני חייבת לציין כי אין לי חלק בסרט.

● **האינך חוששת שהסרט לא יציג את גולדה, כדרכם של סרטים, באור נכון?**

אני מקווה שזה לא יקרה. פגשתי את ז...נשים שעושים את הסרט, והם נראו לי אנשים רציניים.

אני לא מאמינה שהם רוצים לקלקל את תדמיתה של גולדה. אם הסרט יצליח, אשמח מאוד, ואם לא יצליח, כמובן שלא אשמח.

אני שמחה שבנוסף לכל הספרים שנכתבו על גולדה יהיה גם סרט. אני רק מקווה שהוא לא יהפוך לעוד קיטש הוליוודי.

מה הם אומרים ... מה הם אומרים ... מה הם אומרים ... מה הם אומ

אהוד מנור:

„לא נעים להיות ישראלי בלונדון!"

אהוד מנור מצליח גם לכתוב פיזמונים, גם לתרגם מחזות, גם לכתוב, גם להיות עיתונאי וגם לעשות דוקטורט — הכל בעת ובעונה אחת.

אהוד חזר לפני חודש מאנגליה, שם עשה את הדוקטורט שלו בספרות אנגלית. לפני שהספיק לפרק את המיזוודות הוא הספיק לתרגם את המחזה „אופרת הקבצנים" למען תיאטרון באר־שבע.

מהיום ואילך נא לתוסיף את התואר דוקטור לפני השם אהוד מנור.

● **אהוד, למה דווקא דוקטורט בספרות אנגלית?**

תירגמתי את מנהל הבית של פינטר, ואת אקווס של שאפר — שניהם יהודים אנגלים — והרגשתי כי יש במחזות מתחים שאינם קשורים בנושא היצירה, מתחים שאני קורא להם פרובלמטיקה אנגלו־יהודית. חשתי צורך לעבוד על העניין, אז החלטתי שאם אתקבל ללימודים בקיימברידג', שאת מאמריו אני אוהב, ואם אצליח לקבל מילגה ועבודה כדי לפרנס את אשתי ושלושת ילדי, אסע ללמוד ספרות אנגלית.

● **בזמן שעשית את הדוקטורט שלחת עשרות מאמרים עיתונאיים בנושאים שאינם קשורים כימעט לדוקטורט שלך. איך עשית זאת?**

למדתי לדוקטורט באמצע השבוע, בין תשע לארבע, כשהילדים הלכו לבית־הספר. בסופי השבוע עבדתי בש־ביל העיתון. אני חושב שחוסר הברירה הוא הגורם האמדרבן ביותר.

היה לי נורא קשה לכתוב כתבות, אל תשכחי שאני לא עיתונאי.

● **האם נהנית מהעבודה על הדוקטורט?**

מאוד. זו היתה חוויה מרתקת. תוך כדי הדוקטורט גיליתי גם את הקהילה היהודית באנגליה, על כל בעיו־תיה. הקהילה לא עודדה אותי, אחרי הכל, היהודים מג־סים להסתיר את הבעיות שלהם. יש קשר שתיקה.

● **איך הרגשת כישראלי באנגליה?**

זה לא היה נעים. היה לחץ, הותקפנו על־ידי אנשים שלא הכרנו.

אלה לא הימים של פעם. אני לא העזתי לקרוא עיתון בעברית ברכבת, כי זה לא נעים. קנינו רדיו בגלים קצרים כדי לקלוט חדשות מהארץ, כי אמצעי התיק־שורת הם מאוד מאוד לא אוהדים את ישראל. כשהגענו ארצה הרגשנו ממש הקלה.

שימעון כהן:

„טוב לי באנונימיות שלי!"

הקול הכי שנוא בישראל הוא קולו של הקריין הקורא בקול מעצבן את סיסמת הפירסומת: „אמא, תגידי, הבאת לי ספידי?"

הקול הכי אהוב על הילדים בישראל הוא קולו של צ'ומפי מתוכנית הטלוויזיה „אחת שתיים שלוש וחצי". מאחרי שני הקולות עומד איש אחד — שחקן תיאטרון „חבימה" שימעון כהן, שהוא חתנו של חבר־הכנסת לשעבר חילל זיידל. שאלתי אותו:

● **איך אתה מרגיש כבעל הקול המעצבן ביותר בארץ?**

אני מרגיש שאני מעצבן גם את עצמי. האמת היא שנקלעתי לפירסומת הזאת לגמרי במיקרה. הציעו אותה ליהודה אפרוני שהציע אותי.

מעטים יודעים, שלמרות שאני שחקן תיאטרון רציני, אני חקיין לגמרי לא גרוע. כשאיש הפירסום אמר לי שהוא מחפש מישהו שישמיע קול כמו בשיר ספידי גונזלס, אמרתי לו „הלו" מאונפף בטלפון והוא אמר לי: בוא מייד, אני מכין אולפן.

אני אוהב להפתיע אנשים ולהגיד להם: אמא, תגידי, הבאתי לי ספידי? והם תמיד מסתכלים עלי בהשתאות. לפעמים אני נוסע במונית ואני שומע איך הפירסומת מרגיזה את הנוסעים. לפעמים מתחשק לי להזדהות, אבל אני לא מעז.

● **אתה עושה קולות לשתי דמויות מפור־סמות מאוד, ספידי וצ'ומפי. האם לא מתחשק לך לפעמים לצאת מהאנונימיות ולהגיד: „זה אני"? האם אינך רוצה שיכירו גם אותך, ולא רק את יונה אליאן וששי קשת, שמופי־עים יחד איתך באותה תוכנית ילדים?**

כן. לפעמים זה די מתסכל להיות דמות כל־כך פופו־לרית, ומצד שני בלתי־מוכרת. בייחוד זה מתסכל את הבן שלי. הוא נורא אהוב להגיד לחברים שלו שאני צ'ומפי, ובכל פעם מבקש ממני להגיד כמה מישפטים כמו צ'ומפי, כדי להוכיח זאת. חוץ מזה, די נעים לי באנונימיות שלי. תארי לעצמך שהיו עוצרים אותי ברחוב בגלל ספידי. איך הייתי מרגיש?

ורד ציבעון:

„אמרתי, לא' למען בריאותי הנפשית!"

מציעים לבן־אדם את הצעת חייו והוא אומר „לא!" שמעתם פעם דבר כזה? ורד צבעון היא רק־דנית ובעלת בית־ספר לריקוד, שמלהיבה בסופי השבוע את נופשי כפר־הנופש הצרפתי באכזיב. חלום חייה של ורד, שהשתלמה במכון האירובי של ג'ין פונדה בתו־ליווד, הוא להיות כוריאוגרפית.

היא עשתה כוריאוגרפיה למחזה „התשה" שמועלה בתיאטרון החיפאי, ואחר־כך קיבלה הצעה שאי־אפ־שר לסרב לה, אך אמרה „לא" לורד הוצע לעשות את הכוריאוגרפיה לסרט „גולדה". פירוש הדבר — הרבה כסף, הרבה פירסום והרבה יוקרה. כשנודע לי על כך מיהרתי לטלפן אל הרקדנית ושילתי אותה:

● **למה אמרת „לא' לגולדה?**

דובר בסך הכל באיזה ריקוד הורה מיסכן. זה לא כזה ביג דיל.

● **את אשה שאפתנית שרוצה להצליח בחיים. לא חשבת על כך שאם תקחי חלק בהפקה, שבה משתתפת אינגריד ברגמן, תזכי לפירסום עולמי?**

חשבתי, אבל הסיפור הוא הרבה יותר מורכב. הייתי נשואה למנהל ההפקה של גולדה, לין גתרי. גרנו ביחד בהוליווד, ולפני שמונה חודשים התגרשנו.

ההצעה לעשות כוריאוגרפיה לגולדה באה מבעלי לשעבר. חשבתי על זה, שאלץ לעבוד איתו בכפיפה אחת, והחלטתי למען הבריאות הנפשית שלי, ולמען חיי הפרטיים לוותר על ההזדמנות. אני לא מודאגת. אני בטוחה שתהיינה הזדמנויות נוספות.

שידור

מאחרי הקלעים

מלכת הטלוויזיה

כתבתו של הכתב **עמוס ארבל** על שלושת התיאטראות המציגים מחזות העוסקים בצה"ל, במוסר ובטוהר־הנשק של חייליו, שנפסלה בידי הנהלת רשות־השידור, זכה מזה כמה ימים בפי רבים מעובדי הטלוויזיה בכינוי „מלכת הטלוויזיה" (על משקל מלכת האמבטיה).

סיפורה של כתבה זו החל עם יציאתו של עורך השבוע — יומן אירועים, **יורם רונן**, לחופשה. את תפקידו מילא עורך מבט שני, **אלי ניסן**, שהחליט לנצל הזדמנות זו להעלאת רמתו של היומן. ניסן קיבל הצעה של **רפיק חלבי**, להכין כתבה על ה„מתנחלים" הפלסטיניים בצפון־סיני, ואת כתבתו של עמוס ארבל, על התדמית התיאטרונית החדשה של צה"ל, כפי שזו מצטיירת בשלוש הצגות תיאטרון עכשוויות, כתופעה תרבותית־חדשותית.

כאשר ראו את הכתבה על שולחן־העריכה מנהל־הטלוויזיה **יצחק** („צחי") **שימעוני** ועורך מבט **מיכה לימור** (הממלא גם את מקומו של מנהל מחלקת־החדשות, **טוביה סער**, הנמצא בחופשה) הם החליטו לדחות את הקרנת הכתבה בשבוע.

כמקובל בטלוויזיה, עירער **אלי ניסן** על החלטתם לפני פורום גבוה יותר: מנכ"ל רשות־השידור, **יוסף לפיד**, בתוקף תפקידו כעורך ראשי של הטלוויזיה. לפיד פסל את הכתבה לשידור בכלל, בטענה כי זה בלתי־אפשרי להציג את חיילי צה"ל „כקלגסים נאציים". לדבריו: „הכתבה לא היתה טובה, והיתה בלתי־ניתנת לתיקון. היא לא מסרה את רוח שלוש ההצגות, אלא קולאז' של תמונות מחוץ להקשרן." סיפור פסילתה של הכתבה הודלף במהרה

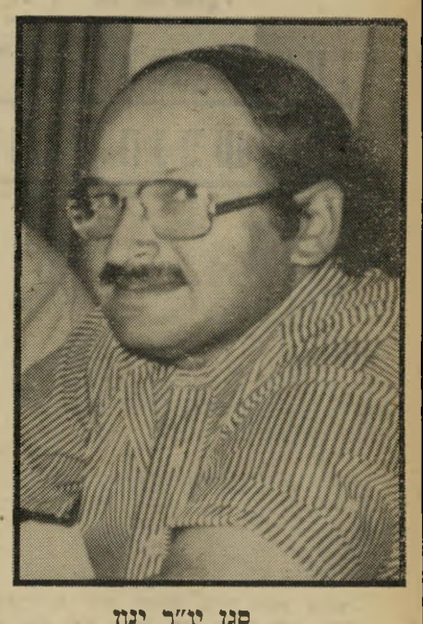

סגן יו"ר ינון
הסתייגות מדיברי ראש־הממשלה

לעיתונות. לטענת עורך מבט, היא הודלפה על־ידי אלי ניסן, לימור אף הגיש על כך תלונה כנגד ניסן.

מערכת־היחסים הרעועה בתוך מחלקת־החדשות התערערה עשרת מונים עם יציאתו של טוביה סער לחופשה. את התקופה ניצל לימור לשינוי סידרי־הופעתן של המגישים במסך. פסילת כתבה זו היתה כקש ששבר את גב־הגמל.

ביום החמישי בבוקר צפו 40 עובדי מחלקת־החדשות, וביכללם אנשי מערכת תל־אביב, בכתבה הפסולה. הפסילה שבה והעלתה את זעמם של הכתבים על ההנהלה, והם ראו בכך פגיעה בנוהלי־העבודה שלהם. **דן שילון**, מי שהעלה את מחלקת־החדשות לשיאיה, אמר: „אסור כיום לשדר שום כתבה מבלי שלפיד יראה אותה לפני שידורה. הוא מבוה את מעמדה של ההנהלת המחלקה." ראש־השולחן לענייני המרחב, **אהוד יערי**: „עניין הנאצים זה לא ארגומנט שניתן להתווכח בו עם לפיד." הכתב המסקר את השטחים המוחזקים, רפיק חלבי: „השימוש שבו השתמש לפיד במילה ‚נאצים' מחלל את כבודו של צה"ל. הוא עושה נאציזציה של צה"ל..." חלבי הוא קצין־מילואים.

הוסיף סגן־עורך מבט, **צבי** („צבה") **גורן**: „אי־אפשר שאנחנו נתפס למערכת האסוציאציות של לפיד."

כל כתבי מבט, ראשי השולחנות וסגני עורך מבט, ללא יוצא מן הכלל, תמכו בהקרנתה של הכתבה, אם כי נשמעו כמה הצעות תיקונים. אחת ההשגות היתה של **רון בן־ישי**, ראש השולחן הצבאי, שהציע להשמיט את התמונה המראה חייל ישראלי המאיים ברובה על לוחם פלסטיני, המטיח בחייל: „אתה קולוניאליסט..." בשפה האנגלית.

עובדי מבט דנו בהצעה שהעלה **מנשה רז**: להשבית את המירקע. בין התומכים בו היו כתב־המישטרה **דן סממה**, אהוד יערי ועוד שני אחרים. שאר הכתבים התנגדו, והעדיפו לכנס מסיבת־עיתונאים, שבה יעמדו רון בן־ישי, **ישראל סגל** ואהוד יערי על חומרת הפסילה.

במסיבת־העיתונאים ציין רון בן־ישי: „עניינו של צה"ל יקר לי. ראיתי את הכתבה, והיא מתמודדת בכובד־ראש בנושא. הכתבה אינה מרמזת על נאציזם בצה"ל. הכתבה ומלכת האמבטיה אינם עומדים בקריטריונים שווים. כתבה זו מייצגת את המציאות, ואת השתקפותה בתרבות, כנתבע מאיתנו על־פי חוק רשות־השידור..." יערי החמיר את הטענות: „את הטלוויזיה מנהלים כיום אנשים המודרכים על־ידי העמדה שעל הטלוויזיה לייצג קונסנזוס מסויים. בהתאם לכך, הוטלו עלינו בהתחלה איסורים על הדיווח מהנעשה בגדה המערבית, ועכשיו מביאים עלינו מערכת איסורים בדיווח על ה־תרבות..."

אנשי מחלקת־החדשות טענו שיש במעשה זה משום פגיעה במיומנות המיקצועית שלהם, ואם כן הדבר — „אז שיבוא לפיד בעצמו לערוך את כתבות מבט, ושיהיה נוכח גם בישיבות־הבוקר ובשאר מערכות התיפקוד של מבט..."

בליל־שבת נקטו הכתבים צעד של מחאה גלוייה: הם הקרינו בתום היומן השבועי, לפני הקרנת הכותרות, את סמל היומן במשך שתי דקות — בלי אומר וצלייל.

סיו"ר אמיץ ושכרו

ביום השני שעבר, מיד אחרי ש**מנחם בגין** גינה בנאום בניו־יורק את עובדי הרדיו והטלוויזיה על אופן וצורת דיווחיהם, החליט סגן יו"ר רשות־השידור, עורך־הדין **מיכה ינון**, הממלא בימים אלה את מקומו של היו"ר, פרופ' **ראובן ירון**, הנמצא בחו"ל, לפרסם הודעת־הסתייגות מדבריו של ראש־הממשלה. הסתייגות זו, אשר זכתה בהערכה רבה בקרב עובדי מחלקות־החדשות של הטלוויזיה והרדיו, לא מצאה חן בעיני חברים בוועד־המנהל של רשות־השידור.

כצפוי, התקשרו שני חברי הוועד־המנהל, **אהובה מרון** ו**אהרון פאפו** (ראה ראיון מיוחד) אל מנכ"ל רשות־השידור, **יוסף לפיד**, והביעו את הסתייגותם מהרעה זו של ינון, המייצג את עמדותיו של שר־החינוך־והתרבות. פאפו ומרון הביעו תמיהה על כי ינון לא שאל לדעתם לפני פירסום הסתייגותו.

„המבט השני" של לוז

אל **ירון לונדון** ו**מרדכי קירשנבוים**, ששבו באחרונה לעבודתם בטלוויזיה, אחרי „גלות מרצון", הצטרפה מי שהיתה מנהלת מחלקת־הסרטים־התיעודיים, **ג'ודי לוץ**. היא החליטה להתמקד בעבודת־שדה. במיסדרון הטלוויזיה נתקלה במנהל מחלקת־החדשות, **טוביה סער**, טרם יציאתו לחופשה, ושאלה: „האם אוכל לעבוד במחלקת־החדשות?"

סער: „עקרונית כן, אבל אין לי תקן פנוי!" לוץ השיבה: „אני מוכנה להסדיר את העברת התקן שלי לחדשות! הייתי רוצה לעבוד בשולחן לענייני חוץ!"

הדבר הועבר להכרעתו של **יצחק** („צחי") **שימעוני**, מנהל־הטלוויזיה, שהתנגד לכך. אלא שהתנגדותו של צחי נעלמה במהלך כמה שיחות שניהל עם

מנהל־חדשות־לשעבר שיזף
לפיד מבזה

לוץ. התוצאה: היא נתקבלה למחלקת־החדשות, ככתבת במסגרת התוכנית מבט שני.

„שיחה בשניים" של בן־שלמה

מעשה חסר־תקדים של חיסול־חשבונות אקדמיים במיסגרת רשות־השידור עשה חבר מליאת רשות־השידור, הפרופסור **יוסף בן־שלמה**. הוא שיגר להנהלת רשות־השידור מיכתב־תלונה על בחירת יריבו, הד"ר לפילוסופיה **יהודה מלצר**, כמרואיין מטעם **שרש אביגל** בתוכנית שיחה בשניים. בן־שלמה ניצל את מעמדו כחבר בוועדת־ההסברה, כדי לברר כיצד בוחרים מרואיינים לתוכנית זו.

הנהלת־הטלוויזיה הבינה את המשתמע ממיכתבו של בן־שלמה, ואת האפשרות שיש בעירעור על השיקולים לבחירת המרואיינים. התוצאה היתה מיכתב מטעם **יאיר אלוני**, מנהל מחלקת הסרטים התיעודיים, שבו הובהר לבן־שלמה, בין השאר, כי „הקריטריונים לבחירת המרואיינים מצויים בחוק רשות־השידור..." ל־מיכתב צורף פירוט תוכניות שיחה ב־שניים מיום כניסתו של אלוני לתפקיד. מיסמך המוכיח, לדעתו, את הדבקות בחוק.

העתק מיכתבו של אלוני שוגר לסיו"ר רשות־השידור, **מיכה ינון**, שהוא גם יו"ר הוועדה לענייני־הסברה. ינון הציג את המיסמך בישיבת הוועדה, וציין את שיקול־הדעת־הציבורי בבחירת המרואיינים. הנושא הורד על־ידי רוב חברי־הוועדה מעל הפרק.

אגב: למורת־רוחם של אוהדי תוכנית זו, היא עומדת לצאת לחופשה. הסיבה: תוכנית־ראיונות ליליית שיגיש, בנוסח אישי, **רם עברון**.

שיקולי מבט

ההתמודדות העקרונית, המתנהלת בימים אלה מדי יום בישיבות־הבוקר של מבט בין הכתבים ובין עורך מבט, **מיכה לימור**, נמשכת במישנה־עוז. הכתבים מבקרים בחריפות את „שיקולי העריכה" של לימור. אחד הכתבים אף הגדיר את ישיבת־הבוקר, שנערכה ביום השני שעבר, במילים: „הלך כאסאח — זה היה כמו דינאמיקה־קבוצתית — כל הקבוצה נגד הקברניט לימור..."

במהלך הישיבה אמר לימור לכתבים: „אני יודע בדיוק מי שם לי את הסכין בגב, ומי החברים שלי." ראש השולחן הצבאי, **רון בן־ישי**, שהגיע באיחור

המאבק על שיקולי „מבט"*
הלך כאסאח — זה היה כמו דינאמיקה־קבוצתית

לישיבה, ושנשאל לפשר איחורו, אמר ללימור: „כדאי שנפגש בעוד חמישה חודשים. אולי עד אז שיקולי־העריכה שלך ישתפרו!"

הנושא שעורר את זעמו של בן־ישי היה כפול. ראיון עם שר־הביטחון, **אריאל** („אריק") **שרון**, בנמל־התעופה בן־גוריון, נפסל בטענה ש„אין לכתבה ערך חדשותי!" לימור טען כי סירובו של שרון להשיב לשאלותיו של בן־ישי על העימות בינו ובין הרמטכ"ל אין להם „ערך חדשותי", בעוד בן־ישי ציין שהתצלום מעניק ערך זה.

למחרת, בראיון ששרון העניק לבן־ישי, קיצץ לימור קטעים רבי־חשיבות. בתשובה לשאלת עיתונאים לסיבת הקיצוצים, אמר לימור: „על שיקולי עריכה אני מדבר אך ורק בישיבות־מערכת, ולא בטלפונים."

* התצלום לקוח מתוך תוכנית מאטי־רית שהוקרנה בטלוויזיה ועוסקת במבט לחדשות.

שער כפול לטובת המצרים

ראש השולחן לענייני המרחב, **אהוד יערי**, הגיע לישיבת־הפתיחה של ועדת־הנורמליזציה, ולא ידע כיצד לדווח עליה, מפני שלא היה בנושאי־הדיון עניין טלוויזיוני כלשהו. בכניסה לאולם הבחין יערי לפתע בסמנכ"ל מישרד־החוץ המצרי, כשהוא מחזיק בידיו גליון של העולם הזה (2297). על שני שערי הגליון התנוססו התמונות של שניים ממשתתפי הוועדה: מנכ"ל מישרד־התחבורה **אריה גרוסבארד** ומנכ"ל מישרד־התיירות **רפי פרבר**.

יערי הבין מייד שהמצרי מחזיק גליון זה כדי להסביר לעמיתיו הישראליים שהוא יודע את הפרשות שהביאו אותם לכותרות (דירת־הסמים אצל האחד, ופריצה לדירת אשתו אצל השני). התוצאה: יערי ראיין למבט את גרוסבארד ואת פרבר, והעלה חיוכים רבים מאוד אצל צופי־הטלוויזיה באותו ערב.

מלכת האיים

מזמינה את המועמדות הסופיות בתחרות

מלכת המים 81

לחגיגה של נופש באי האושר

כרתים

מציעה לכם את כל תענוגות יוון באי אחד!

בחסות

דיזנהויז

נסיעות ותיירות

ימים משגעים ולילות לוהטים בשבוע של נופש וכף בכרתים

הגדול היפה המעניין והמגוון – שבכל איי הנופש של יוון!

לבני הכותנה המעולים

סרינאים

לא הגדולים ביותר-אבל הטובים ביותר

Printil

L'ORÉAL

חדש!

פרינטיל — דיאודורנט ומי בושם בבקבוק אחד!

★ 100% חומר פעיל בבקבוק הזלפה — ללא גאז!*

★ מבושם במתינות ומשתלב יפה עם שאר תכשירי הטיפוח שלך.

לאיכות יש מחיר
לכלי העבודה החשמליים של AEG
איכות גבוהה במחיר נמוך יחסית.

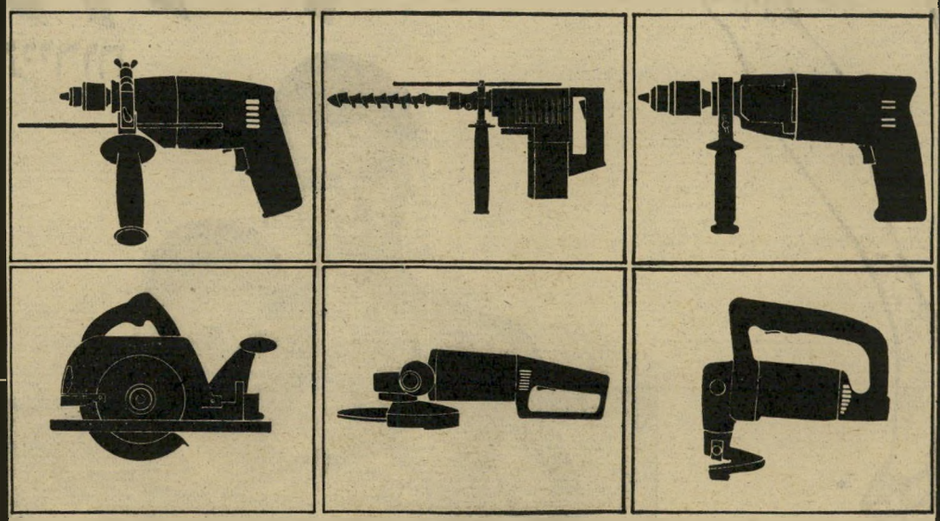

כלי עבודה חשמליים טובים אינם יכולים להיות זולים. הסיבה לכך נעוצה באיכות החמרים, במאמץ הטכנולוגי ובבדיקות האיכות שכל כלי טוב צריך לעבור.

במפעלי AEG „האיכות ללא פשרות" אינה רק אימרה. האיכות פירושה. בחירת חמרים מעולים, טכנולוגיה מתקדמת וכ־200 בדיקות שונות העובר כל כלי וכלי.

תהליכי הייצור של AEG נותנים לבסוף בידך, כלי עבודה חשמלי שהינו בין הטובים שניתן להשיג כיום.

מכאן תבין כי לאיכות יש אומנם מחיר. אולם כשמדובר בכלי העבודה החשמליים של AEG מחיר האיכות הוא נמוך ובהחלט כדאי לך לשלם עבורו. כי כלי העבודה החשמליים של AEG ישרתו אותך שנים רבות ללא תקלות.

להשיג בחנויות המובחרות לכלי עבודה.

אחות לחתאיד! AEG

הגיע!
וכבר במכירה

PENTHOUSE

גליון
חודש אוקטובר 1981

הפצה בלעדית
סטימצקי

יום רביעי

23. 9

● **מוסיקה לילדים: המדרגות (6.03 — שידור בצבע, מדבר עברית).** סרט בהפקת הטלוויזיה הניו־זילנדית המספר על חבורת ילדים המגלה שניתן להפיק צלילי מוסיקה מהמדרגות. כל הילדים בשכונה שותפים לתגלית המעניינת ורשמחה רבה.

● **סידרה: עזמו שך ג'ו (6.32 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** הפרק כלואים בשלג מספר על סופת שלגים הכולאת את כל המישפחה כולל בראד, ידידה של ג'ו, בביתה של מישפחת ג'ו.

● **סידרה בידורית:**

הצוות נפרד מאורחיו: ספינת האהבה
יום רביעי, שעה 8.03

ספינת האהבה (8.03 — שידור בצבע, מדבר אנגלית). חבר של גופר (בובי ואן) ואשתו (איילין ג'ויס) מציעים לו מישרה כמנהל מלון חדש באתר־נופש, והוא נענה להצעה. אלמנה עשירה (ננסי ווקר) מעלה את רהיטיה של ספינת־השעשועים, לאחר שהזמינה מראש מקום לחמש שנים, והיא מתחילה לתכנן את חייהם של אנשי הצוות, ביניהם דייל (אייב ויגודה) שהיא מתאהבת בו. הדייל איתן בהחלטתו לעזוב את הים ולהקים לו בית על היבשה. קוסם מתלמד (רון פלילו) מחליף את אחיו הקוסם הרוצה התחמק מעוזרתו (מלינדה נאוד) שכוונותיה לגביו נעשו רציניות מדי לטעמו. האח מתאהב בה.

● **סרט קונצרט: האנגליה הרומנטית (10.00 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** סירטו של הבמאי הנודע ג'וף לוזי על מערכת היחסים המוזרה הנרקמת בין הסריטאי מצליח, אשתו הערברת תקופת משבר וצעיר גרמני מיסתורי, שאותו היא מכירה במקום חופשתה. הסרט מפגיש את האשה העומדת במרכז הסיפור עם שני גברים המייצגים שתי אלטרנטיבות לחייה הרומנטים — מצד אחד בעלה החוקי שרואה בה רעייה לפי המושגים הישנים, השמרניים והמקובלים, ומצד שני הצעיר הגרמני שהוא התגלמות של ההרפתקן הרומנטי. גלנדה ג'קסון, מייקל קיין והשחקן הגרמני הלמוט ברגר. הסרט ייצג את אנגליה בפסטיבל הסרטים בקאן, בשנת 1976.

יום חמישי

24. 9

● **זואולוגיה: חיים עלי אדמות (5.30 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** הפרק עליית היונקים מספר על ראשית מלחמת־הקיום של היונקים, אשר הצליחו להישרד בחיים על פני הקרקע.

● **חקלאות: פגישה בחצר ירושלמית (7.00 — שחור־לבן, מדבר ערבית).** בתוכנית: ראיון עם ד"ר פאדאל מנצור, שהשתתף באחרונה בוועידה בינלאומית בארצות־הברית בנושא השימוש בעכבישים להדברת מזיקים בחקלאות. מראיין: ויקטור נסיב.

● **פולקלור: בעקבות האדרינו (9.30 — שידור בצבע, מדבר ומזמר עברית ולאדינו).** סירטו של דויד פרלוב, שעליו הוא מספר: „יצאנו בעקבות הלאדינו כדי לגלות ולתחקר את מה שנותר מהשפה והתרבות. לגלות את המוקדים האחרונים בארץ בהם ניתן למוצאם, לשמוע מפי הזקנים סיפורים, רומנסות, הווי וזכרונות על חיי הקהילות שהושמדו בימי השואה. בשנת 1492 מגורשים יהודי ספרד מארצם. הם מתפזרים באגן הים־התיכון, בעיקר בארצות תחת השילטון העותומני. השפה שבה הם מדברים היא יהודית־ספרדית — תערובת של ספרדית מימי־הביניים ומילים עבריות. לשפה שמות רבים: לאדינו, יהודית, ספרדית, ג'ודזמו וספניולית. בשפה זו התנהלו חיי הקהילות הספרדיות ביוון, טורקיה, בולגריה יוגוסלביה וארץ־ישראל. בשפה זו הושרו השירים הידועים בשם רומנסות, ובה חוברו תפילות, פיוטים וסיפורים. עם עליית הנאצים לשלטון עלה גם הכרת על תרבות זו שפרחה לאורך חופי הים־התיכון. יהודי סאלוניקי הובלו בטרנספורטים לפולין ומצאו בה את מותם. רק שרידים מועטים ניצלו והגיעו ארצה. היום הם מנסים לשמור ולתעד את שפתם ותרבותם".

● **סידרה: שש נשתיו של הנרי השמיני (10.15 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** הפרק השלישי בסידרה, ג'יין סימור, מתחיל בשנת 1535, כאשר קודמתה, אן בולין, אינה מצליחה ללדת למלך הנרי את היורש המיוחל. הוא מבחין בג'יין סימור, נערה ביישנית ואדוקה, בת למשפחת אצילים, ומצווה להביאו לחצרו. היא נאמנה להנרי וגם לאן, אך מסרבת לכך שבתו של הנרי, מרי, מנישואיו הראשונים לקתרין מאראגון, תוכרז ממזרה. תומס קרומוול מפברק אישומי בגידה וניאוף נגד בולין, כדי לשחרר את הנרי מנוכחותה. הנרי אומר לג'יין לחשוב על הילדים שיביאו יחד לעולם, אך היא חרדה לגורלה של מרי ולגורל הנזירים והכמרים שגורשו לפי מיצוותו של הנרי. היא משכנעת אותו להחזיר את מרי לחצרו. ג'יין מתעברת, אך חיה בפחד מתמיד. היא מאמינה שאן בולין היתה חפה מהאשמות אשר הועלו נגדה. היא יולדת להנרי בן חולני, ומתה זמן קצר אחר כך.

יום שישי

25. 9

● **סידרה לילדים: היידי בת ההרים (3.00 — שידור בצבע, דיבור עברי).** מערכת־היחסים בין היידי ובין פטר מתהדקים, בעוד דאגתו של הסב המוזר לנכדתו גוברת. היידי מבקרת בביתו של פטר בלוויית סבה, הגורם הפתעה לנוכחים.

● **בידור: שעה טובה עם מני פאר ואורחיו (9.15 — שידור בצבע, מדבר ומזמר עברית).**

● **סרט קונצרט: קפריזה (10.15 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** סירטו של הבמאי פראנק משאלין, שהוא קומדיית־מתח, בה מנסה השחקנית דוריס דיי להשתלט על סודות תעשיית תיים ומדיניים. היא מגייסת לעזרתה גבר שמשנה את זהותו בכל פעם. בסרט משתתף השחקן הבריטי ריצ'ארד האריס.

שבת

26. 9

● **סידרה: ידיד נפש צרה (6.02 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** בפרק הפשע האחרון מונע הכלב, גיבור הסידרה, את הסתבכותו של אסיר לשעבר במעשה שוד.

● **תיעוד: סלמאן אבו־רוקון (6.30 — שחור־לבן, מדבר ערבית).** סרט על שמורות־הטבע ועל איש שמורות הטבע, סלמאן אבו־רוקון.

● **סידרה: דאלאס (10.00 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** מה קרה לבייבי ג'ון — חלק ב' מנסה המישטרה להתחקות אחר עקבותיו של התינוק וחוטפיו, אבל את התעלומה פותרת הסיעוד דויד גרינברג.

טילטון ופרינציפל: דאלאס
טלוויזיה, שעה 10.00

לקראת שידור

מיבחר מישדרי ראש־השנה

(8.00) **פרידה מהקיץ** — בהשתתפות: מיקי קם, מזי כוהן, מירי אלוני והסופר הידידי יוסל בירשטיין.

(8.45) **אנשים טובים בדרך אמצע** — צוות כולבוסק מביא 4 סיפורים אישיים־אנושיים של מתנדבים העושים יומם ולילה למען הזולת.

(9.15) **ישיר בעמק** — תוכנית שהוקלטה בקיבוץ גבע עם שרהל'ה שרון והמשורר נתן יונתן.

(10.00) **סרט קונצרט** — **התאווה לחיים** — סירטו של וינסנט מיינלי על הצייר וינסנט ואן־גוך, בהשתתפות קירק דאגלס ואנתוני קווין.

(8.45) **א' ראש השנה** — **חידת ראשי הציפורים** — סירטו של הבמאי דויד גרינברג.

(9.30) **תוכנית בידור עם אבי טולידאנו** — בהשתתפות גילה אלמגור, ישראל גורביון, משה וילנסקי ועירית ענבי.

(10.20) **מבוזה: האוהבים האילמים** — סרט המוקדש לסיפורה של השחקנית הנודעת גרטה גרבו.

ב' דראש השנה

(8.30) **אמנות בישראל** — פרק ראשון בסידרת סרטים על האמנות הישראלית ותולדותיה.

(9.15) **סרט טלוויזיה:**

נתן יונתן
ערה"ש, שעה 9.15

אבי טולידאנו
א' דראש־השנה, שעה 9.30

קירק דגלאס
ערה"ש, שעה 10.00

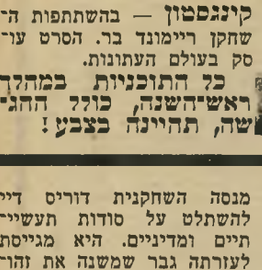

ריימונד בר
ב' דראש־השנה, שעה 9.15

קינגסטון — בהשתתפות השחקן ריימונד בר. הסרט עוסק בעולם העתונות.

כך התוכניות במהלך ראש־השנה, כולל החגשה, תהיינה בצבע!

איציק דנין, המומחה לרכב, מסביר לנהג הישראלי כיצד לשמור על מכוניתו, כיצד להיזהר מפני תעלולים במוסכים וכיצד לבחור בחלפים המתאימים ביותר

חלפים בלי אחריות

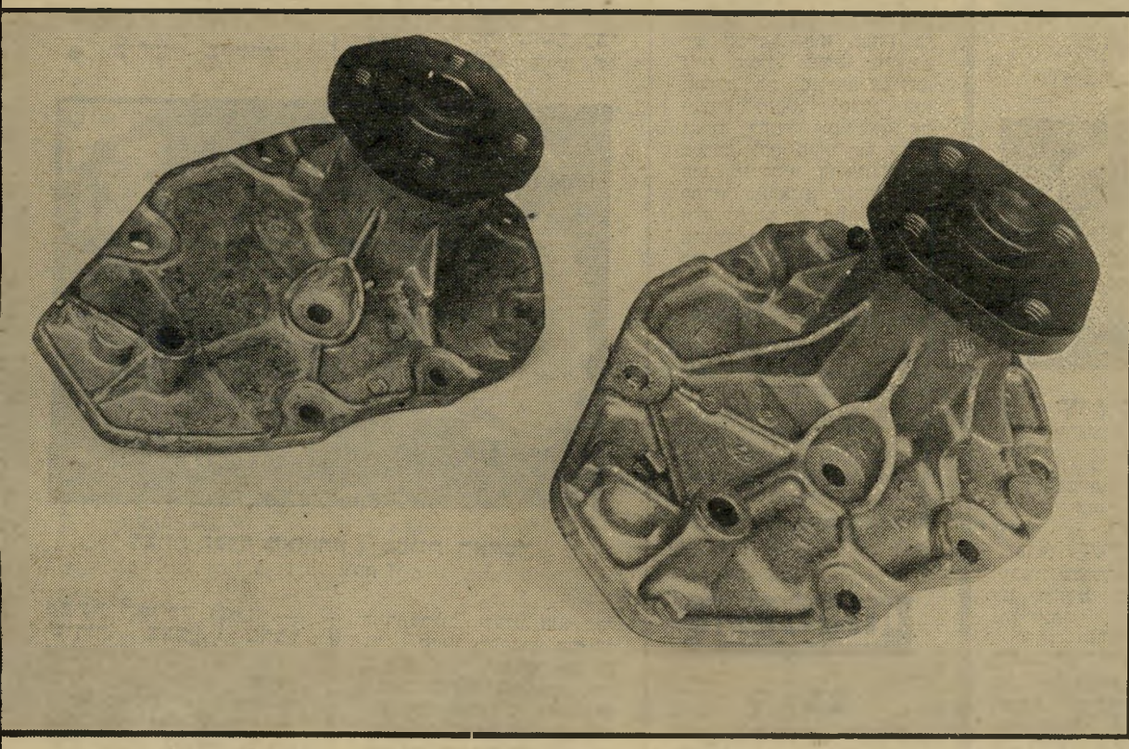

לישראלים רבים יש רופא מישפחה ופרקליט משלהם. בדרך־כלל הם מחפשים גם מוסך קבוע. כיצד בוחרים בו? קשרים אישיים והמלצות של ידידים אינם מספיקים.

היעד הראשון הוא לעתים קרובות המוסך המרכזי מטעם היבואן, מין „ביג מאמא". אך לאחר כמה ביקורים במכונה הגדולה, המסורבלת והיקרה הזאת, באות האכזבות. הטיפול הוא ארוך, ואין כל יחס אישי ללקוח. במוסדות הגדולים האלה אין שום אפשרות לתת יחס אישי, דבר שהישראלי בעל־המכונית זקוק לו כחלק מן התמורה לכספו.

כך מתחיל הלקוח הממוצע לנדוד עם מכוניתו ממוסך למוסך, בנסיון להשיג תיקונים במחירי מציאה. הוא נכנס, כמובן, למילכוד מושלם דווקא בעניין החשוב לו ביותר — כיסו. בעלי המוסכים מתייחסים אל הנוודים הללו כאל אובייקטים חד־פעמיים, שגובים מהם מחיר מלא, ללא זכר להנחה.

בציבור רווחת הדיעה שבענף המוסכים עושים רווחים קלים מאוד ומופרזים מאוד. כיצד אפשר שלא ליפול קורבן למפקיעי מחירים למיניהם? פשוט מאוד: צריך לקחת מיבואן הרכב רשימה המצויה אצלו, של מוסכים המומלצים על־ידו, ולהיכנס רק אליהם.

במוסך כזה, המשתייך לרשת מסויימת וכפוף לה, יש פיקוח צמוד. היבואן מקפיד שישמשו שם בחלקי־חילוף מקוריים, וכדי לוודא זאת, החלקים הם ממוספרים. היבואן מקפיד שישתמשו במיכשור מתאים, הוא נותן הדרכה, ודואג לכך ששמו הטוב כיבואן לא ייפגע. פגיעה בשמו הטוב במדור המוסכים עלולה לפגוע במכירות הרכב החדש שלו, שכן מי ירצה

משאבת המים

הימנית היא המשאבה המקורית. מחירה 1034 שקלים, וחלה עליה אחריות מלאה לשלושה חודשים. משמאל — תחליף — מחירו 498 שקלים. חיי התחליף קצרים ב־40% מחיי החלק המקורי, ואין עליו שום אחריות. למעשה, תחליף עולה לבעל הרכב הרבה יותר מחלק מקורי.

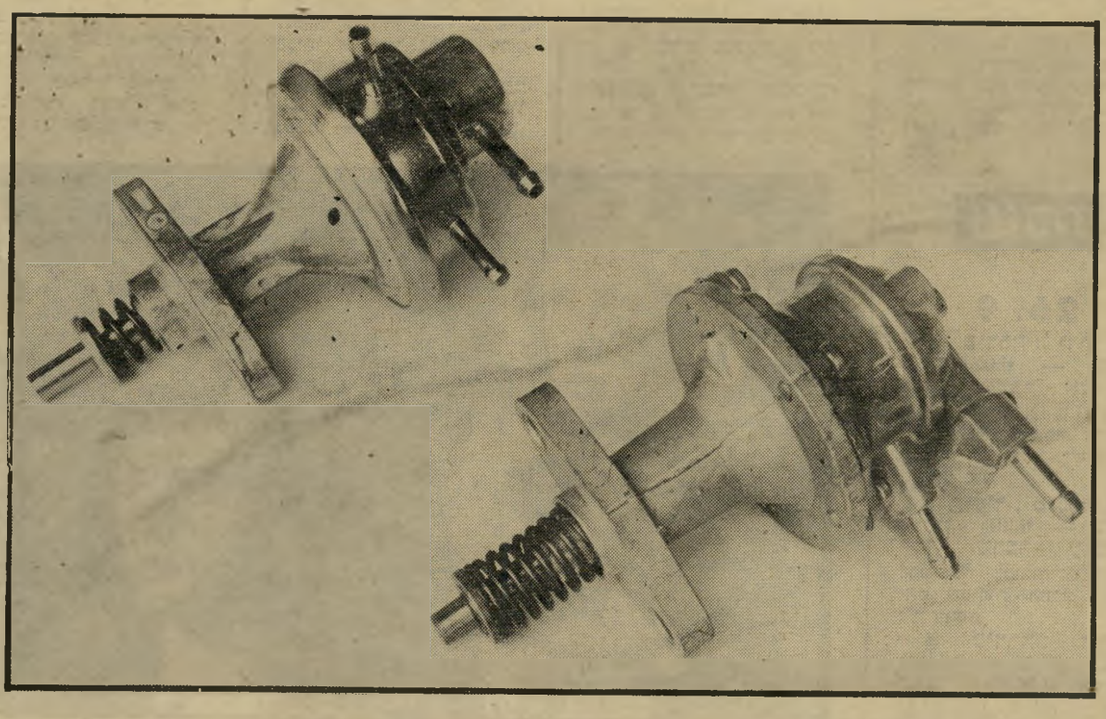

משאבות דלק

השמאלית בתצלום היא המשאבה המקורית, שמחירה 490 שקלים. הימנית היא תחליף שמחירו 310 שקלים. ההבדלים הם בטיב ובעמידות בפני חום. אחריות ניתנת רק למשאבה המקורית. בעל רכב שבמכוניתו הוכנס חלק מקורי ולא תחליף, יזכה לטיפול תגר באם יתגלה פגם כלשהו בחלק אשר הותקן במכונית.

לקנות מכונית שידוע שאין לה שירות טוב?

מוסך טוב מאופיין גם בכך שהוא מעניק קשת רחבה ומגוונת של שירותים, כגון: פחחות, צבע, חשמל וכו', שירותים הניתנים במוסך עצמו. כאשר נמצאים כל השירותים הללו תחת קורת גג אחת, מקצר הדבר במחצית את משך שהותו של הרכב במוסך.

כאשר חושד הלקוח כי משהו לא הגון בוצע במכוניתו, הוא יכול להתלונן אצל היבואן. זה, מצידו, עורך את הבדיקות הדרושות, וכאשר נמצא שהתלונה מוצדקת, מורה היבואן לבעל המוסך לשוב ולבצע בחינם את התיקון הדרוש על־פי הנחיותיו. כאשר מוצא היבואן כי בעל מוסך מסויים אינו ישר, הוא מנתק את המוסך מהרשת שלו.

בעל המוסך מאבד משהו חשוב מאוד בשבילו: אמינות. אין מה שימנע ממנו להמשיך ולהשתמש בשלטי הפירסומת הקודמים, אך מהחוברת שאותה מפיץ היבואן ייעדר שמו, ועל־פי חוברת זאת אפשר לבדוק אם אמנם מוסך זה או אחר הינו מורשה, או לא.

כאשר מוצא לקוח מוסך טוב, מוטב שידבוק בו. הקביעות מביאה עימה יחס אישי, הנחות, העדפות והטבות שונות השמורים ללקוחות ותיקים. כאשר יש ללקוח השגות על טיפול במוסך הקבוע, מוטב שלא לעבור מיד למוסך אחר, אלא לחזור אל המוסך הקבוע ולצעוק קצת. תלונות של לקוח קבוע זוכות לתשומת־לב רבה. איש אינו אוהב לאבד לקוחות

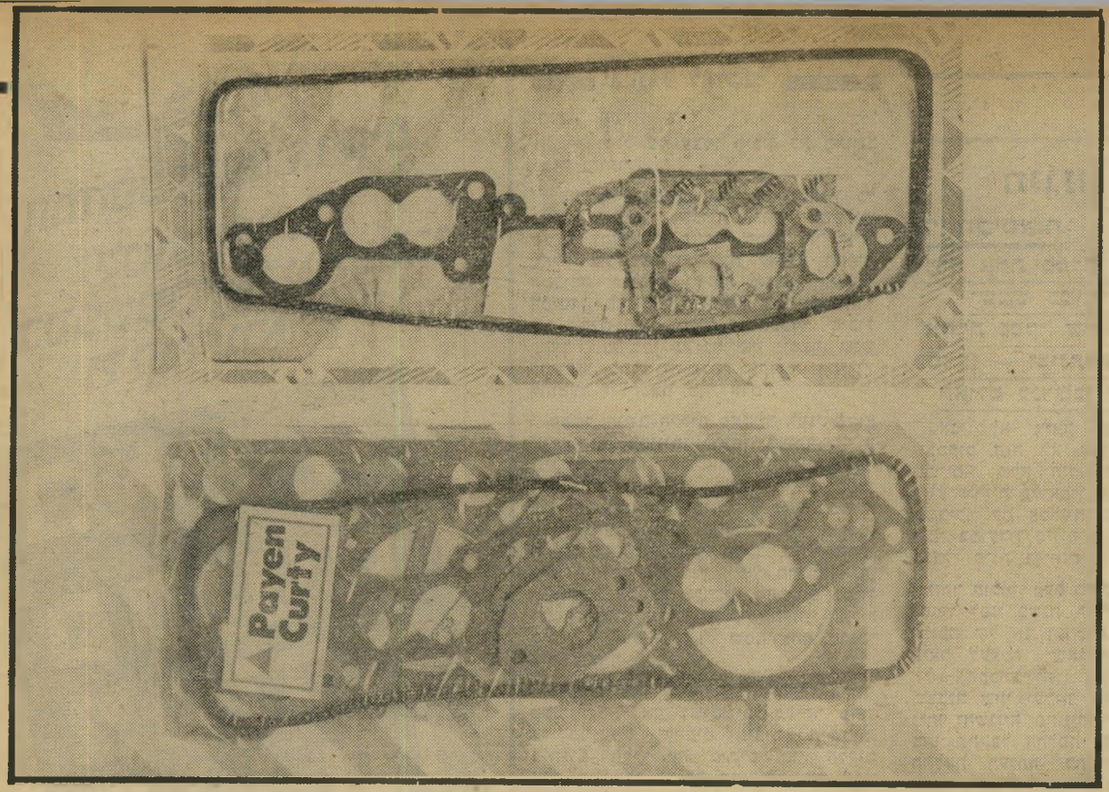

ותיקים, והלקוחות הוותיקים יכולים ליהנות מתכונה זו של בעלי המוסכים.

נסיעות „ספיישל"

ג ם כאשר נכנס הלקוח למוסך אמין וטוב, עליו לנקוט בכמה אמצעי זהירות. עליו לדאוג לפתיחת כרטיס־עבודה, שבו יירשמו כמות הדלק במיכל — סגולה נגד יונקים למיניהם, ומיספר הקילומטרים במד־המרחק — סגולה נגד נסיעות „ספיישל" שלא מן המניין. כמו כן, ראוי לנקות את המכונית מכל חפץ נייד, מושך תשומת לב או בעל ערך, כדי למנוע חיפושים יסודיים מצד אלה, הסבורים שאין לחסום שור בדישו.

כאשר נרשמים הפרטים הרלוונטיים בכרטיס־העבודה, מוטב שהלקוח יקפיד לחתום על נכונותם אישית, ולהחתים גם את האיש המטפל במכונית, גם כאשר הוא חברה'מן ואולי במיוחד כאשר הוא חברה'מן העובד בשיטת ה„סמוך".

אפשר להאריך את חיי המכונית, אם מקפידים על כל הוראות היצרן לגבי אופן תחזוקת המכונית, בלי לעשות „הנחות" והפחתות במיספר הטיפולים המומלץ. בארץ מקובל אופן הטיפול הבא:

בכל 5.000 קילומטרים מבצעים טיפול הכולל החלפת שמנים ובדיקה שטחית של המכונית בנסיעת מיבחן.

בכל 10 אלפים קילומטרים מבצעים טיפול מקיף יותר, על־פי רשימה המצוייה בכל מוסך מורשה.

סחמ"ים לראש מנוע

המערכת התחתונה היא המקורית. מחיר רה 194 שקלים. המערכת העליונה היא תחליף, ומחירה 210 שקלים.

במיקרה זה לא רק שהמערכת המקורית טובה יותר, והיא גם זולה יותר. מעט מאוד מן החלקים התחליפיים מוכיחים עצמם כחסכוניים, בדרך כלל הם מאיכות פחות טובה מהחלק המקורי.

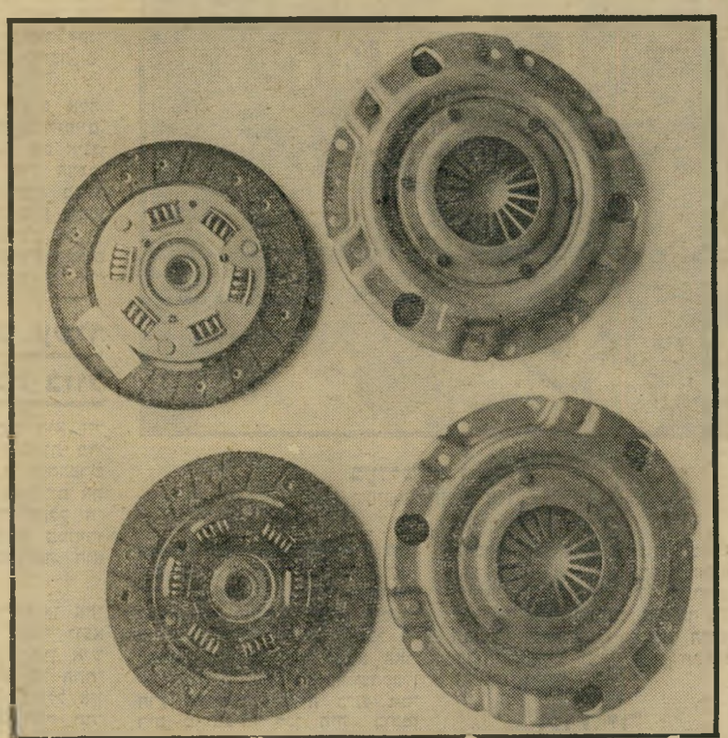

מצמ"דים

מימין — המצמד המקורי שמחירו 1180 שקלים. מחיר התחליף, משמאל, הוא 800 שקלים. המצמד המקורי מאפשר החלפת הילוכים חלקה יותר. בכמה מכוניות שמותקן מצמד מחליפי, קשה להחליפו מאותר יותר.

ככל שמתרבה מיספר הקילומטרים, נעשה טיפול זה מקיף ויסודי יותר. טיפול זה אינו כולל תיקונים, אלא הינו בחזקת טיפול מונע, שתפקידו לאפשר נסיעה תקינה ב־10 אלפים הקילומטרים הבאים. חברות המחזיקות ציי־רכב גדולים מצאו ששיטת הטיפולים המונעים זולה יותר לתחזוקת הרכב, וכך עוהגים גם רבים מהלקוחות הפרטיים שיש ברשותם רכב חדש.

חלק מבעלי־הרכב אינו מבצע טיפולים שוטפים, אלא תיקונים לפי הצורך. משמעות הדבר היא שחלק שהתקלקל מוחלף רק לאחר שנפגם עד־תום, ובדרך־כלל הצליח לפגום בחלקים הסמוכים לו, או התלויים בו. כך יוצא שצריך להחליף כמה חלקים, ומסתבר שחיסכון בטיפולים מונעים מהווה למעשה ביזבוז לא קטן.

חשבון פשוט מראה שעלותם של תיקונים נפרדים, מחוץ למיסגרת הטיפולים השוטפים, גבוהה פי שניים מעלות התיקונים הללו כשהם מבוצעים בעוד מועד במיסגרת הטיפול הקבוע, המונע. זאת משום שצוות שלם עובד על המכונית במרוכז וביעילות, ויש חיסכון גדול בשעות עבודה. לדוגמה: בטיפול מונע של בדיקת בלמים בגלגל האחורי, אפשר להחליף באותה ההזדמנות מיסבים, ללא צורך בפירוק מיוחד. החלפת אותם מיסבים בנפרד תעלה כ־80 שקלים. יש גם פעולות המתבצעות ללא תשלום.

נוסף לטיפולים המונעים, יש שיטה בדוקה נוספת להארכת חיי המנוע: נסיעה במהירות שאינה עולה על המהירות המומלצת, בהתאם לכוח־הסוס של המנוע במכונית. נסיעה מבוקרת כזאת לא תעלה את המנוע לעבודה בסיבובים (טורים) גבוהים, שמקצרים את חייו. בשיטת נהיגה זאת מגיעים גם לחיסכון רב בדלק. כל מה שצריך הוא להימנע מזינוק מהיר ברמזור, ומתחרויות עם כלי־רכב אחרים. המהירויות המומלצות: *

מנוע של עד 1.000 סמ"ק — לכל היותר 80 קמ"ש.

מנוע של עד 1.500 סמ"ק — לכל היותר 100 קמ"ש.

מנוע של עד 2.000 סמ"ק — לכל היותר 110 קמ"ש.

מנוע של עד 3.000 סמ"ק — לכל היותר 125 קמ"ש.

בעלי־הרכב המבצעים בקביעות את טיפולי ה־10.000 קילומטרים, כלל אינם צריכים את מכוניתם למיבחן הרישוי (הטסט) השנתי, פרט להכוונת פנסים וגלגלים. את שתי הפעולות האחרונות כדאי מאוד לעשות במכון שבו מבצעים את המיבחן עצמו, ולא במקום אחר, משום שיש הבדלים שקשה להסבירם בשעוני־הבדיקה השונים. לא מעט מבין בעלי הרכב אינם מכינים אותו כלל למבחן, כשבליבם מפעמת התיקווה שיצליחו לעבוד על מישהו, וגם על מיכשור הבדיקה.

קשה להבין על מה מתבססת תיקווה זו. ברוב המיקרים נכשלים הנבחנים, מאבדים זמן וכסף, ומבצעים „רק" את התיקונים שעליהם הצביע הבוחן. חלק הנבחנים שעוברים את המיבחן בהצלחה הולכים הביתה בתחושה שהמכונית תקינה. אך הם מצליחים לעבוד רק על עצמם.

* זו אינה המלצה לנסוע במהירויות הללו, אלא המלצה שלא לנסוע מהר יותר, לטובת המנוע.

זמני טיפול במוסך

טיפול עשרת אלפים — 4—7 שעות.
שיפוץ מנוע מלא — 23 שעות.
חצי שיפוץ מנוע — 11 שעות.
ראש מנוע להשחזות — 7 שעות.
החלפת מנוע — 8 שעות.
שיפוץ תיבת הילוכים לא אוטומטית — 13 שעות.
החלפת מצמד — 6 שעות.
שיפוץ הגה — 4 שעות.
כיוון פרונט — 3 שעות.
מתלה צד אחד — 4 שעות.
פירוק והרכבת מצנן — 2 שעות.
החלפת משאבת־מים — 3 שעות.
החלפת ספידבנדים ארבעה גלגלים — 3 שעות.
שיפוץ מנייר — 3 שעות.
שיפוץ משאבה מרכזית — 3 שעות.
החלפת בולם זעזועים אחורי — 1 שעה.

העובדה שהמכונית עברה מיבחן אין פירושה שהיא תקינה. המרחק בין מערכת בלימה תקינה ובין מערכת בלימה מסוכנת יכול להתבטא במילימטרים ה־אחרונים, הספורים, של סירטי הבלימה. המילימטרים הללו יספיקו לשעון המדידה, אך שבועיים לאחר המיבחן תבגוד המכונית בנהג.

תחליפים זולים

ל כוך לקרות גם שאחת ממשאבות הבלימה תימצא בשלבי־נזילה מתקדמים שלא יתגלו בטסט. אם מערכת ההיגוי מתנהגת בצורה מסוכנת במהירויות גבוהות בלבד — גם זה עלול שלא להתגלות בבדיקה במכון. מי שניגש למבחן עם מכונית בת שלוש שנים ויותר ללא הכ־

(המשך בעמוד 56)

כיצד לנהוג במוסך

כאשר נכנס לקוח ישראלי למיסעדה ומאכילים אותו בזבל, הוא משלם יפה, אומר תודה, ובמיקרה הטוב אינו מופיע שוב במקום. אין שום גוף שיוכל לאלץ את בעל המיסעדה לבשל כהלכה, או להחזיר ללקוח את כספו.

בענף המוסכים — ככל שאמורים הדברים במוסכים המורשים — פני הדברים שונים, למרות שלא תמיד הסכומים הנגבים שם גבוהים יותר מהמחיר שגובות מיסעדות מסויימות. קורה לא אחת שהלקוח הבלתי־מרוצה מבטל שיק, או שנכנס למוסך אחר, המבצע גם כמה תיקונים שלא בוצעו במוסך הראשון מטעמי חיסכון.

רבות מהתלונות נגד בעלי־המוסכים, על הפקעת מחירים, נובעות מכך שבעלי־המכונית הישראלים אינם יודעים מהו משך הזמן שמחייבת כל פעולת תיקון (ראה טבלה מצורפת). הישראלי גם אינו יודע כיצד להתלונן כאשר הוא סבור שהמחיר הופקע, או שהתיקון בוצע שלא כהלכה.

הטיפול המהיר ביותר הוא אצל היבואן, שיעשה הכל כדי לשמור על שמו הטוב. אפשר לקבל גם טיפול בתלונה באיגוד המוסכים, שם יושבת ועדה מיוחדת לעניין זה, המורכבת מאנשי האיגוד ומנציגי מישרד־התחבורה. ברוב המיקרים טוחנות הצדק במהירות רבה. אם נמצא שהלקוח צודק, מורים למוסך לחזור על התיקון חינם, או לפצות את הלקוח בכסף.

המהפכה של ארקיע:
לטוס לאילת
בספטמבר או אוקטובר
ולקבל מארקיע

באילת
מכונית
צמודה
חינם!

לחופשה משגעת במסגרת "עיסקת הנופש הטובה ביותר" או ליום עסקים - ארקיע מעניקה לטסים לאילת מכונית אוויס צמודה חינם.
בתאום מראש (24 שעות לפחות) תחכה לכם אוטוביאנקי או פיאט 127 בשדה התעופה באילת - אתם משלמים רק את דמי הקילומטרג' וכיסוי נזק ראשוני.

עסקים באילת
הזמנת טיסה הלוך ושוב לאילת - ארקיע מצמידה לך בחינם מכונית אוויס למשך יום שלם.

לנופשים באילת
מכונית חינם של אוויס ל-3 ימים ב"עיסקת הנופש הטובה ביותר".

עיסקת הנופש הטובה ביותר...
* 1,497.- ש' בלבד
למבוגר (מינימום שני משתתפים), כולל:
טיסה הלוך ושוב מת"א או ירושלים,
3 ימים (2 לילות) במלון 3 כוכבים
עם ארוחות בוקר כולל כל המיסים,
והמכונית - בחינם.
תוספת כוללת למלון 4 כוכבים - 160. שקל.

נופשי ארקיע שלא ישתתפו במבצע ארקיע-אוויס מוזמנים להצטרף לטיול חינם לשארם א-שייך מאילת, באוטובוס ממוזג ובליווי מדריך.

Avis features Opel cars.

* המכצע אינו כולל רוכשי כרטיסים מחלים, בהנחה, או כרטיסי תרשב.
* אפשרות לטיסה מחיפה בתוספת מחיר.
* אפשרות לרכב גדול יותר בתוספת מחיר.
* כפוף לתקנות השכרת רכב: לנהג מעל גיל 23 ובעל רשיון בתוקף שנה לפחות.
* מחיר עיסקת הנופש עד 25 לספטמבר.

מספר המכוניות מוגבל
הרשם בהקדם בסניפי ארקיע:

ת"א - נופש: 03-413223-5, עסקים: 426262
ירושלים: 02-225888
חיפה: 04-643371, נתניה: 053-23644,
ובכל סוכנויות הנסיעות

AVIS
arkia ארקיע

עם ארקיע מחוץ אל חוף

גזוגל הרכב

(המשך מעמוד 54)

נה — נוטל על עצמו סיכון לא מחושב גבוה ביותר.

כך קורה שחוק המדינה, המאלץ כל בעל מכונית, שגילה יותר משלוש שנים, להעבירה מיבחן שנתי, אך אינו מאלץ את בעל המכונית להביא תעודה המעידה שעברה בדיקה מקיפה לקראת המיבחן, מחמיץ את יעודו. ידוע גם שאפשר לשלם 300 שקלים ל„מאכער", שיכול להעביר במיבחן כל גרוטאה נוסעת, שיש להשקיע בתיקונה אלפי שקלים. התירוץ לתופעה זו: „אין כוח אדם".

כאשר חושב הלקוח פעמיים לפני שהוא מכניס את מכוניתו למוסך לצורך ביצוע תיקונים, אחת הסיבות העיקריות לכך היא מחיר החלפים. אפילו כאשר החלפים הבטיחותיים הוזלו ב־30% בערך, עדיין מהווה מחיר החלפים את המרכיב העיקרי בחשבון תיקון־הרכב. מחיר החלפים מהווה 65% עד 90% מחשבון זה. אין פלא, אם כך, שרבים מחפשים במרץ רב תחליפים זולים לחלקי החילוף המקוריים, היקרים כל־כך, שמחיריהם מוצמדים למחיר מטבע זר.

כך קם ענף חדש: יבוא חלקי חילוף מקוריים — אך משומשים. בעיקר מדובר במנועים שלמים, תיבות הילוכים, מיתלים, חלקי פח, פנסים וכו'. חלקים אלה מיובאים בעיקר מאירופה. הם מפורקים ממכוניות חדשות כימעט, שהושבתו בעיקבות תאונות. המרכז החדש של חלפים אלה נמצא ברחוב המסגר וברחוב יצחק שדה ובגני התערוכה בתל־אביב. מחירם של חלפים מקוריים־משומשים אלה מגיעים לשליש ממחירם של חלפים חדשים, ובדרך כלל הם טובים. באשר לקניית מנועים משומשים — זו כרוכה בהימור.

מלבד חלפים מקוריים־משומשים אלה, קיימים בשוק גם חלקי־חילוף תחליפיים, חדשים. גם אלה מיובאים, אך הם אינם מקוריים, ואינם מתוצרת יצרן הרכב. יבוא חלפיאלה מהווה כחמישית מכלל יבוא חלפים אלה מהווה כחמישית מכלל יבואנים הקטנים אינם מחזיקים מיגוון מלא של חלפים. הם מייבאים רק חלקים מבוקשים, שצריכתם גדולה ולכן אין צורך להחזיקם זמן רב במלאי.

רק עשיר יקנה בזול

לא תמיד החלק התחליפי הוא זול מהחלק המקורי. לעתים קרובות מדי כמעט שאין הפרש במחיר, או שההפרש זעום. זאת משום שהסוחרים מצמידים את מחיר החלק התחליפי למחיר החלק המקורי, וכך יוצא, שמי שנהנה ממחירו הזול של החלק התחליפי באירופה, הוא הסוחר עצמו ולא הלקוח.

על חלק מקורי מקבלים מהיבואן אחריות של שלושה חודשים. כאשר יוצא חלק תחליפי את החנות, שוב אין איש אחראי לתקינותו. אורך חייהם של התחליפים קצר למדי, בדרך כלל, ביגלל איכותם הירודה. כאשר מורכב חלק תחליפי במכונית, ולאחר חודש או חודשיים מתברר שאינו ראוי לשימוש, משלם הלקוח פעמיים עבור החלק — ופעמיים עבור עבודת ההרכבה.

גם המוסכים המורשים אינם נותנים אחריות על עבודה שביצעו לפי בקשתו הלקוח מפורשת של הלקוח, תוך שימוש בחלפים לא מקוריים. כאשר יש אחריות מטעם היצרן, עשוי הדבר לחסוך ללקוח מאות או אלפי שקלים. כאשר חלף מקורי נמצא פגום, מחליף היצרן את החלף, ומשלם גם את מחיר העבודה.

מעטים מאוד מן החלפים התחליפיים אכן מוכיחים עצמם כחסכוניים. אלה הם בדרך כלל צינורות מים, רצועות, מסננים, מגבים, חלקי פח מסויימים, פנסים, שמשות, פלטינות, קונדנסטורים, סוגים מסויימים של סתמים ומיסבים. חלקי מפלט (אגזוז) מסויימים שהיו יכולים להיות טובים, עלולים לגרום לדפיקות מיותרות בשילדה, כיוון שהרכבתם מחייבת אילתור ושינויים במיבנה מערכת המפלט.

אילו היו חלקי החילוף התחליפיים באיכות טובה, יתכן שאפשר היה להשתמש בהם. אך בדרך כלל נכונה כאן האימרה: אינך די עשיר מספיק שתוכל להרשות לעצמך לקנות בזול. **איציק דנין**

במדינה

מונגנון בין הכיסאות

ועדה אחת פסקה שהמקום ישמש כמועדון, ועדה אחרת פסקה שיוכל לשמש כמחסן — וביניתיים משמש האולם כמישכן לעכברים

„אני לא רואה שום סיבה שבמקום הזה לא יהיה מועדון חברים." אלה היו דבריו של ראש־עיריית תל־אביב, שלמה להט, כשביקר עם פמלייתו לפני כחצי שנה במועדון מינוס־אחד שברחוב מנדלי פינת בן־יהודה.

יזהר בוכמן, בעל המועדון, נאלץ לסגרו לפני כשנה, לאחר פעילות רצופה של 16 חודשים. הוא לא תיאר לעצמו, שאחרי שנתיים של התכתבויות והתרוצצויות, תשבנה שתי ועדות, האחת עירונית, והשנייה מחוזית, ובכל אחת מהן תתקבל החלטה המנוגדת לי־החלטת רעותה. כתוצאה מכך, נשאר העניין ללא הכרעה.

בוכמן פתח את מועדונו ב־דצמבר 1978. המועדון שימש לחורגים שונים ולריקודים, ושכן באולם רחב־ידיים באיזור מיסחרי, שבו, לפי החוק, מותר להפעיל בתי־עסק ובתי־שעשועים מכל הסוגים. המרתף, שבו נמצא האולם, נבנה ב־1965. מסתבר שהקבלן חרג מרישיון הבנייה ב־47 מטרים מרובעים. לכן היה בוכמן צריך להמציא, נוסף על כל הישורים הרשמיים שדרושים לפתיחת עסק, גם אישור להגדלת האולם ולשימוש במקום הנוסף.

בעל־מועדון בוכמן
שמישהו יחליט כבר

להמצאת אישור זה היה צורך בדיון של הוועדה־המקומית לתיכנון ובנייה ערים. ואומנם, הוועדה דנה ואישרה את ההגדלה. כמו כן המליצה הוועדה־המקומית לפני הוועדה המחוזית, להגביל את השימוש במקום לצרכים שלא יחייבו פריקה וטעינה, בגלל בעיות חנייה במקום. הוועדה המקומית התירה גם, על תנאי, שימוש באולם כמועדון למשך שנתיים.

חכמי חלם. מה עשתה הוועדה המחוזית כשבאה לפסוק על גורל המועדון? גם היא אישרה את הגדלת האולם, התעלמה לחלוטין מהמלצות הוועדה המקומית, ופסקה שהשימוש באולם יוגבל לאיחסון בלבד. אך באולם אי אפשר להשתמש למטרות איחסון ללא חנייה סבירה במקום.

עירעורו של סגן ראש־העיר, דויד שיפמן, שהוא יושב ראש הוועדה המקומית לתיכנון ובנייה, לא שינה את החלטתה של הוועדה המחוזית. גם בדיון מחודש בעניין, החליטה ועדה זו לאמץ את ההחלטה המקורית שלה מבלי לנמק את החלטתה.

החלטות חכמי חלם הם כאין וכאפס לעומת החלטת הוועדה המחוזית לתיכנון ובנייה.

כבר שנה עומד האולם עזוב, מעלה טחב וליכלוך ומשמש מישכן נוח לזוחלים וליונקים מסוגים שונים, בלב ליבה של העיר הצפונית ביותר במדינה.

יזהר בוכמן ממשיך לקוות שיהיה מישהו בעירייה שיפתור לו את הבעייה ויחליט. אם לא יש תנה דבר, תעמוד לפניו רק אפשרות אחת: לפנות בעתירה לבג"ץ.

בינתיים כורע בוכמן תחת נטל תשלומי הארנונה, שגובה ממנו העירייה, תשלומי טלפון, ביטוח, ושכר הדירה במקום, שהחוזה לגביו נחתם לחמש שנים מראש.

בוכמן מוכר על־ידי מישרד הביטחון כנכה־צה"ל, ובתור שכזה קיבל גם סיוע כספי לפתיחת המועדון. גם זה לא עזר לזרז את ההכרעה בנושא. במיכתב ששלח למר להט לאחרונה, ביקש בוכמן שיותר לו לפתוח את המועדון לזמן־מה, כדי להחזיר את החובות הכבדים שהצטברו במשך השנה שבה המועדון היה סגור. תשובה לא התקבלה.

הגליל

מהומה ביסוד־המעלה

במושבה הצפונית מנחל תושב המקום קרב על ארץ־ישראל היפה

ביסוד־המעלה התייחסו לסיכסוך־הקרקעות שבין שני תושבי־המקום בשיווין־נפש, אך היה משהו יוצא־דופן בקרב זה על אדמת־המריבה.

לפני כחמש שנים קנה אורי פלק, אדריכל גנים מרמת־השרון, שני צדדים של בית־משותף במושבה. הבית מהווה שתי יחידות של מישקי־עזר, בגודל של חמישה דונם. אורי ואשתו, ליסה, אוצרת מוסיאונים, החליטו לשנות את אורח חייהם ולהקים משק שיעובד על־ידם בלבד — ללא עובדים שכירים. אורי עובד כפועל־יומי ביישוב, בעבודות שונות, משום שהמשק עדיין לא מניב את הרווחים המיוחלים.

(המשך בעמוד 64)

הקרע בין שני אמרגני הצמרת, שלמה צח וחיים שלף,

מעמיד כמה מטובי האמנים בארץ לפני השאלה: עם מי ללכת?

ה שמועה עברה כסופה במוקדי ה־בוהמה התל־אביבית: צמד האמר־גנים שלמה צח וחיים שלף, בעלי מישרד האמרגנות המצליח אורות, נפרדים.

סיכסוך התגלע בין השניים, המשיכו השמועות לטעון. אמני־המישרד נדהמים.

השותף הראשון בצמד, שלמה צח, מכ־חיש את כל העניין: „זוהי רכילות מרושעת!"

לעומתו טוען חיים שלף: „האמת היא שהיו דיבורים על זה. אחרי 10 שנים של שותפות אתה עובר רוטינה מסויימת, אתה יוצא לעולם הגדול, רואה שיטות־עבודה אחרות וחדישות. גם אצלנו ב־ארץ דברים השתנו, כך שלכל אחד יש הדיעות שלו, כל אחד מושך לכיוון אחר בדרך אחרת. יש בינינו חילוקי־דיעות. בינתיים אין פירוד."

צרות צרורות

ב שנה האחרונה נדמה שעבר חתול שחור במישרד אורות. הצרות התחילו כשהזמרת גלי עטרי הגישה תביעה נגד המישרד, בטענה שרומתה בענייני כספים. המישרד הגיש תביעה נגדית נגד גלי, המתבררת בימים אלה בבתי־המישפט.

תביעה מישפטית נוספת הוגשה על־ידי אורות נגד המערך על השימוש בשיר יחד בביצוע חלב ודבש בשידורי התעמולה ל־בחירות.

גם בתחום האמנותי לא הלך להם כל־כך. המישרד החליט להמר על הפופולריות הגואה של מרים פוקס, הלא היא הגברת צ'יבוטרו, והפיק הצגה בכיכובה. אולם, מסתבר שהקהל לא התלהב, וההצגה ירדה מהבמה אחרי 14 הופעות בלבד. גם אז פרחו שמועות כאילו עומדת הגברת פוקס להגיש תביעה כספית נגד אמרגניה.

לאחר שזכו פעמיים ברציפות בתחרות הארוויזיון, ניסו האמרגנים לעשות זאת בשלישית, אולם להקת חלב ודבש בהרכבה החדש, לא הצליחה לזכות בתחרות קדם־הארוויזיון, והסתפקה במקום הרביעי בל־בד.

התעוררה גם מחלוקת על השאלה מי יסע לתחרות זוכי הארוויזיון ב־25 השנים האחרונות, שהתקיימה באוסלו שבנורווגיה. גלי עטרי ויצחה לנסוע בטענה שהיא ש־הביאה לזכייתו של השיר. אולם שלמה צח טען: „גלי תיסע על גווייתי המתה." לב־סוף ניצח שלמה צח ולהקת חלב ודבש נסעה בהרכב החדש עם הזמרת לאה לו־פטין.

השותפות בין שלמה צח וחיים שלף החלה לפני עשר שנים. שלמה צח היה אמרגן מתחיל, שטיפל בעיקר באשתו דאז, הזמרת חנה צח־גת, היא אילנית. חיים שלף היה אקורדיוניסט צעיר, שניגן בלהקות לריקודי עמים, והחליט להשקיע כסף במישרד אמרגנות. הוא בחר בשלמה צח כשותפו. מישרד אורות הפך תוך זמן קצר לאחד ממישרדי האמרגנות המצליחים ביותר בארץ, כשעובדים בו מיטב כוחות הזמר והבידור הישראליים, כמו אילנית, טוביה צפיר, ספי ריבלין וחלב ודבש. ה־מישרד הפיק הצגות גדולות, שזכו להצלחה רבה, ביניהן: אדם וחבל, ערוץ 2 ואגדות האחים גרימברג.

בארץ או בחו"ל?

ה יה זה שלמה צח שהיה אחראי על בחירת החומר, השירים, התלבושות וההעמדה על הבמה, של השירים שזכו ב־ארוויזיון, צח הוא אמרגן שידוע בחריצותו ובכושרו המעולה להחדיר את אמניו ל־אמצעי התיקשורת, ובהתמצאותו הרבה ב־עיסקי השעשועים. אולם דומה שמה שטוב בארץ, אינו מספיק לחוץ־לארץ. הוא הח־מיץ את הצלחת אמניו זוכי הארוויזיון, ו־לא הצליח לפתוח להם שווקים בחוץ־לארץ. לא במעט היו אשמים בכישלון זה ה־אמנים עצמם, כמו גלי עטרי, שרצתה להר־פיע כסולנית, כאשר בחוץ־לארץ הביקוש היה דווקא ללהקות.

בכל התקופה ההיא היה שלמה צח ה־אחראי על הצד האמנותי של המישרד וגם שימש כדוברו, בעוד שחיים שלף היה בעיקר האחראי על ה„חלטורות" בארץ והכספים. שני האמרגנים עבדו, לדבריהם, ללא חוזה כתוב. זוהי טענה מתמיהה, ב־עיקר לאור העובדה שהמישרד גילגל כס־פים רבים, בעיקר אחרי זכיית השיר הלהיט באירווויזיון.

לאור הכישלונות שנחל, החליט שלמה צח שהגיע הזמן להתבסס יותר בחוץ־לארץ, כדי למנוע כישלונות בעתיד. לעו־מתו טען שותפו, שצריך לבסס את העבו־דה יותר ויותר בארץ.

שני השותפים מתחמקים ממתן תשובה ישירה לשאלה מי יזם את הפירוד. אומר חיים שלף: „הצלחתי לשכנע את שלמה צח, שעם הזמן כל אחד מאיתנו יתן לעצמו ביטוי יתר בתחומי העבודה, לכל אחד תהיינה יותר סמכויות בעבודה, וצורת ה־עבודה בינינו תהיה שונה ממה שהיתה עד היום." גם שלמה צח עונה בצורה דיפלומטית ומתחמקת: „גניח שכל זה אמת ואחד הצדדים ירצה לפרוש למיקצוע אחר, אבל מישרד אורות ימשיך להתקיים לנצח. „פירוד ביני ובין חיים לא יזיק ולא יהווה אסון לאף אחד."

בעוד שני האמרגנים מתחמקים מן השאלות, יודעים אמני המישרד את האמת, והם שיצטרכו להחליט בעתיד עם מי ללכת: עם שלמה או עם חיים?

עם מי ילכו?

ה זמרת הוותיקה ביותר במישרד אילנית: „שלמה הכין אותי. אני יודעת שהם עומדים להיפרד. שלמה רוצה הצלחות בחוץ־לארץ, וחיים רוצה הצל־חות בארץ. ההכחשה של שלמה היא דבר חדש בשבילי. אם הם יפרדו, אני הולכת כמובן עם שלמה צח, שטיפל בי מאז ו־מתמיד. חיים שלף היה מטפל לי בחשבונות הכספים, עד שעניינים אלה עברו לטיפולו של הגורם השלישי במישרד, סביון צבר."

ספי ריבלין, כוכב הליכוד והתצגה אגדות האחים גרימברג:

„שמעתי שמועות חולפות באוויר ואני מתאר לעצמי שיש כאן משהו, אחרת לא היו שמועות. אני עצמי גישתי בין שניהם ומתאר לעצמי שיש דברים בגו ומשהו מתרחש בשטח. כן, אני חושב שהפרידה תתרחש בקרוב."

לאה לופטין, מלהקת חלב ודבש:

„שמעתי שמועות חולפות באוויר ואני האמת היא שהעניין לא כל כך מעסיק אותי. מה שמעניין אותי זה להמשיך לשיר. בכל אופן, אם אכן יתרחש הפירוד הקרוב, אנחנו נשאר עם שלמה צח.

ראובן גבירץ, מחלב ודבש אומר אף הוא: „אם השמועות כל כך עקשניות, יש דברים בגו. אני מאמין שיש פירוד, אני מחכה שיודיעו לי על כך רישמית."

חברם ללהקה, יהודה תמיר:

„אני יודע שהולכת להיות הפרדת כוחות. בלהקה דיברו על כך — ומכאן שמעתי את הדברים. אם זה יקרה — זה רק יכול להועיל — כי התחדשות היא דבר מצויין."

סביון צבר הוא אמרגן צעיר, שהתחיל לעבוד במישרד אורות ב־1977, בהיותו בן 15. עד מהרה הפך הנער הצעיר למנהל ההפקות של המישרד, כשהוא מרכז בידיו סמכויות נרחבות וטיפול בכספי המישרד. סביון מהווה היום נושא מיקוח רציני בין שני האמרגנים, כשכל אחד מציע לו הצעות ומנסה למשוך אותו אל צידו. האמת היא, שחיים שלף היה זה שהביא את סביון ל־אורות. שלמה צח לא האמין בו, אולם עד מהרה נוכח בטעותו והפך אותו לאחד מעמודי התווך במישרד.

סביון נמצא כרגע במצב לא נעים במ־יוחד: „אני יודע על הפירוד הצפוי. האמת היא שנקלעתי למצב קשה. אני מקבל הצ־עות משני הצדדים. בשבילי היה עדיף אילו המצב היה נשאר כמו שהוא, כי כך אני שולט על יותר דברים. לא החלטתי עדיין עם מי ללכת, אלך עם מי שיציע לי את ההצעה הכספית הגבוהה ביותר. אם לא, אסע לחוץ־לארץ." **צביקה. שדו** ■

קצר חשמלי במישרד האורות

אילנית
„אני הולכת כמובן עם שלמה!"

אמרגן סביון צבר וגלי עטרי
„הקלטתי למאר קשה!"

גברים ונשים מגיבים על מאמרה הפרובוקטיבי של האשה האוסטרלית, הטוענת כי רק גירוי הדגדגן מביא אשה לידי אורגזמה

„הנשים מעדיפות גברים!"

מיסתורי האורגזמה הנשית

„ה כתר שקשרו לדגדגן יהרוס את חיי המין שלי."

„אמת, נכון שאני מתגרה ממגע בדגדגן, אבל אני רואה את המגע בו כחלק זעיר מתהליך הגירוי. אני מתגרה במידה שווה כשגבר מוצץ את שדי בצורה הנכונה. מדוע לא עשו מחקר על הטיפול הנאות בשדיים?"

„בעת האחרונה גיליתי שרוב הגברים עימם אני נמצאת במיטה, מקדישים תשומת לב רבה לדגדגן שלי. כמובן שהדבר בא על חשבון הזנחתם של אברים אחרים בגופי. כשאני מבקשת לסיים ומתחילה להניע את גופי בעצבנות, על מנת להתחמק מקצה הלשון שנוחת בדיוק על דגדגני, שואל אותי הגבר: מדוע את מתחמקת? קראתי בעיתון שהמקום המרגש ביותר בגוף האשה הוא הדגדגן!"

לא אישה ערכה רשימה תלונות זו. זהו גבר, שעקב אחר הסידרה, ולבסוף החליט שגם הוא חייב לתרום לה את חלקו.

בחודש יוני השנה הוא רואיין בתוכנית הטלוויזיה שעה טובה. עיני כל המדינה הופנו אל המירקע באותו יום שישי, שבו גונבה השמועה שקסאווירה הולנדר, ששהתה אז בארץ והשתתפה בכנס הסקסולוגיים הבין-לאומי שנערך בירושלים, עמדה להופיע בתוכנית זו. ברגע האחרון, נמנע ממנה הדבר, ובחור ישראלי נקרא לבוא מיד להופיע להקלטת התוכנית.

היה זה צבי צוויגנברג, שכתב ספר על הזיות-המין של גברים ונשים בישראל הדימיון שמאחורי המציאות, ובימים אלה הוא פירסם ספר מדע בידיוני בשם תיק פחד. כעת הוא עסוק בכתיבת ספר נוסף שיקרא כיצד ליהנות ממין ללא רגשות אשם.

התגובות למאמרה של האשה האוסטרלית, שהתפרסמו בהעולם הזה, עוררו בצבי סקרנות שהובילה אותו לשאול ולהקשיב לתגובותיהם של נשים וגברים, שבהם פגש לאחרונה. הוא החליט לשתף את קוראי הסידרה בתגובות שליקט מפיהם:

„אני נאלצת להסביר לכל גבר מחדש, שעודף גירוי גורם להרגשת עינוי. רוב הגברים אינם יודעים מתי הרגע הנכון לעזוב את הדגדגן ולהתייחס גם לאברים אחרים."

„אחד הדברים שעוררו את חמתי היה אותו הגבר שנהג ללקק את ערוותי בצורה המהנה ביותר. הוא נהג לדחוף את לשונו, היה פוער את שפתי הנרתיק באצבעותיו ומגרה אותי עד שיגעון. בפעם האחרונה כשהייתי איתו, הוא זנח את כל המשחקים המהנים ועסק כל העת רק בדגדגן שלי. כשהערתי לו על כך אמר: חשבתי שתעדיפי טיפול בילתי פוסק בדגדגן. הרי קראתי שזה האיבר החשוב ביותר בגוף האישה. אני חפץ לגרום לך תענוג. „הסברתי לו שאהבתי יותר את מעשיו הקודמים. היתה זו הפעם הראשונה שתקלונגתי באוזניו. אחרי שעה קלה הוא הלך ולא שב יותר."

מסביר צבי צוויגנברג:

למה הדבר דומה? למלך שהיה לו הכל, ונפשו חפצה לפתע בארמון חדש. מאחר ואין מערערים על תשוקותיהם של מלכים, נגבה הכסף מהעם ונבחר האדריכל שעסק שלוש שנים בבניית הארמון. היצירה שהוציא מתחת ידיו היתה שכיית חמדה שאין משל לה.

ביום המיועד, בא המלך עם פמלייתו כדי להתבונן בארמון המפעים ביופיו, והנה כיסתה ענגה את פני המלך. חשב המלך ואמר: איני יכול לדור בארמון זה!

מדוע? תמהו משרתיו ויועציו. אמר להם: ארמון זה יפה מדי. האנשים יאמרו: אכן, במקום מופלא דר המלך. במקום להתיירא ולכבד את המלך יהיו כולם מלאי הערצה ליכולתו של האדריכל בעל הכישרון.

הירסו ארמון זה, אמר המלך, בנו לי משכן כזה שהאנשים יבחינו בי ובתיפארתי, ולא בתיפארת קירותי.

הבאתי משל זה מפני שהדגדגן רומם והועלה לדרגה כל-כך גבוהה, עד שניש-כחו כל השאר. המלך והמלכה הועמדו בצל, ואסכולת הדגדגן, בעלותיו (הנשים) ומעריציו שולטים בכיפה.

קירותיו של הארמון היפה שניבנה בשביל המלך הרי הוא נימשל לדגדגן.

אני מוכן לצאת מעולם אגדות המלכים וארמונותיהם, ולהתייחס לאגדות הדגדגן. משום שאני גבר, וסובל מחסרונה של פיסת הבשר רוויית עצבי התענוג, אני נוקט בגישה זהירה בבואי להתייחס לתחום, שהתנסותי בו היא חיצונית בלבד.

ביקרתי לאחרונה במספר מסיבות, וכרגיל, אחרי שמיצינו את כל הנושאים שעליהם משוחחים במסיבה, התחלנו לשוחח על הזיות-המין של גברים ונשים בישראל הדימיון שמאחורי המציאות, ובימים אלה הוא פירסם ספר מדע בידיוני בשם תיק פחד. כעת הוא עסוק בכתיבת ספר נוסף שיקרא כיצד ליהנות ממין ללא רגשות אשם.

התגובות למאמרה של האשה האוסטרלית, שהתפרסמו בהעולם הזה, עוררו בצבי סקרנות שהובילה אותו לשאול ולהקשיב לתגובותיהם של נשים וגברים, שבהם פגש לאחרונה. הוא החליט לשתף את קוראי הסידרה בתגובות שליקט מפיהם:

„אני נאלצת להסביר לכל גבר מחדש, שעודף גירוי גורם להרגשת עינוי. רוב הגברים אינם יודעים מתי הרגע הנכון לעזוב את הדגדגן ולהתייחס גם לאברים אחרים."

„אחד הדברים שעוררו את חמתי היה אותו הגבר שנהג ללקק את ערוותי בצורה המהנה ביותר. הוא נהג לדחוף את לשונו, היה פוער את שפתי הנרתיק באצבעותיו ומגרה אותי עד שיגעון. בפעם האחרונה כשהייתי איתו, הוא זנח את כל המשחקים המהנים ועסק כל העת רק בדגדגן שלי. כשהערתי לו על כך אמר: חשבתי שתעדיפי טיפול בילתי פוסק בדגדגן. הרי קראתי שזה האיבר החשוב ביותר בגוף האישה. אני חפץ לגרום לך תענוג. „הסברתי לו שאהבתי יותר את מעשיו הקודמים. היתה זו הפעם הראשונה שתקלונגתי באוזניו. אחרי שעה קלה הוא הלך ולא שב יותר."

מסביר צבי צוויגנברג:

למה הדבר דומה? למלך שהיה לו הכל, ונפשו חפצה לפתע בארמון חדש. מאחר ואין מערערים על תשוקותיהם של מלכים, נגבה הכסף מהעם ונבחר האדריכל שעסק שלוש שנים בבניית הארמון. היצירה שהוציא מתחת ידיו היתה שכיית חמדה שאין משל לה.

ביום המיועד, בא המלך עם פמלייתו כדי להתבונן בארמון המפעים ביופיו, והנה כיסתה ענגה את פני המלך. חשב המלך ואמר: איני יכול לדור בארמון זה!

מדוע? תמהו משרתיו ויועציו. אמר להם: ארמון זה יפה מדי. האנשים יאמרו: אכן, במקום מופלא דר המלך. במקום להתיירא ולכבד את המלך יהיו כולם מלאי הערצה ליכולתו של האדריכל בעל הכישרון.

הירסו ארמון זה, אמר המלך, בנו לי משכן כזה שהאנשים יבחינו בי ובתיפארתי, ולא בתיפארת קירותי.

הבאתי משל זה מפני שהדגדגן רומם והועלה לדרגה כל-כך גבוהה, עד שניש-כחו כל השאר. המלך והמלכה הועמדו בצל, ואסכולת הדגדגן, בעלותיו (הנשים) ומעריציו שולטים בכיפה.

קירותיו של הארמון היפה שניבנה בשביל המלך הרי הוא נימשל לדגדגן.

אני מוכן לצאת מעולם אגדות המלכים וארמונותיהם, ולהתייחס לאגדות הדגדגן. משום שאני גבר, וסובל מחסרונה של פיסת הבשר רוויית עצבי התענוג, אני נוקט בגישה זהירה בבואי להתייחס לתחום, שהתנסותי בו היא חיצונית בלבד.

ביקרתי לאחרונה במספר מסיבות, וכרגיל, אחרי שמיצינו את כל הנושאים שעליהם משוחחים במסיבה, התחלנו לשוחח

המאמר שפורסם בגיליון „העולם הזה" (2288) לפני 12 שבועות, תחת הכותרת „מיסתורי האורגזמה הנשית", עורר, כמצופה, תגובות חריפות ביותר של הזדהות ותדהמה.

לא רק לגבי נשים רבות היווה המאמר גילוי ששינה את תפיסתן לגבי מקומן ביחסי-המין, אלא גם בעיני גברים רבים, בני כל הגילים, חיו במאמר גילויים מדהימים.

גילה רזין, כתבת „העולם הזה" ?עניינו רפואה, שגבתה בחודשים האחרונים עדויות ותגובות של נשים וגברים על אותו מאמר, ממשיכה ככך בעמודים אלה.

חח גם על סכס. גיליתי דבר מוזר. רוב הגברים שנכחו בחדר שוחחו אודות הדגדגן של האישה!

משום מה, אני חש, נראה לגברים שהם גילו את דרך הקסם. הנה, מהיום הם יודעים כיצד ליהנות אשה במיטתם. אם בכל שאר הדרכים נכשלים, הרי תמיד קיים עדיין הדגדגן. „אין כוח בעולם שימנע ממך לגמור, אם אטפל לך בדגדגן כפי שצריך!" אמר גברבר שחצן אחד, שתמיד נמנעתי ממגע מיני איתו," סיפרה לי ידידה שנכחה במסיבה.

היא החליטה הפעם לנסות, וסיפרה לי אחר־כך: „הוא פסח על כל ההקדמות והחל מיד לטפל לי בדגדגן. הוא השׂתמש בלשונו ובאצבעותיו, בדיוק כפי שקרא בהעולם הזה. התקררתי לחלוטין. הליקוקים הביאו אותי לדרגת גירוי, אבל נותרתי ללא אורגזמה. זו היתה נפילה."

אמרה לי אחרת: „הייתי מעדיפה ש־גברים ישארו בבורותם בכל מה שנוגע לגוף האשה. נעים לי להיזכר שכל גבר חדש היה מנסה את כל הדרכים שידועות לו כדי לעגן אותי. הוא היה מחפש את מוקדי הגירוי שבגופי ומפעיל עליהם את כל מירצו. חלק עיקרי מהחוויה היתה לתת לגבר החדש לגלות אותי באיטיות. הייתי שוכבת לידו בשקט, נותנת לו להשתכר ממראה גופי, ורומזת מה הם הדברים המעגנים אותי בתנועת גופי או באנקות תענוג חרישיות.

„בדהמת לגלות היום שהגברים למדו שיטה אחרת. במקום לטפל בכל גופי ולהעניק לי מזמנם, הם פונים ישירות לדגדגן שלי! הסיבה לכך ברורה — הגברים היו תמיד נצלנים. הם מעניקים לאשה את כל הטיפול הארוך והמתמשך רק כדי למצוא חן בעיניה. זה מה שיגרום לה לרצות בהם שנית.

„אוקי, כעת יש להם דרך קלה. הם בטוחים שטיפול בדגדגן יטרף כל אשה, והם מזניחים את כל שאר האברים.

התלוננה לפני ידידה נוספת: „לאחרונה גומר בן־זוגי שלי מהר הרבה יותר. נהגנו תמיד להשתעשע במישחקי אהבה, וכשהיה חש שאני נמצאת בדרגת ריגוש גבוהה, היינו מתאחדים וגומרים ביחד.

„היום, אחרי שקרא כל מה שנאמר על הדגדגן, הוא נוקט בשיטה חדשה, הוא בא אלי כשאני עדיין לא מגורה. אחרי שהוא גומר הוא גוחן בין רגלי וניגש ישר אל הדגדגן שלי. הוא משוכנע שכך אגיע במהירות לשיא.

„אני לא אוהבת זאת. אהבתי את מישחקי האהבה הממושכים, שרק בסופם היתה החדירה. כשאני מעירה לו על־כך, הוא אומר: „או מה? העיקר שתגמרי כשאטפל לך בדגדגן'."

ידידה נוספת טענה שהגברים מקדישים תשומת־לב רבה מדי לאורגזמה של ה־אשה. כעת כשמצאו דרך חדשה ונוחה להביא אשה לאורגזמה מהירה, הם מזל־זלים בכל השאר. „העדפתי את התקופה שבה היה הגבר שואל אותי: מה את אוהבת שאעשה לך? כעת הם יודעים! הם משוכנעים שיצליחו להביא אותי ל־אורגזמה בעזרת גירוי שם. הם כבר אינם טורחים לשאול שאלות. כל ממזר מלך! הם בטוחים שמפתח הקסם לאורגזמת האשה נתון בידם.

צבי מודה — היו נשים שבירכו על כך שהגברים יודעים שיש להם מכשיר לגמירה מזורזת, אבל רוב הנשים טענו שקיים חוסר פרופורציה ביחס הגברים לאבר של האשה. על כן, אם כבר מדרי־כים את הגבר בקשר אליו, אסור לנו לזנוח הדרכה לשאר חלקי הגוף. הנשים אמרו: הרי המישגל בנוי כך שבזמן החדירה נוצר מגע עם הדגדגן. די בת־נועת הפין פנימה והחוצה כדי לגרום לרטט של הערווה בצורה שתפעיל לחץ עקיף על הדגדגן.

אני מברך על סידרת הכתבות המעולה על מסתורי האורגזמה הנשית. לדעתי יש להמשיך בסידרה זו ולהתייחס לכל שאר האספקטים של המין.

הפסקת הסידרה במקום זה, לאחר מיצוי עניין הדגדגן, עלולה לגרום למחשבה מוטעית שהוא, ואך ורק הוא, הינו החלק החשוב ביותר בגופה של אשה.

האמת היא שהאורגזמה של האשה הכניסה אותנו, הגברים, לתיסכול מפחיד. התדמית של הגבר שלא מצליח לספק אישה, הפכה להיות לנטל כבד על כתפו של הרווק המבלה. כך גם על כתפו של הנשוי השיגרתי.

מה בעצם דורשות הנשים? הדבר ניר־אה כאילו כל מישגל שגורם תענוג מות־נה בשאלה: תהיה לה אורגזמה בסוף, או לא?

שעתיים שלוש של התענגות משותפת בין גבר ואשה יכולים להתפרק כבועה ברגע שהאשה, בשל סיבה כלשהי, לא הצליחה להגיע לשיא. המתח הזה, החשש שאולי היא לא תיגמור, יוצר מצב בלתי נסבל.

הרי לימדו אותנו, הגברים, שאשה יכו־לה תמיד לגמור, ושהכל תלוי רק בגבר. מדי פעם אני שומע גבר שאומר: אצלי היא גמרה כמו טיל. ואנחנו, הגברים, שואלים בפליאה, מה עשה ההוא שאני לא עשיתי?

לעיתים מחזיק הגבר מעמד זמן רב, והאשה עדיין אינה מגיעה לאורגזמה. היא מבקשת ממנו לדחוף בתנועות מהי־רות יותר, עד שאין הוא מחזיק מעמד — השרירים נרפים והזרע פורץ החוצה מבלי אפשרות לעצור אותו.

הגבר עייף אחרי כל ניסיונותיו להביא את אשת חיקו לשיא. אבל הוא חייב, על־פי בקשתה, או בגלל מצפונו, לעזור לה להגיע לשיא שלה.

הוא עושה זאת בחוסר חשק, וזיכרון מר נותר במיחו. זיכרון המקרר אותו לפני התחלת המישגל הבא. לעיתים קרו־בות אין הנשים מספרות לגבר מה הן מעדיפות. המצב חמור בעיקר בעת ה־מישגל הראשון. האשה מצפה שהגבר יהיה אשף סכס, שהוא יבין היטב את כל מבוקשה. הבושה, או חוסר הרצון לשוחח על־כך בעת המישגל, גורמים עינוי לשני בני־הזוג.

מדוע אף פעם לא שומעים אשה שאו־מרת: נתתי לו גוד טיים. גרמתי לו לצעוק מרוב תענוג? הרי כך ניחן לש־מוע בסיפורי הגברים — איך שהיא צווחה אצלי!

נשים יאמרו: הוא היה נהדר. שיגע אותי, הטריף את דעתו, נתן לי גוד טיים אמיתי. מה שהוא יודע לעשות! הנשים עצמן יצרו תחושה שהגברים הם שמענגים אותן. כאילו הן הכינור, והגבר הוא הפו־רט עליו, לטוב או רע.

גם גברים רוצים גוד טיים!!!

הבה נעזוב לרגע את ההנחה שהגבר צריך להיות טוב במיטה, ונתייחס לכך שעל האשה להיות טובה.

גם הגברים היו רוצים שנשים תעשינה להם דברים מסויימים בעת המישגל, אולם ברוב המקרים אין הם יכולים להשיג זאת. מלבד אצל זונה, או אצל מאהבה, דבר שאינו נמשך זמן רב כי בסופו של דבר גם היא נדבקת בתיסמונת האשה הקבועה.

רק הנשים זכו לאחרונה בפירוט מלא של סודות גופן בפורום ציבורי, בעוד שהגברים נרתעו מכך, אולי, כדי שלא לפגוע בדמות המאהב הגדול. כל סיבה שהיא אינה משנה את העובדה, שהנשים אינן מכירות את גוף הגבר במלואו!

רוב הנשים משוכנעות שמרכז תענו־גותיו של הגבר נמא באבר־המין שלו. בני־הזוג מסירים את בגדיהם, ואז האשה לופתת בידה את אברו של הגבר. היא מחזיקה בו זמן קצר, ואז מעבירה אף כף ידה לאורכו, ובזאת, כך היא חושבה, יצאה ידי חובתה. היא מרפה ממנו וממ־תינה להמשך הפעולה מצידו.

נשים כלל לא ידעות שראשו של הפין רגיש בדיוק כמו דגדגן האשה. טיפול ממושך מדי, חזק מדי, או לוחץ מדי, גורם לגירוי חזק ובלתי נסבל.

מגע שיניים חדות למשל, בצידיה של כותרת אבר־המין, שבולטת לצדדים, הוא החוויה המפחידה ביותר. רוב הגב־רים מעדיפים שהאשה תחזיק אותו בפיה, מבלי להניע את ראשה או שפתיה סביבו. בקשתם היא: העבירי רק את לשונך, בתנועות איטיות, סביב כותרתו.

העדפתם של רוב הגברים היא שהאשה תינוק את ראש האבר במציצה. רק בסי־פורי הפורנו מתוארות נשים שדוחפות את אבר־המין עד לגרונן. אשה כזו פשוט מסתכנת בכך שהמגע במעמקי גרונה יגרום לה להקאה.

נשים דעו לכן — גברים גומרים בכל מיקרה. זה המנגנון המיני של הגבר.

סופר צבי צוויגנברג
גם הגברים רוצים „גוד טיים"

אם מישהו שופך את זירעו, אין הדבר אומר שהוא נהנה עד כדי טירוף חושים. שאלו את הגברים שלכן כיצד הם מע־דיפים. התשובות שתקבלו יפתיעו אתכן.

גופו של גבר הוא מערכת מורכבת בדיוק כגופה של אשה. לעיתים קרובות אומר הגבר: היא היתה חתיכה. אבל מה? שכבה כמו בול עץ. גם גברים אוהבים שיטפלו בהם.

נשים רבות מתביישות למזמז גבר, ואני משתמש בכוונה במילה למזמז, ולא במילה לחוש, את גוף הגבר. הן חושבות שמגעים מיותרים בגוף הגבר עושות אותן למופקרות, נועזות, כאלה שלא כדאי להיגשא להן, או השד יודע מה.

אין זה כך.

גבר יברח מאשה ששכבה כמו בול עץ או אחת שטרחה כל הזמן לכוון את אברו לדגדגן שלה. אבל הוא לא יברח מזו שהעניקה לו תענוג בל ישכח.

אני לא טוען שעל האשה לעגן כל הזמן את הגבר. צריך להיות שיתוף פעולה בעניין הזה. נשים רבות אמרו לי שאם הן צריכות לטפל בגבר בזמן ה־מישגל, אז הן מאבדות את הריכוז ואינן מסוגלות לגמור. בסדר. אפשר להגיע להסכם.

ההעדפה היא שהגבר יטפל הראשון באשה על־פי רצונה, מפני שהאשה מסו־גלת לגמור יותר פעמים מהגבר.

כשהאשה מגיעה לאורגזמה, בפעם ה־ראשונה, בדרך שניראית לה, מגיע תורו של הגבר להתענג.

עכשיו לעניין הקולות.

נשים רבות הודיעו בכתבות על האור־גזמה של האשה, שאין כל צורך בקולות רמים. ושבסך־הכל הצעקות או האנחות שמשמיעה האשה הם העמדת פנים.

מה קרה לכן, השתגעתן?

כיצד אתן רוצות שגבר ידע שאתן נהנות אם לא תגידו לו?

בסדר. אין צורך בצווחות. אבל לפחות תלחשו לנו שאתן נהנות, שאתן רוצות שנמשיך הלאה, או שנמשיך לגעת במקום זה או אחר.

קולות וצלילים הם אמצעי־תיקשורת יעיל ביותר בזמן מישגל. בלעדיהם אין קומוניקציה, ולעיתים אין תענוג.

לארי גרין, איש וירג'יניה, אמר בראיון לכתבה בסידרה זו: „זהו ההבדל בין אוננות ובין יחסי־מין עם בת־זוג. באו־ננות עבודת־היד מהנה, אבל לא כרוכה בהנאה נפשית."

זאת היא דיעה מוטעית, והיא נובעת לדעתי מבורות. במחקרים שערכתי מצאתי שפעמים רבות קיימת הנאה נפשית רבה באוננות. בעיקר אם המאונן (גבר או אשה) שלמים עם המעשה שהם עושים. הם מעדיפים, מסיבה כלשהי, אוננות תוך כדי הזיה, על פני מגע־מיני עם בת או בן־זוג.

אפשר לומר שההנאה מאוננות תלויה באופיו של המאונן. אם לא נישטף מוחו בצעירותו, והוא אינו תופס אוננות כמע־שה שלילי, אין הוא מוכיח עצמו לאחר מעשה על פעולה בלתי טיבעית, כביכול.

אודטה דנין אמרה בסידרה זו: „אני שומעת את כל אותן הפמיניסטיות ששופ־כות קיתונות של רותחין על הגברים הבלתי־רגישים, שבגלל חוסר רגישותם לנשים, אין לנשים אורגזמה — ואני מתרגזת באמת. הם רגישים, שבירים והרדים, וכל קשת הרגשות הנלוות! אבל הנשים בחייהם נותנות להם נעליים של קשות, והם חייבים לנעול אותן. איזה אידיוטיזם צרוף!"

אם כל הנשים היו חושבות כמוה היה עולמנו מקום טוב יותר לחיות בו. תנו לגבר שלכן להיות קשוח מחוץ לבית, במילחמתו היום־יומית להשגת מעמד והט־בות כלכליות. בבית, גם הוא חפץ לעי־תים להיות חלש, זה שמלטפים אותו, מטפלים בו, ומטפחים אותו.

תדמית הקשוח, שמטיל אותך ביד חזקה על המיטה ובועל אותך, אינה מתאימה לכל עת. גם לגברים יש מצבי־רוח. אם אם הם לא יפרקו מתח בבית הם יעשו זאת אצל המאהבת, ששעותיה בידה להח־ליק על שערותיו, ללטף ולנשק את גופו אבר אחר אבר.

זה קורה אם את עושה את הטעות האנושית, ואומרת לו: כמה אתה חזק, בוא תעשה לי את זה! תחת לומר לו כמה שהוא זקוק להגנה. עלייך לכבוש את גופו באיטיות, ולהעניק לו את שעת התענוג והמאסיביות שלו, שלה הוא מצ־פה מאז שחר האנושות.

עד כאן נאום הגבר צוויגנברג.

(המשך מעמוד 59)

הי נשים נשים, העולם אינו שלכן כך הרי ניתן להבין גם מדבריו של גבר, מומחה לדבריו, שכתב ספריית ושוחח עם נשים.

הוא ליקט אוסף מרשים של ידידות (עשר במיספר!) שלתגובת כולן יש מכנה משותף — תלונות נגד מתלהבי הדגדגן. מעניין, מדוע לא הגיעו למדור מיכתבי נשים שיש להן השגות דומות? מדוע ידידותיו מעדיפות להגיב דווקא מגרונו של גבר?

„אשתי לא מרשה לי להגיע לשם!"

אדה אישית היפנה אלי בהתרגשות גבר שביקש להישאר בעילום שם. הוא אומר: „אני עוקב אחר הסידרה שגילית לי עולם חדש. תבירכו על מיבצע ההסברה שערכתם. אולם לי עוללתם בעייה בביתי.

„מכם שמעתי לראשונה שהדגדגן הוא האבר הרגיש בגוף האשה. אני אוהב את אישתי אבל היא לא מוכנה להרשות לי להגיע אליו. היא הזדעזעה כשביקשתי זאת ממנה. היא אמרה לי שאם אעיז לנסות לפעול בניידון או לדבר על כך, היא תסלק אותי מהבית.

„אני בן 40. מה עלי לעשות? אני סקרן להבין את פשר רגישות זו. עד שאשתי תרכך את עמדתה אני אהיה כבר זקן.

„התחלתי לחשוב האם כדאי להסתכן ולנסות זאת עם בחורה צעירה כלשהי."

הוא ישב מולי, כן ורגיש. כל מילה שיצאה מפיו היתה מעומק הלב. השיחה התנהלה לאור היום, ממש באמצע אולם היכל התרבות, בוועידת ההסתדרות. האיש ביקש עצה. הסברתי, ברצינות, שמטרת הסידרה היא לשפר את ההנאה ממין על־ידי כך שבני־אדם ידעו לתפקד נכון. קיימים מרכזים שבהם אנשי מיקצוע משוחחים לפני קבוצות מבוגרים ויחידים על המין. הוא ענה לי: „אשתי לא מוכנה לשמוע לי, ולא לאף אחד!"

„חטוף חתיכה במקום שוקולד!"

ה מין שומר על גיזרתך," קובע אברהם פרידמן, רופא אמריקאי בסיפרו, הנושא את אותו שם. משום שלא פגשתי בו אין אני יכולה לנחש האם מניעה אותו הכוונה הטובה לעודד אותנו להרבות באהבה, או שזאת עוד דרך, שבה אפשר לעודד אנשים לעשות דיאטה. בשני המיקרים יש להניח שהתוצאה יכולה להיות מעניינת, ולחוג שומרי המישקל יצטרפו אוהדים רבים.

מסביר ד"ר פרידמן:

אחת מסיבות ההשמנה היא התיסכול המיני. היצר המיני, שלא בא על סיפוקו, עובר לאיזור הפה, שם הופך האוכל תחליף למין. מסקנתו: „חטוף חתיכה במקום חתיכת שוקולד." סיפוק היצר המיני מונע צורך בסיפוק תחליפי, כמו אכילה מופרזת.

ד"ר פרידמן יש כנראה סלידה מיוחדת מאותם אנשים הרצים לאחר המגע המיני אל המקרר (הישראלי, כך אומרים, רץ לספר לחברה, המעשן ממהר להדליק סיגריה, איחס...) — הוא יראה לגיזרתם ובריאותם, כי אלה לא ירזו, למרות פעילותם המינית.

„כדי להפסיד חצי קילו עליך לשרוף 3500 קלוריות," קובע ד"ר פרידמן. (ראה טבלה). „הפעולה המפורטת בטבלה אינה מספקת כדי לעשות זאת, ועליך לחזור עליה שלוש ארבע פעמים."

לתשומת־לב הקוראים כדאי לציין סקר ישראלי שנערך, בין השאר, על־ידי ד"ר מריליין ספר (העולם הזה 2298) המפרט את תדירות יחסי־המין בקרב זוגות נשואים:

- 55 אחוז מקיימים מגע מיני — 2—3 פעמים בשבוע.
- 20 אחוז מקיימים מגע מיני — 4 פעמים בשבוע.
- 15 אחוז מקיימים מגע מיני — 5 פעמים בשבוע.
- 7 אחוז מקיימים מגע מיני — 6—7 פעמים בשבוע.
- 3 אחוז מקיימים מגע מיני — 1—2 פעמים בחודש.

תעשו את החשבון לבד ותיווכחו שלישראלי כבד המישקל לא צפויה הישועה במין.

החלק המעניין במחקרו של הד"ר פרידמן היא הגישה הטיפולית שלו. הוא מתגלה כמי שאינו מאמין בכוחה של הסידרה שלו לרפא כל חולה. הוא מפרט: „אפילו מגע מיני מתון צורך פי שלוש קלוריות מאשר האורגזם. יותר מזה, העלמה המתאמצת להעמיד פני נהנית בסצינת אורגזם־משכנעת, מרזה במהירות גדולה פי 4.5 מאשר לוא נהנתה מאורגזם אמיתי.

צריכת הקאלוריות באהבה

כדי להפסיד חצי קילו, עליך לשרוף כ־3500 קאלוריות. הפעילות המפורטת כאן אינה מספקת להשיג מטרה זו, ועליך לחזור עליה שלוש־ארבע פעמים.

חיבוק	4 קאלוריות
נשיקה מתונה	3 קאלוריות
נשיקה סוערת	11 קאלוריות
פחד מפני התחלת העניין	17 קאלוריות
מישחק־אהבה מתון	4 קאלוריות
מישחק־אהבה נלהב	8 קאלוריות
הפשטת בן־הזוג — בחורף	15 קאלוריות
בקייץ	2 קאלוריות
אנקות	3 קאלוריות
ציחקוקים	4 קאלוריות
צחוק	5 קאלוריות
מגע מיני — שיגרתי	125 קאלוריות
נמרץ	148 קאלוריות
נלהב	200 קאלוריות
אורגאזם אמיתי	40 קאלוריות
אורגאזם מלאכותי	143 קאלוריות
מיקלחת אחרי	12 קאלוריות
אמירת תודה	3 קאלוריות
ריצה חפוזה כדי לספר לחבר'ה	53 קאלוריות

„נפסיק להיות מסורסים!"

יחה אינטימית עם אישה, שהביעה את דעתה על חשיבות האורגזמה: אורגזם מבטיח קשר רגשי ולא להיפך. בני אדם מבוגרים מקיימים יחסי מין לפני שנוצר ביניהם קשר רגשי, מספיקה להם ההכרה שבן הזוג מוצא־חן בעיניהם. לאורגזמה יכולים להגיע תוך פרק זמן קצר ביותר, לעומת זאת כמה מכם מאמינים באהבה ממבט ראשון. יכולה להיות משיכה, אבל לא קשר רגשי, כי קשר רגשי נבנה בתהליך מתמשך.

לאורגזם אפשר להגיע עם הרבה בני זוג, בעוד שלנשואים מגיעים עם אחד. מיהו האחד הזה? זה שעדיין מחפשים איתו את האורגזמה... או בן הזוג שהחווייה המינית עימו היא המחזקת את הביטחון הריגשי?

קל להגיע לאורגזמה, קשה ליצור קשר ריגשי. האם הקנאות ליצירת קשר ריגשי היא שהביאה מחנכים להטיף לחוסר הערכה לאורגזמה. כן, קל להשיג אורגזמות, ולכן לא רוצים שנשקיע אנרגיה בדבר אחר ודוחפים אותנו לעבודה קשה שביצירת קשר ריגשי.

בואו נפסיק להיות מסורסים, לא כך נבנה קשר ריגשי. הוא חסר ממשיות ללא אחד מהיסודות, למשל, ללא יכולת מיני צוי מיני.

שניהם גורסים שאשה הטוענת במירמה כי נהנתה מהחווייה המינית, מובטח לה שלא תתנסה בהנאה זו שנית. הצעד הראשון לקראת החווייה האורגזמית לכל הנשים שלא התנסו בזכות שהקנה להן הטבע, הוא — להכיר בחסרונה.

ביל מסטרס: „...אין חולקים על העובדה שבת־חווה היא ישות מינית מושלמת לאין ערוך מהזכר, ושיכולתה להיענות לגירוי מיני אפקטיבי היא כמעט בלתי מוגבלת. (וירג'יניה ג'ונסון: „הטבע פשוט יצר אותה כך".)

ביל מסטרס: זה הכושר הטבעי שלה. לעומת זאת, אם משווים את יכולתו של הזכר ליצר זרע ליכולתה של האשה ליצר ביציות, מתברר שהזכר פורה לאין ערוך מהנקבה. בהשוואה לזכר היא יצור עקר כמעט. הערה מעניינת שמשמיע ביל מסטרס היא פרי מחקר ניסויי שנערך על דרכי שינה. במעבדות צפו בזוגות נשואים כדי לדעת אם הם מתנועעים בצורה שונה בשנתם, אחרי שעברו התפרקות אורגזמית. החוקרים מצאו שבשעה הראשונה של השינה מתקרבת, בדרך כלל, האשה שהשיגה אורגזם, אל הגבר. אם מוציאים אותו מן המיטה, עדיין תבקש האשה הרדומה להתקרב אליו.

מיכתבים לסידרה:

„מחכים לניסים ונפלאות"

היה לי הכבוד לקרוא את מאמרה של האוסטרלית המיסכנה, ולי ברור שהגברת „המפורסמת" הזאת התכוונה לזעזע מישהו (מושבעים... חוריים... חבריים...), ולכן כתבה מה שכתבה בעזרת מדריכי המין שנפלו לידיה. הפליא אותי, יותר מכל, שכל חרמני מחצר בארץ נדלקו ונפלו בשבי הקליטורים של האוסטרלית.

מתחנובות של המרואיינים למאמר האשה האוסטרלית ניתן להבין שמדריכי המין וה„סיפרות המיקצועית" בארץ לוקים בחסר. הגיע הזמן שיפרסמו אינפורמציה מועילה יותר מהסוג שגבי פוגל (שהתראיינה בסידרה זו), למדה מנסיון חייה. פירסום כזה יכול להיות מתחרה לסידרה.

ליאור די־נור מייצג, לדעתי, את הגבר המיסכן שנגמרה לו רשימת חמוצמדות. אין הוא התשובה הישראלית לאורגזמה הנשית. אילולא היה מתוסבך ומתוסכל, היה אפשר לצפות ממנו לכך שיפרסם מודעה בלוח הכפול בנוסח הבא, למשל:

זכר 32/178 בעל נסיון, רגיש, דירה + מכונית מחפש חסרת נסיון, ומתחייב לתת בתמורה 70 אחוז מכוחו להנאתן, 20 אחוז להנעתן, ולוקח רק 10 אחוז קומיסיון...

אם הוא יפתח עיתון צרפתי בדפי המודעות הוא יגלה שאינו היחידי.

אם היה בידי מיספר הטלפון של זיווה צורן, הייתי מתקשר ומבקש ממנה פשוט לחכות בסבלנות — יחנות ממישגל זה גם עניין של זמן — או פשוט להפנותה אל יונה וולך, והיא כבר תמצא לה משהו מתאים (לא אשכנזי).

מה שברור לי הוא שמרבית המרואיינים לוקחים את העניין כמתת שמים והם מחכים לניסים ונפלאות, או אולי לצילצול פעמוני הכנסיות. הציפיות שלהם גדולות ברוב המיקרים מיכולתם הפיסית, מידיעתם, ומכושר ריכוזם הנפשי. בעוד שלדעתי הם עסוקים בשאלה איך לשלם את החובות על הדירה שרכשו, או המכונית, ולא מקדישים אותה אנרגיה למחשבה איך לענג את זולתם במיטה.

האכזבה המתבטאת בראיונות היא ללא ספק תוצאה של אי־סיפוק הציפיות. אל לנו לתת לציפיות להשתלט על הדמיון, משום שציפיותינו אינן בהכרח הציפיות של הצד השני. עלינו לזכור שבמיטה ישנו בן־זוג נוסף, ושאין אנו לבדנו בעת המגע המיני.

בכל מה שקשור במין, לדעתי, אין לתכנן דבר מראש. יש לתת לדברים לנוע מעצמם, ללא הגבלת זמן ומקום, ואפילו יותר מזה — יש להשתחרר מהזמן והמקום (לאחר שהבטחנו שהמקום, לפחות, הוא נוח). אם זה לא הולך, אין לאכול את המנה האחרונה בכף המרק.

אני רואה סביבי שההתלהבות מהסידרה היא גדולה, המיסגרת שלה טובה והקהל משתף פעולה. אך ברור לי שהסידרה לא תוכל ללמד מישהו את הטכניקה איך לגרום להנאת השני, או להנאת עצמו.

אפילו בבית־הספר אי־אפשר ללמוד זאת. תנו לנו לקיים מגע מיני כפי יכולתנו, ואל תסבכו את החיים.

משה מלמד, בריסל

„הנאה מעידה על איכות הקשר!"

כדי להשיג אורגזם אמיתי צריך להאמין שהוא בר־השגה. אנשי מיקצוע מורכנים להבטיח לך. יש אורגזמה! נכתבו עליה אין ספור מאמרים, והיום גם מוכנים לגלות לך פסטנ — העורי בדגדגן!!!

קסאווירה הולנדר בסיפרה שעשועי מין לא הקדישה לחתיכת בשר קטנה זו פרק, אבל היא כותבת: „ברור שלא תמיד הגבר רוצה לשמוע על הדגדגן, ואפילו האשה מעדיפה לעיתים מישגל מהיר בלי טקסים."

אין כוונתה לזלזל בו, היא פשוט מדגישה בעליונות שגם **הנשים מעדיפות לעיתים**, מיספר חטוף". במצב כזה המאמץ של הגבר להאריך בזיקפה מיותר, כמובן, לחלוטין. „טוב ליהנות מארוחה חטופה כמו מארוחה מתמשכת, עת לזה ועת לזה." לא ייתכן, הרי, שמה שטוב לגבר, לא יהיה טוב לאשה.

אך, כפי שהתברר בכנס הסכסולוגים, אנשים התחילו לוותר על אורגזמה. המצב חמור כל־כך, שאפילו ביל מסטרס אומר בסיפרו המשותף עם וירג'יניה ג'ונסון, קשר ההנאה: „המין הוא הפעולה הגופנית היחידה, שניתן להימנע ממנה ללא קץ, אפילו לכל החיים." זה מוצא חן בעיניכם?

וירג'יניה ג'ונסון ממהרת להשיב: „ההנאה באה להעיד על איכות הקשר בין בני־זוג."

פלפוטק

מאת

ד"ר יקותיאל שרעבי

ועדנה פיינרו

דאסקי הביא את לילי הביתה

זה היה וזה עדיין יכול להיות תסריט נפלא, וכמו בסרטים זהו סיפור מן החיים. סיפור שקרה בביתם של הצמד התיאטרלי, השחקנים ג'יטה מונטה ודב'הלה גליקמן.

ובכן, פרט לאהבתם לבמה יש להם עוד אהבה משותפת אחת: חתולה סיאמית יפהפיה ושמה לילי. היא כל כך חתולית שהיא גרועה יותר מאשה, שכן לילי היא בפירוש נימפומנית. ומה פשר נימפומנית? ובכן, על אף שהיא מקבלת זריקות נגד ייחום, הזמן בין ייחום לייחום קטן והולך; וככל שעוברים החודשים מתקצר זמן המנוחה של הגברת. לא רק שהגברת לילי אינה נחה, היא גם מקצרת את מנוחת בעליה. שכן מה עושה חתולה מיוחמת? בורחת מן הבית כדי להתיחד עם מחזריה. כמובן שהמאהבת ההוללת חוזרת הביתה בדרך כלל, אחרי. אבל הפעם הלכה ולא חזרה.

ומה על ג'יטה ודבה'לה השבים בלילה מן התיאטרון והבית ריק ואין לילי? לא מסוגלים לעצום עין! חיפשו, חיפשו — ולא מצאו. עלה השחר, ולילי לא שבה עדיין. יצאו בבוקר לחצרות, נדדו לשכנים, צילצלו לכל המכרים, הזעיקו את העוזרת, הבהילו את הווטרינר — בקיצור: חיפשו ביום, חיפשו בלילה ועיניה של ג'יטה כבר כבו מבכי.

עוד יום של דמע ולילה ללא שינה. השניים מהלכים כצללים. בערב, כשהיאוש פשט בעצמותיה, שלחה מבט מיותם אל דאסקי, חתול־בר ג'ינג'י, אורח־פורח שמת־ארח בבית כל פעם שמתחשק לו, ובשארית כוחותיה אמרה לו: „דאסקי, בוא נחפש את לילי."

המילים עוד על שפתיה והג'ינג'י קם ויצא בכיוון ברור מאד, כשהוא מפעיל סירנה של יללות ומדליק פנסים. אחרי כמה עשרות מטרים לחץ על הבלמים ושם, מתחת לשיח, שכבה לה לילי ונחה מעמל הלילה.

ועכשיו תאמרו — ואיפה היא היפהפיה הסוררת, כדי שנראה אותה במו עינינו? ובכן, לספר מותר, אבל לצלם — ג'יטה לא מרשה. היא מאמינה באמונות תפלות: צילום של לילי עשוי להמיט עליה אסון, רחמנא ליצלן. מה לעשות, אמונתו של אדם קבורה, בעיקר כשמדובר באהבה.

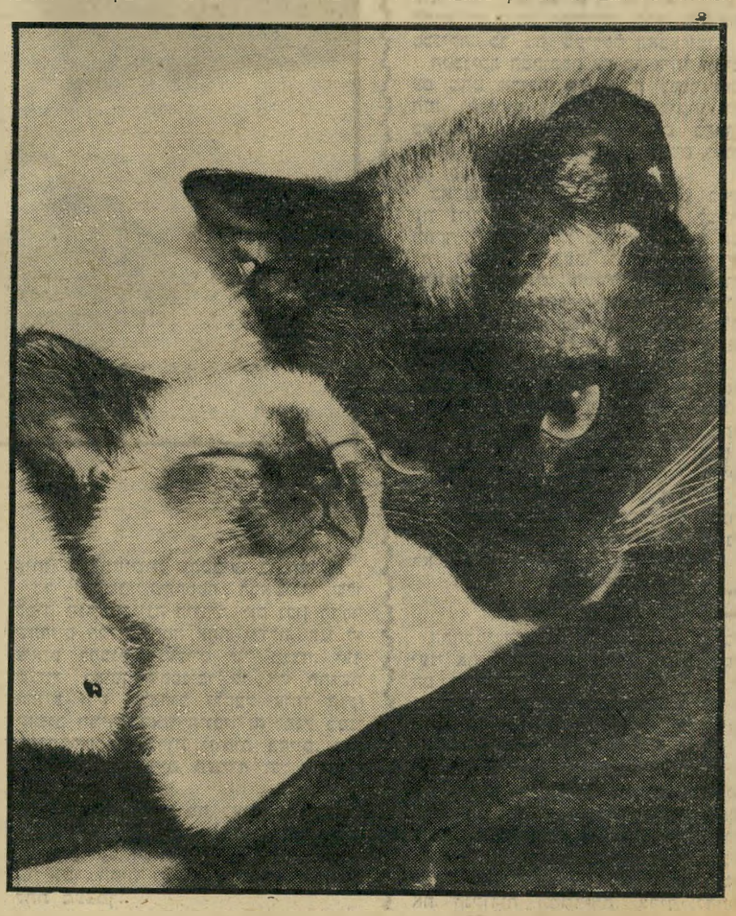

חתולים סיאמיים — פופולאריים ביותר בארץ

היחום בא מהר מדי

לבריאות - אחרי

נטילת ידיים

כלב הבוקסר הזה יודע ליהנות מן החיים: ביום קיץ חם הוא לוגם לו בירה, וסימני הקצף עדיין על שפמו. לבריאות, חביבי, לבריאות. העיקר שלא תשכח את מיצוות נטילת הידיים.

ומה עניין נטילת ידיים לכוס בירה ביום קיץ? ובכן — הקיץ הוא גם הזמן הסוער ביותר בקיבתנו. כך מסתבר לפי מיספר הרעלות המזון הפושטות היום אצל בני אדם וחיות־בית גם יחד. והרעלות המזון, אין צורך להסביר כמה איומות הן — בחילה, כאבי בטן, שילשולים, חולשה כללית, אפילו חום גבוה. קשישים, ילדים קטנים, ואנשים אחרי מחלה עלולים להפגע באופן קשה למדי.

מה גורם להרעלות? זיהום. זיהום של חיידקים במזון. החיידקים מפרישים חומר שנקרא רעלן. כשהחיידקים נכנסים לגוף בעת אכילת מזון מזוהם, מופרש רעלן החיידק בתוך הגוף. במקרים אחרים מופרש הרעלן לתוך המזון עוד לפני אכילתו. למניעת כניסתם של חיידקים למזוננו יש לנקוט בכמה צעדי מניעה.

ראשית, לא לאפשר לאנשים נושאי החיידקים לטפל במזון. מובן שלא תמיד ידוע מי נושא חיידקים. אבל אדם שסובל משילשול אסור שיטפל במזון עד להבראתו המוחלטת.

שנית, יש לשמור על רמה גבוהה ביותר של היגיינה אישית. הדבר פשוט מאד: העברת חיידקים מאדם למזון היא בדרך כלל תוצאה של פעולה בלתי היגיינית. אפשר לתקן זאת על־ידי רחיצת ידיים יסודית ביותר, אחרי כל ביקור בשירותים.

זהירות: מגלחים את עור הלקוח

הסיפור הבא הוא סיפור לא רק לכלבוטק כי אם גם לכולבוטק:

לשניים מידידינו היו שני כלבים אפגאניים, שובבים ומלאי חיים. באחד הימים נקראו הבעלים לצאת לחו"ל, עם תחזית לשהייה לפרק זמן ארוך מאד. בכו־בכו ולבסוף מצאו בית לאפגאנים, לא רחוק, אצל אדם אוהב בעלי־חיים, בעל גג רחב ידיים, מכר וידיד. כאן, חשבו, תהיה הפרידה קלה יותר, הסביבה לא תשתנה הרבה, והכלבים יקבלו חום וחיבה.

לא חלף זמן רב והאנשים חזרו הביתה. תוכנית חוץ־לארץ בוטלה. הם ביקשו ל־החזיר את האפגאנים הביתה, אך האיש הטוב התרגל אליהם. וכך נשארו להם הכלבים על הגג השכן.

עד לאותו יום, שבו ראו ממושבם שעל הגג שדייר חדש נכנס לביתם הקודם — גור קטן. האפגאנים לא ידעו מנוחה: הם נאחזו במעקה הגג ושלחו נביחות עזות ורועמות בכל פעם שהגור או בעליו יצאו החוצה. לא היה ספק בדבר: האפגאנים רצו לחזור הביתה!

השניים התחילו בסידרה של בריחות ל־עבר ביתם הישן. הם היו מתייצבים ליד הבית ומסרבים לזוז. כשגם זה לא עזר, הם ערכו בריחה נועזת, שכימעט הסתיימה בדריסתו של אחד מהם. ראו זאת הבעלים והחליטו להחזירם הביתה.

האפגאנים התלכלכו כהוגן בעת שהותם בבית האחר, והבעלים החליטו לערוך להם תגיגה של נקיון. ואם נקיון, מדוע לא תיגלחת?

נטלו את השניים למכון ליופי לכלבים,

אפגנים ארוכי־שיער

מחיר־מציאה

שבבעלותו של דניאל ז'יראודו, בסוף רחוב דיזנגוף, וביקשו בנימוס תיגלחת כללית. לא תיסרוקת, לא תיספורת, לא החלקה ולא סילסול — פשוט ג־י־ל־ו־ח.

ומה אתם חושבים היה המחיר? 450 שקלים לכל כלב. ארבע מאות וחמישים — שקלים, לא לירות! כשהעזו הבעלים להתפלא, עוד זכו במנה של בוז ובמבטי לעג. וביכלל, כיצד מעיזים להתפלא ממחיר מציאה שכזה?

רוצים לדעת משהו על תעריפי גילוח? ובכן, בהאו־מיאו שבצומת קריית־שאול, מחירה של תיגלחת הוא 300 שקלים. אצל שרה, בסלון דוגלי ברמת־השרון מחירה הוא 100 שקל בלבד!

כי מה בעצם יש כאן? עבודה של כרבע שעה, קצת חשמל, ומכונת־גילוח, שכל מחירה אחרי חישוב צמוד לדולר הוא 1700 שקלים.

לא לגברים! לא לגברים! לא לגברים! לא לגברים! לא

להיות אמא של דנה

תינוק דבק

פעם דיברתי עם חברה שהתלוננה על ה„דבק" הקטן שלה שלא נותן לה לנשום. מה אומר, להיות הורה, זה באמת תפקיד של ילדים גדולים, וזו אחריות. אין להביא ילד לעולם אם לא בשלים לתת לו את כל היחס והרגש העצום, המגיעים לו בהחלט. להביא ילד כי „כבר מאוחר" ו„צריך" ו„לחץ" ו„שלום בית" ובטיח, זה צעד מאוד לא הגון. לא כלפיכם, ולא כלפי הילד.

ואם הקורא הנבון מסיק מכך הטפה להתאפקות, הוא בהחלט צודק. ילד מביא אים כשמרגישים בלב ובבטן שיש מאגרי אנרגיה בשבילו. הגישה הנכונה לעסק היא הגישה האומרת שהוא לא ביקש מכם להוליד אותו, ועל כן, מרגע שהוא נולד, זכותו הטיבעית והאלמנטרית היא לקבל מכם את כל כמות היחס, האהבה, ותשומת הלב שהוא צריך.

* * *

אני שמה דגש על המילה: הוא. מכיוון שהוא, התינוק, הוא הפוסק העליון וה־מוחלט בדבר כמות היחס לה הוא זקוק. מי שסבור שזה לתת בידיו את שרביט הדיקטטורה — אז זה לתת בידיו את שרביט הדיקטטורה. בדיוק כפי שנותנים בידיו את שרביט הדיקטטורה כשמרשים להורים האומרים זאת, אולי ללא כוונה רעה, מוכרים מאוד ביוקר ובקושי את מה שהם היו צריכים לתת בשפע — וחינם. אתם תופסים את הראש הזה?

* * *

נניח שחיית שעשועים שלכם רעבה. אתם נותנים לה פירור. היא עדיין רעבה, ורוצה עוד. בראש של אף אחד לא יעלה שהחיה „נצלנית" ביגלל זה. כל אחד יבין שהחיה רעבה, וצריך לתת לה עוד מזון בלי הרבה פילוסופיות. רעב למזון זה דחף, שבתנאים רגילים לא דוכא אצל אף אדם בינקותו, לכן רעב למזון זה משהו שכל אחד מבין, מרגיש, מסוגל להזדהות עימו, ולספק.

מזון הוא ערך ניתן למישוש. אבל בדיוק כפי שיש רעב למזון, כך ישנו גם רעב לאהבה, לתשומת לב, ליחס, לחיבוקים. כך בדיוק.

את דחף הרעב לאהבה ולתשומת־לב, בדרך־כלל די מדכאים אצל התינוקות. כדי „לא לקלקל אותו" (מה זה?) כי זה „לא נוח" ו„מנדנד" ו„מעצבן". לא כמו במזון, זה לא גוזל אנרגית אדמה, אלא אנרגית גוף הורים, שהיא סיפור אחר. דחפים שלא עודדו אצלנו בתור תינוקות, אנחנו נוטים להעביר הלאה, באותה המתכונת. אז אנחנו מלמדים מאוד מהר את התינוק ש„לא יעלה לראש" ושאר שטויות לא לעניין, כשלקטינא יש בסך־הכל דחפים קיומיים אלמנטריים.

* * *

תינוק נודניק, ותינוק דבק, הם פעוטות, שבצורה הבסיסית הקיומית היחידה הידועה להם, מנסים להשיג לעצמם רוויה בצורך החיוני הזה, אהבה. הם לא קונים אהבה מסיסמות רחוקות בעל־פה. האהבה ה־דרושה להם היא מוחשית, גופנית, ישירה.

גדלו אותם לפחות בשנתיים הראשונות של החיים עם פינצטה, בלי לפספס אף פסיק. אל דאגה. הם לא „יושחתו". לכל רעב ישנה נקודת דוויה, ורכבת שלבי ההתבגרות דוהרת קדימה.

לו לפסוק בסוגיה, כמה מים הוא צריך לשתות כדי שירווה. זה אותו פרינציפ. בדיוק.

* * *

תינוק לא נולד „תכנן" ו„נצלן" או „בצד השני של מיתרס האינטרסים שלכם". כל הבולשיט הזה, הם ערכים שההורים מדביקים לו, בפרשם באופן מאוד מוטעה את זכותו הלגיטימית לתשומת־לב.

תינוק לא מחליט לקום בוקר אחד, ולהיות ה„נצלן" של דמכם וחלבכם. אינס־טינקט הקיום האדיר שלו עובד בשבילו, ומבטיח אם לא בטוב, אזי ברע, שהוא את שלו יקבל.

בעיני, מביטויים כמו „תינוקות לומדים מהר מאוד לנצל הורים" אני לומדת, ש־אחרי שנתיים כאלה, שהילד גדל כמו מלך העולם האהוב, חלק אהוב וחיובי במיקרוקוסמוס של קהילה, הוא יפנים את תחושת החוסן הזו. החוזק הזה, שתחילה היה מדומה, ובא לו רק מכיוון שלכם היה רצון טוב להעניק, ובכן, החוזק הזה יהפוך שוכן קבע בנפשו של התינוק. המתנה הזו־תלך איתו בתוכו כל החיים.

אל תפחדו לגדל ילד שקיבל אהבה בכמויות מאסיביות, כי אחר־כך „הוא יראה שהחיים הם לא כאלה, ויחטוף מכות בראש". אדם, מסתבר, הוא תקליט מקול־קל. כל החיים הוא נוטה להתביית על אותו סוג תחושות שהטביעו בו תחילה.

כך שמוטב שהקסטה הראשונה שלו במוח תנגן מגגינה חיובית. אם נכון הדבר שהחיים הם מילחמה אחת גדולה, תנו לו צ'אנס להכנס לנעליים של מנצח. ילד שגודל באופן שהפנימו לו את תחושת החוזק (רק מלאהוב ולקבל אותו חזק) יחשוב תמיד בראש חיובי. זה ימנע ממנו מלהתביית על צרות יזומות בחיים. הוא יתמודד עם קשיים מעמדה של „שריתי להם".

מי שרוצה לדעת מה לעשות כדי שלא יצא לו תינוק נודניק דביק, הרי שיש פטנט בדוק. אל תוליד את הנודניק הזה, עד אשר תהיה לך כל הסבלנות שבעולם לתת מעצמך.

יופי

קימטי הצחוק הלא מצחיקים

שיטה מהפכנית להיפטר מהם

אפילו אחרי ניתוח מתיחת פנים — כשאלוהים משאיר את הבן־אדם יפה וחלק ומתוח — בשמונה מתוך עשר פעמים, עדיין נותרים תלמי הצחוק העמוקים במ־קומם. אותם צריך לתקוף באופן בילעדי.

מי שכינה אותם קימטי צחוק הגזים לצד החיובי. קימטי הצחוק האלה, שני החריצים משני צידי הפה, (או יותר מדוייק, שני החריצים הממוקמים במרחק שמכנפות הנחיריים עד לזוויות הפה) בכלל לא מחייכים. כל קשר בינם לבין שחוק, הוא רופף למדי. ההבעה שהם מביעים לפרצוף היא קשה, מבוגרת, וחמוצה. לא חשוב כמה טוב־לב הבן־אדם בפנים, בסוף הוא מרגיש כמו ההבעה שעל פרצופו.

הקיצר, החריצים הללו אפילו אינם עניין של גיל. יש אנשים המקבלים אותם במתנה ישר מגיל עשרים. וזו מכה, זו מכה. אין מה לומר.

„ניאט" לסיליקון

מי שלא רצה להתהלך ברחובות עם הבעת מלפפון חמוץ של הזדקנות בטרם עת, הלך לפלסטיקאי. זה האחרון עמד בפרץ עם מזרק הסיליקון, לתקן עם אמא־טכניקה, כל מה שקילקל האבא־זמן.

הטכניקה המקובלת עד כה היתה להיכנס עם מחט ארוכה של מזרק בתוך התלם הזה, ולהזריק לכל אורכו סיליקון נוזלי, כשהמחט מוצאת מתוך התלם בהדרגה. משהו כמו לחיצת מישחת שיניים לאורכו של פס.

בארצות הברית נאסר השימוש בסיליקון נוזלי על ידי החוק (למעט למטרות מחקר). השימוש בו כשהוא בצורתו הנוזלית נאסר, לא בשל נזקיו ה„מסרטנים", אלא בשל תכונתו „לטייל" ולהחליק מתחת לעור, כשהוא מתנקז לצורות גבשושיות.

נכון הוא, שכאשר הוא מוזרק לתוך הקמט הזה, הוא מתוחם מכל צדדיו. אבל המחט במעברה, יוצרת „כיס" מאורך ש־כזה. האפקט מרשים מאוד מיד לאחר ההזרקה. אולם בחלוף החודשים, כוח ה־כובד עושה את שלו. הסיליקון הזה מתנקז לאט לאט דרך ה„תעלה" שיצרה המחט — התעלה שמכילה אותו — לשני „בולקא־לאך" כאלה, בשני צידי הסנטר.

אין יותר „מילוי" לחריצים, אבל לעומת זאת יש גם יש שני בולקאלאך לא לעניין. לא טוב.

מחרוזת

התחכמו החבר'ה עם המזרקים, ושיכללו יעני את העסק, כדי לעקוף את המיכשול. הם התחילו להזריק את הסיליקון הזה בטכניקה הקרוייה „מחרוזת". תקעו את המחט לתוך החריץ, הזריקו קצת, עשו הפסקה. הזריקו קצת, עשו הפסקה.

מה הרוויחו? או. סתמו להזרקות ה־סיליקון את אפשרות הנזילה. כל קטע קמט לא מוזרק שכזה, מהווה „חסם" טיבעי. קראו לזה „מחרוזת", אבל דווקא „נקניקיות" זה הסיפור המדוייק בתור אפקט סופי. למרות שמעסים חזק מאוד את הנקודות המוזרקות, צריך להתפלל

לפני
החיצים מסמנים את הקמטים

תינוק „דבק"
אם לא בסוב, אזי ברע, שהוא את שלו יקבל

חזק חזק לאלוהים שזה יצליח. הטכניקה הזו מצריכה עיניים של חוקר פרודות, עם כישרון מישוש של וירטואוז כתב בראייל, פלוס תוספת מיוחדת של מזל משוגע.

ויהי ערב ויהי בוקר, לא טוב.

הפיתרון הפנטסטי

מה שנותר לחרוצות החריצים הללו, זאת טכניקה שיגעונית. יעילה, נהדרת, משתמשת בריקמות הגוף עצמו, ונותנת תוצאות עולמיות לטווח רחוק.

זהו ניתוח המילוי של הקמט הנזר־לביאלי, אם מישהו מוכרח לדעת פונקט, על המילה. ניתוח זה מבוצע בדרך כלל במשולב עם מתיחת פנים, אבל לא מוכ־רחים. אפשר גם במיוחד.

אז ככה.

מרדימים את הפרצוף. עושים חתך בתוך האוזן (כדי שלא תישאר שום צלקת מס־גירה בפנים) ומשם מתחילים להפריד את העור מהפנים. מפרידים, וגוזרים רצועת עור קטנטנה ובלתי מורגשת. תופרים חזרה. רצועת העור זו התרומה.

אם העסק מבוצע במיסגרת מתיחת פנים, הרופא מקרקף את העור, ומפריד אותו מהפנים החל מאותו חתך באוזן. הוא מותח אותו באוויר, ומדביק אותו חזרה. אבל לא כמו ששכב מקודם, אלא בצורה מתוחה יותר. נותר עודף עור. או. אז גוזרים. תופרים ומחברים את העור בתיקון אמ־נותי, חזרה לתוך האוזן, שמשם נעשה החתך. מפה לשם נותרו עודפי עור. וכאן מתחיל הסיפור הנהדר שלנו:

במקום לזרוק עודפי עור אלו לפח, הרופא לוקח חתיכת עור עודפת כזו, ומעבד אותה. זאת אומרת, שהוא גוזר את השיכבה העליונה שמכילה את השער ושורשיו, ומותיר את שתי השכבות הנות־רות פלוס קצת השומן הדבוק אליהן בתח־תית. הוא גוזר עד לעובי הרצוי לו, ומכין לעצמו שתי רצועות כאלה.

כעת. עם כלי כירורגי מיוחד הוא עושה חתך קטן בקמט החמוץ הזה, בצד הקרוב לפה. הוא נכנס פנימה לתוך הקמט, מפריד אותו מהבשר, ו„עושה מקום" לכל אורכו, עד כנפות האף. דמיינו לכם מינהרה. זהו. אחר כך הוא לוקח מחט ישרה וגדולה, אל המחט מחובר חוט שבו תופרים את קצה רצועת העור והשמאלץ הזו. כעת יש מחט, חוט משתפל, ובסופו, כמו תולעת קטנה מתנדנדת לה באויר החפשי רצועת העור. מכאן העסק פשוט כמו השחלת גומי בתחתונים. הרופא נכנס עם המחט דרך החתך הקטן לתוך ה„מקום" הזה שהוא יצר לאורך הקמט, בהפרידו אותו מהבשר.

הוא יוצא עם המחט בצד השני של הקמט, בצד הקרוב לאף. החוט סוחב את חתיכת תת־העור — המעובדת הזו אחריו. החוט הוא דק, ויוצא החוצה מהחור שיצרה המחט. חתיכת העור היא עבה יותר, לכן כשהחוט נגמר, היא נשארת תקועה בפנים. מה שנותר לדוקטור לעשות זה תפר אחד בילבד כדי לסגור את החתך הזעיר שליד זוית הפה, שמשם נכנס הסיפור. אחרי שבוע של החלמת המקום, לא נודע כי בא אל קירבו כל הפטנט היפה הזה.

האפקט הסופי פשוט ניפלא. אין סכנת דחייה של רקמות כי זו „תרומה עצמית". החריצים המרושעים מתמלאים לעולמים, ואפרסק בשל ויפהפה — זה כלב לעומת הפרצוף של סחבי — המאושר עד הגג.

אתיקה — שמתיקה

אני יודעת שאחרי קריאת העסק הזה יבוא מבול של צילצולים למערכת כדרככם בקודש, דחוף־דחוף מי הרופא? מי ה־רופא? יש לי בעיה. הדוטורה מסרב בכל תוקף לפרסם את שמו, ולא מרשה לי בשום תנאי שבעולם לציין אותו. אני לא יכולה להרשות לעצמי ברוגזים עם ה־מוכשר המוכשר הזה.

אני לא אפר לו את המילה שנתתי. אבל אני כן יכולה לתהות בכל רם, איך זה חוקי האתיקה המהוללים לא אסרו לפרסם את שמו, כאשר ניסו להכפיש אותו, לפני כמה חדשים, מעל דפי העיתו־נות, בתביעה קנטרנית ולא מוצדקת? למה כששמו קשור בפעולה מאוד בילעדית וחשובה שהוא עושה, פיתאום החוקים — חוקים?

טוב. זהו. רציתי לחסוך למזכירות שלנו את בילבולי חמוח. אי אפשר. יהיו להן את הבילבולים הללו, למרות הכל. שתת־ייפייפו חברה". אבי געוונט.

כוח חדש בקלושמרל

סתימות מהפכניות - יותר קשות ועמידות מהאמא"ל הטיבעי!

לפני שאני הולכת לספר את העובדות הפנטאסטיות הבאות, ברור לי שתסריט התגובה יהיה כדלכמן:

רופאי שיניים, שאפילו לא שמעו על המכשיר והשיטה שתיכף אספר עליהם, יגנו את העסק בחרי אף. הרי דבר ישן נושן הוא, שאצלנו עובדים מיטב הגאונים. ואם להם אין המכשיר היקר, סימן שזה לא שווה. אחר כך, במיקרה שרופא בכיר מאוד כבר שמע על השיטה, הוא יתעלם מניסיון מוצלח מאוד בגרמניה, ניסיון של עשרות שנים בארץ שבה הטכנולוגיה הדנטאלית היא אחת מהמפותחות ביותר, ויסגור על העסק מיכסה פח זבל באומרו — חפשי, ישר מתוך הראש, בלי לברר, אבל גם בלי להתבלבל — שזה „מסוכן".

למי, למה, איך? ככה! כי הבן־אדם אומר, ואסור לקמט לו את המילה.

אבל ניגש לתאכלס.

יכול להיות שעוד יהיו המצאות משוכ־ללות יותר בקשר לסתימות בשן. אני יודעת — יציקה פלאסטית או משהו — אבל בינתיים, נכון להיום, המכה האולטרה אחרונה, שמנוסה בהצלחה מדהימה כבר עשרות שנים בשקט, ועל כן, בשנים האח־רונות ברעש — היו סתימות מחומר לבן, קשיחות יותר ועמידות יותר מהאמאייל הטיבעי!

תהליך קיבוען נעשה באופן מאוד לא שיגרתי. את השיטה המהפכנית הזו הביא ארצה ד"ר ס. אורבין, רופא שיניים משוגע לפרפקציוניזם, שעבד שנים רבות במינכן, עם מיכשור סופר חדיש.

אז ככה. מי שחולה מהסתימות הכהות המכוערות, אני חושבת שכבר יש לו פיתרון. הוא בא לרופא היחיד בארץ המתפתחת שלנו, שעובד עם המכשיר ה־יקר הזה (הקליניקה היא בשדרות רוטשילד 121, טל. 236764). הוא קודח לו אחרי זריקת הרדמה מקומית בשצף רב את המקום, וממלא את הסתימה עם חומר מיוחד בשם דורפיל. אחר כך הוא לוקח מכשיר מיוחד שניראה כמו עט לורד שבסופו פנס אולטרה־סגול, ומשוף עשרים שניות את הסתימה. וזהו.

הסתימה הזו הופכת יותר חזקה מפופאי, משהו מאייזן־בטון. מי שמספיק לו ההסבר הזה, שיעבור הלאה. אבל מי שטיליגנט, ומאוד אוהב לדעת תמיד מי המציא את החשמל ולמה, הרי פיסות מידע מרתק נוסף.

המכשיר ה„משוף" הזה, הוא פטנט בילי־עדי של חברת קולצר הגרמנית. הוא פועל כקטליזטור על חומר הסתימה של השן (שגם הוא פטנט מיוחד), ע"י קרינת קרניים אולטרה־סגוליות מרוכזות על הסתימה.

תהליך הפולימריזציה (הקשחת חומר הסתימה) אינו טיפוסי. זאת אומרת, לא נפלט שום חום כמו־כרגיל בתהליך זה, חום שהיה עלול להרוס את פולפת השן, יעני מוך השן.

דבר שני, המכשיר משמיד כליל את החיידקים הנמצאים בחור הסתום. בנוזלי החיטוי המוכרים עד כה לא מצליחים לסלק את כל החיידקים, ולכן לא הצליחה רפואת השיניים למנוע, מבחינה זו, את המשך תהליך העששת. עם החומר הזה התהליך נבלם.

הקרנת הסתימה והקשייתה, הוא תהליך פיסיוכימי. הקרניים האולטרה־סגוליות יוצרות בחומר הסתימה ריאקציה כימית, הקושרת את המולקולות שבתוכו ותופכת אותן לקריסטלים של מתכות ומלחים.

בתהליך זה, חומר הסתימה מתקשה עד כדי כך, שהוא הופך עמיד לשחיקה ועומס של כ־300 ק"ג על כל מילימטר מרובע. ביס של ז'לוב הכי אדיר, זה לא רבע מזה.

החומר אינו מזיק לבריאות מוך השן. ניסיון של יותר מעשרים שנה עם העסק הזה, נתן תוצאות מפתיעות. הקרינה היא אפסית. פילטרים בתוך המכשיר שומרים אפילו על אצבעות הרופא, שבא במגע יומיומי עם החומר, שלא לדבר על ה־פציינט.

הסתימה נכנסת לתוך החומר הדנטלי בצורה כה הרמטית, עד כי זה הופך חלק בלתי ניפרד מהשן המטופלת.

חוץ מזה, למרות יוקר המכשיר וחומר הסתימה, ד"ר אורבין לא רואה שום סיבה והיתר לעצמו, לגבות בעד סתימה כזו מחיר גבוה יותר ממחיר סתימה קונבנצ־יונלית. אז ודאי שטוב. אז זהו. ועכשיו — אחת שתים שלוש — רופאים קנאיים — לצעוק!

ד"ר אורבין מדגים את מקשה חסתימות
פעם ראשונה בישראל

פטנטים

מה עושים נגד מדוזות?

עונת הרחצה בעיצומה. עונת המדוזות לא בעיצומה, אבל המדוזות לא שמעו על העסק. עונה — לא עונה, פיתאום מגיעה מיתקפת מדוזות על חוף זה או אחר, מבלי להתחשב מה כתוב בסיפרי הזואולוגיה, מתי העונה הבוערת שלהן אמורה להת־קיים.

לא אשכח איזו בעתה תפסה אותי יום אחד כשרחצתי בים עם דנה. המרגושה הקטנה שלי התחילה לצעוק בפרצוף דואג „מה קרה פה?! מה קרה פה?!" בהבעה השמורה לחוויות לא מוכרות. לא בררתי שום דבר. בלי לחשוב על כלום, ישר שלפתי אותה מהמים, ואימצתי אותה אל ליבי. משם ההסברים תמיד ברורים יותר.

מזל שעשיתי זאת. לה לא קרה שום דבר, אבל דקה מאוחר יותר חשתי מגהץ לוהט, פשוטו כמשמעו, ניכרך לי על הרגל. זו חוויה מוזרה בתכלית, כי אתה יודע שאין שום מגהץ בתוך הים, ואילו מים רותחים שורפים בצורה שונה. מסתבר שגלי החוף עירבלו חוטי ריר של מדוזות שחלפו במקום. המדוזות אפילו לא היו כבר בנימצא. רק הריר שלהן עשה את כל הנזק.

עשרות אנשים יצאו בבהלה מתוך חמים. מי כוויים יותר — ומי כוויים עוד יותר. מירפאת החוף הודיעה שיש רק לשטוף במים, „וזה תיכף עובר". איזו בורות, ואיזו הטעייה של הציבור! איזה עובר, מה עובר. אחרי כל השטיפות במים, אנשים קיבלו כוויות מזעזעות. תכי נורא היה לראות את הילדים. את גופם הקטן חצו פסים כשל הצלפות שוט. ולך תסביר לילד קטן שאלה החיים.

החוף הוא חוף של אנשים קבועים. יכולתי לעקוב איך לכולם, אחרי כוויה אדומה להטה והתנפחות איברים איומה, העסק נירפא בצלקות לבנות בולטות קשות ומכוערות.

הארס של הריר היה אצור בפנים. אין לי הסבר אחר.

יש לי חברה, רותי, מכשפה עולמית. „מה יש לך ברגל," שאלה אותי. סיפרתי. הצלקת הלבנה המזעזעת באה לי מריר מדוזה. „מה?!" פתחה זוג עיניים תמהות. „את לא יודעת?!" לא ידעתי מה אני אמורה לדעת שכל כך לא ידעתי. „אחרי ששוטפים את העסק עם מים," הודיעה לי, „שמים שמן קיק. את הארס של כוויית מדוזה רק שמן קיק מבטל!!! מורחים ישר על הכוויה כל יום מעט שמן קיק, והעסק נרפא בלי להותיר סימן." מה את אומרת, שאלתי את הספצית. שמן הקיק יעזור לי כעת, כשהעסק כבר נירפא, ויש צלקת בולטת? „איזו שאלה!" קראה, „באלף אחוזים!!!"

מרחתי שמן קיק על הצלקת, והלא ייאמן החל להתרחש מול עיני. הצלקת הלבנה ש„נירפאה כבר" החלה להאדים חזרה, ו„לעבוד" מול עיני. שמן הקיק כאילו החזיר את תהליך הריפוי לראשיתו, כדי לסיים אותו כהלכה. תוך שבועיים לא נשאר זכר, וזאת אחרי שחודשיים היתה לי כבר צלקת שחשבתיה מזכרת לכל החיים.

אחרי
פנים חלקות

(המשך מעמוד 54)

החלקה שקנה אורי גובלת עם חלקות של אחד מוותיקי המושבה, יונה מיזרחי. יונה הוא בעל אד־מות, סככות ומאות דונמים של מטעים. שיטחו של אורי הוא כאי המוקף בים השטחים של שכנו.

בסוף אוגוסט השנה, כשמיזרחי שהה בחוץ־לארץ, העביר אורי דיר שבנה, לפינת החלקה שהוא רכש בעבר, שאותה עיבד מיזרחי עדיין והניח בה ציוד חקלאי. בהמשך גידר אורי את השטח. בניו של מיזרחי ניסו למנוע ממנו את שי־נוי המצב בשטח, וכשחזר האב יונה לארץ, פרצה המהומה.

מספר אורי:

יונה, אשתו, בנו ובתו רצו לשטח מצויידים באלות ובחלקי צי־נורות, והתנפלו עלי. הם הביאו ציוד מיכני שהיה ברשותם, והר־רידו את הדיר שבניתי מעץ, ששיטחו היה 30 מ״ר, ושעבדתי עליו חודשים. מיזרחי, הרס את הג־דרות שהוקמו וגרם לי נזק של יותר משני מיליון לירות.

עזבתי עם אשתי ובני את המו־שבה לאחר הפוגרום, ויצאנו להר־רי. אך למחרת שבתי למושבה. כעבור יומיים יצא מיזרחי לח־רוש את השטח בשש בערב, וכשיצאתי לצלמו, עלה עלי עם הטרקטור והתנפל עלי עם שני בניו. הם חטפו ממני את המצ־למה, שברו אותה והטמינו אותה באדמה. הם היכו אותי כל זמן שיכלו, וכשרציתי להזעיק את ה־משטרה, הם רדפו אחרי בכביש עם ג׳יפ וניסו לדרוס אותי.

אורי פלץ
שום פרובוקציות

שגינו. „איך הוא קנה את השטח, אם אף אחד לא מכר לו אותו? עובדה שיש לי צו מבית־משפט, משום שזו אדמתי ועליה יש לי קושאן. מדובר פה באדם שאינו חקלאי, שקנה חתיכת בית, וכשהיי־תי בחו״ל גידר שטח שלא היה שלו.

„לא תקפתי אותו. אני חקלאי ואיני תוקף אנשים. לא נגענו בו. כל מה שעשיתי, זה פירוק הגדר שהוא הקים בשטח שלי. להיפך, על־פי צו בית־המישפט בעכו יש לי זכות לגדר את השטח, וכך עשיתי.״

מישפט

סבך קפקאי

היש יִרחות ביצוע עונשי מאסר קצרים לפני עיירעור?

האיש שפרץ למישרדו של עורך־הדין אהרון ברוכין, היה נואש. הוא נידון בבית־מישפט השלום בתל־אביב לשני חודשי מאסר בגלל משיכת שיק ללא כיסוי על־סך 50 שקל. השופט שגזר את דינו דחה את ביצוע המאסר עד לתא־ריך 16.8.81 כדי שהנאשם יוכל להגיש עיירעור.

הימים עברו, ובשישה באוגוסט הגיש הנאשם לבית־המישפט המ־חוזי בתל־אביב בקשה נוספת ל־דחיית ביצוע. להפתעתו דחתה ה־שופטת ויקטוריה אוסטרובסקי־כהן את בקשתו ביום 13 באוגוסט — שלושה ימים לפני מועד התי־ייצבותו בכלא. הוא מיהר והגיש שוב בקשה לדחות את הביצוע, הפעם לימים ספורים בלבד, כדי שיוכל להגיש ערר על ההחלטה לפני בית־המישפט העליון. אך גם בקשתו זו נדחתה. הוא עמד להי־כנס לכלא באותו בוקר, ועורך־הדין ברוכין, ממישרד עורך־הדין משה רום, נסע מייד לירושלים. הוא הגיש בקשה דחופה לדחות את המאסר.

„טעמו של בית־הסוהר״.

בשעה שבה התייצב הנאשם לר־צות את עונשו, טען ברוכין בלהפ לפני השופט יהודה כהן בבית־

ביתו של מיזרחי וסככותיו (מימין) וביתו של פלץ
התשתית האנושית של „הקו הירוק״

במישטרת ראש־פינה, שאליה הביאו אותנו, נזכרתם זכרון־דברים ביני ובין מיזרחי, בנוכחות ראש המועצה־המקומית יסוד־המעלה, ומפקד התחנה, לפיו לא תהיינה שום פרובוקציות בשטח עד הס־דרת העניין.

לפני שבועיים הופיע מיזרחי עם צו של בית־מישפט האוסר עלי לעלות על החלקה שלי בשטח שהוא טוען לבעלות עליו. בשבוע שעבר יצא יונה עם בניו ועקר מטע בן 30 שנה בשטח שמגיע לי על פי חלוקת המינהל.

עד כאן דבריו של אורי.

אורי קנה את השטח ב־1976 מעזריאל לובבסקי, שמישפחתו החזיקה בבית מאז שנות ה־50. ליונה מיזרחי יש רישום בטאבו על החלקה הגובלת עם ביתו של אורי. המיבנה שהקים אורי, גמ־צא בשטח ששייך למינהל מקר־קעי ישראל, שמיזרחי מעבד למע־לה מ־30 שנה. פלץ טוען שמיז־רחי מעבד בטעות שטח שאינו שלו. למיזרחי יש טאבו על חל־קה המכונה 19 ואילו הוא עיבד את חלקה 18, שאותה קנה אורי לפני חמש שנים.

יונה מיזרחי שלל את דברי פלץ טוען שהמינהל רוצה להגיע להסדר קרקעות, אך מיזרחי מתנגד לכך, ולכן הוא מוכר ב־מינהל כ„איכר עקשן״. על הטע־נות שהושמעו נגדו שאינו חק־לאי, הגיב פלץ בביטול: „באתי לכאן, משום שכאן היה שטח פנוי למכירה.

משום שאני אידיאליסט, רציתי לחיות באורח חיים שונה. אני שייך לארץ־ישראל הקטנה והיפה, ולכן אני נחשב ביסוד־המעלה כ־נטע זר. השכן שלי הוא פיאו־דל — איש עשיר ומכובד המע־סיק עובדים ערביים שכירים. אני, לעומתו, רוצה לחיות על עבו־דתי שלי. אנו טבעוניים, ורוצים לחיות באורח־חיים אחר, ולגדל את בנינו כאן.

„אני היחיד באיזור שקורא לנסי־גה מהגולן, ובאתי לצפון כדי לחזק את התשתית האנושית של הקו הירוק.״

כעת ממתינים שני הצדדים ל־המשך הדיון המישפטי בעניין הבע־לות על הקרקע, ובמועצה־המקו־מית טוענים שהמדובר בעימות בין מישפחה חקלאית ובין מישפחה לא־חקלאית, שאינה מעניינת כלל את שאר התושבים.

המישפט העליון, וקיבל מידיו החלטה לדחות את המאסר ולדון בעניין בדחיפות בפגרה. המועד לשמיעת הבקשה במלואה נדחה ליומיים.

טלפון דחוף לבית־המישפט ב־תל־אביב הציל את הנאשם מלבלות את היום בבית־המעצר באבו־כביר. הוא חזר הביתה, שמח ש־התברך בסניגור חרוץ.

כאשר נדון העניין לגופו, הביע השופט העליון פליאה על אי־דחיית המאסר:

„נאשמים שהוטלו עליהם עונשי מאסר לתקופות קצרות, נמצאים בסבך קפקאי במצב הדברים ש־תואר לפני. כי כדי לתת סיכוי הולם לתביעה לקיים את עונש־המאסר, עליהם להיכנס קודם כל למאסר — שאיש אינו יכול לשער מראש מה יהיה אורכו — על מנת שהעיירעור יישמע תוך עדיפות. ובסופו של דבר, אם טענותיהם יעמדו להם, הם ישוחררו מאותו עונש לאחר שטעמו את טעמו של בית־הסוהר.״

השופט דחה את המאסר עד שמיעת העיירעור, למרות נטל התי־קים תחתם כורע בית־המישפט המחוזי בתל־אביב.

קמרה אובסקורה

קורסים לצילום, פיתוח והדפסה
חורף 81/82

נפתחה ההרשמה לקורסים הבאים:

1. שלב א׳ (מתחילים) פגישה בשבוע - בוקר או ערב
2. שלב א׳+ב׳ 3 פגישות בשבוע - ערב
3. שלב א׳+ב׳ מורחב 4 פגישות בשבוע - בוקר
4. שלב ב׳ פגישה בשבוע - בוקר או ערב
5. שלב ב׳+ג׳ 3 פגישות בשבוע - ערב בלבד
6. שלב ג׳ פגישה בשבוע - בוקר בלבד

לנכל הלומדים שימוש חופשי במעבדות

פרטים והרשמה בשעות 10-22

תל-אביב: רחוב ביאליק 23, טל. 03-658677
ירושלים: רחוב בצלאל 6, טל. 02-233502

„וונוס״

יבוא ושיווק אביזרי ועזרי מין

לנשים, 138 דגמי ליבוש תחתוני אקסקלוסיב ונועז

מחירון חינם לכל דורש

דגש מיוחד על שיווק אמין ודסקרטי

ת.ד. 31424 תל־אביב.

פאריס של גרמניה

שקיעתה המוקדמת של השמש, הבריזה הנושבת מן הים, הערבים הסגריריים והחגים הבאים לטובה מבשרים את בוא הסתיו.

פה ושם נראות הסנוניות הראשונות המכסות את כתפיהן בצעיף סרוג, או בּמיקטורן שהורד מן הקומה השנייה של הארון.

חידושי האופנה האחרונים הוצגו בתצוגות־גאלה, שנערכה לפני ימים אחדים במינכן, באולם מפואר ולעיני מאות אורחים־כבוד. תצוגת האופנה היתה למוזמנים בלבד, וביניהם בלטו פוליטיקאים, שחקנים, ואנשי תיקשורת, שהיו לבושים בהידור רב — נשים בשמלות ערב ארוכות, וגברים בחליפות כהות ובעניבות פרפר.

ומה מחדשת מינכן — „פאריס של גרמניה" באופנת סתיו '81 וחורף '82?

- אורך המכנס התקצר.
- חצאיות מכנסיים.
- שילוב של פרוות עור ובד.
- נעליים קצוצות עקב.

החידוש העיקרי בחורף זה יהיה באורך המיכנס שהתקצר, ונעצר באיזור הברך. חפת המיכנס הוא צר או רחב, עם כפתורים או בלעדיהם, בקשירה, או עם גומי. הפאנסים עדיין מקשטים את רוב המיכנסיים, אך פה ושם נראות גם גזירות חלקות. הבדים כשלעצמם שונים ומשונים: צמר, גברדין ופלאנל, חלקים או מודפסים.

חידוש נוסף יהיו חצאיות־מיכנסיים — גם הן עם פאנסים או בלעדיהם, רוכסן בחלק הקדמי, בצד או מאחור, עם כיסים או בלעדיהם — הכל הולך — העיקר שתהיה חצאית־מיכנסיים.

החידוש הבא שנראה החורף יהיה שיי־לוב של פרוות, עור ובד: מיכנסי עור, סוודר סרוג בעל שרוולים ארוכים, ומעליו ז'ילה — חזייה גברית חסרת שרוולים מפרווה, או מכמה סוגי פרוות, שניתן לתפרן בנקל משאריות של פרוות אמיתיות או סינטטיות.

בחולצות לא ניתן היה להבחין בקו אחיד. הוצגו חולצות מכופתרות בצד, או באמצע, וצווארונים עגולים גבוהים עם מלמלות וסרטים לקשירה. הכתפיים עדיין רחבות. הוצגו גם חולצות סרוגות, המתאימות במיוחד לימים הקרים, מצמר, הם החידוש האחרון. הם מסתיימים באורך הברך, בחפת צר או רחב, מכופתר או עם סרט. הסוודרים רקומים ביד. החולצות נרכסות בצד או באמצע וצווארוני מלמלה גבוהים. הפאנסים עדיין מקשטים את רוב זוגות המיכנסיים, אך פה ושם נראות בתמונה גם גזירות חלקות.

מיכנסי רכיבה

מ' שחיסגור את מכנסיה הישנים בגובה הברך, ותרקום בחוט זהב על חולצת הסוודר - תוכל לענות על צוו האופנה

הנעליים תהיינה קצוצות עקב, וגובהן ינוע בין שניים וארבעה סנטימטרים. רובן בסגנון הסירה, בקו חלק ונקי, ומחודדות. הצבעים השולטים בנעליים יהיו זהב, ברונזה וחום עתיק.

מוהיר ואנגורה רכה ורקומה בחלקה. הצבעים ששלטו בתצוגה היו חום, בז', זהב, אפור, בורדו, ירוק בהיר וירוק כהה.

מחיאות הכפיים עם סיום התצוגה ל־

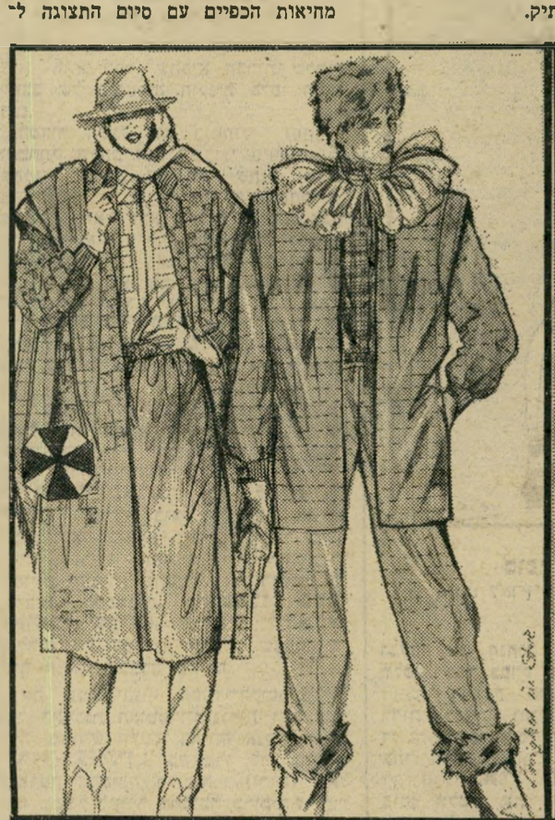

רומנטיקה חולצת פסים ברכיסה צדדית וצווארון סיני עומד. הכתפיים רחבות — המיכנסיים — באורך הברך (משמאל). מיכנסי ברך בקשירה מעניינת, מיקסורן תואם וחולצת משי בעלת צווארון מניפה גבוה רכוס בסרט (מימין).

סריגים

טובים במיוחד לימי החורף הקרים. מערכת בת שני חלקים — חולצה וחצאית, ותוספת של חלק שלישי — סוודר מכופתר, מעין מיקסורן. הסריגים עשויים מצמר מוהר.

דוגמניות המרשימות (שהגמוכה שבהן התנשאה לגובה של 1.80 מטר) היו מגוּמסות, אך לא נלהבות. האורחים נראו קצת מאוכזבים מחוסר הדימיון, המעוף וההתעזה של המעצבים.

וכמה עצות למי שרוצה להיות בחורף זה אופנתית בלי להיכנס להוצאות רבות:

- **מכנסיים מחורף שעבר יש? יש! גיזרו אותן באורך הברך, תיפרו והשחילו גומי, והרי לכן מכנסי רכיבה — שיא האופנה.**
- **חולצת־סוודר חלקה ופשוטה בצבע אחיד יש? יש, כמובן, לכולנו. ובכן ריקמו עליה בחוט, רצוי זהב, והרי לכן אופנה רקומה.**
- **קחו חזייה של חליפת שלושת החלקים הישנה של הגבר שלכן, תילשו את הכפתורים הישנים ותיפרו במקומם כפתורי זהב — והרי לכן ז'ילה. הוסיפו צמיד זהב, הוא לא חייב להיות מן היקרים (הרי מותר לכן גם לקנות משהו בחורף הזה), ואתן מסודרות, ואופנתיות ומוכנות לחורף.**

אורנה גלזן

לא רישמי

חצאית ומעיל באורך מכפלת החצאית מבד, ומתחתיו חולצה גברית (משמאל). הופעה ספורטיבית, כתפיים רחבות וחולצה עם צווארון פרפר. לי־צירת המראה המושלם, כובע ומגפיים מפרווה (בתמונה מימין).

נמר של עיר

מ..הימים האחרונים של האנושות" ועד ל..התחלה חדשה" עם הפלסטינים ✷ אנה פרנק חיה וקיימת בניו־אינגלנד

✷ אורחות חייהם של בדווים־רומנים בצל מינזר סנטה קתרינה

עיון

וולטש

ריכרט וולטש, יליד העיר פראג בימי המונארכיה האוסטרו־הונגרית, ידידם של **פרנץ קאפקא ושמואל הוגו ברגמן**, הנו מן האחרונים בני אותו דור מופלא, שצמח במרכז־אירופה, והותיר סי־מני־דרך ברורים של ערכי תרבות נעלים והומאניים יהודי. וולטש, שהוא כיום בן 90 קיבץ באחרונה את מיטב מאמריו ב־הארץ מהשנים 1949 עד 1979, תחת הכו־תרת בנפתולי הזמנים *.

וולטש, **עיתונאי בעל־שם** בעיתון הציו־ני המרכזי של יהודי גרמניה בתקופה שבין שתי מילחמות־העולם, הירבישא רונד־שאו (הוא היה עורכו האחרון), הצליח להימלט טרם פרוץ המילחמה־העולמית השנייה לארץ־ישראל. בשנת 1939 הזמינו עורך הארץ, **גרשום שוקן**, לכתוב בקביעות בעיתונו. בתום המילחמה שוגר וולטש לדווח על מישפטי־נירנברג. אחר־כך המשיך ככתב היומן בלונדון. במשך 30 השנים הבאות שיגר וולטש מלונדון מאמרים מרתקים, על התמודדות אינטלק־טואל בן הדור־הישן עם עולם של בעיות אידיאולוגיות מתחלפות, על שינוי ערכיה של הסיפרות המערבית, ודיווח על מהל־כים פוליטיים שונים. מאמריו של רו־ברט וולטש נחשבו לפנינה בכתר הארץ.

בנפתולי הזמנים הוא אסופה מלוקטת ומנופה של מאמרים אלה. אסופה, שהו־פכת, עם התקדמות הקורא בין דפיה, לעוד מציבה מפוארת של היהודי האינטלקטואל והקוסמופוליטי, שהישראלים של היום כה בזים לו.

המדור הראשון בספר, עיונים בשולי הסיפורת, נפתח בפרק התמודדות מעמות מתחרות בעבר, החל ממאבק רומא וקר־תגו ועימות ביזנץ עם האיסלאם. הפרק השני, קיסרות הולכת וקיסרות באה, בר־חן את מילחמות־הדת (קולטורקאמפף) באירופה באספקלריה של זמננו. וולטש מביא את סיפור שקיעתן של מרכז ומערב אירופה, דרך העימות הצפוי בין אמריקה ורוסיה, ורצח **הנסיך פרדינאנד** בסא־רייבו (התאבדותה של אירופה). הוא בוחן את תולדות המאה העשרים, באמצעות כמה מהדמויות המרכזיות שלה: **מתו־מאס מאסריק** (נשיאה הראשון ומייס־דה של צ'כוסלובקיה המודרנית), **ויאן מאסריק, ווינסטון וראנדולף צ'ר־צ'יל, ויקטור ופרידריך אדלר.**

פרק נוסף הוא קץ ההגמוניה האירופית, בו סוקר וולטש אידיאות אירופיות ומדי־ניות הכוח, תוך התמקדות בעליית הכוח הסובייטי. הוא בוחן את הפסיכולוגיה של **ז'ואן מרוצקי, יוסף סטאלין וני־קיטה חרושצ'וב.** אחד המאמרים ה־מרגשים בפרק זה הוא הדיוקן משקף בתהלוכת טילים, בו ממשיך וולטש ובוחן את עליית הכוח הסובייטי ואת היצרים והאידיאולוגיות המסתתרים מאחוריו. את ביקורת מדינת־העל הסובייטית עושה וולטש באמצעות ביקורת על סיפרו של **אלכסנדר סולז'ניצין** לנין בציריך. ה־שלב הבא של וולטש הוא, כמובן, ההסכם של שני הדיקטאטורים (שיתוף הפעולה **בין סטאלין ובין היטלר**).

וולטש מעמת את חלקם של היהודים במהפיכה הרוסית, עם הנאציזם והאנטי־שמיות בפרספקטיבה של המאה. עד מהרה הוא מגיע לפרק שריפת ספרים בכיכר האופרה (**שריפת הספרים בגרמניה שנער־כה ב־10 במאי 1933 והיוותה סמל מו־חשי למאבק הנאציזם בתרבות־המערבית**). וולטש מוליך את הקורא במעין מכונת זמן אינטלקטואלית, קופץ לפרק נסיעה לנירנברג ההרוסה ב־1945, שב אל הפרק עידן התמונים — הסגנון הפאשיסטי, וחו־זר שוב לזיוף סיפורתי ותוצאותיו האיו־מות, לשימוש בהפרוטוקולים של זקני

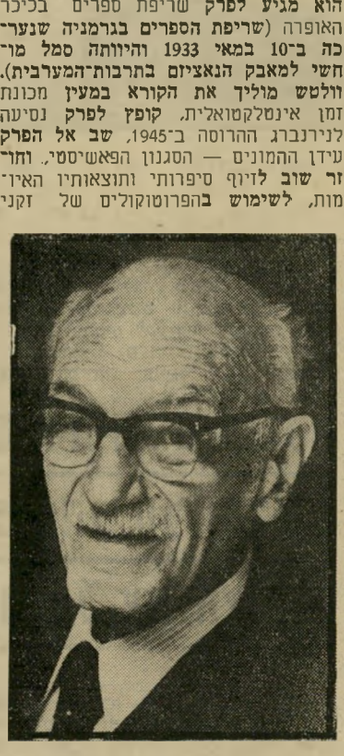

אינטלקטואל וולטש
מכונת־זמן אינטלקטואלית

ציון, אותו ספר, **שהביא חברות שלמות** למצב של היסטריה חולנית כלפי היהו־דים.

המדור השני הוא בנפתולי הזמנים, והמרתק שבהם הוא בשבילי סיפרות, בו מתמודד וולטש עם מה שהוא מכנה היהודי כסמל אנוש, **שהולך ונשחק ב־**מדינת ישראל. הוא מתחיל מעימות שכני בין קאפקא וג'יימס ג'ויס, ועד לבחינת נושא ה"הכרה־עצמית" מתוך סיפרות מו־דרנית, **בו הוא שב ומעמת את ג'ויס,** והפעם עם יצירה של סופר יהודי אחר, הרצוג של **סול בלו.** וולטש מנצל את סיפוריהם של **בלו, מלמוד, מאיילר, אלן גינזברג** ואחרים, כדי לערוך סיול בתת־ההכרה של יהודי אמריקה.

מהסיפרות היהודית של אמריקה, שנמ־צאת כיום בשיאה, עובר וולטש, אל עליית הסיפרות והתרבות היהודים בגר־מניה הטרום־נאימארית, החל במשורר **רו־דולף בורכארט**, ועד ל**תיאודור לסינג** (שנרצח בידי קלגסים נאציים במארינבאד ב־1933). תחת הכותרת סופר יהודי בסביבה קוסמופוליטית, הוא בוחן דמויות יהודיות שהטביעו את רישומן ב־**תרבות המערבית כאיטאלו סבבו (אתורו שמיץ), פראנץ קפקא,** וגלריה של דמויות יהודיות שצמחו ב־סוף המאה שעברה בווינה.

את תמונת־הנוף היהודי־הקוסמופוליטי של התרבות האוסטרו־הונגרית ושל יהו־דיה, ממחיש וולטש באותה אנקדוטה על **הרוזן צ'רנין:** כשאמרו לו ב־1917 שפרצה מהפיכה ברוסיה, "(והוא) שאל, מי מסוגל לעורר מהפיכה ברוסיה? הרי מר ברונשטיין, היושב בקפה צנטראל, אינו מסוגל לכך". מר ברונשטיין היה כמובן, **ליאון טרוצקי, והוא נכנס להיס־טוריה יותר מהרוזן צ'רנין...**" ליד מהפ־כני המאה, מעמיד וולטש את מהפכני התרבות של המאה, בפרק הקצר מאהלר ושנברג, **שהביאו למהפיכה במוסיקה** הער־למית. לתרבות קוסמו־פוליטית זו של יהודים, אשר צמחה ברחבי הקיסרות ה־אוסטרו־הונגרית, מוסיף וולטש את ידי־דו מנוער בפרק פראנץ קאפקא — תעודות והשערות, באמצעות השיחות עם ידידו, **גוסטאב יאנוך** (הקורא לכתבי קאפקא „הקבלה החדשה"), ויחסי קאפקא עם **מינה יאסאנסקה.**

מבחינתה של המהפיכה־היהודית בתר־בות האירופית, קופץ וולטש בחזרה אל העבר הרחוק יותר, ותחת הכותרת השאלה המזעזעת — מהי האמת? **הוא מעלה הש־לכות ממישפטו של ישוע הנוצרי,** כ־שורש הדיכוי היהודי בתרבות העולמית. בבחינת התרומה הקוסמופוליטית של ה־יהודים, אין וולטש מתעלם מהתרבות הצרפתית, ובפרק אנדרה ספיר ושארל פגי, **הוא בוחן את ראשית עלייתו של** ההומניזם היהודי בתרבות הצרפתית בר־שית המאה העשרים.

המדור השלישי, דיוקני אישים, ממחיש

סופר רות
היגרו לארץ־ישראל הנחשלת

ומעבה את הנחות היסוד היהודיות של וולטש. כבר בפרק הראשון זיגמונד פרויד ועולמו השוקע, **הוא מתאר את התסו־רדות אמונותיו ותיקוותיו של מלומד יהו־די זה,** לנוכח אימי המאה העשרים. יהודי אחר, האיש שהטביע את חותמו על הע־דן, היא **קארל מארכס,** באמצעותו בוחן וולטש את צמיחת המיתוס המו־זר, והבלתי מפוענח ביותר של תקופתנו. **הוא מוליך אותנו לפלישת הסנקים ה־**סובייטיים לפראג באוגוסט 1968. **אחרי שני** אישים אלה, אשר לא נסו חסד למיפעל הציוני, **מעמיד וולטש את שמואל הוגו ברגמן**, אשר קשר את גורלו בציונות ובארץ־ישראל, והיה אחד מנושאי הדגל היהודי־ההומאניסטי שלה.

דמות נוספת בגלריית האישים של וולטש הוא ההיסטוריון **לואיס ברנ־שטיין נאמיאר**, וממנו הוא מגיע אל הדמות השנוייה במחלוקת, **קארל קר־אוס.** את עולמו של קארל קראוס מביא וולטש תחת הכותרת הימים האחרונים של האנושות *, סאטיריקן מריר, שליגלג על עולם ומלואו, ופירסם במשך 37 שנים בטאון צנום בשם די פאקל (האבוקה), עליו נאמר כי הוא „**הכניס את הלהט של נביא יהודי לתוך הציוויליזציה הווינאית שהתפוררה לפני עיניו...**" קראוס, אשר ניבא את מילחמות־העולם, את תהליך ההתבהמות של הציוויליזציה המערבית והמרכז־אירופית, לחם בעט בודדה כנגדם, ולא יכל להם.

כך ממשיכה לה גלריית הדמויות של אותם יהודים קוסמופוליטיים, דרך **אר־נולד צווייג, ג'ורג' שטיינר,** ומגיעה למתייסר שבהם, **ווילטר בנימין** (שסי־רב להגר לפלשתינה וללמד באוניברסיטה העברית, לאחר הזמנתו של **גרשום שלום**, כאשר תירוצו העיקרי היה: „**המהומות הערביות בפלשתינה...**"). בנימין הפך רק בשנים האחרונות לאחד ממאורות התרבות של המאה־העשרים, עם פירסום ספריו בארצות־הברית. דמות נשית ויוצאת דופן, היא **לו אנדריאס־סאלומה**, מי שהיתה ידידתם של **פרויד, ניטשה ורילקה**, שעליה מביא וולטש את **הפרק** אשה, משוחררת מהמאה ה־19.

המדור הרביעי והאחרון הוא יחסי ישראל־ערב, בו מגתב וולטש את כל **שכתב קודם לכן על ערכים של הומא־**ניזם יהודי, למציאת פיתרון של ממש **לקונפליקט שבין שני העמים.** וולטש **פותח בקביעה על** תורת־אחד־העם שלא השתמרה, **ומדלג אל המשא־ומתן המות־**מץ **שנערך ברודוס במארס 1949, כאשר** הוא קובע, **שהוא הביא ל„קו צבאי במקום** גבול פוליטי". וולטש בוחן את הגורמים **שהביאו להצהרת בלפור ולשורשי הבעייה** הערבית, **ומטיח אשמה בהתעלמות התנו־**עה הציונית ב־1921 מהצעתו של **מרטין בובר לחלוקת־הארץ, שהביאה להולדת** רעיון ארץ ישראל השלימה כבר אז.

אחד מהפרקים המרתקים הוא שיחה דימיונית עם עבד אל־נאצר (חלום ליל קיץ ב־1965), **בו מדגיש וולטש, כי מה־**פיכת הקצינים הצעירים במצריים, ואדי־שות ישראל, היו **החמצה היסטורית חסרת־**תקדים.

מאל־נאצר, טבעי המעבר לבן־גור־יון, כאשר וולטש, **מביא תחת הכותרת** ספיקות במיתוס בן־גוריון, **ביקורת על רוב תפיסות היסוד שבן־גוריון נטע ב־חברה הישראלית. במאמר אחר, שנכתב ב־1976, תחת הכותרת** השורש הפלשתי־נאי של הסיכסוך — דו־קיום הכרחי לק־ראת פיתרון הסיכסוך במיזרח־התיכון **מביא וולטש את ה„אני מאמין" שלו.**

---

* כותרת של מחזה מפורסם מאת קארל קראוס, שהיא שורת מערכות (792 עמו־דים) בהן משתקפת עמידתם של בני־אדם שונים בשעת חירום ולחץ. קראוס היה הראשון שהרגיש כי בפרוץ מילחמת־העו־לם הראשונה, תמה תקופה לא רק מב־חינת המיבנה הפוליטי, אלא גם מבחי־נת הציוויליזציה האירופית „הנוצרית", ובמושגים החוסריים המקובלים, ונוצר קרע גורלי בהיסטוריה האנושית, קרע שהטיל צילו על שרשרת המאורעות שבאו אח־ריו, ושהיו מלווה בזוועות ובחשכת שקי־עתו של המין האנושי.

• רוברט וולטש — בנפתולי הזמנים; הוצאת שוקן; 298 עמודים (כריכה קשה).

המאמרים האחרונים בספר עומדים בצל המחשבה, שהברירה היחידה הניצבת לפני ישראל, היא שינוי־ערכים מוחלט. בפרקים דרושה התחלה חדשה (מאמר בו מבקר וולטש את אירועי „יום האדמה" במארס 1976) ועימות עם האמת, מטיף וולטש למהפך עקרוני של החברה הישראלית וראייתה את הסיכסוך עם הערבים והפלסטינים. וולטש מסיים את סיפרו (במאמר מ־17.4.79) בקביעה: „אולם כשרוצים למצוא את הדרך למיפנה אמיתי דרוש חשבון־נפש מקיף, ודרושה נכונות לקורבנות מכאיבים מצד אלה שחשבו שדי להבריז על הרצוי להם כאילו היה המצוי, כדי ליצור מציאות שונה מזו שבה אנו חיים, כדי לפלול את הדרך להגשמת ציונות ריאליסטית ולהחזיר גאווה לכל עם ישראל."

בנפתולי הזמנים הוא מיסמך־מעולה על יהדות אשר אינה עוד בגמצא, יהדות חר־שבת, נאורה ושקולה, יהדות של ערכים ויושר אינטלקטואלי. בנפתולי הזמנים הוא מציבה מכובדת, לעולם שאיננו עוד, לרעיונות ולערכים, שהחברה הישראלית הצליחה לקבור ביומיום שלה.

תרגום

רות

פיליפ רות, מחשובי הסופרים היהודיים היוצרים בארצות־הברית, אינו מנסה להשתחרר מיהדותו. בשגיונותו הסיפוסית, הוא מצליח להפתיע שוב ושוב, ולהניפיש נשמות מתות מתוך ההיסטוריה היהודית. בסיפור ישן שלו בשם שידור הוא מתאר כיצד מנסה צייד־כשרונות לגייס את פרופסור **אלברט אייניי־שטיין** לתוכנית־רדיו בתור בעל תשובה יהודי. בסיפור אחר, הנושא את הכותרת להתבונן בקאפקא, יוצא רות מתוך הנחה כי **קאפקא** לא הלך לעולמו ב־1924, אלא היגר לניו־ג'רסי, שם שימש כמורה לעברית של הילד **...פיליפ רות.**

בסיפורו החדש (ולא אחרון) שראה־אור בתרגום לעברית, רומז רות כי **אנה פראנק** לא מתה, והיא חיה וקיימת ב־ניו־אינגלנד *.

בדומה לכמה מספריו הקודמים, חושף רות את עולמו של סופר אמריקאי־יהודי צעיר. סופר זה, ששמו **נתן צוקרמן**, מבקר סופר אמריקאי־יהודי אחר, מבוגר ממנו, בשם **ע.א. לונוף**, החי עם אשתו היאנקית „היכן שהחלה אמריקה והיכן שמזמן נגמרה". רות, מספר בדמותו של נתן צוקרמן, כיצד שלח את ביכורי סיפוריו ללונוף, ובמיכתב הלוואי הוסיף כי „נתקלתי ב'קרוב' ציכוב וגוגול..."

לונוף הוא סופר שונה בנוף המוכר של סופרים יהודיים בארצות־הברית, או כלשונו של רות: „...הפרוש הספרותי המפורסם ביותר באמריקה, אותו ענק של סבלנות ואורך רוח וחוסר אנוכיות. אשר בעשרים וחמש השנים שחלפו בין ספרו הראשון לספרו השישי (שעליו ניתן לו פרס הספרות הלאומי, שהוא דחהו בשקט), היה חסר למעשה קהל קוראים או הכרה, ותמיד היו פוטרים אותו, אם ובאשר הזדקרו, כאיזה שריד מוזר של הגיטו באירופה... שלאחר ש'נתגלה' ונעשה פופולארי, הוא סירב לקבל כל פרס ותואר, סירב להיות חבר במוסדות מכובדים, לא העניק שום ראיונות וכחר שלא להיות מצולם..."

צוקרמן/רות מגיע לביתו של לונוף, ופוגש שם צעירה, עליה אומר לונוף: „זוהי העלמה בלט. היא היתה פעם סטודנטית כאן. היא שוהה אצלנו ימים אחדים ונטלה על עצמה למיין את כתבי־היד שלי..." תוך שהוא משחזר את חייו של לונוף („לאחר שאביו הצורף מת כמעט עם מפצעים שנפצע בפוגרום של זיטומיר, היגרו הוריו של לונוף לארץ־ישראל הנחשלת. שם ניספו שניהם בטרם עת, ובכנס מיעלו ידידי מישפחה ביישוב חקלאי יהודי. בגיל שבע הוא נשלח לכדו מיפו אל קרובים עשירים של אביו בברוקלין..."), הוא שם את עינו בעלמה בלט, ומתחיל בנוסח מה מעיק על פורטנוי לתכנן כיצד יגיע אל מיטתה.

בשלבי ביניים אלה, מביא רות פרק מלאף מחיי התרבות והסיפרות האמריקאיים, התבצרותם בקמפוסים של האוניברסיטות, תוך ציון הערות־אגב בנוסח של: „בממלכת האנו אין מלקקים דבש...", ולעומתם את לונוף, שהוא ההיפך מעולם־הסופרים האמריקאי.

צוקרמן/רות נשאר ללון בביתו של לונוף, אחרי שלונוף מרעיף עליו שבחים. („מי יכול לישון אחרי זה? אפילו לא כיביתי את האור כדי לנסות. ומן ממושך כיותר נעצתי את מבטי בשולחן־העבודה המפורד של לונוף...") ומייד אחרי זה „התיישבתי על כסא ההדפסה שלו בתחתוני..." בפרק זה, קורא רות לגיבורו נתן דאלוס ומאפשר לצוקרמן לערוך אודיסיאה קצרה אל עברו הקצר כסופר, מספר על תמונתו שפורסמה לראשונה בעיתון, ותגובת בני־מישפחתו („ה'מאטרדיי־רביו לא מכר מעולם כה הרבה עותקים בצפון ג'רזי כמו כאשר התמונה שלך הופיעה בו..."). במסורת ראשית שנות־החמישים, מתאר רות את מגעיו עם הפטרון שלו, מממן לימודיו והשתלמותו כסופר — **השופט ליאופולד וסטר.** השופט־פטרון ממליץ לו: „אם עדיין לא ראית בברודווי את ההצגה יומנה של אנה פראנק, אני מייעץ כתופף שתעשה זאת..." השופט ורעייתו משגרים לנתן צוקרמן גיליון בן 10 שאלות בנושאי אנטישמיות, דמויות יהודים בסיפרות ומוסר יהודי. שאלתם האחרונה: „היכול אתה בכנות לומר, שיש משהו בסיפור הקצר שלך שלא יחמם את ליבם של יולים שרייבר או יוסף גבלס?"

מאוחר באותו לילה, בביתו של לונוף, שומע צוקרמן/רות את מכוניתה החורמת שה העלמה בלט, והוא מתאר את עצמו „קורא חפוד, אם אתה חושב שאחרי ההזדווגות כל בעלי־החיים עצובים, נסה לאונן על הספה בחדר־עבודתו של ע.א. לונוף וראה כיצד תרגיש לאחר מעשה..." תוך פירוט מעט מהאובססיה שלו לסיפוריו של **הנרי ג'יימס**, מגלה צוקרמן/רות „קולות עמומים באים מעל לראשי..." הוא שומע קול של אשה בוכה, ומאוזן לשיחה מרתקת בין לונוף לאיימי בלט הבוכה לה („אני אוהבת אותך. אני אוהבת אותך, דא־דא. אין אחר כמוך. הם כולם כאלה מטומטמים..."), ואז היא מבקשת מהסופר הנודע, שיחקה עבורה חיקויים מ**ג'ימי דורנטה** הגדול. הבידור והשיחה נמשכים להם עד ל„אה, מני, האם זה יהרוג אותך רק לנשק לי את השדיים..." ו־צוקרמן/רות שומע את לונוף יוצא מחדרה.

בפרק השלישי, תחת הכותרת פאם פאטאל מתחיל דימיונו של צוקרמן/רות לרוץ. הוא מכניס לסיפור חייה של איימי בלט שינויים ביוגרפיים, ומציג אותה כ־**אנה פראנק**: „אחרי המילחמה היא נהייתה איימי בלט. היא לא אימצה את שמה החדש כדי להסתיר את זהותה — עדיין לא היה צורך בכך — אלא, כפי שתיארה לעצמה באותו זמן, כדי לשכוח את חייה..." אלא שעברה היה בעיקבותיה במולדתה החדשה: „נודע לא ש־אביה שרד כאשר המתינה לבדיקת שיניים אצל רופא־השיניים של מישפחת לונוף... כאשר נמלה עותק ישן של ה'טיים' מן העריסה שבחדר ההמתנה ובהופכה את הדפים ראתה תצלום של איש עסקים יהודי בשם אוטו פראנק..." לאחר תקציר סיפור עלייתו־הגג באמסטרדאם „מפרה לו המישפחה ההולנדית שהגנה עליהם פנקסי רשימות שנשמרו בסתר על־ידי כתו הקטנה, נעדה בת חמש־עשרה אשר מתה בבלזן..."

בדימיונו של צוקרמן/רות מספרת איימי/אנה על תלאותיה במחנות הריכוז כעבור שבוע היא יוצאת לחפש אחר עותקים של סיפרה ולא מוצאת. היא שולחת כמה דולרים להולנד לבית־ההוצאה שפירסם את יומנה, וכעבור שלושה חודשים היא מקבלת מהם את הספר בחבילה, „אך לרוב היא סימנה קטעים שלא יכלה להאמין שכתבה כאשר לא היתה הרבה יותר מאשר ילדה קטנה..." היא קוראת, שבה וקוראת, ובדמיונו של צוקרמן/רות, נפשה מתייסרת: „והתחזות למתה היא מלודרמטית ומכחילה. הסתתרות מפני אבא היא עוד יותר גרועה. שום כפרה אינה דרושה, אמרה איימי לאנה, נשי רק רק לטלפון והגידי לפים שאת חיה. הוא כן שי־שים/..."

אלא שאיימי/אנה, כבר אינה שייכת לעצמה, והיא מהרהרת: „הם ריחמו עלי; הם התפללו בשבילי; הם ביקשו את מחילתי. אני הייתי התגלמות של מיליוני שנים שלא נחיו, שנגזלו מן היהודים הנרצחים. מאוחר מדי להיות חיה עכשיו, הייתי לקדושה". היא מתייסרת במעמדה החדש: „הרגשתי כאילו קולף הערר ממחצית גופי. מחצית פני קולפו, והכל יביטו בזוועה עד סוף חיי...". צוקרמן/רות מקשר עד תשוקותיו עם תשוקות לונוף, ומסכם את הפרק: „...למענו, הסופר הגדול, בחרה איימי להעשות אנה פראנק; זה מספיק הכל, אין כל צורך בפסיכיאטר. למענו, כתוצאה מהתאהבותה: להקסים אותו, לכשף אותו, להבקיע דרך הרגישות המצ־

מחברת־יומן פראנק
לא יכולה להאמין שכתבה

פונית והחומכה והצדק אל תוך דמיונו, ושם כאנה פראנק, להעשות ה„פאם פאטאל" של ע.א. לונוף..."

הפרק האחרון של הספר הוא פארודיה ציונית על עולמן של נשות סופרים רבות, וכותרתו להיות נשוי לטולסטוי. בפרק זה מאחד צוקרמן/רות את המציאות ואת הזיותיו. כאשר מופשל שרוולה של איימי/אנה, מחפש צוקרמן/רות את כתובת הקעקע: „ראיתי, כמובן, שאין שום צלקת על אמת זרועה. שום צלקת; שום ספר; שום פים..." והוא מתחקר אותה „עברת את המילחמה?" והיא משיבה „הפסדתי את המילחמה." ואז אומר צוקרמן/רות לאיימי/אנה „...את דומה לאנה פראנק." והיא עונה: „כבר אמרו לי את זה לפני כן..." ולאחר עוד מילים, פורצות הזיותיו של צוקרמן/רות: „אה, הנשאי לי, אנה פראנק, ונקי אותי בפני הוקנים המזועזעים שלי מן האשמה ה־אידיוטית! מזלזל ברגשות היהודים? אדיש לחייהם של יהודים? מגים לבי כמותם? מי יעז להאשים בפשעים כאלה, שאין להעלותם על הדעת, את בעל השל אנה פראנק!..."

אלא, שאידיליית חלומות והזיות זו של צוקרמן/רות מסתיימת כאשר אשתו של לונוף מגיעה. האשה, הוס, מחליטה לנטוש את לונוף, והיא אומרת לאיימי/אנה: „את נשארת. החלום בהקיץ שחלמת בכיתה מתגשם! את זוכה בסופר היציתי — ואני זוכה ללכת!" הוס מסרבת לשידולין של לונוף: „מאוחר מדי לגעת בי עכשיו! אני עורכת מסע סביב העולם ולא אשוב לעולם..." והיא מטיחה בפני איימי/אנה את גורלה של אשת סופר: „את לא תפעי לשום מקום. את לא תראי שום דבר. אם אצילו תצאי לארוחת־ערב, אם פעם אחת בשישה חודשים השפיעו עליו לקבל חזמנה לביתו של מישהו, או זה יהיה עוד יותר גרוע..." והיא ממשיכה לתאר מר־גורלה: „הנה לך דת־האמנות שלו, יורשתי הצעירה: דחיית החיים! מאי־חיים הוא עושה את הסיפורת הנהדרת שלו! ועכשיו את תהיי האדם שעימו הוא לא חי!..."

אלא שאיימי/אנה נמלטת לה, והוס מנסה להימלט אף היא, ולונוף מגלה כי צוקרמן/רות האזין בלילה לכל שהתרחש בחדרה של איימי, ואומר לו: „אהיה סקרן לראות כיצד נצא מזה כולנו באחד הימים. זה עשוי להיות סיפור מעניין. אתה לא כל־כך נחמד ומנומס בסיפורת שלך..." ולסיום, מספר צוקרמן/רות: „הוא מצא את כספותו בכיסו, ואחרי שהעיף מבט חטוף בשעונו פתח את הדלת הקדמית. זה כמו להיות נשוי לטולסטוי', הוא אמר, והשאיר אותי לרשום את רשימותי הקדחתניות בעודו יוצא לרדוף אחרי הרעיה הבורחת, שזה חמש דקות היתה מפליגה במסעה הנדון לכיוון שלון, בחיפושיה אחרי מישלח־יד פחות נאצל."

סופר הצללים הוא מעט מעודן יותר, מבוגר יותר, ובעל ראייה עולם רחבה יותר מספריו הקודמים של רות. הוא מביא ראייה שונה, ובלתי מקובלת של ההיסטוריה היהודית, של הקורבן שיש להקריב למען האמנות ושל תהליך הבנייה של סופר יהודי כפייתי בספרות האמריקאית.

אלה האוהבים את „טירופיו של רות" יהנו ממש הנאה מלאה.

מולדת

ג'בליה

למדף־הספרים העוסק בתופעות שיבטיות יוצאות־דופן במיזרח־התיכון, הצטרף באחרונה ספר בעל עניין־רב, המתאר את חייהם של הבדווים הרומנים, בני מגזר סגטה־קתרינה. הספר ג'בליה * מתאר את אורחות חייו של שבט זה, שהובא בימי שילטונו של הקיסר **יוסטיניאנוס** (ימי שילטונו 527—565) לסיני, כדי לבנות את מיגזר סגטה־קתרינה, לשמור עליו ולשרתו. אבות שבט זה, הובאו ברובם מהמקום בו שוכנת כיום רומניה.

מחבר הספר, **יוסף בן־דויד**, שהה באיזור ברוב ימי השילטון הצבאי הישראלי (1967 עד 1979), והוא מתאר את הקשרים המיוחדים בין בני שבט זה עם מיגזר השכן, ואת אורחות חייו, שהם בבחינת אנטי־תיזה לתרבות הגוודית של בדווי דרום־סיני.

יוסף בן־דויד מביא את תולדותיו של השבט, מתאר את המיבנה החברתי שלו, את אילן היוחסין, את המאבקים על הנגה, ואת מצב האשה והמישפחה בתוכו.

הספר מתאר את מיבנה ישוביהם, מסורתם, ערכי המוסר שלהם והווי חייהם בימי השילטון התורכי, המצרי והישראלי.

הפרק המוקדש לבריאות ודרכי הריפוי של הבדווים מתאר עולם ומלואו של רפואה טבעית, ומביא את תצלומיו של **צאלח אבו־מכארב אבו־ע'נימאן**, שהתפרסם בסגולות הריפוי שלו. פרק רפואי נוסף עוסק במג'גון (חולה־רות), ואופן הוצאת השדים ממנו. גם פרק המישפט הוא מאלף.

הפרק תהליכי שינוי ומודרניות מפרט את שעשו שנות ה־70' שבשילטון ישראל לשבט זה, ולסובבים אותו. שינויים שחלו בסלי־המזונות, שירותי רווחה שונים, מכשירי אלקטרוניקה, לבוש, והשפעת העבודה בתחומי ישראל על צעירי השבט.

זה ספר קפדני ומפורט אודות שבט יוצא־דופן, שסיקרן במשך תריסר שנים את כל הישראלים שהגיעו לסגטה־קתרינה.

* יוסף בן־דויד — ג'בליה, שבט בדווי בצל המיגזר; הוצאת כנה ירושלים; 160 עמודים (כריכה קשה).

„נמר של נייר"
בגיליון ראש־השנה
יוקדש לנושא:
„מי אמר
שהוא שחור?"

* פיליפ רות — סופר הצללים; עברית: חיים גליקשטיין; הוצאת זמורה, ביתן, מודן; 128 עמודים (כריכה קשה).

מאת דן טומר

זה היה העולם הזה שלפני

לפני 25 שנה

גליון „השלום הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה, הקדיש כתבת־שער ליום־הולדתו ה־70 של ראש־הממשלה דויד בן־גוריון, תחת הכותרת „מפלתסק עד שדה בוקר". בכתבה זו ניסתה מערכת השבועון להעריך את מעמדו ההיסטורי של מנהיג זה, בקני מידה אובייקטיביים. תחת הכותרת „רצה לאור המנורה" הביא עמוס קינן, את הראשונה בסידרת כתבותיו על נופי הארץ.

כתבה עיתונאית אותנטית וחסרת־תקדים, הובאה בתצלומים ובמילים מכינוס ארכיאולוגי אשר נערך בקיבוץ רמת־רחל שליד ירושלים, שהופסק במטח בן כמה דקות של ירי צלפי הלגיון הערבי. הכתבה הובאה תחת הכותרת „7 הדקות של רמת רחל",

והיתה רצופה בתצלומי צלם „העולם הזה" שהיה נוכח בתק־רית זו.

כדורגלן הנבחרת הלאומית בכדורגל יוסף (יוסלה) מרימוביץ המשיך בסידרת דיווחיו ממסעה של הנבחרת למיזרח־הרחוק, והפעם תיאר את ביקורה בהונג־קונג.

בשער הגליון: ראש־הממשלה, דויד בן־גוריון, בן שבעים.

„העולם הזה" 989
תאריך: 26.9.1956

גיבור צנחנים ושמו מוריס אנקלביץ' ✱ משה שמיר

והשלום ✱ מידד שיך על פרסים ומפריסי פרסים

אנשי מופת

הדוקטור בא תמיד

הכותרות בעיתונים בישרו: „סגן דוק־טור מוריס אנקלביץ' צויין לשבח על גי־לוי אומץ לב למופת". טורים ארוכים מלווים בתצלומיו תיארו את פרשת־חייו ואת מבצעו הקרבי.

„בחרתי בישראל". הוא נולד ב־טולוז שבדרום־צרפת, שם חיה מישפחתו — האב, סוחר בדים שברח מברסלאו ש־בגרמניה לפני 23 שנים עם עליית הנא־צים לשילטון, האם ושתי האחיות. מוריס סיים את חוק לימודיו באוניברסיטה המ־קומית, „בצרפת הייתי כמו צרפתי, העיד מוריס על עצמו, „צרפתי בדם. אני מדבר טוב צרפתית ואין שום הבדל. כל מה שהם עושים, גם אני עושה. גדלתי שם. כשבאו הגרמנים לטולוז, הלכתי למונטאר־בן, 50 קילומטר מטולוז, שם למדתי שנ־תיים בבית־הספר התיכון. הייתי צרפתי. קראו לי מוריס בוד, והיו לי תעודות מזוייפות. אחרי המילחמה, חזרתי ל־טולוז."

אולם דוקטור מוריס אנקלביץ' לא נש־אר בטולוז — הוא בא לישראל: „אין מה לעשות שם. ההבדל תמיד נשאר הבדל. אין שם משהו שמושך להיות יהודי, ואני רציתי להיות יהודי. בחרתי בישראל."

איש לא קרא לו, אולם הדוקטור בא.

לא כמו רופא. הוא בן 26 כיום, נראה כבן 19, שזה עתה לבש מדי צבא לראשונה. תיספורת קצרה, עיניים חומות, שפתיים עבות וקומה ממוצעת. שום דימ־יון לדמות מקובלת של רופא. למרות ה־מיבטא הצרפתי, הוא נראה צבר לכל דבר, אפילו בסיגנון הדיבור החופשי. כעו־לה, היתה לו שנה אחת זמן, עד לגיוסו לצבא, בדרך כלל, אפשר לדחות את זה עוד ועוד, בייחוד אם מדובר ברופא עו־לה. מוריס התגייס מייד. לא מפני ש־הצבא קסם לו במיוחד, או משום ששאף להיות רופא קרבי. פשוט, הצבא הוא חובה המפריעה קצת לתוכניות התבססות של רופא צעיר. אבל זאת חובה. יש למל־אה כמה שיותר מהר, ולהיפטר ממנה.

הוא עבר קורס רופאים צבאיים. אחר־כך שלחו אותו להיות רופא ביחידה קר־בית. ניסיונו הרפואי לא היה רב במיו־חד: „לא עשיתי עוד שום התמחות. מה ששיעיתי זה כירורגיה קטנה. כל מיני נ־תוחים שעושים בשנת הלימודים. עזר־תי גם בניתוחים יותר גדולים."

אין ארטיסטים. הדוקטור בא ליחידה הקרבית. הוא מילא את תפקידו בבדיקת מיסדרי־החולים, ובשמירה על תנאי ה־סניטציה של היחידה. שום תפקידים מיו־חדים. לא היו בעיות מיוחדות ביחידה. החומר האנושי היה מובחר ולא היו כימעט ארטיסטים מתחלים.

אז באה הפשיטה על מיבצר האוייב. אמרו לדוקטור: „אתה בא איתנו". והדוק־טור הלך.

זאת היתה הפעולה הקרבית הראשונה בחייו. בפעם הראשונה שמע הצעיר מטו־לוז כדורים שורקים סביבו. סגן מוריס אנקלביץ', לא היסס להודות: „בהתחלה ההרגשה לא כל־כך נעימה. אני לא יכול להגיד שזה פחד־מוות. אבל כשיוצאים זה משהו מוזר. לא יודעים מה מחכה לך."

לפתע, כשהיו קרובים מאוד לגדר ה־מטנה, נשמעה יריה. שנייה אחת בלבד השתררה דממה חרישית. אחריה באה פקודת האש. הקרב על המיבצר החל.

דקות מיספר נמשך הלם צרורות המק־לעים והתת־מקלעים, מלווה בהבזקי פצצות בזוקה, שחדרו אל תוך קירות המיבצר. מייד לאחר מכן פרצו הלוחמים פנימה.

הדוקטור לא נכנס אל תוך המיבצר. הוא חיכה בחוץ. בפנים השתולל קרב יריות ורימונים. התנגדות האוייב לא שותקה עדיין. מיקלע על הגג המשיך לירות בקצב איטי ומעצבן. כמה אנשים נראו יוצאים את השער, כשהם נושאים עימם גופה. „דוקטור!" צעק מישהו. ה־דוקטור מיהר אליהם עם חובש. פצוע שותת דם שכב על הארץ. הוא נפגע בבטנו. הדוקטור בחן את הפצע. לא היה מה לעשות בשלב זה. רק לחבוש את הפצוע ולהעבירו לעורף, לבית־החולים.

אותה שעה, במרחק מטרים ספורים בלבד, רכן חובש על גבי פצוע נוסף, שהוצא מתוך המיבצר.

„לא מאוזן עד אוזן". סיפר הדוק־טור: „היה חושך, אבל אם נשארים ב־לילה הרבה זמן, מתרגלים לחשיכה. ראי־תי אור פנס וראיתי פחות או יותר שחובש מטפל שם בפצוע. ניגשתי אליו. הוא היה בלי הכרה. ראיתי שהוא כולו מלא דם. החובש חשב שיש לו משהו בראש, מפני שהדם נזל לו על הראש. הוא לא ידע מה לעשות. ראיתי שהפצע בצוואר, מצד שמאל. הכדור נתקע שם ולא יצא החוצה.

„ראיתי שהבחור נחנק. הוא היה בלי הכרה ונשם בקושי. פתחתי לו את הפה בכוח, כדי שיוכל לקבל אוויר לנשימה. הפה נסגר בכוח על אצבעי. השיניים פג־עו בציפורן, היו לו עוד הכוחות של בן־אדם פצוע. קנה־הנשימה שלו לא נפגע, אך הכדור שפגע בצוואר, ליד קנה הנשי־מה, יצר לחץ פנימי של דם על הקנה, שהפריע לנשימה. החלטתי לנתח מייד.

„מתוך ילקוט המכשירים שלי, נטלתי סכין חדה וחתכתי חתך קטן בתוך הגרו־גרת. קנה הנשימה היה עתה פתוח כלפי חוץ. דרך הפתח הכנסתי צינור מתכת מיוחד שנמצא בתיקי. זה מין צינור באר־רך של עשרה סנטימטר, כפוף קצת. מקנה הנשימה הוא יוצא החוצה דרך הצוואר. כך שהאיש נושם דרכו, ולא דרך הפה. האוויר עובר דרך קנה הנשימה וממשיך לריאות בפעולה תקינה.

איש גוסס מירי הלגיון הערבי

צלם העולם הזה הנציח את תוצ־אות הירי על משתתפי כנס הארכיאולוגים בקיבוץ רמת־רחל. בתמונה זו נראים כמה מהניצולים נושאים את יעקוב פירנקרפלד הגוסס אל רכב שהוליכו לבית־החולים. פינקרפלד היה אחיה של המשוררת אנדה פינקרפלד־עמיר, ובתו היתה נשואה לבנה של גולדה מאיר. הוא הרצה בכנס על האדריכלות של הכנסיות הביזנטיות בארץ־ישראל.

ארגונים

כינוס מסוכן

מן הבוקר שרר מצב־חירום באזורי המימשל הצבאי. פה ושם נאספו נכבדים ערביים. מאות בקשות להיתרי־תנועה נד־חו בזעם על־ידי המושלים הצבאיים.

הסכנה שגרמה לתגובה נמרצת זו מצד שומרי ביטחון־המדינה היתה כינוס, אשר עמד להיערך באותו יום בחיפה. מטרותיו המסוכנות לביטחון המדינה היו: שלום עם ארצות ערב, ושיוויון למיעוט הערבי בארץ.

בכל זאת מילאו מאות חובשי כפיות לבנות את אולם מאי, ומאות נשארו בחוץ מחוסר מקום. יחד עם הקהל היהודי האזי־גו במשך חמש שעות רצופות ל־15 נאו־מים שכל אחד מהם תורגם לשפה השנייה.

בר־כוכבא וצלאח א־דין. מן הרגע הראשון היו הבדלי גוונים ניכרים בין הנואמים. אולם התחך לא היה לפי הגבולות הלאומיים. הגיל והמוצא קבעו הרבה יותר. הנואמים הקשישים יותר, כמו יצחק גרינבוים (שר־הפנים הראשון של מדינת ישראל, ובעבר היותר רחוק, מנהיג ציוני פולין), ח"כ מפ"ם יעקוב חזן, והכומר ח'ליל ח'ורי מתרשיחה, דיב־רו על השלום בין המדינות ועל הצדק בין העדות, ואילו הצעירים מבני שני העמים יצאו בתביעה קיצונית הרבה יותר: שילוב תנועת־השיחרור של שני העמים.

קרא משה (מילחמת בני אור) שמיר: „איננו רוצים במילחמה קרה, או בשלום קר, אלא בשלום חם!" הכריז רוסטום בוסתוני: „בלי שלום לא יתגשמו השאי־פות הלאומיות לא של הערבים ולא של היהודים!" טען אורי אבנרי: „כולנו שו־תפים לתרבות שמית אחת, שרשרת הנמ־שכת ממלכי בבל ואשור, משה רבנו ודויד המלך, ישוע הנוצרי, בר־כוכבא, מוחמד וצלאח א־דין, ועד מורדי המידבר הערבי ומיישבי הנגב העברי, לוחמי ה־שיחרור של אלג'יריה ומגיני־הספר של ישראל."

לנבזום ואיסמעיליה. על הבמה ובאולם ישב גזע חדש, שיכול היה לשמש גשר חי לשותפות זו — הערבים הצעי־רים בישראל, המדברים עברית־צברית שוטפת, שוב אינם גבדלים בהופעתם החיצונית משאר צעירי הארץ. אולם מלי־בם נשפך מבול של טענות מרירות: מאות רבות של מקרי קיפוח, אפליה ודיכוי קטנוני, שניראו מרגיזים כפליים מפני שלא היו להם שום טעם ותכלית.

סיכם עבד אל־עזיז זועבי, צעיר נצר־תי, שהוא עצמו דוגמה חותכת לדור הערבי החדש, ושתירגם בעצמו את נאומו לעברית שוטפת: „שום צעיר אינו נקרע ממישפחתו ועובר את הגבול לשם תע־נוג. הוא לא מחפש גן־עדן בירדן, הוא נדחף על־ידי הייאוש!"

כאשר החליט הכינוס להקים איגוד יהו־די־ערבי למילחמה על מטרותיו, כבר היה ברור כי היצור החדש יצטרך להקדיש חלק ניכר ממירצו למילחמה במעשי־עוול מטו־פשים אלה, תחת להקדישו כולו למטרה החשובה פי אלף: הבאת קול השלום של בני ישראל הערבים והיהודים לאוזני ה־ערבים בנבלוס (שכם), בגדאד ואיסמעי־ליה.

אנשים

● העיתונאי **מידד שיף** על חלוקת „פרס סוקולוב" לעיתונות, שניתן לחמי־שה אנשים בהתאם לוותק שלהם: „השנה חילקו מפריסי הפרסים את הפרס למע־לי־הגירה. בשנה הבאה יחלקו את הפרס מעלי־הגירה למפריסי הפרסה."

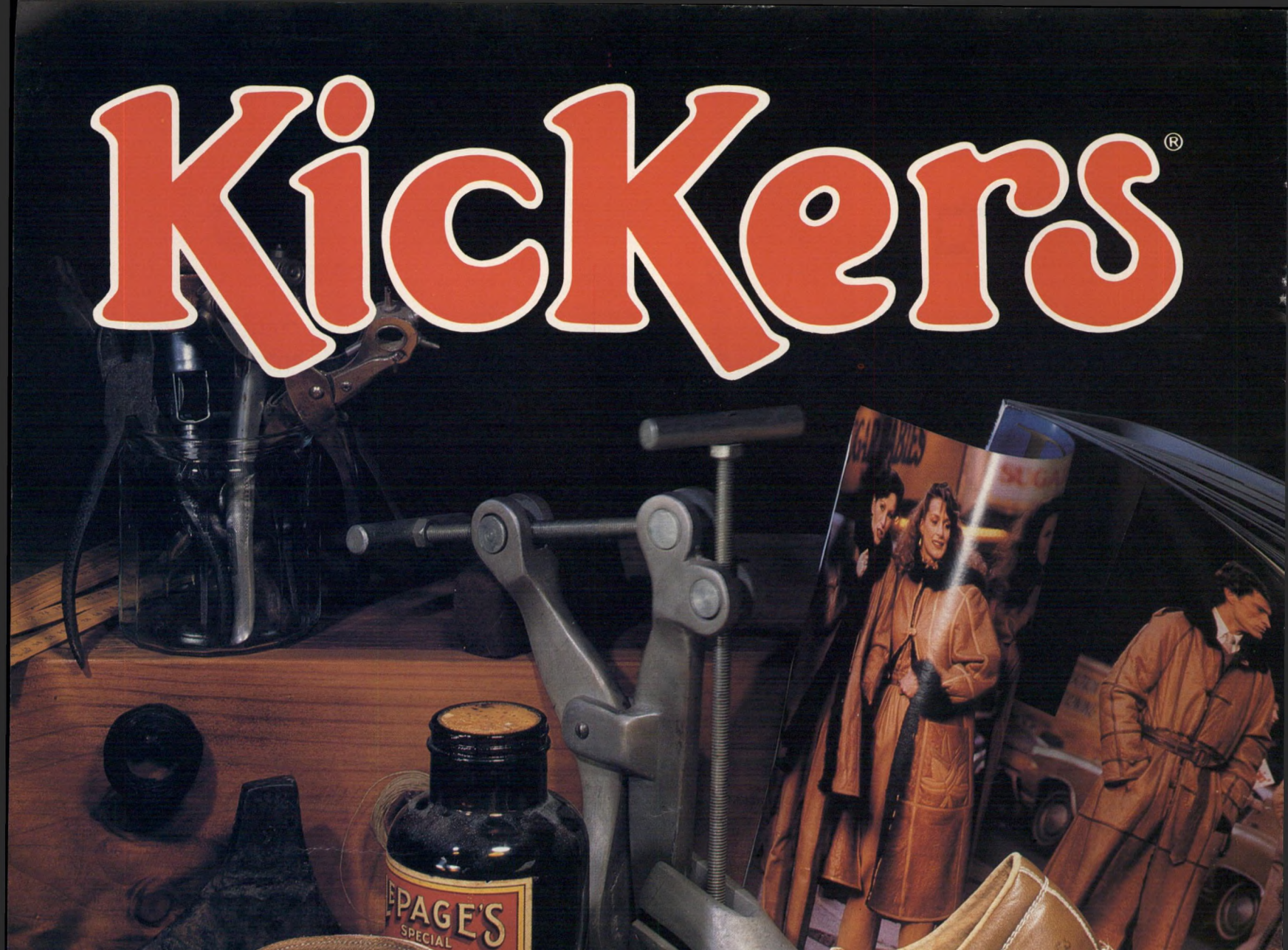
KicKers®
PAGE'S
SPECIAL

קלקר · עבודת יד

גיתם מערכות תדמית

KICKERS
KICKERS
KICKERS

עם

כשקבלתי את המחזור הראשון קצת נבהלתי, (וזה טבעי, לא?) התיעצתי עם אחותי הגדולה (בת 19) היא המליצה לי על מיני טמפקס. טמפון קטן עם מוליך החדרה. כבר בפעמים הראשונות השתמשתי במיני טמפקס. אחותי טענה שהטמפון של טמפקס הוא הטוב ביותר בגלל כושר הספיגה המעולה שלו, בגלל התאמתו למבנה האנטומי של האשה ובגלל החוט שלו שתפור בתפר כפול, ואני מאשרת שזה נכון. כשאני משתמשת בטמפקס עם מוליך הטמפון מגיע בדיוק למקום הנכון שלו. ולכן אני לא מרגישה בו כלל. אני לא יודעת איך הסתדרו הנשים לפני שהמציאו את טמפקס.

בלי

כמו כולן, גם אני קצת נבהלתי כשקבלתי את המחזור בפעם הראשונה. אבל אמא שלי הרגיעה אותי. היא משתמשת שנים בטמפקס, ולכן גם המליצה על הטמפון של טמפקס. אני אישית מעדיפה טמפקס בלי מוליך, יותר קל לי להחביא אותו בארנק. אבל חוץ מזה יש לו את כל היתרונות שיש רק בטמפון של טמפקס. כושר ספיגה מעולה, התאמה למבנה האנטומי של האשה ובטחון כפול. אני לא יודעת למה עושים עניין גדול מהמחזור. עם טמפקס זה עובר בקלי קלות.

חדש!

עם או בלי מוליך?
מה שטוב בטמפקס הוא הטמפון

סימון מסחרי רשום

TAMPAX

הקלה המובחרת ביותר 1981

לכבוד
אינווסט אימפקס בע"מ
(יבואני טמפקס)
ת.ד. 6080 תל-אביב
מיקוד 61060

נא לשלוח לי חומר הסברה על הטיפוח בטמפוני טמפקס ודוגמאות חינם.

שם _____
כתובת _____
_____
גיל _____

עדותה של הסמלת בטי עובד (מימין), שבה היא מאשימה את ניצב־מישנה דויד פרנקו (למטה) וקצינים בכירים אחרים

הפרשיות הפנימיות של מישטרת־ישראל. לפני כמה שנים הוטל עליו חשד כבד כמי שמעורב בפרשת שוחד של אנשי שופטים חיפאיים ידועים. מכל המעורבים בפרשה, הצליח רק אברמוביץ לצאת נקי. כעבור כמה שנים היה אברמוביץ מעורב אגב, פרשה בה היו מעורבים גם שני בעוד פרשיה. הועלו נגדו חשדות כאילו הוא קיבל שוחד מחברת־הביטוח ישראם, שפשטה את הרגל. גם מכך הצליח אברמוביץ לצאת נקי. הוא טען שאשתו עשתה עבודות עבור ישראם וקיבלה עבורן שכר.

בטי סיפרה לחוקריה סיפור מזעזע:

בחודש הראשון לעבודתי במישטרת עכו ניסה אברמוביץ להתחיל איתי. הוא אמר לי שאני מוצאת־חן בעיניו. פעם הוא בא אלי הביתה באמתלה שהוא מבקש ששאיל לו מיזוודה. כשעלה הביתה הוא ניסה לנשק אותי ולחבק אותי בכוח. דחפתי אותו מעלי ואיימתי לפרוץ בצעקות.

אחרי כמה זמן, וזה הכל היה עוד בתקופה שהייתי נשואה, הוא בא אלי הביתה ב־8 בערב. הוא קרא לי, אבל הייתי יותר חכמה מהפעם הקודמת וירדתי אליו. הוא לקח אותי לאיזור התעשייה ושוב ניסה לחבק אותי ולנשק אותי בכוח. גם אז איימתי עליו שאעשה שערורייה. אמרתי לו שכדאי שהיחסים בינינו ישארו של מפקד ופקוד.

אז החלה מסכת ההתנכלויות שלו. הוא היה מתעלל בי. היה דופק לי שלוש שבתות מישמרות, האחת אחרי השנייה, למרות שידוע שלשוטרות שיש להן ילדים לא עושים את זה. הוא היה תמיד מעליב אותי לפני כל הסיירים האחרים וחירחר ריבים ביני ובין החברים שלי לעבודה. בשיעור השבועי שיש לנו איתו הוא הודיע לכולם: ‚היזהרו מבטי, היא מדווחת ומצלמת כל דבר.' כל הלשנה הוא הלך ביש עלי.

ביקשתי העברה למרחב־השרון והעבירו אותי לחדרה. אבל אחר־כך ראיתי שזה לא מסתדר לי שם, בעיקר בגלל הילדות וביקשתי לחזור. אברמוביץ לא רצה לקבל אותי חזרה. בסוף הוא היה מוכרח לקבל אותי.

אבל הקש ששבר את גב הגמל היה כשהבת שלי קיבלה אבעבועות־רוח. יכולתי להודיע שהבת שלי חולה ולא לבוא בכלל לעבודה. אבל אני שוטרת טובה. כל מה שעשיתי היה שהתקשרתי לשוטרת שהיא חברה שלי, והחלפתי איתה מישמרת, כי רציתי לקחת בבוקר את הילדה לרופא. שוטר מיוחד הגיע אלי הביתה והודיע לי שאני צריכה לבוא למישפט, משום שהחלפתי מישמרת בלי רשות. באתי עם הילדה החולה, כדי שכולם יראו את הסיבה לפשע הנורא שעשיתי. אברמוביץ גירש אותי, ולמחרת החליטו המפקדים שלו שלא להעמיד אותי בכלל למישפט על העניין הזה.

היו עוד מיקרים שאברמוביץ התעלל

קידום דרך המיטה

ב יום השלישי לפני שבוע לבשה הסמלת בטי עובד את מדיה, שלחה את שתי בנותיה בנות ה־10 וה־9 לבית־הספר ופנתה לעבר סניף קופת־החולים שבמקום מגוריה, כרמיאל. היא התלוננה באוזני האחות על גדודי שינה. האחות, שהתרשמה ככל הנראה ממדי המישטרה של בטי ומדרגת הסמל שלה, נתנה לה, ללא מירשם של רופא, כמות גדולה של כדורי שינה.

בטי חזרה לביתה שברחוב שושנים, פשטה את המדים, ונטלה את כל גלולות השינה שקיבלה. לפני שאיבדה את הכרתה היא ערכה שתי שיחות טלפון. האחת היתה למישטרת־עכו שבה היא משרתת. היא ביקשה לדבר עם קצין האג"מ, אך הוא לא היה. בטי הסתפקה ביומנאי והודיעה לו שהיא לא תבוא באותו יום לעבודה. כששאל אותה היומנאי מתי היא תבוא, השיבה לו בטי: „אף פעם."

שיחת הטלפון השנייה היתה לחברה, אלי עזרא. בטי ידעה שאלי בבית, וקיוותה שאשתו של אלי לא תרים את השפופרת. היא ידעה שברגע שהרעייה תשמע את קולה, היא תטרוק את הטלפון. אולם למזלה של בטי ענה עזרא לטלפון: „את שרשרת הזהב שהבטחת לקנות לי, אני מבקשת שתיתן לבת שלי, לימור," אמרה בטי וטרקה את הטלפון.

עזרא מיהר לביתה של בטי. הדלת לא היתה נעולה. הוא נכנס פנימה ומצא את בטי שוכבת נטולת הכרה במיטתה.

עזרא מיהר להזעיק אמבולנס שלקח את בטי לבית־החולים בנהריה. לאחר טיפול בן כמה שעות, שכלל שטיפת קיבה, שוחררה בטי מבית־החולים. קציני־מישטרה ששמעו על ניסיון ההתאבדות שלה המתינו בבית־החולים ומיהרו לקחת אותה איתם.

בטי נלקחה לבית־ההבראה של המישטרה בנעורים, שליד נתניה. היא קיבלה פקודה להישאר בבית־ההבראה כמה ימים כדי לנוח. למישפחתה לא נמסרה כל הודעה. אחותה, ליאורה, הצליחה אחרי עבודת בילוש בת יומיים לגלות את מקום הימצאה ולבוא לבקרה.

כשנטלה בטי את הכדורים, היא פתחה תאבת פנדורה המאיימת עתה על מישטרת ישראל כולה.

ידידה של בטי, אלי עזרא, מיהר להדליף את הפרשה לעיתונים. ניסיונם של אנשי מחוז־הצפון של המישטרה להסתיר את דבר ההתאבדות, הן מהמטה־הארצי בירושלים, והן ממישפחתה של בטי ומהציבור עלה בתוהו.

„היזהרו מבטי!"

מ פקד המחוז־הצפוני של המישטרה, ניצב חיים אבינועם, מיהר להקים צוות חקירה מיוחד. על הצוות היה לבדוק את האשמותיה של בטי ולעמוד על מניעי ניסיון ההתאבדות שלה. בראש הצוות הועמד אחד מהחוקרים הטובים של מחוז־הצפון, תת־ניצב נוריאל ששון, מי שהיה בעבר מפקדה הישיר של בטי. כעבור יומיים, כשהגיעה הפרשה לכותרות העיתונים, וגרמה לשיתוק כימעט מוחלט של כל עבודת המישטרה של מחוז־הצפון, נקרא אבינועם למפכ"ל המישטרה, רב־ניצב אריה איבצן. ועדת־החקירה הפנימית שהקים אבינועם פורקה, ובמקומה מינה איבצן את ניצב־מישנה יורם גונן מהמטה־הארצי.

יומיים אחר־כך הועלה ניצב־מישנה גונן לדרגת תת־ניצב.

תחילה נשלחה בטי לבדיקה פסיכיאטרית. ד"ר גבריאל לני, שהתפרסם בשערוריית בית־החולים מיזרע, התבקש לקבוע אם היא אחראית למעשיה ואם היא יכולה לעמוד בחקירת המישטרה. לני נתן חוות־דעת מפורטת, שבה קבע שבטי־בריאה בנפשה וכי אין כל מניעה מלהעמיד אותה לחקירה.

החוקרים ביקשו לדעת מדוע היא התפטרה. היא סיפרה להם סיפור ארוך על מסכת התעללות של ראש ענף־התנועה במרחב־הצפון, בו היא שירתה כשוטרת־סיור, רב־פקד משה אברמוביץ.

אברמוביץ הוא דמות ידועה לחוקרי

(המשך מעמוד 71)

בי. לא יכולתי לפגוש למפקד־המרחב, ני־צב־מישנה דויד פרנקו, ביקשתי ראיון עם המפכ"ל כדי לספר לו על הכל, במקום תשובה מהמפכ"ל קיבלתי הזמנה לראיון אצל מפקד־המחוז, ניצב חיים אבינועם. כשהגעתי למחוז בנצרת, התברר לי שגם את מפקד־המחוז אני לא אראה, ושהראיון

שוטרת עובד בתפקיד
לא יימלטו מדו"ח

יהיה עם הסגן שלו, תת־ניצב רחמים חדד.

חדד אמר לי שהמפכ"ל עסוק בדברים יותר חשובים מאשר בטי עובד והוא לא יוכל לקבל אותי. הבנתי מהדברים שלו שהוא כבר דיבר על העניין עם אברמו־ביץ ועם פרנקו ושהוא ידע את הכל.

אבל בכל זאת סיפרתי לו איך אב־רמוביץ ניסה להתעסק איתי ומכיוון שלא הסכמתי, הוא מתעלל בי. סיפרתי לו שכל מה שאני רוצה זה שיורידו את אב־רמוביץ ממני.

את חדד אני מכירה הרבה זמן, בערך חמש שנים, מאז שעבדתי כמזכירה ב־מחוז. קיבלתי שוק כשהבנתי מחדד שלא רק שלא אקבל ראיון אצל המפכ"ל, אלא שגם לא יגידו לאברמוביץ לרדת ממני, ושהם גם עלולים להעביר אותי מיחידת הסיור. אז החלטתי להתאבד. הבנתי שאין לי כל תיקווה.

עד כאן סיפורה של בטי עובד.

„פרנקו בא אלי הביתה"

אם ככך היתה מסתיימת חקירת ניסיון ההתאבדות של הסמלת בטי עובד, היתה הפרשה שיגרתית למדי, בעי־קר במה שנוגע למחוז־הצפוני של המישטרה, שקיבל כבר את התואר „הצפון הפרוע". אולם חוקריה של בטי שאלו אותה עוד שתי שאלות, תמימות כביכול, שהתשובות להן הביאו לסערה הגדולה ביותר שידעה מישטרת־ישראל מעודה.

השאלה הראשונה היתה מדוע היא לא התלוננה אצל המפקד הישיר שלה ושל אברמוביץ, מפקד מרחב־הגליל, ניצב־מישנה דויד פרנקו. השאלה השנייה היתה מדוע לדעתה לא טיפל תת־ניצב רחמים חדד כראוי בתלונה שלה.

„לא יכולתי לפגוש אל פרנקו, כי הוא היה שוב מנסה להתעסק איתי. הייתי אצל פרנקו פעם בראיון בקשר לחצי שעה הפסקה. לכל שוטרת סיור יש חצי שעה הפסקה בזמן העבודה. אני ביקשתי את חצי שעת ההפסקה שלי בתחילת היום, כדי שאוכל לשלוח את הילדות לבית־הספר. נכנסתי אליו לחדר והוא אמר לי: ‚בואי תשבי על הבירכיים שלי, זה בסדר.' כשלא ישבתי לו על הבירכיים הוא קם וניסה לחבק אותי. רק אחרי שהוא אישר את הבקשה שלי יצאתי מהחדר.

„מאז, בכל פעם שנכנסתי אליו לחדר, הוא ניסה להתעסק איתי בכוח. פעם הוא גם הציע לי את המפתחות של הדירה שלו, למעלה, בבניין המישטרה. הוא אמר שהוא יעלה אחרי. אמרתי לו שאני לא רוצה כי אני פוחדת שאשתו פתאום תו־פיע. אמרתי לו גם שאפשר ללכת למלון, אבל ידעתי שהוא לא יכול להיראות בבית־מלון עם שוטרת, ולכן הוא לא יסכים. הוא ניסה לנשק אותי הרבה פע־מים ולקבוע איתי פגישות.

„אני לא שכבתי איתו אף־פעם. אחרי שחזרתי ממרחב־השרון, מחדרה, ואברמו־ביץ לא רצה לקבל אותי חזרה, פרנקו אפילו בא אלי הביתה. רציתי שהוא יתן הוראה לאברמוביץ לקבל אותי בחז־רה. אז הייתי צריכה לתת לו שיחבק אותי."

האשמותיה של בטי עובד נגד ניצב־מישנה פרנקו היו חמורות ביותר, אולם לא הדהימו את ראש צוות־החקירה תת־ניצב גונן. גונן ידע על שמועות רבות שנפוצו על יחסיו של פרנקו עם שוטרות, וכן זכר פרשה, אשר משום־מה לא הת־בררה עד הסוף, בדבר בית־פגישות לקצי־ני מישטרה, שוטרים ונשות־שוטרים, ש־פרנקו וכמה מידידיו הקימו בעכו לפני כארבע שנים.

אולם גם גונן נדהם לשמוע את סיפורה של בטי לגבי תת־ניצב רחמים חדד. חדד עמד להתמנות בשבועות הקרובים כמפקד המחוז־הצפוני של המישטרה ולקבל דרגת ניצב, המקבילה לדרגת אלוף בצה"ל.

„חדד הוא בן־אדם טוב. הוא עזר לי הרבה בזמן השירות שלי. אין לי שום יחסים אינטימיים עם חדד. פעם, לפני חמש שנים, כשהייתי מזכירה של ששון, הוא שמע אותי אומרת שיש לי חופשה בת יום, במקום שבת שעבדתי בה, ושאני מתה לנסוע לטבריה להתרחץ בכינרת. הוא הציע לי טרמפ. כשהגענו לטבריה הוא אמר לי ש־יש לו לסדר משהו במלון רון. הלכנו למלון רון, נכנסתי איתו פני־מה והוא דיבר עם בעל־המלון. אחר־כך הוא אמר לי שהוא צריך לקחת כמה דברים מאחד החדרים במלון, ואמר לי שהוא אישר את הבקשה שלי יצאתי מהחדר.

„מאז, בכל פעם שנכנסתי אליו לחדר, הוא ניסה להתעסק איתי בכוח. פעם הוא גם הציע לי את המפתחות של הדירה שלו, למעלה, בבניין המישטרה. הוא אמר שהוא יעלה אחרי. אמרתי לו שאני לא רוצה כי אני פוחדת שאשתו פתאום תו־פיע. אמרתי לו גם שאפשר ללכת למלון, אבל ידעתי שהוא לא יכול להיראות בבית־מלון עם שוטרת, ולכן הוא לא יסכים. הוא ניסה לנשק אותי הרבה פע־מים ולקבוע איתי פגישות.

„אני לא שכבתי איתו אף־פעם. אחרי שחזרתי ממרחב־השרון, מחדרה, ואברמו־ביץ לא רצה לקבל אותי חזרה, פרנקו אפילו בא אלי הביתה. רציתי שהוא יתן הוראה לאברמוביץ לקבל אותי בחז־רה. אז הייתי צריכה לתת לו שיחבק אותי."

האשמותיה של בטי עובד נגד ניצב־מישנה פרנקו היו חמורות ביותר, אולם לא הדהימו את ראש צוות־החקירה תת־ניצב גונן. גונן ידע על שמועות רבות שנפוצו על יחסיו של פרנקו עם שוטרות, וכן זכר פרשה, אשר משום־מה לא הת־בררה עד הסוף, בדבר בית־פגישות לקצי־ני מישטרה, שוטרים ונשות־שוטרים, ש־פרנקו וכמה מידידיו הקימו בעכו לפני כארבע שנים.

אולם גם גונן נדהם לשמוע את סיפורה של בטי לגבי תת־ניצב רחמים חדד. חדד עמד להתמנות בשבועות הקרובים כמפקד המחוז־הצפוני של המישטרה ולקבל דרגת ניצב, המקבילה לדרגת אלוף בצה"ל.

„חדד הוא בן־אדם טוב. הוא עזר לי הרבה בזמן השירות שלי. אין לי שום יחסים אינטימיים עם חדד. פעם, לפני חמש שנים, כשהייתי מזכירה של ששון, הוא שמע אותי אומרת שיש לי חופשה בת יום, במקום שבת שעבדתי בה, ושאני מתה לנסוע לטבריה להתרחץ בכינרת. הוא הציע לי טרמפ. כשהגענו לטבריה הוא אמר לי ש־יש לו לסדר משהו במלון רון. הלכנו למלון רון, נכנסתי איתו פני־מה והוא דיבר עם בעל־המלון. אחר־כך הוא אמר לי שהוא צריך לקחת כמה דברים מאחד החדרים במלון, ואמר לי

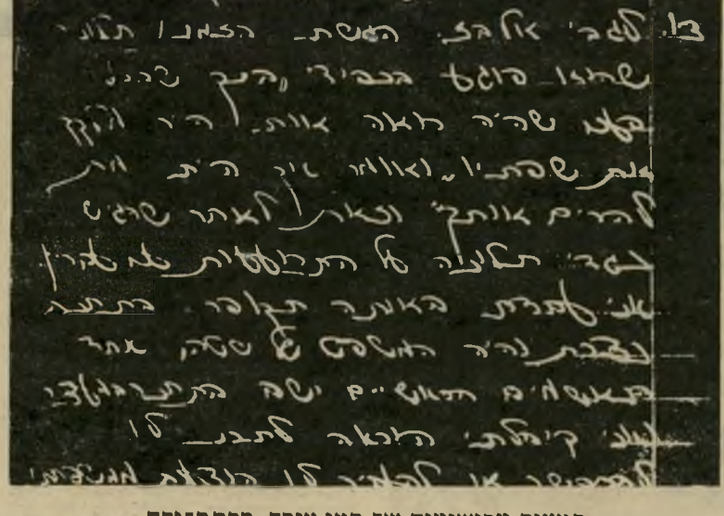

קטעים מרישומיה של בטי עובד, בכתב־ידה
„מת להרים אותך"

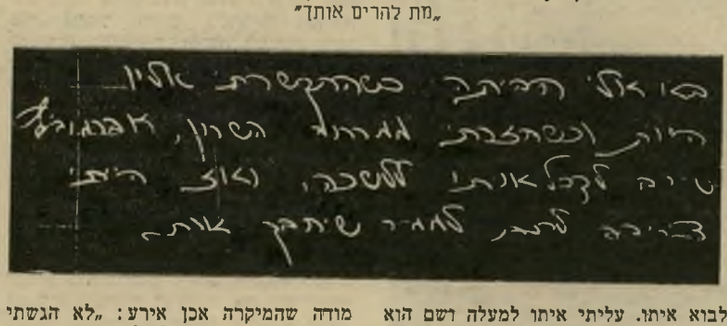

לבוא איתו. עליתי איתו למעלה ושם הוא ניסה להתעסק איתי.

„אני ידעתי עוד לפני שעליתי בשביל מה הוא נעצר במלון ובשביל מה הוא אמר לי לעלות איתו לחדר, אבל לא רציתי לריב איתו. הוא לא היה אז סגן מפקד־המחוז, אבל ידעתי שגם אגורה שחורה הוספת יום אחד ללירה לבנה ושלא כדאי לי לריב איתו.

„מאז אותו עניין הוא לא ניסה לקיים איתי קשר ועזר לי בכל פעם שהייתי צריכה אותו. כשרציתי לעבור למרחב־השרון הוא עזר לי לעבור. כשרציתי ל־חזור הוא עזר לי לחזור. רק אחרי ש־סיימתי את השיחה שלי איתו על אברמו־ביץ, לפני שניסיתי להתאבד, אמרו לי שהוא חבר טוב של אברמוביץ ואז הבנתי שפניתי לכתובת הלא נכונה. בכל־אופן, לא מגיע לו שילכלכו את שמו בקשר ל־פרשה הזאת, אבל אם הוא יפתח עלי את הפה, יש לי הרבה מה להגיד עליו."

„תלונותיה" הפכו לשיטה"

ב טי עובד בת ה־28 התגייסה ל־מישטרה לפני כשש שנים. היא היתה אז נשואה לאבי עובד, מכונאי־מסגר מ־נצרת־עלית שאחרי גירושיו מבטי, לפני כשלוש שנים, התגייס למישמר־הגבול, שם הוא משרת עד היום. הוריה של בטי וכמה מאחיה, מישפחת מיוחדי, מתגוררים ב־כרמיאל. לאביה חנות לצורכי ניקוי בשות־פות עם אחד מאחיה.

במישטרה היא התחילה את עבודתה כ־פקידה במחוז־הצפוני של מי שמכהן היום כראש אגף־החקירות, נוריאל ששון. בטי העפילה במהירות בסולם הדרגות, ועתה היא נחשבת כשוטרת־סיירת מצויינת. ה־נהגים הקבועים בכביש עכו—צפת ובכביש נהריה—חיפה יודעים, שכשמכונית הסיור שבה נוהגת בטי עוצרת אותם, אין להם כל סיכוי להימלט מהדו"ח.

לפני כשנה וחצי הכירה בטי את אלי עזרא, בעל תיק פלילי, שלחובתו נזקפים מעשי אלימות ותקיפה. לדיברי פרנקו, ניסו הוא וקציניים נוספים להשפיע על בטי לנתק את קשריה עם עזרא, משום שלא רצו שהיא תתרועע עם עברייניים, אך ללא הועיל.

אלי נשוי ואב לילדים. הוא מחלק את זמנו בין דירת אשתו ובין דירתה של בטי. במישטרת עכו נפתח לפני כמה חודשים תיק תקיפה, שבו הואשמה אשתו של עזרא על שתקפה את בטי ברחוב. פרנקו אף טוען שיש תיק נוסף, נגד עזרא, על כך שהוא עצמו תקף את בטי, לפני כשנה.

בטי מכחישה שנפתח תיק, אם כי היא

קצין אלכז
תלונה כנגד תלונה

שמעתי שהוא אמר עלי שאני זונה, וכש־פניתי אליו הוא הכחיש. אחרי שבועיים שוב שמעתי שהוא אמר שאני זונה, ואז אמרתי לו שעכשיו אני אטפל בו כמו שזונה מטפלת, ולא כמו שוטרת, והגשתי נגדו דו"ח."

התרועעות עם עבריין

פ רנקו דורש שיערכו לבטי בדיקה פסיכיאטרית כדי לבדוק אם היא מאו־זנת בנפשה. לדבריו היא כבר ניסתה לפני כשנה להתאבד ביריות אקדח שהיה ברשו־תה. בטי הכחישה זאת מכל וכל: „פעם אמרתי בבית שאני הולכת להתאבד. אלי לקח ממני את אקדח השירות שהיה לי ולא רצה ‚להחזיר'.

„התלוננתי על זה במישטרה ואמרתי שה־אקדח אצל אלי וביקשתי שיקחו אותו ממני כי אני לא רוצה אקדח בבית ביגלל היל־דות. מזה עשו עניין של התאבדות. אני אף פעם לא הייתי בטיפול פסיכיאטרי."

לדברי פרנקו נפתח בעניין זה תיק על נסיון התאבדות, אך התיק נסגר על־פי הוראתו של חדד. פרנקו גם טוען שחדד היה המגן הטוב של בטי, ולא נתן לפטר אותה מהמישטרה או להעביר אותה מה־מרחב, למרות שהיו נגדה תלונות רבות של אזרחים.

לעומתו טוענת בטי: „היתה נגדי רק תלונה אחת של אזרח. עצרתי פעם נהג אוטובוס כי הוא העליב אותי, קרא לי מוזה שהמיקרה אכן אירע: „לא הגשתי תלונה אף־פעם נגד אלי לגבי מכות. פעם רבנו והוא נתן לי מכה באף והשאיר לי סימן גדול. זה הגיע לפרנקו מהסיירים שבאו לבקר אותי ופרנקו רצה שאני אגיש תלונה. אני סיננתי שנפלתי. הוצאתי אז חופש שנתי ולא חופשת מחלה. אין ל־פרנקו שום עדויות והוכחות על העניין הזה. הכל הוא לוקח מהאוויר."

מסקנות הביניים של צוות־החקירה של גונן אילצו את מפכ"ל המישטרה לפעול

שקרנית ובעט בניידת. אמרו לי שלא היתה לי סמכות לעצור אותו, אלא שהייתי צריכה להזמינו לתחנה. על הענין הזה היה לי מישפט וקיבלתי יום הורדת במשכורת."

פרנקו יודע לספר על קצינים נוספים נגדם הגישה בטי עובד תלונות, שהתגלו בסופו של דבר כלא נכונות. הוא טוען שהיא העלילה על מי שהיה סגן המפקד שלה, רב־פקד נתן שי. בטי מכחישה זאת ומספרת על יחסיה עם שי ועם ששון:

"אין לי שום יחסים עם מר ששון. עבדתי תחת פיקודו שלו ושל נתן שי כמזכירה. הערכתי אותו וכיבדתי אותו כאדם גדול. הוא אף פעם לא העז ולא חשב להזמין אותי אפילו לכוס קפה.

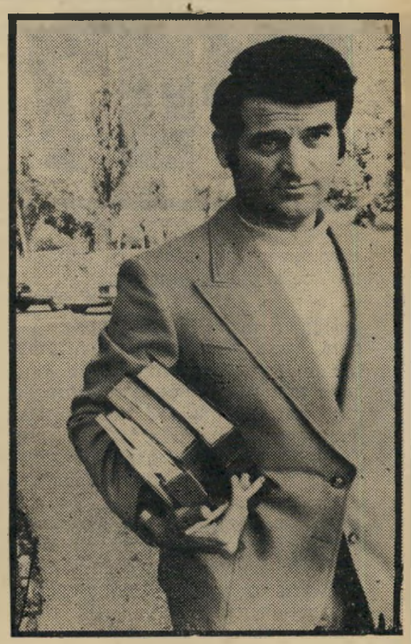

חוקר גונן
חקירה מקיפה

"עם נתן שי לא היה לי מעולם דבר, כמו שעם אף קצין לא שכבתי. הוא היה הבוס שלי והעריך מאוד את עבודתי. היה לנו "תקל" אחד, כשהחלטתי לצאת לקורס שוטרות. מפקד־המחוז, שהיה אז אשד, אישר לי את זה, אך נתן שי התנגד."

פרנקו גם מאשים את בטי שהיא מתרועעת עם עבריינים ושטפלה עלילת מין על קצין נוסף, רב־פקד יהודה אלבז, שהתפרסם לאחרונה כאחד מגאשמי מישפט מרקוס־ברנס. בטי מכחישה שהתלונה שלה נגד אלבז היתה כוזבת, וגם מסבירה את הרישעתה במישפט פנימי של המישטרה בעוון התרועעות עם עבריינים:

"כשעבדתי בתחנת נצרת הגשתי תלונה נגד אלבז, שהוא פוגע בכבודי. בכך שבכל פעם שהוא היה רואה אותי הוא היה מלקק את שפתיו ואומר: 'אוך, הייתי מת להרים אותך.' זה היה אחרי שהוא הגיש נגדי תלונה על התרועעות עם עבריין.

"זה היה בתקופת המישפט של כלא שטה. אחד הנאשמים הראשיים ישב בתחנת־המעצר של נצרת ואני קיבלתי הוראה לתת לו להתקשר או להעביר לו הודעות ממישפחתו. יום אחד הוא ביקש ממני לברר עם אמו מתי אחותו מתחתנת. בררתי, ובקשתי משוטר אחר שיגש לבית־המישפט וימסור לו שעדיין אין תאריך לחתונה. בעיקבות זה הגיש נגדי אלבז תלונה. אני נשפטתי אצל מפקד־המרחב. מפקד התחנה ג'אבר ג'אברין היה איתי ואמר שאני שוטרת טובה ושהוא רוצה להמליץ עלי לדרגה. אבל מפקד־המרחב טען שהייתי צריכה לברר אם מותר לי לעשות את מה שעשיתי וקיבלתי נזיפה. גם אלבז ניזוף על־ידי חדד, אבל בעל־פה."

חקירת הצוות המיוחד שהתחילה בפרשת ניסיון ההתאבדות של בטי מקיפה עתה את מחוז הצפון כולו. יתכן שמפקד־המחוז, חיים אבינועם, יאלץ לפרוש לפנסיה. תניצב גונן יצטרך לקבוע אם יש אמת בהאשמותיה של הסמלת בטי עובד. עליו יהיה להחליט את מי להעמיד לדין, אם בכלל. אך השאלה המכרעת שעליה יצטרך לתת תשובה היא, האם הנוהג של ניצול הדרגה למטרות מיניות הוא נורמה במישטרת־ישראל כולה, והאם שוטרת יכולה להצליח בתפקידה על־ידי עבודה חרוצה ויעילה בלבד, או שעליה לזכות בהערכה במיטת מפקדה.

יוסי ינאי ■

במדינה

(המשך מעמוד 9)

את עיסקת־הנשק עם סעודיה, שישראל מתנגדת לה. ואילו האוניות האמריקאיות ערכו ביקור־נימוסין.

מדווחת כתבת „העולם הזה":

בחצות הלילה, כמו סינדרלה, הם עוזבים את העיר ועולים על האוטובוס הכתום בטענות: „אנחנו עדיין לא עייפים, יכולנו להמשיך לבלות".

מדי יום, בשעות אחר־הצהריים הם באים לתל־אביב ונשארים בה עד חצות הלילה. אז הם חוזרים לספינתם העוגנת באשדוד, שם הם ישנים. בבוקר הם עסוקים בתיחזוק הספינה, ולאחר סיום העבודה הם חופשיים ליהנות מהרוח הנעימה וה־קרירה, משפע האפשרויות לבילוי, ומן התל־אביביות שמוקסמות מהם.

הימאים וכל שאר החיילים האמריקאיים, ביניהם אנשי חיל־הנחתים, באים לתל־אביב ומתחלקים לקבוצות. על כל קבוצה מופקד שוטר מהמישטרה הצבאית של חיל־הים האמריקאי שתפקידו להשגיח שהמבלים לא יגזימו בשתיה ולא יביישו את המדים אותם הם לובשים.

בעלי הפאבים והבארים בתל־אביב מספרים כי הימאים הם אורחים רצויים. הם אינם מתפרעים ואינם משתכרים. החיילים חייבים ללבוש את המדים ויודעים שרבים בודקים את צעדיהם.

הבודדים שהורשו להישאר ללון בעיר היו החיילים שתיכננו לצאת לסיורים ביום המחרת, ומעט שוטרי סיור שמתלווים אליהם ומשגיחים על הסדר.

השטרות הירקרקים. באמריקה, ארץ האפשרויות הבלתי־מוגבלות, קיימות בכל זאת הגבלות על החיילים שם. לכן, מן הרגע הראשון שבו עגנו באשדוד הם אינם מפסיקים את הביליוים כאן. מדי יום ביומו, כשהם באים לתל־אביב, הם בודקים מיסעדה נוספת, באר אחר, עוד דיסקוטק. הסועדים יושבים ברובם בקבוצות של שלושה, מצויידים בווקמנים שלהם. את אלה מהם, שאוהבים לרקוד ולשתות, אפשר היה לראות בחברת הפיליפינים הרבים החיים בארץ.

מקום בילוי שחנה לגמרי, שהלהיב את חיילי הצי־השישי היה מישטח החלקה על גלגיליות. „נכון," סיפרה קלמנטס אמפן, הכושית היפה הלבושה בלבן וכובע שחור לראשה, „יש לנו מישטחי החלקה כאלה גם באמריקה. אולם שם, בדרך כלל, אנחנו לא מנצלים זאת. כאן יש לנו זמן ואפשרות לבלות וליהנות מכל מה שאנחנו אוהבים."

גם אם לא היו האמריקאים לובשים את המדים הלבנים, אפשר היה לזהות אותם מייד. הם מרעישים מאוד בצעקות השימחה שלהם, ומשתוללים כילדים קטנים על מישטחי ההחלקה, על רחבות הריקודים ובשיטוטיהם ברחובות.

תל־אביביות שהוקסמו מן השטרות הירקרקים של האמריקאים תלויות על זרועותיהם ונהנות, ולו רק לערב אחד, מידו הרחבה של בן־זוג שמוחו אינו עסוק במחשבה על טרדות היום שעבר או על יום המחרת. האמריקאים נמצאים כאן בחופשה, הם אינם עובדים כל היום, ולא מחכה להם יום עבודה ארוך. לכן הם מנסים ליהנות מכל רגע ורגע.

פשעים

נווה לא שאנן

רוצחו של ישראל וילנר בן ה־12 משכונת נווה־שאנן שבחיפה מסתובב חופשי ומטיל את חיתיתו על האזור כולו. בשעות הערב מסתגרים ההורים וילדיהם בבתיהם. רחובות השכונה ריקים ועזובים

„יש לו פנים לבנות־לבנות," אמר מאיר אטיאס בן ה־11.

„בשכונה אצלנו תפסו חשוד אחד כי הוא דיבר עם הילדים," סיפרה סורלה ישראל.

„אמא אמרה לי לא לדבר עם אף אחד, גם אסור לי לרדת למטה בערב," הוסיפה דלית גלף בת ה־8.

מקום הימצאותה של גופת ישראל נולמן (מימין: בית אבא חושי)
פנים לבנות

תדהמה ופחד. אווירת נכאים ופחד השתררה בשכונת נווה־שאנן שבחיפה, לאחר שבשבוע שעבר נרצח שם הילד ישראל נולמן בן ה־12. גופת הילד נמצאה ביום השלישי לחיפושים, במורד ואדי המריחק כמה מאות מטרים מבית הוריו, שבדרך נווה־שאנן 208.

הועלתה סברה שישראל נולמן נרצח בזכות אכזריות על־ידי סוטה מין. מפאת כבודו של המת סירבה המישטרה להרחיב את הדיבור על המצב שבו נמצאה גופת הילד.

הרצח האכזרי היכה את כל תושבי השכונה הקשטה בתדהמה. „מה זה פה, אטלאנטה?" זועמת תמר הראל, אם ל־שניים. „רוצחים ילדים קטנים! איך אפשר לדעת מי יהיה הבא בתור? אני, לילדים שלי לא נותנת עכשיו לצאת בערב. הם יושבים בבית. כל יום הם חוזרים מבית־הספר, עם סיפורי זוועות חדשים. הם מספרים שמישהו עקב אחריהם, שמישהו דיבר איתם. ברור שאלה סיפורים שמצוצים

אם סימה טרי
לקחת מהגן

מהאצבע, אבל אם להגיד את האמת, גם אני נעשיתי פרנואידית."

סימה טרי, תושבת ותיקה בשכונה ואם לילדה בת 4, מחזיקה את בתה בזרועותיה. „התחלתי ללכת בכל יום ולקחת אותה מהגן," היא מספרת בהיסוס. „אם הילדה מאחרת בחמש דקות, אני נעשית היסטרית. מי צריך את זה? השכנה שלי נהגה לשלוח כל יום את הילדים שלה לפיקניק על הדשא בבית אבא חושי. היו לוקחים אוכל ושמיכות ולא היו רואים אותם עד הערב. היום אי־אפשר למצוא שם אף אחד. כולם מתרחקים מהמקום."

גופתו של ישראל נולמן נמצאה לאחר חיפושים ממושכים על־ידי שני תלמידים מתנדבים מבית־הספר עירוני ג'. התלמיד שמצא את הגופה מוטלת בוואדי מתחת לגל אבנים, הגיע לבית אבא חושי ב־שארית כוחותיו, הודיע על־כך, והתעלף. הוא נמצא במצב נפשי קשה עד היום, ומאושפז בבית־חולים.

ילד יפה. שני ימי מתח וחרדה נוראיים עברו על איריניה וזאב נולמן, עד שנתבשרו על־ידי מישטרת־חיפה שבנם נרצח, במשך הימים והלילות שעברו עד למציאת הגופה, הם עדיין קיוו. נשארה להם עדיין תיקווה קלושה שבנם בחיים. הם לא ניתפשו לפאניקה, ונשארו רגועים, עד כמה שאפשר. קרובי מישפחה וידידים

שכן דני אברג'יל
בלוק נגד בלוק

רבים וקרובים מילאו את ביתם כשכולם מצפים בחרדה לידיעה הסופית. והיא אכן הגיעה.

ישראל נולמן היה ילד יפה־תואר, ספורטאי מצטיין ואהוד על כל חבריו. הוא למד בבית־הספר היסודי בארי. „הוא היה ילד טוב ומחונך," מעיד עליו שכנו בן ה־14 דני אברג'יל. „שיחקנו כדורגל בלוק נגד בלוק. ישראל היה בין אלה ששיחקו הכי טוב."

שני נרות נשמה. „ביום של ההלוויה הלכתי לבקר אצל אמא שלו," מספרת סורלה ישראל, כשעיניה מתמלאות בדמעות. „אמא שלו בכתה. ניסינו להגיד דברים יפים על ישראל, אבל פיתאום לא היו לאף אחד מילים. היה קשה לדבר."

אביו של ישראל, הוא מורה בבית־הספר עירוני ה', שהוא אחד מבתי־הספר הכי יוקרתיים בחיפה. האם, שנמצאת בחודש השביעי להריונה, היא רופאה במקצועה. הזוג עלה מברית־המועצות לפני כתשע שנים, והיה אהוד מאוד על כל תושבי השכונה. „הם מישפחה טובה," מעידים שכניהם.

ביתם הקטן מואר על־ידי שני נרות־נשמה בודדים. חברים וקרובים יושבים בשקט, מנסים לעזור עד כמה שאפשר, „אנחנו כאב אחד גדול," לוחש זאב נולמן. „אי אפשר לתאר את מה שעובר עלי ועל איריניה."

הערב שיורד על השכונה הקטנה מוצא רחובות ריקים מאדם. אין חבורות של ילדים. גני המשחקים נטושים. מי שלא חייב לצאת לרחוב, נסגר בביתו. באוויר מרחף שקט לא טבעי. שקט של פחד.

לפתע מוצף התיאטרון הישראלי בהצגות העוסקות בבעיות של האדם בצה"ל -

יוסף לפיד גנז כתבה טלוויזיונית שדיווחה על נסיונות אלה - וגרם לסערה

מילחמת ההתשה של לפיד

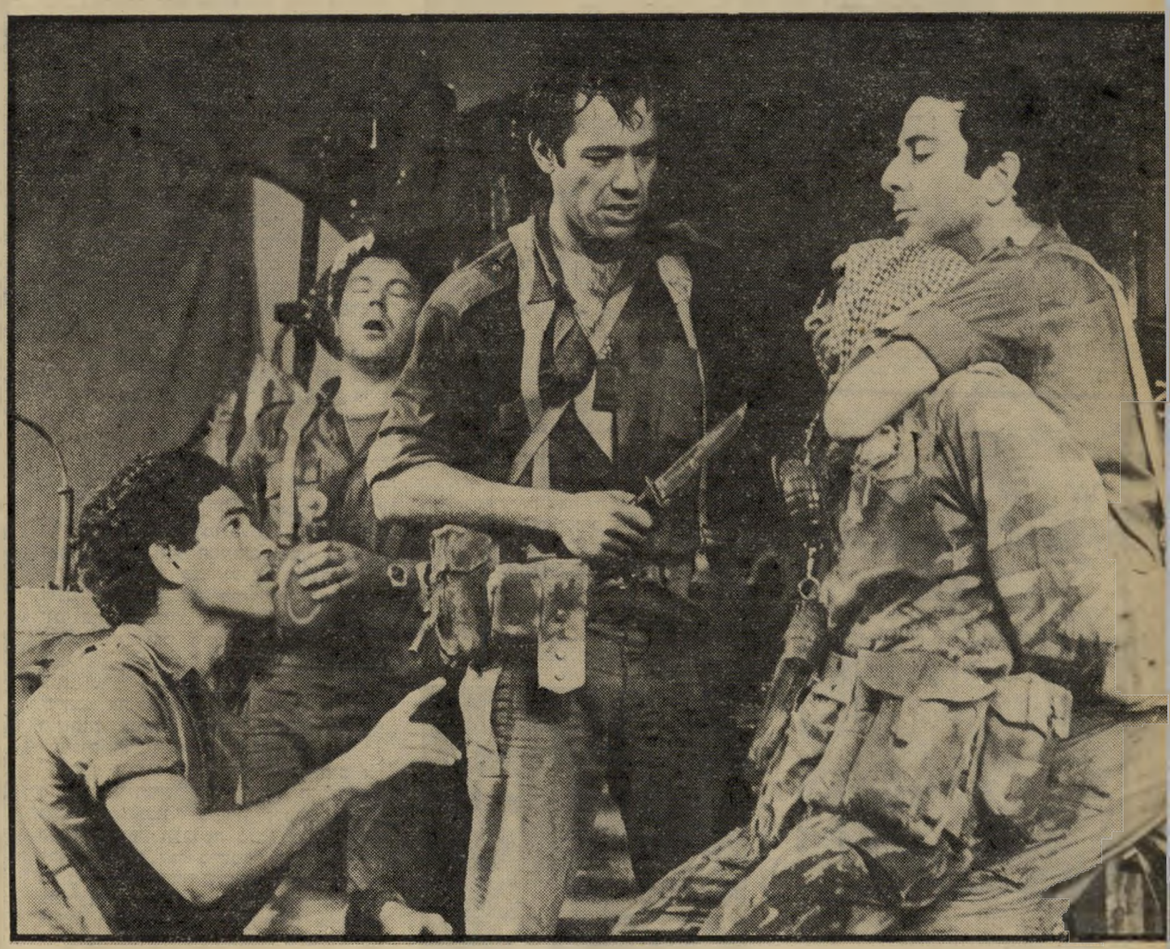

ערבי טוב, ערבי מת

המחזה „חיילים יצאו לדרך", לפחימה, החייל מרמלה (חיים חובה).

כך נראים וד־ברים בתחילת כשתופסים החיילים את השבוי הערבי, מתעורר ביניהם ויכוח. חלקם רוצה להורגו וחלקם להביאו לחקירה. פחימה, שמדמה כן בתחילת המחזה לרצוח את השבוי, מגן עליו בסוף בגופו.

„אתם זונות! מה זונות רוצות?"

„זין, המפקד!"

„אצלי אתם תהיו מושלמים, לא תרגישו שמכים אותכם ושאתם מכים אחרים!"

זה על הבימה. ובקהל:

„למה אתם צוחקים?" שאל צופה נרגז את האנשים שישבו סביבו ושצפו במחזהו של דליק וולוניץ, מחלקה 3 כיתה 1, שמועלה בימים אלה במרכז התיאטרוני נווה־צדק. „למה לצחוק? זו המציאות. ככה הדברים קרו לי. כשאני רואה אותם עכשיו עומדות לי דמעות בעיניים."

הקהל שישב סביבו השתתק במבוכה, אך את פרצי הצחוק של יתר הצופים אי־אפשר היה לעצור. לקראת סיום ההצגה, הפסיר אחד הצופים: „מגזימים, בחיי שמגזימים." שלושה צעירים שישבו סביבו מיהרו להשתיקו בזעם. „איזה מגזימים? אנחנו היינו שם. זה בדיוק."

שלוש הצגות, שמטפלות ביחסים בתוך הצבא, מועלות בימים אלה על־ידי שלוש תיאטראות בארץ. הצגות אלה עלו בשבוע האחרון לכותרות העיתונים, ולאו דווקא במדורי הביקורת.

כתבה שנערכה על־ידי כתב הטלוויזיה שנערכה על־ידי כתב הטלוויזיה שעסקה בסקירה על שלושת המחזות, נפסלה לשידור על־ידי מנכ"ל רשות־השידור, יוסף („טומי") לפיד. אחד מגימוקיו של לפיד נגד הכתבה, שהביאה קטעים משלוש ההצגות, היה שדמותם של מפקדי צה"ל בהצגה עוררה אסוציאציות של קלגסים נאצים. מסיבה זו, כך אמר, אין הכתבה ראויה לשידור לפני אזרחי מדינת ישראל, הרגישים לגורשא.

הצהרתו של לפיד עוררה התמרמרות וזעם בין כל אלה שהיו מעורבים וקשורים להצגה. היא גם גרמה לוויכוח בקרב כתבי הטלוויזיה, שרובם מתחו ביקורת על החלטתו השרירותית של המנכ"ל.

„מסר של שלום"

„אני לא איש פוליטי," הצהיר השבוע דליק וולוניץ, מחברה של הה־צגה מחלקה 3 כיתה 1. „תמיד הייתי בטוח שכל ההאשמות על צנזורות הן רק אגדות. פיתאום זה קורה לי, ואני לא מבין למה.

„הבאתי במחזה סיפור אישי שלי. אם יש כאן כתב־אישום נגד הדרג הפוליטי, זו אינה בעיה שלי. פשוט סיפרתי מה עבר עלי. לא המצאתי שום דבר." דליק מפסיק לרגע, מוחה את הזיעה ממצחו וממשיך: „בחיי, אני לא מבין. זו הצגה פטריוטית שמעלה בעיות קיומיות. מצבים רעים צריך לשנות, אי־אפשר להתעלם מהם."

חיים חובה, השחקן הראשי בהצגה חיילים יצאו לדרך, שאל השבוע, כשחזר ממילואים, וראה את הכותרות בעיתונים: „איך אפשר לומר עלי דברים כאלה? אני משחק בהצגה חייל ישראלי שמגן בגופו על מחבל, ומאיים להרוג את המפקד שלו אם יפגע במחבל, אז איך אפשר לומר עלי שאני מזכיר למישהו קלגס נאצי? המחזה הוא כל־כך חינוכי, יש בו מסר אדיר של שלום."

נועם סמל, מפיק הקומדיה התשה, שמועלית בתיאטרון חיפה, הצהיר בזעם שהוא שוקל נקיטת צעדים מישפטיים נגד הטלוויזיה, אם היא לא תבהיר לקהל הישראלי שבהצגה שלו אין שום זכר לנאציזם. „יש לנו הצגה נהדרת," הוא מצהיר בלהט. „הרבה הומור מקאברי, ושירים פטריוטיים מה יותר פטריוטי מהשיר ארץ אגדה, שחותם את המחזה? נכון," הוא מוסיף, „הדברים לפעמים חריפים וגסים, אבל מכאן ועד להצהרה על קונוצציות לנאצים הדרך ארוכה"

שלוש ההצגות שמועלות בו בזמן בתיאטרון חיפה, תיאטרון המסכות וקבוצת התיאטרון (נווה־צדק), עוסקות בתיאור הווי צה"לי, ומעלות סיטואציות מחייהם של היילים לוחמים

חיילים יצאו לדרך, שמועלה על־ידי תיאטרון המסכות, הוא מחזה על־פי ויליס היל, שעובד על־ידי הלל מיטלפונקט ובריים על־ידי הלל נאמן.

הדמויות המשתתפות במחזה: סג"מ אפי (זאב שימשוני), מפקד חוליית הסיור, טיפוס כריזמאטי ומפקד מלידה; רב"ט מיכה (איציק סיידוף), סגנו של אפי, טיפוס שלילי שהקידום שלו עומד בראש מעייניו.

גיבורים נוספים הם טר"ש רובין (רוי לוקאס), עולה־חדש מארצות־הברית, שמשתדל בכל כוחו להפוך אחד מהחברה, אך עומדת לו למיכשול העובדה שהוא חסיד של אמנת ג'נבה וסולד מהרג; טוראי פחיה (חיים חובה), יליד רמלה, שונא דרגות ובז לכל מיתוס אפשרי, טוראי שפיגל

מה יש לקצינה?

בין שדיה, בודק יצחקי החובש (גידי גוב). הקצינה היא ישראלה הפסיכולוגית (לאה אורשר). ישראלה, קשקשנית המאוהבת בגופה ומעריצה את חוכמתה. הקטע לקוח מהמחזה **התשה.**

חיפוש אצל ערביה

עורך החייל הדתי ישראל (איתמר לוי), הערביה שאיחרה להגיע לביתה, מסתובבת במחנה־הפליטים אחרי שעת העוצר. זה אחד הקטעים שעורר את התנגדות לפיד.

(מיכאל כורש), טיפוס ילדותי שמנסה להת־ חבב על כולם.

„הולכים לרצוח בן־אדם?!"

ה חמישה נמצאים בסיור שיגרתי ב־ דרום־לבנון. כאשר הם נעצרים למ־ נוחה בחושה נטושה, נופל לידיהם שבוי.

בין החמישה מתעורר ויכוח ביחס לגורלו של השבוי. המפקד רוצה לקחתו הביתה כשבוי, כדי לתחקרו. סגנו מתנגד. הוויכוח ביניהם מחריף כשמסתבר להם שהם מר־ קפים על־ידי מחבלים.

פחימה, שהיה הקיצוני ביותר בתחילה ושאף להרוג את השבוי בדם קר („ערבי טוב הוא ערבי מת!"), עובר על הבימה תהליך של מעין מטאמורפוזה. בינו לבין הפלסטיני נרקמת שיחה, שבמהלכה הוא לומד להבין שהערבי הוא אדם בדיוק כמו־ הוא, ואף מכוון את נישקו לעבר מפקדו כדי להגן עליו.

הוויכוח מסתיים בצורה בלתי־צפויה, כא־ שר מיכה מאבד את עשתונותיו ויורה צרור לעבר השבוי. היריה מסגירה את החיילים ומגלה את מקום מחבואם לאוייב.

ההצגה הועלתה פעמיים לפני חיילי צה"ל והותרה על־ידי המועצה לביקורת סרטים ומחזות. איש לא חשב שיש בה רמז כל־ שהו לגאצים.

הבעיה שעולה במחזה היא להרוג או לא להרוג. השבוי הופך, ככל שמתפתח המח־ זה, מבובה חסרת חשיבות לאדם שווה־ ערך לשוביו. פחימה מטיח בחבריו, באחת הסצינות: „אתם השתגעתם? הולכים לר־ צוח בן־אדם? יש לו אישה וילדים!"

המחזה התשה, שמועלה בתיאטרון חיפה, נכתב על־ידי בני הדר ובויים על־ידי מיכה לווינסון. זהו מחזה רוק הכתוב בשפה תיאטרלית, ומציג לפני הקהל את תקופת מילחמת ההתשה.

אלה לערבי

קטע מההצגה „מחלקה שלוש כי־ תה אחת", שבו מפגין מפקד־הכי־ תה הנוער (יעקוב יעקובסון), לפני חייליו, כיצד יש לערוך חי־ פוש על גופו של כל ערבי, שיימצא מחוץ לביתו אחרי שעת העוצר. הוא מעביר בגסות את האלה שבידו על גופו של הערבי. מחברה של ההצגה, דודיק ולנוביץ, טוען שהמחזה פטריוטי.

מקום ההתרחשות הוא מוצב עכבישי. שני חיילים מחכים בו למחליפים שלהם, שיבו־ או ויחלצו אותם מן התופת הנוראה.

השניים הם יצחקי החובש ומפקד המו־ צב. מלבדם נמצאים במוצב גוויתו של סו־ ראי שפייזר, שנהרג באותו הבוקר, צלף המעוז, שסיפח במשך הזמן יחסים מוזרים עם רובהו, ורופא מטורף המסרב לטפל בחיילים ומבכר להעביר את זמנו בשינה.

למקום בא „הנמר" — מילואימניק מטו־ רף ורודף שרירה, שתפקידו להחליף את מפקד המוצב. אחריו באה חנה, ידידתו של שפייזר ההרוג, ישראלה, הפסיכולוגית, ומחליפו של יצחקי, שמגיע, לאכזבתו, על אלונקה, אחרי שנפצע בדרך. הקשר היחיד של המוצב עם העולם החיצון הוא דרך איש־הקשר של היחידה.

מסיבת „רוק" פרועה

ב ני הדר, שהושפע ממילכוד 22 ומ־ מאש, מתאר בצורה גרוטסקית את מירקם היחסים בין הנוכחים.

על רקע ההפגזות הבלתי־פוסקות, נעים המצבים במוצב מקיצוניות אחת לשניה. החיילים עוברים מעצבות לצחוק, ומסיבת רוק פרועה, ולפרצי־בכי פיתאומיים.

ההצגה משולבת בפעלולים טכניים וב־ הפגזות תאורה, ומנסה להאיר מכיוון שונה את הבעיות שנובעות מהמצב המדיני.

המחזה השלישי הוא מחזהו הראשון של דליק וולוניץ מחלקה 3 כיתה 1. המחזה הוא, אולי המרשים שבין השלושה, משום שהוא מתאר בצורה חריפה את בעייתם של ילדים, שבאים מבית־אמא, החייבים להפוך ללוחמים ולהשליך מאחורי גבם את החינוך לאידיאלים וטוהר. ההצגה, המועלית על־ידי קבוצת התיאטרון, מלווה קבוצת נערים שהתנדבו לשרת כצנחנים.

הם עוברים תקופות של אימונים מפר־ כים, טירטורים והתעללויות מצד מפקדם, עד שהם הופכים לחבורת חיילים קשוחים, שכל מה שמעסיק אותם, הוא הצורך לצאת לפעולה. בוער בהם הצורך ליישם את כל מה שלמדו „על יבש".

הם נשלחים להשליט סדר ועוצר במח־ נה־פליטים בשטחים הכבושים. העימות שלהם עם המציאות המכוערת, שמתגלה להם בזמן שיטורם במחנה־הפליטים, הוא קשה. הם נקרעים בין רצונם לשרת כחיי־ לים טובים ובין הצורך שלהם לשמור על זהותם האנושית בתוך אותו טירוף של שינאה וזעם, שנקרא מילחמה.

„מה שהתכוונתי לעשות," סיפר ה־ שבוע עמוס ארבל, „זו כתבה על כך, שצה"ל הפך פיתאום לנושא לשלושה מחזות שונים.

„התיאטרון כראי המציאות לא הירבה לעסוק בצבא, למרות שזהו חלק בלתי־נפרד מהמציאות שלנו.

„התלבטתי בשאלה מדוע דווקא עכשיו. צילמנו קטעים מכל הצגה, בחלקם נעימים, בחלקם פחות, אך כולם מציאותיים. כש־ הבאתי את הכתבה והיא הוסרטה לפני לפיד נדהמתי כשאמר בסופה שהיא מזכי־ רה לו קלגסים נאציים. אמרתי לו שכנראה שמערכת המושגים שלנו היא שונה לח־ לוטין. לדעתי ההצגות הין אמיתיות, ועס־ קו בנושא חשוב, שמטריד את כל הארץ. זה נושא שמהווה חלק אינטגרלי מהחיים כאן. אני, שעברתי את השרות כחייל קר־ בי, יודע להבין במה מדובר. צר לי שה־ דברים התגלגלו כך." **איילת דקל** ■

טירונות

קשה עוברים החיילים במחזה „מחלקה שלוש כיתה 1." בתמונה: המפקד מתעלל בטירון.

„הטלוויזה – קן צרעות פלסטיני!"

(המשך מעמוד 38)

● הרשה לי לשאול אותך: בזמן שמתרחש אירוע בגדה... בזמן שמתרחש אירוע בגדה – אתה מדבר על הגדה המערבית שלך הירדן.

תסלחי לי. כאשר את מסתכלת על זה מירדן אז זו באמת הגדה המערבית, אבל אם את מסתכלת מאצלנו זה בכלל לא גדה. יש כבר גדה אחת, הגדה המזרחית, שהיא ירדן. הרשי לי להזכיר לקהל הקורא־אים הנכבד, שגם היא היתה חלק מארץ־ישראל עד לשנת 1924.

כאשר אתה מסתכל על זה מרבת־עמון, אכן זו גדה מערבית. לכן המונח „גדה מערבית" הוא מונח פוליטי ירדני, ובאופן טיבעי אנטי־ישראלי. כשרפיק חלבי אומר „גדה" הוא מתכוון לכך שזה לא שייך לישראל.

● ברשותך, נחזור לעניין יהודה, שומרון ועזה. את האירועים בשטחים מסקרות גם טלוויזיות זרות. האם לדעתך זה בסדר שכל העולם נראה יודע, ורק אנחנו לא?

את הנימוק השחוק הזה שמעתי כבר עשרות פעמים. זהו נימוק תירוצי ושקרי, שנשמע כבר הרבה פעמים מפי כתבי ה־טלוויזיה ועורכיה. לא תמיד הטלוויזיות הזרות בשטח, לא כל מה שכל צוות זר מצלם חייב לצלם גם צוות ישראלי. אינני מתנגד עקרונית לצילום אירועים. אני נגד מסירת המיקרופונים והמסך לאנשי אש"ף.

● מדוע לא מתייחסים אליך ברצינות? מדוע כתבי רשות־השידור צן, אחד שקופץ ותופס טרמפים על כותרות?

איני בטוח שזה נכון מה שאמרת עכשיו. אני חושב שמתייחסים אלי ברצינות תהו־מית וגדולה. הנה, ראיינו את ירון לונדון ושאלו אותו על פאפו. הוא אמר שהוא אומנם לא מסכים איתי, אך יחד עם זאת אני היחיד שמכין שיעורי־בית, ולכן יש לכבדני ולשמוע את דעתי.

כל העיתונאים מתייחסים אלי ברצינות, יש להם נטייה להתייחס אלי בדרך ציבית וסאטירית, אך כאשר מדובר בנושא רציני אין להם כלי נשק נגדי. כאשר אני מעלה נימוקים, הם מבוססים ומוצקים. צריך לשלוט גם בתיאוריה של תיקשורת וגם בתיאוריה מישפטית כדי לעמוד מולם.

עם כל הביקורת שיש לי כלפי אנשים ברדיו ובטלוויזיה, אינני מתייחס אליהם בלעג ובציניות. אפילו את רפיק חלבי יש לכבד — הוא הרי יציר כפיו של המדיום, של השיטה הגרועה בטלוויזיה הישראלית.

יעקב אחימאיר אינו פחות גרוע מרפיק חלבי. מבחינת המסר האישי שהוא מעביר לקהל הצופים. הוא אומנם מעביר זאת בצורה אחרת, בצורה של צדקנות, אבל למעשה שניהם מאותה אסכולה שאינה אסכולה.

לוא כולם ידעו מי מחליט על מה, והיו כללי אתיקה, רפיק חלבי היה כתב מצטיין ויעל חן לא היתה מנסה להעביר את דיעותיה הסוציאליות כביכול.

● כתבים טענו באוזני כי מאז שיעל חן אינה עורכת יותר את יומן החדשות, ירדה רמת היומן.

אני לא מסכים. אני חושב כי הרמה נכונה וטובה. יומן־השבוע אינו חייב להיות בימה לניגוח פוליטי. יעל חן יכולה להגיד מה שהיא רוצה בבימה חופשית, לא בטלוויזיה שלנו.

● האם הצרתם את צעדיה של יעל חן, וכבר גרמתם לה לפרוש?

לא, מעולם לא טיפלתי בה ולא הזכרתי את שמה. אני חושב שיעל חן לא היתה בסדר. היא קבעה את אופי היומן לא בכפוף לאירועים אלא בכפוף למסריה האישיים, שאותם ביקשה להעביר לציבור.

בכלל, העורכים והעיתונאים אינם מבי־נים שהמדיום אינו נחלתם הפיאדולית, ושעליהם להימנע מלהשמיע את מה שקראו בהעולם הזה או ששמעו בכסית או ב־מעמון.

● האם לדעתך ממנא מנכ"ל הרשות, טומי לפיד, את תפקידו כיאות?

טומי לפיד עושה דברים טובים וחשובים, אך יש לו לדעתי בעיה אחת — הוא אינו מתפנה לבעיות יסוד. ביקשתי אותו לא פעם לטפל בבעיית כוח־האדם, לבער את האנארכיה ואת התופעה שאדם מתקבל לעבודה על בסיס שמור לי ואשמור לך. לפיד הוא אדם המכיר מאוד בערך עצמו.

הבה נאמר שהוא מאוד מאוד אוהב את עצמו, ולכן הוא מזלזל בוועד־המנהל, ומתנגד לכך שהוועד־המנהל יקבע כללים לפיקוח.

● האם אתה סבור שיש להחליף אותו במנכ"ל אחר?

אני אומר בכנות: לא. מניתי מיספר חסרונות, אך מבין כל המועמדים טומי הוא נכס לרשות־השידור. הוא חשוב מפני שבדרכו הוא גורם לחינוך מסויים. אלמלא הלחץ הציבורי שאני יצרתי, לפיד לא היה מצליח בעשרים אחוז ממה שהצליח: הוא לא היה מצליח להיכנס לקן הצרעות הפלסטיניסטי ולעשות סדר.

אני רוצה להזכיר, בלי להשתבח ובלי להתגאות, כי אני התקוממתי נגד העיתו־נאים. את יודעת שאישי ציבור מתחנפים לעיתונאים. אני הייתי היחיד שאמר שעיתו־נאי יכול להפוך לעריץ.

הנה, אלי ניסן ניסה להזמין אותי לתוכנית על תיקשורת. טומי אסר עליו להזמינני, כי חשש שאגיד דברים חמורים נגד הטל־ויזיה. מעולם לא הזמינו אותי לטלוויזיה. זה נקרא חופש דיבור? מעולם לא העזו להתמודד איתי בגלוי מעל למסך.

■ ■ ■

● האם כואבת לך העובדה שמעולם לא הופעת בטלוויזיה? זה מה שמפריע לך?

זה בהחלט חורה לי! ניתן היה לעשות איתי שיחה בשניים, מוקד!

פרצתי דרך לביקורת. יש לכך חשיבות! אומר בגלוי: אני סבור כי זוהי תעודת עניות לחופש העיתונות שלא מזמינים אותי להופיע בטלוויזיה. אני סבור כי זה מראה שהם פוחדים מפני ומדיעותי. הם רגילים לסתימת פיות שלה הם קוראים חופש־ביטוי.

איפה כתוב שאחימאיר ויבין הם בעלי החזקה הבלעדית על רשות השידור מזה 13 שנה? הם מעבירים מסר אישי במשך שנים ולאזרח אין שום גישה למכשיר. לעיתון יש מדור מכתבים למערכת, למה שלא יהיה מדור כזה בטלוויזיה?

יש לנו חבר בוועד־המנהל בשם מיכה ינון. כאשר ירון נסע לחו"ל הוא מילא את מקומו, והנה יום אחד אני שומע בשש בערב בקול־ישראל הצהרה מפי ינון, המגנה את מנחם בגין שמתח ביקורת על הטלוויזיה. במבט לחדשות נמסרה הידיעה בראש המהדורה. מתי שמעת שכאשר חברים מתחו ביקורת על הטלוויזיה זה הופיע במבט לחדשות? מר לפיד דאג שזה לא ייכנס לחדשות. דברי הביקורת שלי הם הס מלהזכיר, מעולם לא הושמעו.

וכמובן, מי היה ערוך המהדורה אם לא ידידנו, הצדיק הידוע, יעקב אחימאיר. מדוע צדיק? משום שהוא מדבר עם מרואייניו בהתממות, ונותן הרגשה שהוא רק רוצה להיות בסדר. אבל ראית כמה גס הוא היה כלפי הרב גורן?

בדיון על התנחלויות, הוא סיפר על רצח בבאר־שבע, ואחרי דוגמה זו עבר לדיון בן 40 דקות על הפרות חוק בהתנח־לויות, וכך הציג במטרה שפלה את גוש־אמונים, באותה רמה של פשע פלילי.

ועכשיו, ברשותך, אחזור לנושא רפיק חלבי. קראתי אצלך בראיון עם רפיק — וזה היה ראיון גדול, הוא הרי אוהב פרסומת, את חוות דעתו על בחורות יהו־דיות. את רואה, שום דבר אצלי לא הולך לאיבוד. יש שם קטע שצריך לדעתי לפסול את רפיק מלספל בהתנחלויות היהודיות.

אני קורא שהוא מספר לך שהיו תקופות שבהן שגא את ישראל, אבל כשנכנס ל־מחלקת החדשות מצא סוף־סוף אווירה חמה.

אין אנו רשאים לתת את נושא ההתייש־בות וההתנחלות לסיקורו של עיתונאי שמפעם לפעם, ומתקופה לתקופה, יש בו רגשות שינאה נגד ישראל, ושאהבת ישראל היא אצלו על תנאי — על תנאי שטוב לו במחלקת החדשות, על תנאי שאוהבים אותו. רפיק מביע את השקפותיו כערבי בעל הכרה לאומית.

● רפיק חלבי הוא דרוזי.

לא, הוא רואה את עצמו כערבי לאומי. הטלוויזיה אשמה בכך שמכניסים אותו אישית לקונפליקט. כשנותנים לו לסקר תחום ערבי. לטובתו היה צריך לקחת ממנו את הנושא.

● עם ידידים שכמוך, רפיק אינו זקוק לאוייבים.

אני אומר לך בכנות — איני רוצה לגרש אותו מרשות־השידור, אבל מה איכפת לו להיות כתב כלכלי?

האם מעל"מה המישטרה במזיד ראיות חשובות במישפט־רצח כדי להביא בכל מחיר להרשעת הנאשמים - למען יוקרת המישטרה וקידום החוקרים? האם יושבים אסירים בכלא על־פי פסק־דין שהוגשו בדרך זו?

„לפי שיטת המישפט שלנו," אמר פעם שופט ישראלי נכבד, „השופט, החורץ את הדין, יודע פחות מכולם את עובדות המיקרה. הוא נותן לחסדיהם של התובע והסניגור, שיביאו לפניו את כל הראיות הרצויות להם." השבוע, לאחר ההתפתחות האחרונה במישפטם של האחים סייף, דאהיש והאיל מועדי, נראה כי מי שבוחר את הראיות שיוגשו לבית־המישפט הוא צוות־החקירה המישטרתי, המטפל במיקרה.

שלושת האחים מועדי נאשמים שרצחו בשנה שעברה את חבר־הכנסת חמאד אבו־רביע בירושלים. הם נעצרו סמוך למיקרה ונחקרו על־ידי אנשי־המישטרה. במהלך חקירתם מסרו הודאות שונות. על סמך הודאות אלה מתנהל נגדם עתה מישפט־רצח בבית־המישפט המחוזי ב־ירושלים. סניגוריהם, עוזיאל עצמון וב־צלאל שגיא, מנהלים מישפט־זוטא עקשני, כדי לבטל את תוקפן של ההודאות הללו. הם טוענים כי האחים פותו על־ידי החוק־רים, וכי היתה עליהם השפעה בלתי־הוגנת.

האחד אחרי השני עלו על דוכן העדים חמישה קציני־מישטרה, והכחישו שהיתה השפעה כזו. הם טענו כי ההודאות ניתנו מרצון חופשי. הם גם הכחישו כי פגישה בין סייף ורמי ערוסי, עד־המדינה במישפט הרצח הכפול, שנערכה בתא־המעצר יומיים אחרי מעצרו של סייף, היתה מתוכננת. כל הקציים כולם טענו כי פגישה זו היתה מיקרית. מכיוון שבמקום יש רק תא־מעצר אחד.

החקירה הראשונה של רצח אבו־רביע (שגופתו נראית במכונית)
„פגישה מיקרית"

שיחות מוקלטות

ה שישי שעבר להעיד היה הקציין פינחס לסרי, גם הוא מצוות־החקירה־המיוחד. להפתעת הכל הודה לסרי כי הפגישה בין ערוסי וסייף לא היתה מיקרית כלל, אלא מתוכננת היטב. ערוסי אף צוייד במכשיר־הקלטה זעיר, שהוצמד לגופו. סרט ההקלטה של שיחה זו ותמלילה לא נמסרו לסניגורים, וכאשר פנו לתובע, מיכאל שקד, וביקשו אותו ממנו, התברר כי למר־בית המבוכה גם הוא לא ידע על־כך דבר. הסניגורים דרשו מייד כי יסופק להם כל חומר־החקירה שיש בידי המישטרה ואשר לא נמסר להם.

ביום החמישי, בעת פתיחת הישיבה, הודיע התובע כי היו שתי שיחות מוקלטות, שעליהן לא נמסר לחביעה ולסניגוריה. אחת השיחות היתה עם רמי ערוסי, והשיחה השניה היתה עם ראש צוות־החקירה־המיוחד (צח"מ), תת־ניצב ארמנד לוי. התובע מסר את תמלילי שתי השיחות לסניגורים, ובית־המישפט דחה את המשך המישפט, כדי שהללו יוכלו ללמוד אותן.

לדברי הסניגור עצמון, התברר שרמי ערוסי ניסה להוציא דברים מפיו של סייף, שהוא משתמש בכל אותם הדברים ה־מהווים פיתוי והשפעה בלתי־הוגנת, אותם מייחסת הסניגוריה לשוטרים החוקרים, ושאותם הכחישו כל קציני־הצח"מ, ב־שבועה, מעל דוכן־העדים. אולם מכיוון שהם גם הכחישו את העובדה שהפגישה בין ערוסי וסייף היתה מתוכננת, והעלימו את הקלטתה, נשאלת שאלה חשובה: האם אמינים כיום קצינים אלה על בית־המישפט?

יתכן כי בכך תלוי גורלו של המישפט כולו.

דו"חות אבודים

ב עיקבות גילויין של ההקלטות הגי־שו הסניגורים תלונה ליועץ־המישפטי נגד ראש הצח"מ, תת־ניצב ארמנד לוי. הסניגורים גם דרשו כי הוא יתייצב בבית־המישפט ויצהיר שאין בידו חומר נוסף, אשר לא הוגש לתביעה ולסניגוריה. בימים אלה עומד תת־ניצב לוי להסביר לבית־המישפט מדוע נשכחו שתי ההקלטות על־ידי המישטרה.

קצין מישטרה ותיק וחוקר מעולה, כתת־ניצב לוי, יודע בוודאי היטב את הוראות החוק. חוק סדר הדין הפלילי מחייב את המישטרה להגיש לתובע בתום החקירה את כל חומר־החקירה. אותו חוק מחייב את התובע להעמיד לרשות הסניגור את כל הראיות שהוגשו לו.

קינלי
עוד פחית... ועוד פחית... ועוד פחית...
Kinley
Orange
TRADE MARK REGD.
...ועוד פחית,
ועוד מוצר חדש
של משפחת קינלי בפחית.
קינלי אורנג', קינלי לימון.
בפחיות צוננות.
קח לך פחית.
פתח את המכסה.
קינלי.

כ"ד אלול תשמ"א, 23.9.1981 מיספר 2299 80 עמודים שנה 45 המחיר: 15 שקלים (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

הסמלת שניסתה להתאבד וגרמה לזעזוע בצמרת המישטרה

מפרסת את האשמותיה על הטרדות מיניות של קצינים בכירים

עדותה של השוטרת

סמלת
בטי